

A

000019136

1

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

California
ional
lity

AN 176.
13
ENGLISH AND SINGHALESE
LESSON BOOK

ON *Waven*
OLLENDORFF'S SYSTEM;

BY
THE REV. CHARLES CARTER.

DESIGNED
TO TEACH SINGHALESE THROUGH THE MEDIUM
OF THE
ENGLISH LANGUAGE.

සිංහල ඉගෙනැගිහිම පිනිස
කාර්ටර් පාදිලි උනනාන්සේ විසින් ඉංග්‍රිසියෙන් සහ සිංහලෙන්
සාදන්ට යෙදුන
පාඩම් පොතක් ය.

COLOMBO.

R

172
AN
ENGLISH AND SINGHALESE

LESSON BOOK

OR

CLERNDON'S SYSTEM

BY

THE REV. CHARLES CARTER

DESIGNED

TO TEACH SINGHALESE THROUGH THE MEDIUM

OF THE

ENGLISH LANGUAGE.

පිළිගැනීමට සූදානම්

සිංහල භාෂාව ඉගෙනීමට මුල් පියවරක් සහතිකය

සාදන ලද්දේ

ආර්ථිකයා මා මා

COLOMBO.

PREFACE.

THE present work is compiled upon a system which has been applied with the greatest success to nearly every European language; and this is, therefore, presented to the Public with confident hope that it will in no slight degree assist Europeans in the acquisition of Singhalese. One addition to Ollendorf's system has been made:—Reading Lessons at intervals of 12 or 14 lessons, made as difficult as possible within the range of those lessons. They will not, however, be found too difficult, if the preceding lessons have been well learnt; nor should ability to understand the Reading Lesson well, be taken as a proof that the others have been thoroughly mastered: remembering that it is much easier to read and understand than to compose; much easier to occupy a house than to build one; to look at a picture than to paint it. Persons not in Ceylon, and who cannot have access to a native teacher, may, by careful study of the directions about pronunciation, commence the study of the language and make considerable progress in it; but it is desirable to have an intelligent native assistant at hand as much as possible.

INSTRUCTIONS.

I. As soon as the student has learnt the Alphabet, and is able to read a little, let him learn the words at the commencement of the First Lesson, repeating each word, if necessary, a hundred times, until he can pronounce it distinctly, correctly, and with facility, and until he can translate them all upon sight of the English with the utmost readiness.

II. Let the student proceed with the Singhalese sentences in the same way, mastering one before proceeding to another, so that he can repeat it aloud without hesitation or mistake. When in this way he is able to translate them all from the English, and after having, if necessary, committed to memory the notes; let him—

III. Proceed to translate the Exercises. Here it would perhaps be an advantage, and shorten the time necessary to spend with the teacher, were the student to write out a translation of the Exercise and get it corrected, to which he could refer in practising alone for facility in translating from the English. The student will find nothing in the Exercises for which he has not had an example in the preliminaries, and may therefore proceed with confidence. To repeat, let him practise every sentence until he can translate the whole without hesitation or mistake; and when he can do this, he may, with advantage, if he is disposed, talk with his teacher and make up similar sentences either from the same or other words. One lesson thus thoroughly learnt, is worth twenty only half mastered.

IV. After learning the second lesson in the same way, the student should go over the first again, and by repetition, grasp firmly anything he may find escaping him.

V. Rules of Grammar are given as they are required in the form of notes.

VI. Let not the student suppose that any book will supersede the necessity of labour on his part. He must make up his mind for a vigorous and continuous effort for some time. This work is intended, not to supersede, but to direct the student's labours; to mark out and to smooth his path, and furnish the explanations he needs. In this way it will, indeed, save him an immense amount of toil, and, by directing his strength into the right channel, and towards some one definite object at a time, will lead to a comparatively easy conquest of what has hitherto been considered so difficult. The student will find that he is making definite progress, and will be encouraged; and the sense of toil as well as the toil itself, will diminish as he proceeds. Still, labour will be required: a good system may reduce, but cannot supersede it.

SINGHALESE ALPHABET.

I. VOWELS.

Short.

අ a as in *America*.

ඉ i, as in *pin*

උ ~~oo~~ as in *foot*. u

එ e, as in *men*.

ඔ o, as in *co*.

ඇ -

Long.

ආ a, as in *ah!*

ඉ or ඊ i, as in *marine*

උ ෙ, as in *food*. ූ

ඒ e, as in *mane*.

ඔඒ ai, as in *time*.

ඔ o, as in *moan*.

ඔඒ ou, as in *our*.

ආ - -

The above are the full vowel signs, and are always initial.

II. PRONUNCIATION OF VOWELS.

1. අ Varies slightly in pronunciation, depending sometimes on the meaning or derivation, and sometimes on the consonants with which it is combined. It has the sound of *o* in *dove*, of *o* in *not*, and the clear, distinct sound obtained by shortening *ah!* In the absence of a living teacher, let the student choose the last of the three, especially at the beginning of a word, where the accent falls unless the first syllable be short and the second long.
2. ඉ and ඊ have a fine, sharp sound.
3. එ and ඒ have a full, broad and—to Englishmen—vulgar sound, like the Irish pronunciation of *meat*=*mate*.
4. ඔඒ has the polite sound of *i* in *time*, somewhat prolonged.
5. ඔ and ඔ have the English broad, vulgar sound.
6. ආ and ආ have the vowel sound of the bleating of the sheep, minus the quivering. *Cat* and *Cart*, if pronounced very vulgarly, not in the direction of *au* in *caught*, but in that of *a* in *ram*, will express the sounds; and as there is no letter in English to express them, let one hyphen - represent the short vowel, and two, - - the long one.

III. THE NON-INITIAL VOWEL SIGNS.

	ආ(ආ)	ඔ	ඒ(ඉ)	ඒ	ඒ(ඊ)	ඒ
u(උ)	ූ	and	ූ(උ)	ූ	and	ූ
ඒ(එ)	ඒ(ඒ)	ඒ	ඒ(ඒ)	ඒ	ඒ(ඒ)	ඒ
ඔ(ඔ)	ඒ(ඒ)	ඒ	ඒ(ඒ)	ඒ	ඒ(ඒ)	ඒ

1. අ Has no non-initial sign, but it is inherent in every consonant, and, unless displaced by the sign of some other vowel or suppressed, is pronounced after the consonant.

2. ് Is written after the consonant :—as කා.
3. ീ ു Are written above the consonant :—as කි කි මි.
4. ൂ ൃ ൄ ൅ Are written below the consonant :—as කු කු වු වු
 െ and േ are used only with the consonants
 ක ග ට භ ර ශ.
5. ශ Is written before the consonant after which it is
 pronounced, and lengthened by the addition
 of ' to the consonant.—as කෙකේ මෙ මේ.
6. ශ Also precedes the consonant.—as කෙ.
7. ශ The first of these precedes, and the latter follows
 the consonant, and is lengthened by the addi-
 tion of ' to the latter:—as කො කෝ.
8. ශ Of these also the first precedes, and the latter
 follows the consonant;—as කො.
9. െ േ Are written after the consonant, above the posi-
 tion occupied by െ േ:—as කැ කෑ මැ මෑ.

IV. The sign ' or ^ is used for two purposes.

1. To suppress the inherent vowel:—as මකa maka මක් mak;
 අම ama අම් am.
2. To lengthen the others:—as කො කෝ කෙ කේ ඵ ඵ්
 ඔ ඔ.
3. The form ^ is attached to those letters which have their
 final stroke turned back to the left:—as ම මි ව ව් ඔ ඔ.
4. The joining of two consonants suppresses the inherent
 vowel of the first; and if ශ accompanies the second that
 is placed before the first:—as ස්වල්ප swalpa;
 ස්නේහ=ස්නේහ snēha.

V.

CONSONANTS.

	Unaspirated		Aspirated.		Unaspirated		Aspirated		Nasal	
K. class.	ක	k	ඛ		ග	g	ඝ		ඛ*	ng
Ch. class.	ච	ch	ඡ		ජ	j	ඣ		ඡ	ny
T. class.	ට	t	ඨ		ඳ	d	ඬ		ඨ	n
Th. class.	ත	th	ථ		ඳ	dh	ඬ		ථ	n
P. class.	ප	p	ඵ		බ	b	භ		ම	m
	ය	y	ර	r	ල	l	ව	w	ං	ng
	ශ	s	ශ	sh	ස	s	හ	h	ඵ*	l s ch

VI. Pronunciation of the Consonants which differ
 from the English.

1. The aspirated consonants are pronounced as if accom-
 panied by a vocal h: e. g. ඛ is pronounced like k in
 Back-hall, allowing the h to coalesce.
2. හ Is always hard.

* The student may for the present omit these.

3. ට Has less of the hissing sound than the English in *rich*
4. ට Is much lighter than the English *th*. It has the sound which the Irish sometimes give to *t* when followed by *r*; e. g. *trick, trip, straight*, pronounced something like *thrick, thrip, sthraight*.
5. ඳ This too, is a real dental, and has the sound heard in the Irish pronunciation of *d* in such words as *drink, drip, drop*.
6. ට Is always trilled.
7. ඞ Is very light—like *c* in *cinder*, and its inherent vowel is generally ඞ not ඳ.
8. ට Has less of the hissing sound than the English *sh*, and is often pronounced like the ordinary *s* ඞ.
9. ට Is the guttural *k*; as hard as the German *ch*, and never followed by a vowel in the same word.
10. The distinction which there originally was between the palatal ට and the dental ට is now lost to the ear; though the observance of it in writing has of late been somewhat revived amongst native pundits. Whether, however we write ටඞඞඞ or ටඞඞඞ, කරඞඞ or කරඞඞ, the sound is the same, and exactly what it is is ඳඞඞ ඳඞඞ or ඞඳඞඞ, where ඞ is preceded by another dental. The ඞ is the simpler and more legible form, and it would therefore perhaps be well, in a system so strictly phonetic as the Singhalese, not to arrest the other on its way to oblivion and try to preserve the sign when the thing or sound signified is no more; but each one must decide for himself. Even in Sanscrit the distinction, though generally, is not always observed.

VII. In some words ඞ, ට and ඞ are expressed by other signs:—ඞ by x, ට by ° and ˘, ඞ by ˘

1. x Suppresses the inherent vowel of the consonant to which it is added, and is pronounced after that consonant:—as මඞඞ Mangal-ya.
2. ° Is written on the upper part of a consonant, and is pronounced before it with its own inherent vowel suppressed:—as පඞඞ Parwatha.
3. ˘ Suppresses the inherent vowel of the consonant to which it is joined, and is pronounced after that consonant:—as පඞඞ Poothrayah.
4. ˘ Is used for three purposes:—
 - a. When joined to the aspirated consonants ඞ, ඞ, ඞ, the corresponding unaspirated consonants respec-

tively precede them:—as කඨ *Kat-ta**, මඨ *Mad-da* රුඨ, *Roodh-dha*.

- b. When joined to ව, *dh* (ඳ්) precedes the ව:—as මව *Madhwa*, ඩව *Dhwipa*.
- c. When joined to any of the other consonants, it signifies that a very short sound of ඳ් precedes them:—as කඳු *Kandhoo*.

VIII.

VOWEL-CONSONANTS.

1. රා *Roo* රා *Rōō*; ලා *Loo* ලා *Lōō*; ඵ or ඵා *Loo*, ඵා *Lōō*.
2. They are joined to other consonants, and pronounced thus: කා *kroo* කා *krōō*, කා *kloo* කා *klōō* කඵ *kaloo*, කඵා *kallōō*.
3. The beginner may omit all the vowel-consonants, except the last two.

IX. ILLUSTRATION OF THE COMBINATION OF VOWEL AND CONSONANT.

N.B.—I. The non-initial vowel signs are invariably pronounced after the consonant.

II. In all Singhalese words each syllable must be pronounced separately and distinctly, taking care that the unavoidable accentuation of a long syllable does not make a preceding short one indistinct.

1 vowel අක	aka	අකා	akā	ආක	āka	ආකා	ākā
2 vowel ඉච්චි	ichi	ඉච්චි	ichi	ඊච්චි	ichi	ඊච්චි	ichi
— — ඉපි	ipi	ඉපි	ithi	ඉරි	iri	ඊකි	iki
3 vowel ඊටු	ootoo	ඊටු	ōōdhōō	ඊගු	oogoo	ඊගු	oogōō
4 vowel එබෙ	ebe	එබෙ	ēbē	එරෙ	ere	එරේ	ērē
5 vowel එමෙම	aimai	අමෙම	amai	ඉමෙම	irai	ආමෙම	āwai
6 vowel ඔෂො	osho	ඔෂො	ōno	ඔමෝ	omō	ඔලෝ	ōlō
7 vowel ඔරො	ourou	කොරො	kourou	වොරො	wounow		
8 vowel ඇම	- m -	ඇර	- r -	ඇරු	-- roo	ඇරු	-- r--

X.

MISCELLANEOUS EXERCISE.

කප	kapa	කපා	kapā	මකපි	makapi
එසේ	esē	මෙසේ	mesē	මානෙල්	mānel
මනාප	manāpa	අලප්	alap	කිපෙන	kipena
යුසය	yoosaya	රහදිය	rahadhiya	දුවනවා	dhoowanawā
කුමයක්	kramayak	කම්පාව	kampāwa	සුල්පය	swalpaya
පව්න	parwatha	පුත්‍රය	poothraya	සන්‍යාසක	sanyaka
කොට්ඨා	kottā	ඩව	dhwipa	විරුඬ	wiroodhdha
සෙනේහ	snēha	කඳු	kandhoo	ලින්දහවල්	lindhawal
ක්‍රොලො	krōōloo	ක්‍රොලා	kroolōō	ක්‍රා	krā
		මැකැකුරුරුරු	m - k -	කොර	kōō r - roo rōō.

* In the Romanized Singhalese words, the consonants in Italics represent respectively the aspirated consonants.

The distinction between the palatal **ණ** and the dental **න**, and between **ල** and **ළ** which had become almost obsolete has of late years been revived in writing, though not in pronunciation. The following list gives the required alterations in the words used in this book, together with some few other corrections in spelling.

General rule: After **ර** put **ණ** not **න**; yet **න්**, as **කරණවා**, **කරන්ට**; **අරිණවා**, **අරින්නා**.

අනඝී	ගොණ	ප්‍රමාණය
අණ	ගැණ	ප්‍රශංසා
අණඤ	ගැණීම	ප්‍රාණය
අවලංගු	චංචල	බැටලුවා
අදුන් &c.	ග්‍රීෂ්ම	මංගලාය
අශ්වයා	නණකොල	මත්ස්‍යයා
ආඤ	භාරකාව	මාරිය
ආණ්ඩු	තුළ &c.	මාදු
ඇතුළ &c.	ත්‍රිෂූණ, තෘෂූණ	මෘගයා
ඇතුල්	දකුණ &c.	මුදු &c.
ඇදුම් &c.	දිළිඳු	රත්රන්
ඉක්මණට &c.	නම්බුව	ලකුණ
ඉක්මන්	පංගුව &c.	ලක්ෂණ
ඉගණගණ	පණ	ලියුව
ඊශඝී	පණ්ඩිත	වරුණාව
උණ	පමණ &c.	වලංගු &c.
උණු	පරණ	විකුණනවා
එකොළන &c.	පළමු &c.	විජයවය
එපමණ &c.	පිණිස	විශවාස
කණ ear	පිළිගනනවා	ශබ්ද
කණගාටු	පිළිවෙල &c.	ශරම්පිය
කළා	පිළිම	ශරීරය
කුණු	පුරුෂයා	සමනවෙන &c.
කාණ්ඩ	පුණ්ණ &c.	සලකණවා
කෙළවර	පෙරළෙනවා	සවිතිය
කොණ	පෙළ	සදුව
ගංගාව	පොකුණ	සියලු
ගණන &c.	පොළව	නෘදය
ගෙණයන &c.	පැමිණෙනවා	
ගෙණ &c.	ප්‍රකාශ	

FIRST LESSON.—පළමුවෙනි පාඨමය.

I	මම	Do	කරනවා
We	අපි	Take	ගෙනයනවා
Thou, you	උඹ	Go	යනවා
Ye	උඹලා	Come	එනවා
He	ඔහු	Buy	මිලේට ගන්නවා
They	ඔවුන්	Sell	විකුණනවා
A book	පොතක්	Bring	ගේනවා, or ගෙන එනවා or ගෙනෙනවා
A house	ගෙයක්	Make	හඳුනවා, or සාදනවා
A box	පෙට්ටියක්	Anything	යමක්
A horse	අසවයෙක්	Nothing	කිසිවක්, or මොක වත්, නෑ
A pig	උරෙක්		
A dog	බලලෙක්		

I make, am making, do make මම සාදනවා
 Am I making, do I make? මම සාදනවාද?
 You write, &c. උඹ ලියනවා
 He does not read, &c. ඔහු කියවන්නේ නෑ or නැත
 Do they buy anything? ඔවුන් යමක් මිලේට ගන්නවාද?
 They buy nothing ඔවුන් යමක් (or කිසිවක් or මො
 කවත්) මිලේට ගන්නේ නෑ
 Does he sell a book? ඔහු පොතක් විකුණනවාද?
 He does not sell a book ඔහු පොතක් විකුණන්නේ නෑ
 N.B. I.—The verb terminates in all the persons of the present
 tense in නවා.

II.—Nouns neuter, indefinite, in the singular number,
 terminate in ක්, and those of the masculine and
 feminine gender, in එක් or යෙක්.

EXERCISE.

Do I make? You do make. Is he writing? He is writing.
 Are you writing? I am writing. Does he come? He does
 come. Are you bringing? We are bringing. Does he buy?
 He does buy. Are we selling? We are selling. Are they
 reading? They are reading. Do we go? We do go. Am I
 buying? You are not buying. Does he go? He does not go.
 Do we read? We do not read. Do I sell? You do not sell.
 Is he making? He is not making; we are making. Are they
 reading? They are reading; he is not reading. Are you
 reading? We are not reading; we are writing; they are
 selling. Am I making anything? You are making nothing.
 Are you doing anything? I am doing nothing. Is he selling
 a horse? He is selling a horse; they are selling a pig. Do we
 buy a house? We do not buy a house; we buy a box. Are they
 reading anything? They are reading a book. Is he selling a

pig? He is selling nothing; he is buying a horse. Do they make a box? They do not make a box; they make a house. Do we write anything? You write a book. Is he doing anything? He is doing nothing. Is he bringing a house? He is not bringing a house; he is bringing a box. Are you writing a lesson? We are not writing a lesson; we are reading a book; they are buying a book. Is he selling anything? He is selling nothing.

SECOND LESSON.—දෙවෙනි පාඩමය.

Good	හොඳ	Old (of things)	පරන	My	මගේ
Bad	නරක	New	අළුත්	His	ඔහුගේ
Long	දිග	Beautiful	ලක්ෂ්‍ය	Their	ඔවුන්ගේ
Home	ගෙදර	What?	මොකද	At all	කොහෙත්ම
I make a good box			මම හොඳ පෙට්ටියක් සාදනවා		
What do you make?			උඹ සාදන්නේ මොකද?		
I write a long letter			මම දිග ලිප්පුවක් ලියනවා		
Does he read a bad book?			ඔහු නරක පොතක් කියවනවාද?		
He does not read a bad book			ඔහු නරක පොතක් කියවන්නේ නැත		
Do you bring his good horse?			උඹ ඔහුගේ හොඳ අසවයා ගෙනවාද?		
No, I take my bad horse			නැ, මම මගේ නරක අසවයා ගෙනයනවා		
Do you sell your old book?			උඹේ පරන පොත උඹ විකුනනවාද?		
No, I buy their new book			නැ, මම ඔවුන්ගේ අළුත් පොත මිලේට ගන්නවා		
Do they buy our beautiful chair?			ඔවුන් අපේ ලක්ෂ්‍ය පුටුව මිලේට ගන්නවාද?		
They buy nothing at all			ඔවුන් කිසිවක් මිලේට ගන්නේ නැ		
Does he go home?			ඔහු ගෙදර යනවාද?		
He does not go home at all			ඔහු කොහෙත්ම ගෙදර යන්නේ නැත		

N.B.—Nouns, definite, of the masculine gender, terminate in the singular number in අ, as:—උඹ, The pig; those of the feminine gender, in ඉ, as:—මගේ නිකිලි My hen; those of the neuter, generally in ආ, as:—පුටුව The chair.

EXERCISE.

Do you make a good box? No, I make a bad box. Are they taking a good horse? No, they are bringing a bad pig. Is he selling an old book? No, he is buying a beautiful horse. You buy nothing. What does he do? He goes home. Are

you going home? I do not go home at all. Are we reading a letter? Ye are not reading a letter; ye are reading a book. Are we reading an old book? No, ye are reading a new book. Does he buy a beautiful horse? No, he buys nothing. Is he selling a good horse? No, he is buying a beautiful horse. Are you taking an old chair? No, I am bringing a new box. What do you take home? We take nothing home. They take home a good horse. Are you coming home? We are not coming home at all. Is he bringing my book? No, he is taking my pig. Are you selling my box? No, I am selling his horse. Do they read our book? No, we read their letter. Do we make their box? No, they make our house. Are you buying our pig? No, I am buying your horse. Do I read their new book? No, you read their old book. Is he taking home my beautiful chair? He takes no beautiful chair home at all. Do they buy our bad horse? They do not buy any bad horse at all. Are you reading my long letter? No, I am reading his old book. What do you read? We do not read anything; we write a beautiful letter. Do they take home my good horse? No, they bring home his old horse. Is he reading your bad book? He is reading our new book. Am I reading your long letter? No, you are reading no good letter at all.

THIRD LESSON.—තුන්වෙනි පාඩමය.

Gold	රතුන්	Coat	කබාය	Small	ඍුච්චි
Iron	යකඩ	A ring	ට්‍රිද්දක්	Large	ලොකු
Lead	ඊයන්	A stone	ගලක්	Water	චතුර
Silk	සේද	Stone (a)	ගල්	Very	බොහොම
Something	යමක්, යම්දෙයක්	Wine	මුද්‍රිකපානය, වැසින්		
Yes	ඔවු, එහෙයි	Eat	කනවා		
Which one?	කොයිඑකද?	Drink	බොනවා		
What-(animal)?	මොකාද?	It (of things)	ඒක		
Rice (raw) පාලු, (boiled) බත්		(of animals)	උභ		
Take	ගනනවා	She	ඇ	Her ඇගේ, (obj.) ඇව	
Kill	මරනවා	Me	මා	You	උඔව, උඔලාව
Him	ඔහුව	Us	අප	Them	ඔවුන්ව
Wear	{ අඳිනවා				
Put on	{ දමාගනනවා	Use	පාවිච්චිකරනවා		
What good book am I reading?	මම මොන හොඳ පොතක් කියවනවාද?				
You are reading no good book	උඔ කිසි හොඳ පොතක් කියවනෙන්නැ				
Is he doing anything good?	ඔහු යම් හොඳක් කරනවාද?				
No, he is doing nothing good	නැ, ඔහු කිසි හොඳක් කරන්නෙන්නැ				

Are they making something beautiful?	ඔවුන් යම් ලස්සන දෙයක් සාදනවාද?
They are making something very small	ඔවුන් බොහොම පුළුල් දෙයක් සාදනවා
Are you taking my gold ring?	උඹ මගේ රත්නන් වූදද ගන්නා වාද?
I am not (i. e., I take not)	මම ගන්නේ නැ
Which hat do they wear?	ඔවුන් කොයි තොප්පිය දමා ගන්නවාද?
They wear the large silk one	ඔවුන් ලොකු සේද එක දමා ගන්නවා
Do you not bring me home?	උඹ මා ගෙදර අඬගහගන එන්නේ නැදද?
No, Sir, I take him home	නැ, මහත්මයා, මම ඔහු ගෙදර අඬගහගන යනවා
Does he use my lead pencil?	ඔහු මගේ ඊයන් පැන්සල් පාවිච්චිකරනවාද?
Yes, he (does) uses	ඔවු, ඔහු පාවිච්චිකරනවා

N.B.—I. යම්, කිසි “any.” යම් is seldom, and කිසි never, used with an affirmative.

II. අඬගහගනාඑනවා and අඬගහගනායනවා *To bring* and *To take*—literally, *Having called to come*; and, *Having called to go*—must be used only of persons.

III. The vocative masculinesingular often shortens the final vowel:—as මිත්‍රයා Friend, මිත්‍රයා O friend.

IV. The ව, often necessary to distinguish the acc: from the nom:, may be omitted where the acc: is clear without it: as මම ඔහු අලලනවා I seize him

EXERCISE.

Does he do nothing good? He reads a good book. Do I drink your good water? Yes, you drink (it.) Am I making anything beautiful? You are writing a beautiful letter. Is he eating (any) good rice and curry? He does not eat rice and curry at all; he drinks your bad wine. Are you taking home my beautiful horse? I am not; I am taking home your pig. Are you killing me? I am not; I am killing your large pig. Is he now using my soap? He is not. Are they now taking her home? They are. Do you wear my silk hat? No, I wear your old hat. What are you now killing? We are killing an old horse. Is he killing her? No, she is killing him. Are you now taking them home? I am. Is he now making a gold pen? He is. Are they now selling anything good? No, they are buying good bread. Is he bringing the iron table? He is. Which coat are you taking? I am taking your large silk one. Are they not taking my leaden table?

Yes, they are. Which water are we drinking? You are not drinking water; you are drinking your wine. Is she using our leaden table? She is now using our iron table. Which are you using? I am not using a table at all. What does he eat? He eats bread. Which milk are you taking? I am taking their old milk. Do they drink milk? They drink our old milk. Which house are you buying? I am selling her large old house. Are you selling me? No, we are now taking you home. Which rice and curry are you eating? My good rice and curry. Which onions are you using? I am not using onions at all. I am now eating rice. Are you selling the stone house? No, I am selling a large pig. Are you buying the stone house? No, I am selling it. What good horse is he selling? He is selling a very large pig.

FOURTH LESSON.—හතරවෙනි පාඩමය.

Man	මනුෂ්‍යයා, මිනිසා	Break	කඩනා, බිඳිනවා
Man, husband	පුතියා	Mend, rectify	හරිගස්සනවා
Young	බාල, යව්වන	One	එක, (absl.) එකක්

New	අළුත්	They, them (neu.)	ඒවා	It	ඒක
Fresh	අමුතු	And	සහ, හ්, ද	Now	දැන්

This	මේක pl.	මේවා,	
That	{ ඕක,	ඕවා, or ඔය ඒවා	(2nd person)
	{ අරක,	අරවා or අරඒවා	(in view.)
	{ ඒක,	ඒවා	(remote.)

Adj. of the same මේ, ඔය, අර, ඒ.

Are you reading this book?	උඹ මේ පොත කියවනවාද?
No, I am reading that book	නැ, මම අර පොත කියවනවා
Are you breaking this box or that?	උඹ කඩන්නේ මේ පෙට්ටියද නොහොත් අර පෙට්ටියද?
I am breaking that	මම අරක කඩනවා
Which is he breaking?	ඔහු කොයි එක කඩනවාද?
He is breaking this	ඔහු මේක කඩනවා
Do you eat bread and salt?	උඹ පාණුත් එණුත් කනවාද?
No, I eat bread and sugar	නැ, මම පාණුත් සීනිත් කනවා
What do you do at home?	උඹගෙදරදීකරනෙත්මොකද?
I eat and drink at home	මම ගෙදරදී කනවා බොනවා
Are you reading or writing.	උඹ කියවනවාද? ලියනවාද?

N.B.—I. Such forms as ගෙදරදී (at home) cannot be used with the verb “To be.” The දී itself means “whilst being.”

II. The conj: හ් is joined to words which close without a vowel, by the addition of උ, as:—පාන්, පාණුත්.

EXERCISE.

Are you bringing my new box? No, I am bringing this old box. Is he killing that old horse? Yes, he is. Do I use that new knife? No, do you not use this old one? Yes, I use it at home. Do they eat our bread and salt? No, they eat our new onions and old salt. Are you taking that salt and soap? Yes, Sir, I am taking them. Is he taking them home? No, he is taking those home. Am I selling the old horse? No, you are selling that young horse. Which pig are you killing? I am killing this large pig. What do you do at home? We read a very good book at home. Do they drink water at home? No, they drink bad wine and good milk. Are you using that bad old knife? No, I am using this good new one. Does he eat soap? No, he eats rice and curry, and drinks good water. Are you now breaking anything? No, I am mending the old chair. Are we making anything new? Yes, you are making a new chair, and a new box, and a good hat. What new thing is this man making? He is making a new knife and a large new house. What does that young man do at home? He eats (and) drinks. Is he now killing that large pig? No, he is killing that little pig. Do you wear my new coat? No, I wear this. Which coat do you wear at home? I wear the silk one. Do you wear (put on) your hat at home? I do not. Do you use the gold or the iron ring? I use the iron one. Does that man use the lead pencil at home, or the gold one? The gold one. What is this man doing; is he breaking that box or mending it? He is now doing nothing. Are you taking me or that man home? I am taking him home. What does this man wear? At home, he puts on a hat (and) wears a coat.

FIFTH LESSON.—සස්මෙති පාඨමය.

Brother	සහෝදරයා	Neither, nor වත්—වත් නැ
Sister	සහෝදරී	Buy කායිවලට ගන්නවා
Young man	යම්වතයා	Both දෙකම
Father	පියා, තානා,	Both kinds දෙවගේම
	පියානැඤ්ඤ,	Mine මගේ එක, &c. It is
Mother	මැනියැඤ්ඤ, මැනියෝ,	generally better to
	අම්මා, මව්	repeat the noun
Do you write or read at home?	උඹ ගෙදරදී ලියනවාද කියවනවාද?	
I do both	මම දෙකම කරනවා	
Is he using my pen or my knife?	ඔහු පාවිච්චිකරන්නේ මගේ පෑනද මගේ පිහියද?	

He is using neither your pen
nor your knife

Does she drink water or milk?

She drinks both

Are they reading my book or
his?

They are are reading mine

Which bread is her brother
eating?

He is eating ours and theirs

Are you buying your sister's
house?

No, I am buying this man's

ඔහු උඹේ පෑනාවත් උඹේ පිහි
යවත් පාවිච්චිකරන්නේ නෑ
ඇ බොන්නේ වතුරද කිරිද?
ඇ දෙවගේම බොනවා

ඔවුන් නියවන්නේ මගේ පො
තද ඔහුගේ පොතද?

ඔවුන් මගේ පොත නියවනවා
ඇගේ සහෝදරයා කන්නේ
කොයි පාඤ්ඤ?

ඔහු අපේ පානුත් ඔවුන්ගේ
පානුත් කනවා

උඹේ සහෝදරියගේ ගේ උඹ
කාසිවලට ගන්නවාද?

නෑ, මම මේ මනුෂ්‍යයාගේ
ගේ කාසිවලට ගන්නවා

N.B.—Nouns neu: sing: form the gen: case by changing the
final inherent vowel අ into ඒ, as:—පොත, පොත්;
and the mas: and fem: by the addition of ගේ, as:—
මනුෂ්‍යයාගේ, සත්වගේ.

EXERCISE.

Are you making a book or a chair? I am making both. Is
he taking the pig or the horse? He is taking neither the pig
nor the horse. Is your father mending this old knife or that
new chair? He is mending both. Is his brother killing the
old horse or the young pig? He is killing my old pig. Are
you mending my beautiful hat and coat? Yes, Sir, I am
mending both this and that. Is this young man breaking or
mending anything good? He is neither mending nor breaking
anything. Does your sister eat bread or rice and curry? She
eats both bread and rice. Does this young man take home
this or that? He takes home neither this nor that. Are you
using my horse or your horse? Does their mother eat both
rice and curry? She does. Does your father buy my silk hat
or yours? He neither buys mine or yours. Is her brother
now reading her letter or mine? He is reading neither hers
nor yours. Does your sister eat this rice or that? She eats
neither this rice nor that. Does this man eat anything good?
Yes, he eats my brother's good rice. Are you putting on my
ring or my sister's? I am now putting on my sister's. Are you
buying this man's pig or buying mine? I am neither buying
his pig nor yours. Are you bringing my box or theirs? I am
bringing both. Is your brother killing me or my father? He
is killing neither you nor your father. What do you eat and
drink? I neither eat nor drink. Are you using both this old
man's new knife and his pen? Yes, (I) am using both. Does
this young man sell or buy? He neither sells nor buys.

SIXTH LESSON—හෙවෙනි පාඩමය.

Child	ලමයා	Circle	කවය—චක්‍රය
Boy	පිරිමිලමයා	Ring (for the finger)	මුදුව or
Girl	ගැහැනුලමයා		මුදු, (any other ring) වලල
Tea (to drink)	තේවතුර	Live (exist)	ජීවත්වෙනවා
Coffee	කෝපි	Live (dwell)	පදිව්වෙනවා
Home, house	ගෙදර	Either—or	වත්—වත්
House (as a building)	ගෙ	Both (of persons)	දෙන්නම
There	එහි	or දෙන්නාම	
Are you now buying anything new?		උඹ දැන් යම් අවත් දෙයක් මිලෙට ගන්නවාද?	
I am selling an old coat and a new hat		මම පරන කඩයකුත් අවත් නොප්පියකුත් විකුනනවා	
Is he mending either this or that?		ඔහු මේකවත් ඒකවත් හරි ගස්සනවාද?	
He is mending neither		ඔහුදෙකම හරිගස්සන්නේ නැ	
Do you kill neither the pig nor the horse?		උඹ උයවත් අස්වයාවත් මරන්නේ නැද්ද?	
I kill neither		මම දෙකකම මරන්නේ නැ	
Do they live at home?		ඔවුන් ගෙදර පදිව්ව සිටිනවාද? or පදිව්ද? or සිටිනවාද?	
No, they live at school		නැ, ඔවුන් සෙකෝලයේපදිව්සි	
Does this boy live at his father's house?		මේ පිරිමි ලමයා තමාගේ පියාගේ ගෙදර සිටිනවාද?	
No, but the girl does		නැ, නුවුත් ගැහැනු ලමයා එහි සිටිනවා.	

N B—I. The words පිරිමි (ලමයා) and ගැහැනු (ලමයා) are not used, unless there is a special reason for making the distinction.

II. When the verb *To be* is omitted, the word to which it belongs must terminate in යි, as:—හොඳ good, හොඳයි is good; පදිව්—පදිව්යි. It may, however, in the case of nouns, often be omitted. In pronouncing this යි, omit the ය, and let its vowel ඉ merge into and slightly lengthen a preceding ඉ, as:—කැමතියි, nearly equal to කැමතී. Preceded by අ or ආ it forms a diphthong, as:—මමයි mamai; අම්මා, අම්මයි ammai.

EXERCISE.

Are you taking home neither my good horse nor his large pig? I am taking home neither; but I am bringing the good chair. What does your father bring? He does not bring anything. Does his sister mend neither his hat nor his coat? No, she mends neither. Is our father taking my brother's iron ring? He is not taking it. What does this boy's mother sell? She

sells good rice and curry. Are you eating either my rice or his? No, I am eating neither yours nor his. Are you mending neither my house nor his? I am mending both. Does your father sell neither anything good nor anything bad? He sell nothing. Is he breaking either this box or that? He is breaking neither. Are you taking to our house either my horse or pig? I am taking neither to your house; I am taking them both to our house. Do you live at home or at school? I live at home. Does this girl do anything good at home? No, but I do. What good do you do at home? I eat both good rice and good curry. Are you taking home my boy? No, but I am taking home your girl. Does this big boy neither eat nor drink at school? No, but he does both at home. Does your brother drink good wine neither at home nor at our house? No, but he drinks coffee at our house. What does this boy do at school? He writes and reads. Do you live at our brother's? No, but our mother does. Does our father drink either tea or coffee? He drinks neither. What coat does this young man wear? He wears a very good silk one; but his brother wears a very bad one. Do you write your father's letter at school or at your sister's house? I write it at home.

SEVENTH LESSON.—හත්වෙනි පාඩමය.

Work (v)	වැඩකරනවා	Learn	ඉගෙනගන්නවා
Work (s)	වැඩේ, pl. වැඩ	The carpenter	වඩුවා
Play	සෙලලම්කරනවා	Shoe	සපත්තුව
Play (s)	සෙලලම්	Shoemaker	සපතේරුවා

Much, a great deal බොහොම, හුහක් | There { එහි, එහිදී,
A little, a few විකක්, සිටියයක් | { එතන, එතනදී

Some one or other කවුරුවත්, කවුරු භූමුත්

Any one, some one (with neg: or interrogative) කවුරුවත්,
කිසිවෙක්, යමෙක්

Do you neither eat nor drink? උඹ කනෙන්වත් බොනෙන්
වත් නැද්ද?

I do both: I eat a little and
drink a little මම දෙකම කරනවා: මම වික
ක් කනවා විකක් බොනවා

Does the carpenter work
much? වඩුවා බොහොම වැඩකරන
වාද?

Yes, he works a great deal ඔවු, ඔහු බොහොම වැඩකර
නවා

Who does this work? මේ වැඩ කරන්නේ කවුද?

The blacksmith and the mason
do it ආවාරියාත් පෙදරේරුවාත් ඒ
ක කරනවා

Does any one live at your
brother's? කවුරුවත් උඹේ සහෝදරයා
ගේ ගෙදර පදිවිද?

Yes, some one lives at my brother's;
but no one lives at my father's

Do you either write or read?

ඔව්, කවුරු හුමුත් මගේ සහෝ
දරයාගේ ගෙදර සිටිනවා
හුමුත් කවුරුවත් මගේ පියා
ගේ ගෙදර (පදිච්) නෑ.
උඹලා ලියන්නටත් කියන්නට
වත් යෙදෙනවාද?

N.B. I.—The form **ඔහු ලියන්න** යෙදෙනවා corresponds to
"He does (to) write."

II. A few neu: nouns contract the final *ය* into *ඵ*; as *වැඩය* to *වැඩේ*; *කුඩය*, *කුඩේ*; but *කුඩයක්*; though *වැඩේ* makes *වැඩක්*.

EXERCISE.

Do you neither sell nor buy? I do neither. Does your sister either eat or drink anything? She neither eats nor drinks anything; but I do. (Say, but I eat, drink.) Does this boy neither make nor mend anything? Yes, he does both. Does my little brother eat curry? Yes, a little. What is the carpenter doing? He is making a beautiful box and a large chair. Does your sister learn much? No, she does not learn much. Who learns much? My brother and I. (Say **මම සහ මාගේ සොයුරු සිසි මමයි**.) Do you both play much? We do not both play much; but I play much. Does he either learn anything at school or play? He learns a little and plays much. What work is this old shoemaker now doing? He is not doing any work now; but his brother works a great deal. Who learns anything good? My brother and my sister. Does any one work at home? Yes, the blacksmith works at home. Does any one learn at your brother's school? Yes, you and I learn. Does this little child eat much? He eats a great deal. Does your brother play much? No, but he learns and works a great deal. Does the blacksmith work and play at your father's? Yes, he does both at my father's. Does any one learn at my mother's? Yes, you and your brother learn there. Does any one play at the shoemaker's? No one plays there; but some one eats and works there. Who works and eats there? The shoemaker and mason. Does any one live at my sister's? Yes, either your or our sister lives there. Does any one do any work? Yes, I do a great deal at the blacksmith's.

EIGHTH LESSON.—අවබෝධනී පාඨමය.

Book	පොත	pl. පොත්	Women	සත්‍රී	pl. සත්‍රීවරු, සත්‍රීයෝ
Hand	අත	— අත්	Child	ලමයා	— ලමයි
Chair	පුටුව	— පුටු	Infant	ලදරුවා	— ලදරුවෝ

Box	පෙට්ටිය, pl. පෙට්ටි	Child (as offspring)	දරුවා,
Man	මනුෂ්‍යයා, — මනුෂ්‍යයෝ		pl. දරුවෝ
Fathers	පියවරු	Brothers	සහෝදරයෝ
Mothers	අම්මාලා, මවුවරු	Sisters	සහෝදරියෝ
Horses	අසවයෝ	Pigs	උරෝ

The horses which I bring	මම ගෙන (or ගෙනෙන) අසවයෝ
The boys who live at home	ගෙදර පදිමිව සිටින ළමයි
Do you eat a great deal of sugar?	උඹ සීනි හුහක් කනවාද?
I eat a little salt	මම එකු විකක් කනවා
Do you make a few pens?	උඹ පෑන සිලියක් හදනවාද?
Are you spoiling the work I do?	මම කරන වැඩ උඹ නරක්කරනවාද?
Do you learn the lessons I learn?	මම ඉගෙනගන්න පාඩම් උඹ ඉගෙනගන්නවාද?
Does the horse you bring eat paddy?	උඹ ගෙන අසවයා වි කනවාද?
Are you selling the horse which eats grass?	තනකොල කන අසවයා උඹ විකුනනවාද?
Are the masons who build houses eating rice?	ගෙවල් සාදන (ගොඩනගන) පෙදරේරුවෝ බත් කනවාද?

N.B.—I. The regular termination of nouns in the nominative pl. masculine is මි; feminine, යෝ.

II. For the accusative, change the මි into න්.

III. In other cases—except the pl. in ලා—the න් is merely added to the nominative, e.g., උරෝ, උරන්; පුරුෂයෝ, පුරුෂයන්; සත්‍රියෝ, සත්‍රියන්; contrac: සත්‍රින්; මිනිස්සු, මිනිස්සුන් or මිනිසුන් සත්‍රිවරු, සත්‍රිවරුන්.

EXERCISE.

Do you read the book I write? No, you read the book I write. Do you eat the sugar I buy? No, but I eat the sugar which my father buys. Are you killing the pigs which eat grass. No, I am killing the pigs which eat paddy. Do you eat the rice and curry which I eat? No, I eat the rice and curry my brother makes. Do you learn the lessons I write? No, I read the books my brother brings. Do you eat much rice and curry? No, I eat a great deal of bread. Which books does he read? He reads the books which you and your father read. Do you put on the iron rings which the blacksmith makes? No, I put on the gold rings which my father makes. Do you make chairs or houses? I make both. Are

you bringing a little salt? I am bringing a great deal. What are you bringing? I am bringing the books I read. Do you buy the pens which this man sells? Yes, I buy a few. Are you spoiling the house which these men are making? No, I am breaking the boxes they make. Do the horses which you bring home eat grass at home? No, those horses eat paddy at home. Does the large horse which eats paddy work much? He eats a great deal of paddy, but he does not work much. Do the women who make coats sell much soap? They do not sell soap at all, but they use it. What do your sisters do who live at home? They make the coats and hats which you wear. Do the boys who live at school learn lessons and read books? No, but the girls do both there. Do the men who work much eat much? Yes, the men who work much eat a great deal. Does any one buy the pens which you make? The children who learn at my father's school buy them.

NINTH LESSON.—නමවෙනි පාඩමය.

- Do you eat a great deal of the sugar I sell? මම විකුනන සීනිවලින් උඹ හුඟක් කනවාද?
- I do not eat much of that you sell. උඹ විකුනන ඒවායින් මම වඩා (or බොහොම) කනෙන් නැ.
- He eats a great deal of it. ඔහු එයින් හුඟක් කනවා.
- Do you read the letters I write? මම ලියන ලිපිම් උඹ කියවනවාද?
- No, I read those your father writes. නැ, මම කියවනෙන් උඹේ පියා ලියන ඒවා or උඹේ පියා ලියන ඒවා මම කියවනවා.
- Does your brother who goes to school learn much? සෙකාලයට යන උඹේ සහෝදරයා බොහොම ඉගනගන් නවාද?
- He learns very little. He learns only a little. ඔහු ඉගනගනෙන් බොහොම ටිකයි—ඔහු ඉගනගනෙන් ටිකක් පමණයි.
- Where do you live? උඹ පදිව්ව සිටිනෙන් කොතනද?
- I live here; but my brother lives there. මම මෙහි පදිව්වි; හුමුත් මගේ සහෝදරයා එහි පදිව්වි.
- Where are you now going to? උඹ දැන් යනෙන් කොයහටද? or කොතනටද?
- I am going to my father's. මම මගේ පියාගේ ගෙදරට යනවා.
- Do you wear your own clothes? උඹේම ඇඳුම් උඹ අඳිනවාද?

No, I wear my brother's (those of my brother)	නැ, මම මගේ සහෝදරයා ගේ ජීවා (or ඇඳුම්) අඳිනවා
Does he eat only his own rice?	ඔහු කනෙන් තමාගේම බත් පමනක්ද?
He eats only his own	ඔහු තමාගේම ජීවා පමනක් කනවා.

N.B.—I. ම when joined to another word is intensitive, as:—
own—self—very—indeed. තමා Reflexive pronoun.
3rd sing.; pl. තමුන්.

II. The dative termination is ට, added, in the masculine
and feminine plural, to the accusative.

The ablative, genitive and dative plural of nouns neu:
are formed by adding වලින්, වල and වලට respec-
tively to the shortened form of the singular, as:—
පොත්වලින්, පොත්වල, පොත්වලට.

III. Nouns of multitude have their pronouns in the plural.

EXERCISE.

Do you use much of this soap? I do not use much of it.
Do you use your own clothes or mine? I use my own. Do
you eat the rice and curry which I make? I eat a little of it,
(and) drink a little of your wine. Do you drink the water which
I drink? I do not drink that which you drink; but I drink
that of these men. Do you neither read my letters nor your
own letters? I neither read yours nor my own. Do these
women eat only rice? They eat both rice and curry. Do
your children wear the clothes which these children wear?
They do not wear the clothes which these children wear; they
wear their own. Which large rings do you wear? I wear those
which you use. Does your brother eat much of the bread
which he makes? No, but he eats a great deal of that which
the baker makes. Where does your old father now live? He
lives at home. Does your old father who lives at home go to
school? He does not go to school now; but his children who
live here go. Do your little brothers who go to school learn
any lessons? They learn many. Do these men who are mend-
ing this chair eat much? They eat a great deal; but their
little children eat very little. Where is that little boy, who is
coming here, going? He is going to his father's. Does he
wear only his own shoes? He wears his own and his brother's.
Where do you work? I work at home. Where are those men,
who are now coming, taking those horses to? They are bring-
ing them to our house. Do your brothers who kill pigs, kill
those which I bring? Yes, they kill them.

TENTH LESSON.—දහවෙනි පාඩමය.

Commit to memory කටපාඩම් කරනවා	A week සතුවායක්, සතියක්
Not even one එකක්වත් නෑ	The day දවස
And ත්-ත් or සහ-ත් or ද-ද	To-day අද
Is he (in the act of) eating rice?	At least one එකක්වත්
	About ගැන
He is not eating rice now	ඔහු බත් කනා ඉන්නවාද?
He is (in the act of) writing letters	or කමිත් සිටිනවාද? or කනවාද?
Are you reading the book which I am reading?	ඔහු දැන් බත් කනෙන් නෑ
No, I am reading the book which you are seeking	ඔහු ලිවුම් ලියමින් සිටිනවා or ලියලියා ඉන්නවා
Am I learning my lessons just now?	මම කියවමින් සිටින පොත ලඟින් කියවමින් සිටිනවාද?
You are not learning just now; you are merely looking (and looking) at the book	නෑ, උඹ සොයන පොත මම කියවමින් සිටිනවා
Is this boy whom we know (busy) playing to-day?	මම දැන්ම මගේ පාඩම් ඉගෙන ගනිමින් සිටිනවාද?
No, he is committing difficult subjects to memory (in the very act of) going along (or as he goes along)	උඹ දැන්ම ඉගෙනගෙන් නෑ; උඹ නිකම් පොත බල බලා ඉන්නවා
Are you either mending or breaking anything?	අපි අදුනන මේ ලමයා අද සෙලලමි කර කර ඉන්නවාද?
I am not now either breaking or mending anything	නෑ, ඔහු යමින්ම අමාරු කාරනා කටපාඩම් කරනවා
If so (then) what are you doing?	උඹ යමක් කඩමිනින් හරිගස්සමිනින් සිටිනවාද?
For the present, indeed, I am (busy) talking and reading	මම දැන් යමක් කඩගෙන්වත් හරිගස්සගෙන්වත් නෑ
I am mending and breaking	එහෙනම් (or එසේනම්) උඹ මක්කරමින් සිටිනවාද?
	දූතවනම් මම කථාකරමිනු කියවමිනු සිටිනවා
	මම හරිගස්සමිනුත් කඩමිනුත් සිටිනවා
The boy who is reading and writing	කියවමින් සහ ලියමිනුත් සිටිනා ලමයා
Does he not eat even one a day?	ඔහු දවසට එකක්වත් කන් තේ නෑද?
He does not eat even one; but you, indeed, eat at least one a month	ඔහු එකක්වත් කනෙන් නෑ; උඹනම් මාසයකට එකක්වත් කනවා

N.B.—I. The above construction of the present participle with an auxiliary verb can be used only with active verbs which admit the idea of repetition or of continuing to do.

II. The form ලිය ලියා expresses rather the repetition, and ලියමින් the continuance; but all verbs do not admit the form ලිය ලියා.

III. These forms are only used to express emphatically the idea of *being in the very act of doing at the time referred to*, and are not used so much as the English "I am writing &c."

EXERCISE.

Am I now writing something which you read? No, you are reading something which I am writing. Are the men who are there saying anything about me? They are saying many things about every one. Who is saying anything about us? Every one is saying something bad about you. Is that little boy just now eating the sugar which we bring? Yes, he is eating a great deal of it. Is he learning the lessons of my book? He is not learning even one. Is this man who does at least one thing a week now talking to us? He is talking to no one now. Are we now killing the man who kills our servant? No, we are killing the man who sells our pigs. Is that man drinking the wine we buy? No, he is drinking the water we take. Is any one spoiling the coat we wear? Yes, we are spoiling, and selling, and breaking everything. Are you now both playing and learning your lessons? I am now both playing, and working, and learning my lessons. (කරමිනු &c. or කරනවා, වැඩකරනවා—ඉහතනනනවා, without conjunctions.)

ELEVENTH LESSON.—එකොලොවෙනි පාඩමය.

Well	හොඳට	The place ස්ථානය, ඉඩම, නැත
Perfectly	හොඳටම	Cook (v) උයනවා
Many, much	බොහෝම	Write (Inf.) ලියන්න, or ලියන්නට or ලියන්නයි
Can you write?		උඹට ලියන්න පුළුවන?
I can		මට පුළුවන
Can the cook make anything?		කෝකියාට යමක් හදන්න පුළුවන?
He can		ඔහුට පුළුවන or පුළුවන
Can this horse run well?		මේ අසියාට හොඳට දුවන්න පුළුවන?
It can, but it does not		උච්ච පුළුවන, නමුත් උච්ච හොඳට දුවන්න නැත
I can read many to-day		අද මට බොහෝම කියවන්න පුළුවන
Can our servant cook well?		අපේ වැඩකාරයාට හොඳට උයන්න පුළුවන?
Can our teacher go anywhere?		අපේ ගුරුවරයාට කොහෙවත් යනනට පුළුවන?

Sometimes he can, but not now
 No, I cannot
 I can read yours and your fathers
 What can you do?
 I can learn only one lesson

සමහර විතාවල පුළුවනි, නුවුත් දැන් බෑ
 මව් බෑ or බැහැ or බැරිය or නූපුළුවනි
 මව් ලිඹේත් ලිඹේ පියාගෙන් ඒවා කියවන්නට පුළුවනි
 ලිඹට කරන්නට පුළුවන් මොකද?
 මව් ඉගෙනගන්නට පුළුවන් එක පාඩමක් පමණයි

N.B.—I. The personal pronouns may frequently be omitted.

II The auxiliary verbs *can* and *cannot* govern the dative.

III. The forms පුළුවන, නූපුළුවන and බැරිය, are not much used in speaking, except in quoting words, or where they are followed by the conjunction *that* (නිසා.)

EXERCISE.

Can you eat rice and curry? Yes, I can. Can the carpenter drink both wine and coffee? Yes, he can drink both. Can your teacher read well? Yes, he can. Can these horses eat much? Yes, they can. Can our servants learn much? They can learn much, but they cannot work much. Can these pigs eat much paddy? They can, but they cannot eat much grass. Can you work well? I can, but I do not. Can these boys sell many books? Yes, they can, but they do (sell) not. Can the cook do anything? Yes, he can make rice and curry. Can he go any where now? He cannot go now; he is cooking rice and curry. Can you go home to-day? I cannot go to-day; I am working here. Can you sell anything? Yes, I can, but I do not. Can your father read many books? My old father cannot now read much. Can you come to our house to-day? No, I am going to my sister's house to-day. Can these girls go anywhere? Yes, they can go to school. Can you eat my rice and your own? No, I can only eat my own. Can you run well sometimes? No, I cannot run at all. Can your little boy run? Yes, he can run to school. Can you go to that place? No, but I can come to this place. Can you do any work to-day? I can. He can work well. Can you sell my father's house, and your own house? Yes, I can sell both my father's house and mine. Do you sometimes buy many rings, and pens, and coats, and books? Yes, I sometimes buy many.

TWELFTH LESSON.—දෙලොස්වෙනි පාඩමය.

Clean සුඛකරනවා	Meat මස්	Beef හරක්මස්
Wash සෝදනවා	Pork පැරැමස්	Mutton එළිමස්
Wash (clothes) අපුලෙනවා	Thing, a thing දේ, දෙයක්	

Can you read the book I read? මම කියවන පොත උඹට
කියවන්න පුළුවන?

No, but I can read that my father reads බෑ, නුවුත් මගේ පියා කියවන
එක මම කියවන්ට පුළුවනි

I can write those which the carpenter can write වඩුවාට ලියන්ට පුළුවන් ඒවා
මම ලියන්ට පුළුවනි

Cannot you eat the rice which I eat? මම කන බත් උඹට කනනට
බැරිද?

Yes, and that which my friend පුළුවනි, මගේ මිත්‍රයා කන ඒ
වාත් කනනට පුළුවනි

Who can teach a lesson? පාඩමක් උගන්වන්ට පුළුවන්
කාටද?

Our teacher can teach the first lesson අපේ ගුරුවරයාට පලමුවෙනි
පාඩම උගන්වන්ට පුළුවනි

Cannot he teach the second? දෙවෙනි එක ඔහුට උගන්වන්
ට බැරිද?

Yes, and the third too පුළුවනි, තුන්වෙනි එකත් පු
ළුවනි

Can you both read and write? උඹට කියවන්ටත් ලියන්ටත්
දෙකම පුළුවන?

Yes, I can do both; but you ඔවු, මට දෙකම පුළුවනි; නු
මුත් උඹට දෙකම (or එකක්
වත්) බෑ

Whose books do you read? උඹ කියවනෙන් කාගේ පො
ත්ද?

I read neither yours nor mine උඹේ ඒවා වත් මගේ ඒවා වත්
(or උඹේ පොත් වත් මගේ
පොත් වත්) මම කියවනෙන්
නෑ

Can you neither work nor play? උඹට වැඩකරන්ටත් යෙදු
ලමකරන්ටත් බැරිද?

I can either work or play මම වැඩකරන්ට හුවුත්, යෙදු
ලමකරන්ට හුවුත්, පුළුවනි

EXERCISE.

Can you buy the horse which I buy? No, but I can buy my friend's horse. Can you clean the tables which I clean? I cannot. Can you clean the things which the blacksmith cleans? No, but I can clean those which our servant cleans. Can you wash the clothes which your father's servants wash? We can. Can you do the work I do? Can they do many things? They can do a great many. Can the blacksmith make a few pens? He cannot make pens at all. Can you eat much sugar? No, but I can eat a little. What work can the old men do? They can do the work which our servants are doing to-day. Can these women sell good things? They can, but they do not. Can you drink the tea and coffee which these old women drink? No, but I can drink my own. What can

these little children drink? They can only drink a little tea. Can our teachers teach the lessons which we can learn? Yes, they can teach the things which you can learn. Which lessons can the teachers teach? They can teach the fourth (and) the fifth ones. Can these old women learn the sixth (and) seventh lessons which I am learning? No, they cannot learn lessons at all. Can you (both) kill and eat the large pigs which I buy? Yes, I can kill pigs, and eat pork. What meat can you eat? I can eat both beef and mutton. What clothes is that man now wearing? He is wearing yours and mine. Can you learn the eighth (and) ninth lessons which I am teaching? (I) can.

THIRTEENTH LESSON—දහතුන්වෙනි පාඩමය.

Sew	මහනවා	To credit විස්වාස	Know දනනවා
Say, tell	කියනවා	කරනවා	Know, recognise
More	වඩා	Believe (religious-ly) අදහනවා	(of persons)
One more	තව එකක්		අදහනවා
Another	වෙන එකක්		

Where do you live?

I live anywhere

Do you live nowhere?

I live somewhere

උඹ ගිවිනෙන් කොතනද?

මම කොතනකුමුත් ගිවිනවා

උඹ කොතනවත් පදිවිනද?

මම කොතනකුමුත් පදිවිසි or
පදිවිව සිටිනවා

How many lessons can you say?

I can say only one

උඹට පාඩම් කීයක් කියන්ට
පුළුවනද?

මට කියන්ට පුළුවන් එකක්
පමනයි

Can he believe what I say?

How can he believe you?

මම කියන දේ ඔහුට විස්වාස
කරන්ට පුළුවනද?

ඔහුට උඹව විස්වාස කරන්ට පුළු
වන් කොහොමද?

Can you do something I cannot do?

Do you know what I am doing?

Can he cut more books than you can?

Can you eat more food than I?

මට කරන්ට බැරි දෙයක් උඹට
කරන්ට පුළුවනද?

මම කරනෙන් මොකද කියා
උඹ දනනවාද?

උඹට පුළුවන්වාට වඩා ඔහුට
පොත් කපන්ට පුළුවනද?

මට වඩා උඹට කෑම කනනට
පුළුවනද?

N.B.—I. The comparative is expressed by වඩා preceded by the dative case.

II. Adjectives in apposition, and other words having the verb *To be* understood, require the verbal termination වා to precede the dative, as:—හොඳවාට වඩා; බැරැවාට වඩා; පුළුවනවාට වඩා.

EXERCISE.

Where do these men work? They work at our house. Where does your mother work? She works at home. What does she do? She sews clothes. Can your little sister work anywhere? Yes, she can sew clothes at home. Can you nowhere eat rice and curry? Yes, I can eat rice and curry at my brother's house. Does this girl nowhere do the work which I do? Yes, she does it somewhere. How many books can you spoil? I can spoil those which you and I read. How many horses can this carpenter buy? He can buy only one; but he can make many wooden horses. How many pigs can you take home? I can take only two to my brother's house. How many things can you believe? I can believe a great many good things. Can you do anything which I can do? How can I do anything which you can do? Can we believe what this bad man says? We cannot believe anything he says. Can this servant clean the clothes which I cannot clean? Yes, he can clean many things which you cannot clean. Do the carpenters know many things which we do not know? They do. Do the blacksmiths know what I sell? They do not know, but I know. How can I sew these clothes? You can. How? You can sew well. How much bread can these children cut? They cannot cut bread at all. Cannot they? They cannot; they can cut their clothes. Do you know more subjects than I? Yes, I know more than you. Can this little child eat more rice than this big man? Cannot, but the little child can eat more sugar than he. Can you say more lessons than our brother? Yes, I can say more lessons than he; he can say only two. Can you build more houses than I? Cannot. How many onions can you eat?

FOURTEENTH LESSON.—දහහතරවෙනි පාඩමය.

Three men	මනුෂ්‍යයෝ තුන් දෙනෙක්	You, Sir	නමුනනාන්සේ
These three	මේ මනුෂ්‍යයෝ	A few hats	තොප්පි සිව්ලා
men	තුන්දෙනා		යක්
Four books	පොත් හතරක්	Those few	ඒ තොප්පි සිව්ලා
Those four	ඒ පොත් හතර	hats	පය
books		So many (as these)	මෙපමන
		(as those)	ඔපමන, එපමන
	One (thing)	එකක්	
	One (animal)	එකෙක්	
	One (person)	එක්කෙනෙක්	

Where can you go to-day?

අද උඹට යන්ට පුළුවන් කොතනද?

Where is this old man now going? He is going to my father's house. Where do these three children learn their lessons? They learn them at school. Where can you write your letters well? I can write them well anywhere. Can this young man work where I can? He cannot work anywhere. Can these four carpenters go to a house to which I cannot go?

Yes, they can go to many houses to which you cannot go? Do you know the place where these five children play? No, but I know the place where they learn. Do these six horses sleep anywhere? They sleep somewhere. Do our seven brothers wash clothes anywhere? Yes, they wash somewhere many clothes which we cannot wash. Can these women make eight coats to-day? They cannot sew any coats at all. Can you write as many books as I? I can write more than you. Can you run as much as these horses? Neither you nor I can run as much as they. Can you eat as much rice as these three pigs? Cannot to-day. Can you work as much as the blacksmiths? I can work more than they. Do you bring as many pigs home as I? Yes, I bring home as many pigs and horses as you. Do you eat as many fish as I? We eat more than you: at breakfast we eat two dozen fish. Do they learn their lessons as well as I? They do not learn them as well as you. Can these masons build as many houses as either you or I? They can build more houses than either you or I. Can you eat nine or ten fish? I cannot eat even one at dinner; but I can eat a few at breakfast.

FIFTEENTH LESSON.—පහලොස්වෙනි පාඩමය.

උඹ දැන් කියවනෙන් මොකද? මම දිග ඉංග්‍රීසි පාඩමක් කිය වනවාය. උඹටත් ඒක කියවන්නට බැරිද? මට කියවන්නටත් ලියන්නටත් බැරිය නුමුත් මම දෙකම කරන්නට ඉගෙනගන්නා වාය. උඹේ සහෝදරයෝ සහ සහෝදරියෝත් ගෙදරදී කිය වනෙන් කාගේ පොතද? ඔවුන් ගෙදරදී මගේ පොත කියව නවාය නුමුත් සෙකාර්ලයේදී ඔවුන් තමුන්ගේම පොත කියවන වාය. අපි සෙකාර්ලයේදී ලියන පාඩම් අපි ගෙදර ගෙනෙන වාද? නැත උඹලා ගෙදරදී ලියන පාඩම් උඹලා සෙකාර්ලයට ගෙනයන්නටත් සෙකාර්ලයේදී ලියන ඒවා උඹලාගේ සහෝදර යාගේ ගෙදරදී ඉගෙනගන්නටත් කියන්නටත් යෙදෙනවාය. මම විකුනන දේවලින් තමුනාන්තේට මොකවත් මිලේට ගන්ට බැරිද? තමුන්නාන්තේට මේ සිනිවලිකුත් තේකොලවලිකුත් සබන්වලිකුත් ජවල්පයක් මිලේට ගන්ට පුළුවන් නොවේද? මට අද බැරිය මම දැන් මගේ මහර පියාගේ ගෙදරට යනවාය. උඹ පදිව්ව සිටිනෙන් කොතනද? උඹ කරනෙන් මොනවාද? මම අදින රෙදි සහ සපත්තූත් උඹට සුඛකරන්නට බැරිද? මහත්මයා, මට කොයිදෙයක් නුමුත් කරන්නට පුළුවන. මම පානුත් මසුත් තේකොලත් සිනිත් එෆුත් එනුත් විකුනන වාය. මට පුළුවන් කොයි වැඩක්නුමුත් මම කරනවාය. උඹට මේ ලිවුම් ගෙනයන්නටත් උරන් සිලප්දෙනෙක් මිලේට ගන් ටත් මෙහි පොත් ගන්නටත් බැරිද? මොන හොඳ දෙයක් නුමුත් මට කරන්නට පුළුවන. මේ නානි මනුෂ්‍යයන්ට මොනවා කන්නට පුළුවන? ඔවුන්ට බත් මාළුත් අළුත් පාත් හුගකුත් පරන එෆු සිලපයකුත් එනු විකකුත් කන්නටද තේවතුර

සහ කෝපි විකතුන් බොනනටද පුළුවන. නොප්පියක් සහ කබායකුත් අඳිනොන් කවුද? මමත් උඹත් දෙනනම ඒ දෙනම අඳිනවා නොවේද? නැත මම එකක්වත් අඳිනොන් නැත. අපි සාදන මේ ලක්ෂණ පුටු කඩනොන් කවුද? උඹේ සහෝදර යාගේ ගෙදරට යන මහුණයොත් ස්ත්‍රීවරුන් එසේ කරන්ටත් ඔවුන්ට පුළුවන් කොයි දෙයක් හුමුත් නරක්කරන්ටත් යෙදෙනවාය. අපේ අළුත් ගෙවල් ගොඩනගන්ටත් යමෙකුට පුළුවන? ඔවු, කාටහුමුත් ඒවා ගොඩනගන්ටත් එහි පදිව්වෙන්ටත් පුළුවන. උමයි සෙක්කලයේදී කනොන්වත් බොනොන්වත් නැද්ද? ඔවුන් කනොන්වත් බොනොන්වත් නැත. ඔවුන් විකක් ඉගනගන්ටත් විකක් සෙලලම්කරන්ටත් යෙදෙනවා පමනයි. උඹලාගේ ගෙදර සිටින වඩුවාට කොහෙන්ම වැඩකරන්ට බැරිද? ඔහුට හුඟක් වැඩකරන්ට පුළුවන හුමුත් ඔහු එසේ කරනොන් නැත. ඔහු අපේ ගෙදර පදිව් නැත ඔහු නවාගේම ගෙදර පදිව්යි. ගුරුවරයා මෙහි ගෙනෙනොන් කාගේ ලමයාද? ඔහු එක ලමයෙක් පමනක් ගේනවා නොවේය ඔහු ලමයි බොහෝදෙනෙක් ගෙනෙනවාය. අපි ඉගනගන් න යමක් ඒ ලමයින්ට ඉගනගන්ට පුළුවන? ඒ ලමයින්ට කිසිවක් හොඳට ඉගනගන්ට බැරිය. ඔවුන්ට පාන් විකක් කනනටත් කිරි විකක් බොනනටත් පුළුවන්වා පමනයි. උඹලාගේ බාල සහෝදරයෝ සාදන පෙට්ටි උඹලාගේ බාල සහෝදරයෝ නරක්කරනවාද? ඔවුන් කිසිවක් නරක්කරනොන් නැත ඔවුන්ට පුළුවන් කොයි දෙයක් හුමුත් ඔවුන් හරිගයනවාය. ආචාරියා සහ පෙදරේරුවාත් දැන්මක්කරනවාද? ඔවුන් තවුන්ගේම ගෙදරවල්වලදී හොඳට වැඩකරනවාය. මේ යව්වනගේ යමෙකුගේ අසවියකුත් උාරකුත් මරනවාද? ඔවුන් කිසිවෙකුගේ අසවියකුත් උාරකුත් මරනොන් නැත. ඔවුන් පදිව්ව් සිටින ස්ත්‍රීවරුන්ට ඔවුන් තවුන්ගේම අසවියකුත් උාරකුත් ගෙනියනවා පමනයි. මේ නානි අසවියන්ට හොඳට දුටුන්ටත් බොහොම වි සහ තනකොලත් කනනටත් පුළුවන? බැරිය හුමුත් මේ බාල අසවියන්ට හොඳට දුටුන්ටත් වි සහ තනකොල හුඟකුත් කනනටත් පුළුවන. මෙහි වැඩකරන මහුණගන්ටත් ලමයින්ටත් අපේ කෝකියා සාදන කොයි දෙයක්වත් කනනට පුළුවන? බැරිය හුමුත් පාන්කාරයා සාදන පාන්වලින් සවල්පයක් කනනටත් අපි විකුනන මුද්දික පානගෙන් සවල්පයක් බොනනටත් ඔවුන්ට පුළුවන. මම දැන් සාදන ඇඳුම් යමෙකුට අඳින්ටවත් අපුලෙන්ටවත් පුළුවන? අපේ ගෙදර සිටින මිනිසෙකුට දෙනම කරන්ට පුළුවන. උඹලාගේ ගෙදරදී සෙලලම්කරනොන් කවුද? වඩුවාගේ ලමයා. උඹේ පියාගේ මිත්‍රයා සහ මමත් යන නැතකට සපන්රුවාට යන්ට පුළුවන? පාන් සාදන මිනිසා අඳිනොන් කොයි පරන නොප්පියද? අපි අඳිනොන් නැති එක ඔහු අඳිනවාය හුමුත් ඔහුගේ ලමයා දැන් සෙක්කලයේදී අඳිනොන් කොයි එකද? සෙක්කලයේදී කිසිවෙක් කොයි නොප්පියක් වත් අඳිනොන් නැත. අපි මිලේට ගනන උාරන් අපේ ගේ සාදන පෙදරේරුවා මරනවාද? පෙදරේරුවා කොයි උාරන් වත් මරනොන් නැත හුමුත් ඔහු උරුමස් විකක් කනවාය.

ඔහුට බත් මාළු කන්නටත් පුළුවන. මම කියන දේ විසඳාසකරන උඹේ පියා පදිම් කොතනද? ඔහුට පුළුවන් කොතන නුවුත් ඔහු පදිම්වෙනවාය. නුවුත් බොහොම කඩාකරන උඹ කොතනවත් හිටින්නේ නැත. මට පුළුවන්වාට වඩා උඹට ගෙදර සිටින්නට පුළුවන්ද? උඹටවත් ඔහුටවත් වඩා මට ගෙදර සිටින්නට පුළුවන. මේ මිනිසා කියන දේ විසඳාසකරන මට උඹට විතර කාරනා විසඳාසකරන්නට පුළුවන්ද? මට වඩා උඹට කාරනා විසඳාසකරන්නට ඉගනගන්නටත් පුළුවන. මෙය මන පාඩම් මම ඉගනගන්නේ කොහොමද? or ඉගනගන්නට පුළුවන් කොහොමද? උඹට ඉගනගන්නට බැරි දේ මොකද? අපට වඩා ඔවුන්ට යමක් හොඳට කරන්නට පුළුවන්ද? අපට වඩා ඔවුන්ට ඉක්මනට දුවන්නටත් බත් කන්නටත් වැඩකරන්නටත් නිදාගන්නටත් සෙලෙම්කරන්නටත් පුළුවන. නවද අපට විතර ඔවුන්ට හොඳට කරන්නට බැරි දෙයක් මම දන්නේ නැත. මෙහි සිටින්නාවූ උඹ රතුන් පිහියා පාවිච්චිකරනවාද? අපේ පියාගේ ගෙදර සිටින්නාවූ අපි රතුන් පිහියා පාවිච්චිකරන්නේ නැත. අපි යකඩ පිහියා පාවිච්චිකරනවාය. නුවුත් මේ ස්භාවයේ වැඩකරන මිනිස්සු යකඩ මුදුන් ලී තොප්පිත් රියන් සපත්තූන් අඳිනවා නොවේද? ඔවුන් ඒවා අඳින්නේ නැත නුවුත් ඔවුන්ගෙන් සමහරු රියන් මුදුන් සේද තොප්පිත් ලී සපත්තූන් අඳිනවාය. සෙකාල යට යන්නාවූ උඹට කියවන්නට බැරි දිග ලියුම් ලියන්නාවූ මම මගේ අම්මා මිලේට ගන්න සිනිවලිනුත් මස්වලිනුත් පාන්වලිනුත් කුහක් කනවා නොවේද? උඹ එසේ කරනවාය. තේවතුරවත් කෝපිවත් උඹ බොන්නටත් ගෙදෙනවා නොවේද? මම එසේ කරනවාය. නුවුත් මම බොන්නේ කොයි ඒවාද? උඹේ ඒවාද ඇගේ ඒවාද? උඹ මගේ ඒවාටත් ඇගේ ඒවාටත් බොන්නේ නැත. උඹ උඹේම ඒවා බොනවාය. මම විකුනන පොත් උඹට මිලේට ගන්නට පුළුවනද බැරිද? ඒවා මට මිලේට ගන්නට බැරිය නුවුත් මට ඒවා කියවන්නට ඉගනගන්නටත් පුළුවන. උඹ විකුනන්නේ කොයි ඒවාද? මේවාය.

SIXTEENTH LESSON.—දහසවෙනි පාඩමය.

Must you go to school to-day? උඹ අද සෙකාලයට යන්නට ඕනැද?

No, but I must go to my brother's නැ, නුවුත් මගේ සහෝදර යාගේ ගෙදරට මම යන්නට ඕනැ.

What must this boy do? මෙ ලමයා කරන්නට ඕනැ මොකද?

He must do what I say මම කියන දේ ඔහු කරන්නට ඕනැ.

Must they do what I must do? මම කරන්නට ඕනැ දේ ඔවුන් කරන්නට ඕනැද?

No, but they must do something else නැ, නුවුත් ඔවුන් වෙන යමක් කරන්නට ඕනැ.

Must we read as much as they read?	ඔවුන් කියවනවා විතර අපිත් කියවන්නට ඕනෑද?
Must you write as much as I?	මම විතර තවුසෙලා ලියන්නට ඕනෑද?
We must write more than you	තවුසෙව වඩා අපි ලියන්නට ඕනෑ
I work more than either you or your father	උඹටවත් උඹේ පියාටවත් වඩා මම වැඩකරනවා
Can you say more lessons than I?	මම වඩා තවුසෙව පාඩම් කියන්නට පුළුවන්ද?
I cannot say so many as you	තවුසෙව විතර මම පාඩම් කියන්නට බෑ
Must you live where I live?	මම ජීවිත ඉබමේ උඹත් ජීවින්නට ඕනෑද?
No, I can live somewhere else	නෑ, මම වෙන යම් ඉබමක (or තැනක) ජීවිතට පුළුවනි
Must you either eat or drink?	තවුසෙ කන්නටවත් බොන්නටවත් ඕනෑද?
I must neither eat nor drink	මම නොකා නොබී සිටින්නට ඕනෑ

N. B.—I. Of the forms නොකා, නොබී, නො is a negative, and කා, බී, the perfect participles of කනවා, බොනවා.

II. The perfect participles in the affirmative have often ලා added, as කාලා, බීලා, කරලා

EXERCISE.

Must you do something now? Yes, I must work now. What must these men do? They must go home. Must you go to your brother's house or to your sister's house? I must now go to my sister's house. How many lessons must we learn? You must learn a great many. How many? More than twelve or thirteen. Must we eat much rice? You must only eat a little. Must you go anywhere to-day? Yes, I must go somewhere; I must go to our new house. Must you go to the place to which I must go? No, I must go somewhere else. Must you do the work which I do? No, I can do some other work. Must the blacksmith do what the carpenter does? The blacksmith must do many things which the carpenter does. Must they sleep in the place which I sleep in? No, they must sleep somewhere else. Must these old men play as much as I play? They must not play so much as you. Must I write as much as I read? You must not write so much as you read. Must I read more books than I write? Yes, you must. Must the shoemaker work more than either I or my brother? Yes, must. Must I bring either fourteen or fifteen books?

You must not bring either fourteen or fifteen. Must I go to school or stay at home? You must both go to school and stay at home. Must we eat as much sugar as you? You must eat more than we; we eat very little. Who must take this horse home? You must take. Who must eat sugar? We both must eat. What else must we eat? We must eat bread, and pork, and beef, and onions.

SEVENTEENTH LESSON.—දහහත්වෙනි පාඩමය.

Send (to the 3rd person)	{ අරිනවා යවනවා	Hold conversation	කථාමය කරනවා
(to the 1st & 2nd persons)	{ එවනවා	Truth	සැබැව්, ඇත්ත
Talk, speak	කථාකරනවා	A falsehood	බොරුවක්
		Fact	ඇත්ත
		To-morrow	හෙට

Why must you stay at home?	උඹ හෙදර සිටින්නට ඕනෑ මක්නිසාද?
Because I cannot go to school	මට සෙකාලයට යන්න බැරි නිසයි
Why do you eat much more than I?	උඹ මට වඩා බොහොම කන් හේ මක්නිසාද?
Because I work much more than you	උඹට වඩා මම බොහොම වැඩ කරන නිසයි
Does your teacher give books to you all?	උඹලාගේ ගුරුවරයා උඹලා ඔක්කොටම පොත් දෙනවාද?
He does. Why is that?	දෙනවා. ඒ මක්නිසාද?
Because we can all read well	අප සියලුන්ටම හොඳට කියවන්නට පුළුවන් නිසයි
The man who writes and reads and works	ලියනවා, කියවනවා, වැඩ කරන්නාවූ මිනිසා or ලියන, කියවන, වැඩකරන මිනිසා
Must we send all the books to you?	අපි පොත් සේරම උඹලාලාට එවන්නට ඕනෑද?
Yes, you must send them all to us	ඔවු, ඒවා ඔක්කොම අප ලාට එවන්නට ඕනෑ
Must I send all these men to that place?	මම මේ මිනිස්සු සියලුන් ඒ ස්ථානයට යවන්නට ඕනෑද?
No, you must send them all here	නෑ, ඔවුන් සියලුන් මෙහාට එවන්නට ඕනෑ
Must he eat all this sugar?	ඔහු මේ සීනි ඔක්කොම කන්හට ඕනෑද?
No, he must eat only a little of it	නෑ, ඔහු එයින් විකක් පමණක් කන්නට ඕනෑ

N. B.—I. ජේරම and ඔක්කොම are of all genders, but are declined thus:—

Nom: and Acc: ජේරම, ඔක්කොම

Gen: ජේරමෙම, ඔක්කොමෙම

Dat: ජේරමට, ඔක්කොමට

Abl: ජේරමෙන්ම, ඔක්කොමෙන්ම.

II. නිසයි is the final form of නිසා.

EXERCISE.

Why must you stay at your brother's house? Because I can go nowhere else. Why cannot you go to school to-day? Because I cannot say my lessons. Why do you not learn your lessons? I do learn them sometimes. Why does the schoolmaster flog us all? Because you do not learn your lessons. Can a pig eat much more than a man? It can eat much more. Why must I talk much more than you? Because you know much more. Why must we give all these women sugar? Because they all work well. Can you read all the books which the schoolmaster gives you? Yes, I can read them all. Why must you send him a horse? Because he sends me a great many good things. Must I send all the pigs to our house? You must only send a few of them to our house. Where must you send all his sugar to? I must send it all to the little children who live at your house. Must they eat it all? They must eat only a little to-day and a little to-morrow. Must I believe all this man says? You must. Why? Because he tells the truth. Do all men tell the truth? All do not tell the truth: some persons tell lies. Must I talk much with you all? You must not talk much to us. Why? Because you do not know much. What do you know? We know more than we can tell you. Who gives you anything good? My father. Must you send me to your father's house? I must send you because I want some books. Do you want all the books my father reads? No, I only want a few of them. Why do you wish to read all those books? Because I wish to learn much.

EIGHTEENTH LESSON.—දහඅටවෙනි පාඩමයි.

Understand (neu.) තේරෙන
වා, (act.) තේරුම්ගන්නවා

Hear (neu) ඇසෙනවා
(act.) අසනවා

What language do you speak?

Give ear ඇහුම්කන්දෙනවා
උඹ මොන භාෂාව කථා කර
නවාද?

I speak both English and Sin-
ghalese

මම ඉංග්‍රීසි සහ සිංහලෙන් දෙ
කම කථා කරනවා

I cannot yet speak much En-
glish;

මට ඉංග්‍රීසි වචන වඩා කථා
කරන්නට බැ.

But I can speak Singhalese well	හුමුත් මම සිංහල හොඳට කතාකරන්නට පුළුවනි
Do you understand what I say in English?	මම ඉගියියෙන් කියන දේවල් උඹට තේරෙනවාද?
Yes, I understand these easy sentences	ඔව්, මේ ලේසි වාක්‍යමි මට තේරෙනවා
Do I speak too much in English?	මම ඉගියියෙන් කතාකරනවා වැඩිද?
No, you must speak as much as you can	නැ, උඹට පුළුවන් තමන උඹ කතාකරන්නට ඕනෑ
Must I always speak to you in English?	මම නිතරම උඹට ඉගියියෙන් කතාකරන්නට ඕනෑද?
You must always speak in a language I understand	මට තේරෙන භාෂාවකින් උඹ නිතරම කතාකරන්නට ඕනෑ
What do you want?	උඹට ඕනෑ මොකද?
I want (or need) many things	මට බොහෝ දේවල් ඕනෑ (or ඕනෑ කරනවා or ඕනෑව තිබෙනවා)
Do you ever need anything which I cannot give?	මට දෙන්නට බැරි යමක් උඹට කවදුවත් ඕනෑකරනවාද?
Do you hear what I say?	මම කියන දේ උඹට ඇසෙනවාද?
Must I eat because you eat?	උඹ කන නිසා මමත් කන්නට ඕනෑද?
No, you must eat because you need food	නැ, උඹ කන්නට ඕනෑ උඹට කෑම ඕනෑ නිසයි or උඹට කෑම ඕනෑ නිසා උඹ කන්නට ඕනෑ

EXERCISE.

How many languages do you speak? I can speak two. Can you speak them both well? I do not yet understand Singhalese well, but I can speak English well. Can you speak Singhalese as well as I? I can speak Singhalese much better than you. Do you understand well all that I say in Singhalese? I do not well understand some things which you say. Does this little girl understand English well? She does not yet, but she is learning. Do I speak too much to this man? No, you must speak to him as much as you can in English. Why? Because he can teach you English. This boy speaks with every one who speaks English. Does he not speak too much English? Yes, he speaks too much; he must speak English only with those whom he knows. Do you understand all the languages I speak? I do not hear what you say. Can you speak all the languages I can? Cannot, I can only speak two; you can speak a great many. Can you speak more languages than I? Yes, I can speak a great many which you do not understand. Why does he always speak in a language I do not understand?

He never does so. Do you want books or horses? I require both kinds. How many things do these horses want? They want only a little grass and a little paddy. Do you require all I give you? I require more than you give me. Do you cut bread because I cut? I do not cut because you cut, I cut it because I want it.

NINETEENTH LESSON.—දහනමවෙනි පාඩමය.

ඒ ඇර Besides that, moreover, and.

Others (neu.) වෙන ඒවා; (mas. fem.) වෙන අයවල්; (not one's-self) අනුන්

What do you want (or wish) to do?

I wish to go home; I want (or require) to go home

Do you want the English book which I am using?

Does he wish to speak English with me?

He wants to speak English with many other persons besides you

Can they talk with us in any other language besides Sinhalese?

Yes, they can talk with us in many others too

Do you wish to hear what I say?

I wish to hear what others say too

Does no one wish to speak besides you?

Every one wishes to speak English;

therefore, many wish to speak besides me

Do you wish to take home every book you see?

No, but I wish to read every English book I can

Must not each boy bring his own books to school?

උඹ මක් කරන්ට කැමතිද?

මම ගෙදර යන්ට කැමතියි; ගෙදර යන්ට මට ඕනෑ කරනවා මම පාවිච්චි කරන ඉග්‍රියි පොත උඹට ඕනෑද?

ඔහු මා සමඟ ඉග්‍රියි කථා කරන්ට කැමතිද?

උඹ ඇර වෙනත් බොහෝ දෙනෙක් සමඟ ඔහු ඉග්‍රියි කථා කරන්ට කැමතියි

සිංහලෙන් ඇර වෙන සම්භාවනිකුත් ඔවුන්ට අප සමඟ කථා කරන්ට පුළුවන්ද?

ඔවු, වෙනත් බොහෝ භාෂාවලිකුත් ඔවුන්ට අප සමඟ කථා කරන්ට පුළුවනි

මම කියන්නේ මොකද කියා අයන්ට උඹ කැමතිද?

වෙන අයවල් කියන දේව එත් මම අහන්ට කැමතියි

උඹ ඇර වෙන කවුරුවත් කථා කරන්ට කැමති නෑද?

සෑම දෙනාම (all) ඉග්‍රියි කථා කරන්ට කැමතියි

එබැවින් මා ඇර වෙනත් බොහෝ දෙනෙක් කථා කරන්ට කැමතියි

උඹ දකින සෑම පොත්ම ගෙදර ගෙනයන්ට කැමතිද?

නෑ, කුඩුත් මට පුළුවන් සියළුම ඉග්‍රියි පොත් මම කියවන්ට කැමතියි

එක එක ලමයා තමනමාගේම පොත් සෙකල්ලයට ගේන් නට ඕනෑ නොවේද?

Yes, and no boy must bring මිනැ, ඒ ඇර කිසි ලිපියක්
any book but his own නමාගේම පොත් මිස වෙන
කිසි පොතක් (or වෙන එ
කක්) ගන්නට එපා

N.B.—I. මිස Must be followed by an interrogative or negative.

II. නොවේද? Expects affirmative answer: ප්‍රථමින් නො
වේද?—Can, can (they) not? නැදද? Generally
expects a negative answer.

III. එපා (1st person—governs dat.) I don't want. (2nd
person—governs nom. with a verb), you must not;
(it is not applied to 3rd person.)

IV. Where “want to do” means “require to do,” මිනැ
must be used.

EXERCISE.

What do you wish to write? I wish to write a few letters.
Do you want to write as many as I? I want to write more
than you. Do you want to wear the clothes I am washing?
No, I want those you are making. Must I speak English with
any one? Yes, because you wish to learn you must speak
with your teacher. How many books do you want? I want
more than I can use. Do you wish to hear what I say or what
this man says? I wish to hear both what he says and what
you say. Does your sister wish to learn with us at school?
She does not wish to learn with you, but she must learn. How
many languages do they wish to speak? They wish to speak
more languages than we can. Do you wish to do what others
do? No, I wish to do something which others do not do. Must
I take anything besides the horses? Do not take anything
besides your own things. Do you wish to buy each thing
which I buy? I wish to buy all I can; therefore, I wish to
bring all my money here. Do you wish to run with any one
besides me? I do not wish to run either with you or any one else.

TWENTIETH LESSON.—විසිවෙනි පාඩමය.

Enough	ඇති	Too much	වැඩි	Employment	තන
Insufficient	මදි	Receive	ලැබෙනවා		තුර, වැඩ, රැකියාව

Does this boy work enough? මේ ලමයා වැඩකරනවා ඇතිද?
Do you wish him to work still මුහු නව වඩා වැඩකරනවාට
more? නමුණේ කැමතිද?

I do not wish him to work so මුහු එපමන වැඩකරනවාට මම
much කැමති නැ

What do you wish me to do? මම මක්කරනවාට උඹ කැම
තිද?

I wish you to learn to read උඹ හොඳට කියවන්නට ඉගන
well ගන්නවාට මම කැමතියි

- Do you wish to write a letter to your friend? උඹේ මිත්‍රයාට ලියුමක් ලියා අරින්නට උඹ කැමතිද?
- No, I wish him to write to me නැ, ඔහු මට ලියා එවනවාට මම කැමතියි
- To whom are you writing to-day? උඹ අද ලියා අරින්නේ කාටද?
- I am writing to all my friends මම මගේ සියළු මිත්‍රයන්ට ලියා අරිනවා
- Are you going to my father's to bring the horse? අයියා ගේන්නට උඹ මගේ පියාගේ ගෙදරට යනවාද?
- No, I am going to your father's to obtain employment නැ, මම උඹේ පියාගේ ගෙදරට යනෙන් යම් වැඩක් (or රැකියාවක්) සොයන්නටයි or මම යම් වැඩක් සොයන්නට උඹේ පියාගේ ගෙදරට යනවා
- Do you get letters from your friends every day? සැමදාම උඹේ මිත්‍රයන්ගෙන් උඹට ලියුම් ලැබෙනවාද?

- N.B —I. The forms මිනැ, කැමති,—except where they are final,—and පුළුවන්, බැරි may be either adjective forms or like යනෙන්, කරනෙන්, &c., explanative forms.
- II. The explanative forms, as මට මිනැ, මම කැමති, මට පුළුවන්, මට බැරි, මම යනෙන් මේ නිසයි, &c., are very clear and strong,—It is on account of this I require, wish, can, &c.

EXERCISE.

Do these children eat rice and curry enough? They do not eat enough rice and curry, but they eat too much sugar. Do their parents wish them to eat so much sugar? No, they wish them to eat more bread and beef. Do you wish me to wash as many clothes as your servant? I wish you to wash more than he, because you can wash well? Do you wish these carpenters to go to work at your father's house? No, I wish them to come to work at my house. Can you teach these horses to run well? Yes, I can teach pigs also to run well. Who can teach you to do anything? You can teach me to do many good things. Do these women wish to learn to sew well? No, but I wish them to learn. Where do you learn to write so well? I learn both to write and read well at our schoolmaster's house. Do the children who learn to read, learn to write well? Do you learn to write letters at school? Yes, we learn to write beautiful letters. Do your parents write you many letters? Yes, they write us more letters than we can read. Are you going to-day to see your parents? We cannot go, because our teacher does not wish us to go home to-day. Do our parents wish us to write many letters to our old friends every day? Yes, they much wish us to do so. Do your brothers come home from school every day? Yes, they come home

every day from school to eat their dinner. Do you go every day from your father's house to your brother's house? Yes, I go to obtain employment, and to bring the letters.

TWENTY-FIRST LESSON.—විසිඑක්වෙනි පාඩමය.

Like	කෑමනි, සත්තෝ සයි, ප්‍රියයි	Quite spoil	නරක්කරදමනවා
When	විට, කොට, කල	Spoil, damage	නරක්කරනවා,
Whilst	අතර, කල	Do damage	අලාහකරනවා
Kill (right out)	මර්දමනවා	Tear	ඉරනවා
Break down	කඩාදමනවා	Tear up	ඉර්දමනවා
Smash up	බිදදමනවා	I am glad, pleased	මම සත්තෝසයි

The wall (of a house) බිත්තිය, (of a garden) තාප්පය, (of a fortification) පහුර or පවුර.

Do you like rice and curry, Sir? නමුත්තාත්සේ බත් මාළුවලට කෑමනිද?

No, I do not like it (them) at all නෑ, මම ඒවාට කොහෙත්ම කෑමනි නෑ

Do you like anything which I like? මම කෑමනි යමකට නමුත්සේ කෑමනිද?

I like nothing which you like, Sir නමුත්තාත්සේ කෑමනි කිසි දෙයකට මම කෑමනි නෑ

Do you like to go to church when I go? මම පල්ලියට යනවිට උඹත් යත්ව කෑමනිද?

Yes, I always like to go to church ඔවු, පල්ලියට යන්න මම නිතරම කෑමනිසි

Do you like to read whilst the minister is preaching? පාදිලිප්‍රකාශනාත්සේ දේසනාකරනකල (අතර) උඹ පොත් බලන්න කෑමනිද?

No, I like to listen when he is preaching නෑ, උපකාශනාත්සේ දේසනාකරනවිට මම ඇහුන්කන්දෙන්න කෑමනිසි

Do you frequently obtain money to mend the doors of this house? මේගෙයි දොරවල් හරිගස්සන්නට උඹ බොහෝ වතාවල මුදල් ලබාගන්නවාද?

I do, for this boy often loosens the nails of the doors ලබාගන්නවා (මත්තිසාද කිවොත්) මේලමසා නොයෙක් විට දොරවල ඇන මුරුල්කරන නිසයි

N.B.—කරනවා මදිසි, කරනවාට කෑමනිසි, &c., are the adjective construction, grammatically equal to කරන එක මදිසි, කරන එකට කෑමනිසි, &c., and may be used also in the ablative case, as: කරනවායින්.

EXERCISE.

Do you like mutton, Sir, or beef? I like both kinds. Do you always like rice and curry? No, I like rice and curry only when I wish to eat. Does this man like many things? He likes very few. Do you like this man? No. Why? Because he often beats me. Do you like the eggs which I break? I like any eggs I can obtain. Do you like to do what I tell you? I like to do, Sir, anything you tell me. Is it a pleasure to you to listen when I talk? It is not pleasant to me to hear anything you say. Does he like to work whilst you play? No, he likes to play when I play. When my brother goes to school do you also like to go? No, it is no pleasure to me, for he often beats me. Is it often a pleasure to your schoolmaster to wash his clothes? It is never any pleasure at all to him to wash his clothes, but he likes me to wash them. Does he like to preach? It is a pleasure to him to preach when the minister does not come. Do you like to eat the leaves of this tree? I do not like to eat either the leaves of that tree or the leaves of this. Who spoils the leaves of my beautiful trees, whilst I am learning at school? It is a pleasure to those bad boys to spoil the leaves of all your trees whilst you are talking to me. Do you like to obtain work from my father when he works at home? I am willing to obtain work from any one. Do you now receive many letters from your father? No, but we receive letters every day from our brother.

 TWENTY-SECOND LESSON.—විසිදෙවෙනි පාඩමයි.

A piece of cloth රෙදි කැල්ලක්	Ask	අහනවා
A piece of my coat මගේ තබා	Ask for	ගූලෙනවා
යෙන් කැල්ලක්		

To be (to exist) mas: and fem: සිටින්නට, ඉන්නට; neu: තිබෙන්නට.
 To be (something) එ සිටින්නට, එ ඉන්නට, එ තිබෙන්නට, and sometimes වෙන්නට *To become.*

Where are you?	උඹ කොතැන ඉන්නවාද?
I am here	මම මෙහි (ඉන්නවා)
Is your brother there?	උඹ සහෝදරයා ඔහු ඉන්නවාද?
He is not here	ඔහු මෙහි නැ
Is he a bad man?	ඔහු නපුරු මනුෂ්‍යයෙක්ද?
He is a very tall man	ඔහු බොහොම උස ඇති මනුෂ්‍යයෙකි
Is this a book or a box?	මේක පොතක්ද පෙට්ටියක්ද?
It is neither. It is a piece of wood	එක දෙකම නෙවේ. එක ලී කැල්ලක් or ලී කැලෑකි
Is this a (the) horse or an (the) ass?	මු අසවියාද මුරුවාද?

TWENTY-THIRD LESSON.—විසිතුන්වෙනි පාඩමය.

Is there a book in your box ?	උඹේ පෙට්ටියේ පොතක් තිබෙනවාද ?
There are several books in the box	පෙට්ටියේ පොත් කිහිපයක් තිබෙනවා
Is there any one at your house who speaks English ?	ඉහුයි කුමනකරන කවුරුවත් උඹලාගේ ගෙදර ඉන්නවාද ?
Are the things in this room good ?	මේ කාමරයේ තිබෙන දේවල් හොඳද ?
No, all the things in this room must be very bad;	නෑ, මේ කාමරයේ තිබෙන සියළුදේවල් බොහෝම නරක වී තිබෙන්නට ඕනෑ
for this room is very damp and dark	(මක්නිසාදකිවොත්) මේ කාමරය බොහෝම තෙතව අඳුරුව තිබෙන නිසයි
Is this bed larger than that ?	මේ ඇඳ අරකව වඩා ලොකුද ?
No, it is much smaller	නෑ, එක ඊට වඩා බොහෝම පුඩයි
Is this well very deep ?	මේ ලීඳ බොහෝම ගැඹුරුද ?
It is deep, but this is deeper, and that is deepest of all	(එක) ගැඹුරුයි, නුඹත් මේක ඊට වඩා ගැඹුරුයි, අරක සියලුම වඩා ගැඹුරුයි
If your horse is taller than mine bring it	උඹේ අසවයා මගේ අසවයාව වඩා උසනම් උා ගෙනෙත්
My horse is stronger than yours, therefore take it	මගේ අසවයා උඹේ අසවයාව වඩා සවියි, එබැවින් උා ගනිත්
If this is the prettiest dog, buy it	ඔු ඉතා ලක්ෂන බලොනම් මිලේට ගනිත්
I always buy the prettiest things I can	මම නිතරම මිලේට ගනෙත් මට පුළුවන්වූ ඉතා ලක්ෂන දේවළයි
Tell me which is the blackest hat of these three	මේ තොප්පි තුනෙන් කොයි එක කළු කියා මට කියාපන්

N.B.—The positive degree is frequently used where comparison is implied, without either වඩා or ඉතා, to express the comparative and superlative: as, මේවායින් මේක හොඳයි Of these, this is best.

EXERCISE.

Is there any one at your house ? Yes, there are many persons at our house. Who are they ? They are our friends. Is there any one there besides your friends ? Yes, there is also a man there whom I do not know. Are there any boys in that

old house? There are no boys there. How many children are there in our school? There are not many now; there are only five. How many teachers are there in the new school? There are only two teachers in the new school, but there are five in the old. Are there many persons who can do the work you do? No, there are not many persons who can do this work. Is this a good box which you are making? It is a very good box. Is this horse very strong? It is very strong, but this is stronger. Say which is the smallest of these books. I cannot say which is the smallest of them, but I can say which is the best one. Is my hat better than yours? Yes, your hat is very much better than mine. Is this a very damp room? Yes, this room is much damper than that, but that room is much darker than this. Obtain the most beautiful horse you can. Show me the best hat which there is in this room. If, Sir, you wish to buy the best one I must show it. Is our well much deeper than yours? No, it is not so deep as our well; but the water is much better. Is the water of our well purer than that of yours? It is purer, but I do not like it so much.

TWENTY-FOURTH LESSON.—විසිහතරවෙනි පාඩමය.

- Is this a very valuable article? මේක ඉතාම අගේ ඇති බඩුවක්ද?
- It is the most valuable article in my shop එක මගේ සාප්පුවේ නිබෙන ඉතා අනගැනවූ බඩුවයි
- Do you think this is very beautiful? මේක බොහෝම ලක්ෂ්‍යය කියා නමුසේ හිතනවාද?
- I think it is much more beautiful than the other එක අනිත් එකට වඩා බොහෝම ලක්ෂ්‍යය කියා මම හිතනවා
- Does he say this is the most beautiful article we can obtain? මේක අපට ලබාගත්තට පුළුවන්වූ ඉතා ලක්ෂ්‍ය බඩුවය කියා ඔහු කියනවාද?
- If he does say so, it is not true. Ask him again ඔහු එසේ කියනවානම් එක ඇතත නෙවේ. නැවත ඔහු ගෙන් අහපන්
- That cloth is very bad, but this is worse ඔය රෙදි බොහෝම නරකයි හුමුත් මේක ඊට වඩා නරකයි
- I want the worst cloth I can get මම ලබාගත්තට පුළුවන් ඉතා නරක රෙදි මම ඕනෑ
- This is a very long stick, but bring a longer; මේක ඉතා දිග ලී කෝටුවකි, නුමුත් වඩා දිග එකක් ගෙනෙන්
- (for) I want the longest walking-stick I can buy මම ඕනෑ, මම මිලේව ගත්තට පුළුවන් ඉතා දිග සැරමිටියයි

N.B.—I. Some nouns are contracted from *ය* into *ඵ*: as, අගය (value) අගේ—කුඩය, කුඩේ, but කුඩයන්, &c.

II. ඇති is used as the particle (*ed*) to form nouns into adjectives: as, කළු ඇස් ඇති ළමයා, “*The black-eyed child*. Which may also be rendered, ඇස් කළුව නිබෙන ළමයා.

EXERCISE.

Is this table very valuable? Yes, it is a very bright and valuable table. Yes, it is very bright and valuable. Are there many very valuable things in your house? Yes, the things in our house are more valuable than I can tell. Which is the most valuable article in our shop? This which I am now shewing you, Sir, is the smallest and most valuable. Does he not think this coat very small? No, he thinks it too large; but I think it is too small. Do you believe that this is smaller than it? No, I believe that this is much larger than it. If your knives are better than ours, bring them. They are not better than yours, but they are brighter. Is this house the largest of these six? No, it is the smallest. Do you wish to buy the lowest house you see? No, I want to buy the highest house. Do you say this is the smallest horse you can obtain? Yes, we cannot obtain a smaller horse anywhere. Which is the tallest boy of these fourteen. They are all very tall, but I think the boy who is reading is the tallest. Bring, if you can, the best goods which are in the shop, for I wish to give something very valuable to my friends. Is this the strongest thing you can make? No, I can make many things stronger than that. If I wish you to bring the worst horse, can you do so? If you tell me, Sir, I can bring both the worst and the best. Is every thing he says true? No, some things he says are false. This table is very long; but is there not a longer? for many are coming to dinner. I must take the longest you have in your shop, therefore give it me now. Does your father think that walking-stick is better than this? Yes, he thinks this is better, because it is stronger. Talk with me in English if you wish. I do not wish to talk with you in English, for you cannot speak that language.

TWENTY-FIFTH LESSON.—විසිපස්වෙනි පාඩමය.

Are you hungry?

No, but I am very thirsty;
give me a little water

Is this old man sleepy or tired?

උඹට බඩගිනිද?

නැ, නුමුත් මට බොහෝම පිපා
සයි; චතුර්විකක් මට දියත්
වේ මහළු මනුෂ්‍යයාට නිදිමහද
නොහොත් වෙහෙසද?

He is both sleepy and tired	ඔහුට නිදිමත් සහ වෙහෙසත් දෙකම තිබෙනවා
How do you know that?	නමුඟේ ඒ බව දනෙන්න කො හොමද?
Because he says he is sleepy and tired	ඔහුට නිදිමත් වෙහෙසත් තිබෙනවාය කියා ඔහු කිය න නිසයි
Ask him whether he is hun- gry	ඔහුට බඩගිනිද කියා ඔහු ගෙන් අහන්න
I know he is hungry	ඔහුට බඩගිනි බව මම දනනවා
Tell me whether this is right or wrong	මේක හරිද වැරදිද කියා මට කියන්න
I am not able (have not ability or the means) to ascertain whether it is right or not	ඒක හරිද නැද්ද කියා දැන ගන්නට මට පුළුවන්කම නැ
Is he able to travel much now?	ඔහුට දැන් බොහෝම ගමන් කරන්නට (පුළුවන්කම තිබෙ නවාද?) පුළුවන්ද?
He is able to travel very far if he rides;	ඔහු රථවාහනෙන් යනවා, නම් ඔහුට බොහෝම දුරට ගමන් කරන්නට පුළුවනි
but I am able to walk farther than he can ride	නමුත් ඔහුට කරන්නෙත් (or අසවයා පිටින්) යන්නට පුළුව න්වාට වඩා මට පයින් යන්නට පුළුවනි

N.B.—I. If the Conjunction *that*, introduces a quotation or opinion, කියා must be used, *e. g.*—I say that, think that, &c.; otherwise බව must be used, *e. g.*—I know that, I perceive that, it is evident that.

II. කම—ness, පුළුවන්කම ableness. කරුනාවන්තකම kindness.

EXERCISE.

Are these carpenters very hungry? They are not very hungry, because they do not work much. If they are hungry give them a little rice and curry. Can they eat rice and curry? They can if you give it them. Are you thirsty because I am hungry? I am not thirsty because you are hungry; I am thirsty because there is no water. If there is water here give me a little. Is this little child sleepy or tired? It is neither sleepy nor tired. Are you sleepy when you are tired? Yes, I am always sleepy when I am tired. Does he say that what I say is right? He does not say whether what you say is right or wrong. Why does he not say whether what I say is right or wrong? Because you do not ask him. Can you tell whether he is hungry or not? How can I tell? Ask him. I do not require to ask him; I know that he is both hungry and thirsty. Tell me whether this work which I am doing is right or wrong.

If you shew it me I can tell whether it is good or not. Do not spoil it when I shew it you. Are you able to ascertain what these men are doing? If you wish me to ascertain, Sir, I can. Are you able to ascertain whether this man's house is very far? I am not able to ascertain whether this man's house is very far; but I know your house is very far, and my house is much farther than it. Are you both able and willing to do what I say? I am neither able nor willing to do anything you say. Who is able to travel as far as we? I am able to travel farther than you.

TWENTY-SIXTH LESSON.—විසිහතවනි පාඩමය.

- How old are you? උඹේ වයස කොපමනද?
 I am twenty-one years and six මම මැරුදු විසිඑකකුත් මාස
 months old හයයි
 How tall are you? උඹේ උස කොපමනද?
 I am five feet nine inches and මම අඩි පහකුත් අඟල් නමය
 a half high හමාරත් උසයි
 How much is this horse worth? මේ අස්වයා වටිනෙන් කොච්ච
 රද? (කියද)
 It is not worth even a challie උසල්ලියක්වත් වටිනෙන් නැ
 Tell him to make this very මේක බොහෝම ලොකුකර හ
 large දන්ව කියා ඔහුට කියාපන්
 or මේක බොහෝම ලොකු
 ච්ච හදන්වය කියා ඔහුට කි
 යාපන්
 Ask him what I must do මම මක්කරන්ව ඕනෑද කියා
 ඔහුගෙන් අහපන්
 What must I do in order to මුදල් ටිකක් ලබාගන්නා පිනිස
 obtain some money? මම කරන්ව ඕනෑ මොකද?
 Work daily and hourly for උඹලාගත් රක්ෂාව පිනිස දවස්
 your living පහාද පැයෙන් පැයටද වැඩ
 කරපලා
 Can you eat though there is no බත් මාළු නැතිහුමුත් උඹට ක
 rice and curry? නතව පුළුවනද?
 Tell him to write (the letters අකුරු වඩා ලොකුකර ලියන්ව
 larger) a larger hand කියා ඔහුට කියාපන්

N.B.—*If* and *Though* are never interchangeable in Singhalese, as they often are in English.

EXERCISE.

Can you read though there is not a book? How can I read if there is not a book? Do you not know that if there is a letter you can read it? Though you believe what I say you do not do it. Though this book is better than yours it is not so good as mine. Though this is the largest hat there is in

his shop it is not large enough. Is this horse very old? It is fifteen years three months and a few days old. Are you older than I? I am not so old as you. Are you very tall? I am not very tall. I am only four feet and half an inch high. What is the width of this room? Its width is nineteen feet five and a half inches. Is this wood very thick? Its thickness is only nine inches, but it is twenty-five feet long. How much are these old shoes worth? They are not worth a challie; but these new goods are very valuable. Tell him to make this house very large. If you wish me to tell him so, Sir, I must tell. Ask him whether he is making that box very small. He says he is not making it very small. What must I do in order to make these pens very good? I do not know what you must do. Do you know what I must do in order to bring all the books which are there? How do I know? Do you not sometimes bring all these boxes? When I go there I take several horses and bullocks in order to bring those boxes. What do you do for a living? I wash clothes daily. For whom do you work? I work for you, Sir, in order to obtain a living. Though this man works daily and hourly he does not obtain a living. Why? Because he does not work well.

TWENTY-SEVENTH LESSON.—විසිසත්වෙහි පාඩමය.

Occasion (s) ප්‍රඥාව, සන්දිය	Pitiful, destitute,
Indigent දුප්පත්	comfortless අසරන
Was my book in the box ?	මගේ පොත පෙට්ටියේ තිබුණාද ?
It was when you were at home	උඹ ගෙදර උන් සන්දියේ (එක පෙට්ටියේ) තිබුණා
Was I at home when you were at school ?	උඹ සෙක්ෂන්ලයේ උන් ප්‍රඥාවේ මම ගෙදර සිටියාද ?
You were all at home whilst I was at school	මම සෙක්ෂන්ලයේ ඉඳද්දී උඹලා සැමදෙනම ගෙදර උන්හා
Was he where they were ?	ඔවුන් සිටිය තැන ඔහු උන්නාද ?
No, he was where I was	නැ, ඔහු උන්නේ මම සිටිය ස්ථානයේයි
Was there a poor old man in the street ?	දුප්පත් මහළු මනුෂ්‍යයෙක් විදියේ උන්නාද ?
There was when I was coming home	මම ගෙදර එද්දී උන්නා
Were there many workmen and many tools there ?	එහි බොහෝ කම්මන්තකාරයෝ ඉන්නත් බොහෝ ආවුද තිබෙන්නත් යෙදුණාද ?
When we were working there, there were not many	අපි එහි වැඩකළ ප්‍රඥාවේ වඩා නැ

Was the book you were read- උඹ කියෙව් (or කියවමින් සිටී
ing a good book? ය) පොත හොඳ එකක්ද?
Yes, it was; and your book was ඔවු, එක හොඳ පොතක්; උඹේ
a good book too පොතත් හොඳ පොතකි
It was a good one, but it is not එක හොඳ එකකි නිවුනා, නු
good now මුත් දැන් හොඳ නැ

EXERCISE.

Where was my horse yesterday? It was at home. Was your ass anywhere yesterday? He was somewhere. What was there in the boxes when you were there? There was nothing. Was the article which was there very valuable? It was very valuable. Was I at school whilst you were breaking my goods? No, you were at your brother's. Where were you whilst I was reading the letters? I do not know where I was. Were you able to do all the work there was? I was able, but not willing. Was your father able to mend the box which was in my room? Though he was willing, he was not able; but I think he can do it now. Were all your brothers and sisters at home when you were at home? No, there were only some of them. Who else was there when I was? I do not know who was there. Where were those destitute old men yesterday? I think they were in the street. Were you not taking them home when I was coming from school? No, I was giving them food. Were they good men? I think they were good men. Was your father a doctor? He was. Was your mother old when you were young? She was not very old, but she is now very old. Were you all young when your father was at home? We were very young. Was this a very good book? It was never a very good book; but if you wish, Sir, I can make it a very good one. Were there many goods in your house yesterday? There were not many. What there were I was selling. A few which were here I am now selling.

TWENTY-EIGHTH LESSON.—විසිඅටවෙනි පාඩමය.

Before (loc: gov: acc:) ඉදිරිපිට; (tem: gov: dat:) ඉස්සර, ප්‍රථ
මයෙන්, පලමුවෙන්. In the presence of (gov: acc:) ඉදිරි
යේ. First (tem:) ඉස්සරව.

Do you know that I was a හිස සුමානායේ මම බොහෝම
very good boy last week? හොඳ ලමයෙකි සිටියබව උඹ
දන්නවාද?

I know you do as your father උඹේ තාත්තා කියන හැටියට
says උඹ කරන බව මම දන්නවා

Do you believe that I was මම යමක් හරිගස්සමින් සිටියා
mending something? ය කියා නමුසේ විස්වාසකර
නවාද?

I think you were when I was මම මෙහි උන්විට (or කල) උඹ
here එසේ කලාය කියා මම හිත
නවා

Does he say he was working ගිය මාසේ ඔහු මෙහි වැඩකලාය
here last month ? කියා ඔහු කියනවාද ?

He speaks without thinking ඔහු කල්පනාකරනොන හැතුව
(considering) කථාකරනවා

Do you suppose I can read පොතක් හැතුව මට කියවන්ට
without a book ? පුළුවන කියා නමුසේ හිතන
වාද ?

You cannot get a living unless උඹ වැඩ නොකරනවානම් උඹ
you work ? ට රක්‍ෂාවක් ලබාගන්ට බැ

Were you a good scholar be- මෙහි එන්නට ඉස්සර නමුසේ
fore coming here ? බොහෝ උගත්කෙනෙකෙනා සි
ටියාද ?

I was very ignorant until then ඒවෙනතුරු මම බොහෝම ඉ
ගනි සිටියා

Whilst you were writing I was උඹ ලිය ලියා ඉඤ්ඤ මම බත්
eating rice කනා උන්නා

EXERCISE.

Does the schoolmaster know that this boy was playing whilst you were learning your lessons? I think he does not know it. Do you know, Sir, whether he was ever able to work well? I know he was always able, but I think he was never willing. Were there at this house many persons working last year? I think there were a few persons working here last year and last month. Do you think he drank tea whilst you were taking sugar out of the box? No, I know he was drinking tea whilst I was eating rice. Does he say there were some books here last Wednesday? I do not know what he says; you do as I say. Do you say, Sir, the goods that were in this box last Monday were good? I do not know whether they were good or bad. Were there ever any good men (people) here when you lived in this street? There were. Who were they? They were our friends. Did he, as you say, work without eating. I think he did work so. Can I think he was very hungry when he was here? I know that he was then very hungry, as he says. Was he, as I say, eating rice and curry without drinking water? I do not know whether he was eating so or not. Do you say you were learning to read without writing? I do say so. Do you think I can cut anything without a knife? I know you cannot cut anything either without a knife or without cutting your fingers. Do you know whether there were any books in this box last night? I think there was not even one. Does he not say that we cannot learn unless we go to school? I think he does say so. But I think you can learn without going to school.

TWENTY-NINTH LESSON.—විසිනවවෙනි පාඩමය.

උඹ හදන පෙට්ටිය බොහොම ලොකුද? මෙහි තිබෙන එකට වඩා ඒක ලොකුයි. මේ මනුෂ්‍යයා අඳින තොප්පිය කොපමන ලොකුද කියා උඹට කියන්ට පුළුවනු? මේ ස්ථානයේ තිබෙන සියළු තොප්පිවලට වඩා ඒක ලොකු බව මම දන්නවාය. උඹ සැමදුම එපමන වැඩකරන්නේ කොහොමද කියා මම දන්නගන්ට කැමතියි. උඹ දන්නගන්ට කැමති නම් ඒ ගැන මගේ පියාගෙන් අහපන්න. මම දවස්පතා උන්නැහේගෙන් අහන නුමුත් උන්නැහේ මට කියන්නේ නැත. මේ රෙදි කොපමන වටිනාවාද කියා දන්නගන්න පිනිස මම මක්කරන්ට ඕනැද? ඒ කාරනා දන්න කෙනෙකුගෙන් අහපන්න. උඹේ ගෙට වඩා මගේ ගේ විනාක් ලොකුකාර හදන්ට කියා ඔහුට කියාපන්න. ඒක නව ලොකුකාර හදන්ට ඉඩ නැත කියා ඔහු කියනවා නම් අපට මක්කරන්ට පුළුවනු? එහි ඉඩ නැත්නම් වෙන බිම් කැලලක් අපි මිලේට ගන්ට ඕනැය. උඹ අපේ ගෙදර ඉඤ්ඤාදී එහි වෙන කවුරුවත් උන්නාද? ඒ කාරනාව මගෙන් අහන්නාවූ උඹ එහි සිටියා නොවේද? උඹ සෙක්ලේ ඉඤ්ඤාදී මමත් වෙන බොහෝ දෙනෙකුත් එහි සිටියාය. මෙහි යමක් තිබුනාද නැද්ද කියා උඹ දන්නවාද? උඹ ලබයෙකු සිටිද්දී උඹ කියෙව් පොත් මෙහි තිබුන බව මම දන්නවාය. උඹ කොලඹට යද්දී පාරේ යමක් තිබුනාද? මමත් පාරත් මිය වෙන මොකවත් නොතිබුන බවත් දැනුත් නැති බවත් මම දන්නවාය. වතුර බොනෙන් නැතුව ඔහු බත් කනවාය කියා උඹ කියනවාද? නැ, බත් නන්නට ඉස්සර ඔහු වතුර බොන බව මම දන්නවාය. එ වෙනතුරු ඔහුට බඩහිනින් පිපාසත් තිබුනාය කියා මම හිතනවාය. ඔහු අතුරු ලොකුකාර ලිය ලියා ඉඤ්ඤාදී මම ඒ බඩු පුච්ඡා සාදමින් සිටියාය. මට ලබාගන්ට පුළුවන් කොය්දෙයක් නුමුත් උඹට ලබාගන්ට පුළුවනු? බැ, උඹට ලබාගන්ට පුළුවන් සැම දේවල්ම මට ලබාගන්ට බැරිය නුමුත් උඹ ඉලලනාවූ සැම දේවල්ම මටත් ඉලලන්ට පුළුවන. මේ මනුෂ්‍යයාට යම් දෙයක් ඉලලන්ට පුළුවනු? ඔහු එන සැම ස්ථානවලින්ම යමක් ඉලලන්ට ඔහුට පුළුවන. උඹේ පියාගෙන් යම් දෙයක් ලබාගන්ට කාටවත් පුළුවනු? දැන් ම හළුව සිටින මගේ පියාගෙන් අනෙකුත් බොහෝ දේවල් ලබාගන්ට බොහෝ දෙනෙකුට පුළුවන. උඹේ සගෝදරයාට උඹ කියන කාරනා ඔහුට විස්වාසකරන්ට පුළුවනු? මම දැන් බොරු නොකියන නිසා ඔහුට පුළුවන. උඹ කැමති කොය් විටක නුමුත්, උඹට රක්ෂාවක් ලබාගන්ට පුළුවනු? බැරිය, නුමුත් මට පුළුවන් කොය් විටක නුමුත් රක්ෂාවක් ලබාගන්ට මම කැමතියි. කොය් දෙයක් නුමුත් විස්වාසකරන්නාවූ උඹ මම කියන්නාවූ සැමදේම විස්වාසකරන්ට කැමතිද? සැම දේවල්ම දැනගන්ට කැමතිවූ මට කොය් දෙයක්වත් විස්වාසකරන්ට බැරිකමත් අකමැත්තත් තිබෙනවාය. උඹේ පියාගෙදර එනවිට උඹ පොතක් ලබාගන්ට කැමති වනු? මම යම් අළුත් කාරනාවක් කියවන්ට කැමති නිසා මම අළුත් පොතක් ලබාගන්ට කැමතියි. සැමදුම සෙක්ලේට යන්නාවූ උඹට මට වඩා පාඩම් කියවන්ට පුළුවනු? මගේ ගුරුවරයා කැමති

තරමට පාඩම් කියවන්නට මට පුළුවන්කම නැත; නුමුත් උඹ ලියනවාට වඩා මට කියවන්නට පුළුවන. උඹට උපකාරකරන්නට උඹේ ගුරුවරයාගෙන් නොඉල්ලන්නේ මඟු? මම අද යන සභා නැගට උඹ ගෙට යන්නට ඕනෑද? උඹ යන සභා නැගට මම සහ මගේ සහෝදරයාත් යන්නට ඕනෑය, නුමුත් මගේ පියා වෙනකොතනටත් යන්නට ඕනෑය. මෙපමන හොඳට වැඩකරන මේ මනුෂ්‍යයෝ තවත් මක්කරනවාට උඹ කැමතිද? ඔවුන් වැඩකරනවා ඇර විකක් ලියනවාටත් කියවනවාටත් මම කැමතිය. මනුෂ්‍යයෝ කියන කියන හැටියට කරනවාට, සැමදුම හොඳ කෑම ලබනවාට, ස්වාමියාගේ ඇඳ ලග ලගිනවාට ලොකු කළු බලලකුට වඩා ලක්ෂන මොකද කියා බොහෝ දේවල් කරන්නට පුළුවන්ට, තමාගේ සහෝදරයාගේ හෙදර සිටිනවාට පුළු ලමයෙක් දැනගන්නට කැමතිය. ඒ හොඳ බලලා ලක්ෂන බව මම දන්නවාය නුමුත් උච්ච වඩා ඒ පුළු ලමයා සහ වෙන බොහෝදේවල් ලක්ෂනය. මම උඹට දෙන සැම දේවල්ම තරක්කරන්නේ මඟු? උඹ මට දෙන කොයිදෙයකින් තරක්කරන බව මම දන්නේ නැත. උඹේත්වත් වෙන තැනැත්තන්ගෙන්වත් මට ලැබෙනවාට සැම දේම දැන් වඩා සැත්තිය නැතවාට මගේ පියාට අරිනවා පමණය. ඔහු ඉග්‍රිසි කියවන්නටත් ලියන්නටත් ඉගනගන්නටත් කැමතිද නැද්ද කියා උඹ දන්නවාද? ඔහුට පුළුවන් සැම දේම ඉගනගන්නට ඔහු බොහෝ කැමති බව මම දන්නවාය. උඹේ සහෝදරයා සහ අනිත් මනුෂ්‍යයාත් සමග උඹේ පියාට බලන්නට මම යන කොයිට්ටක නුමුත් එහිදී මට කරන්නට පුළුවන්ට යම් දෙයක් තිබෙනවාද? උඹේ සහ උඹේ සහෝදරයාගෙන්ත් දේවල් ඇර වෙන උඹට කරන්නට පුළුවන්ට නොහොත් කැමතිට දේවල් ඉතාම සැල්පයය; නුමුත් උඹ සෙලෙම්කරන්නටත් උඹේ පාඩම් හොඳට කියන්නට ඉගනගන්නටත් උඹ කැමති නැත. උඹට බඩගිනි සහ වෙහෙසත් නිදිමතත් තිබෙන බැවින් මා වාගේ බොහෝ වැඩ කරන්නට බැරිය කියාත් මම හෙට උඹට අභගනනතුරු උඹ නිදගන්නට ඕනෑය කියාත් උඹ කියනවාය. මේක හරිද වැරදිද කියා උඹේත් අහන්නට ඔහු අපට කිවා නොවේද? ඔහු කියන්නේ මොකද කියා මම දන්නේ නැත නුමුත් ඔහුට ඕනෑ නොකරන දේවල් නොයෙක් වතාවල කරන්නට ඔහු අපට කියන බව පමණක් මම දන්නවාය. අපේ ගුරුවරයාට අපේ පොත් පෙළිනවානම් අපි ඉගනගන්නට ඕනෑ පාඩම කොයි එකද කියා අපට කියන්නට ඔහුට පුළුවන? අපේ පොත් ඔහුට පෙළිනවානම් අපි ඉගනගන්නට ඕනෑ පාඩම කොයි එකද කියා කියන්නටත් ඒක ඉගනගන්නට අපට උගනින්නටත් ඔහුට පුළුවන. මිට වඩා හොඳ රෙදි මිලේට ගන්නට උඹට බැරිද? මට ඕනෑකරන මුදල් තමන්නාත්සේ දෙනවානම් ඊට වඩා හොඳ ඒවා මිලේට ගන්නට මට පුළුවන. උඹ මෙහි සිටිද්දී උඹේ සහෝදරයා ගෙදරදී මක්කරනවාද කියා උඹ දන්නේ කොහොමද කියා මට කියාපන්න. මම මෙහි සිටිද්දී ඔහු එහි කරන්නේ මොකද කියා මට කියන්නට පුළුවන් කොහොමද? අද නුබේ සහෝදරව ඇර වෙන කාටත් ලියා අරිනවානම් ඒ ලිවුම් මට පෙළිපන්න. මම ලිවුම් ලියනවා වැඩිය කියා උඹ කියනවාද? නැත, උඹ ලියනවා මදිය කියා මම කියනවාය. මේ මනුෂ්‍යයා

ගේ දෙමවුපියෝ හොඳ අයවල්ද නැද්ද කියා නිබ්බදන් නවාද? ඔහුගේ දෙමවුපියෝ හොඳ අයවල් බව මම දන්නවාය, නවද උඹ දැනගත්ත කැමතිනම් ඔවුන් පරිච්ඡිව සිටිනොත් නොතනද කියාත් ඔවුන් කරනොත් මොකද කියාත් ඉහිසි ඉගනගත්ත ඔවුන්ගේ ලමයී කොයී සෙකල්ලයට අරිනවාද කියාත් ඔවුන් කා සමග කථාකරන්න කැමතිද කියාත් මට කියාදෙන්නට පුළුවන. මට දැන් බොහෝ වෙහෙස බැවින් මම නිදගන්නට යන්නට ඕනෑය. හෙට මට කියාපන්න.

THIRTIETH LESSON.—නිස්වෙහි පාඩමය.

Is this idle man unable to work? මේ කම්මැලි මනුෂ්‍යයාට වැඩ කරන්නට නුදුරුවීම නිබ්බන්ධවාද? (බැරිද, බැරිකම නිබ්බන්ධවාද?)

He has no inability, but a disinclination. ඔහුට බැරිකමක් නොව අකමැත්තක් තිබෙනවා

Have you a beautiful picture? අලංකාර සිතියමක් (පින්තාරුවක්) උඹ ලග තිබෙනවාද?

I have no picture at all. මා ලග (or මට) කිසි සිතියමක් නැ

Has this tailor really a powerful machine? මේ මැහුන්කාරයා ලග ඇතත් වම් බලවත් සුසත්‍රයක් තිබෙනවාද?

He has nothing but a pair of scissors. කතුරක් මිස වෙන මොකවත් ඔහු ලග නැ

Have we positively the fruit which was so nice? එපමනරසව තිබුනගෙඩි සහන කවම අප ලග තිබෙනවාද?

We have, and we can easily get some more. තිබෙනවා, නවත් ඒවාත් අපට ලේසියෙන් ලබාගන්නට පුළුවනි

Have they anything good for breakfast? (උදේ) කැමට හොඳව මොකවත් ඔවුන් ලග තිබෙනවාද?

Without doubt they have අනුමාන නැතුව ඔවුන් ලග තිබෙනවා

Can we obtain a good telescope before we go? අපි යනනව ඉස්සර හොඳ සමුක් කාවක් අපට ලබාගන්නට පුළුවන?

Doubtless we can get one without much trouble. නිසැකව වඩා මාන්සි නැතුව අපට එකක් ලබාගන්නට පුළුවනි

Have you many cattle, Sir? නමුනනාන්සේට (or නමුනනාන්සේගේ) බොහෝ ගවයෝ ඉන්නවාද?

N.B.—I.—When *Have* signifies ownership, the genitive or dative should be used.

II. නොව must be intoned, not like නොවේ, but like *This in the sentence Not this, but that.*

EXERCISE.

Was this idle boy unable to learn his lessons? His brother says he was unable, but I think he was unwilling. Were you never unable to work? When I was a little child I was unable; but now I am able, because I am very old. Were you unable and unwilling to learn before you came to this school? Though I was unwilling I was not unable. Have you anything good? Yes, I have some good eggs. Do you want a few, Sir? No, I want a little bread. Have you no bread? I think not. Have you nothing whatever good? Positively I have nothing. If I have anything, Sir, you can take it. Has your brother a strong horse? He has several very strong horses. The most powerful of them is a large black horse. Though you have many things, positively, you have nothing good. If you have any very valuable machines show me them. Positively, we have no more valuable a machine than a pair of scissors. How is that? Because we are tailors. Has the scholar anything more valuable than his books? Nothing is so valuable to the scholar as his books. Has the shoemaker a large pair of shoes. I know he has many pairs of large shoes; we can easily obtain some of those which he has. If we wish we can buy all that both he and his father have. Were these oranges ever very nice? Those oranges were never very (වඩා) nice; but if you want a few nice ones, I can give before you go. What can we obtain fit to eat in this miserable place? This is not a miserable place; if you ask the man at this shop, you can obtain all you want. Have you anything which I have not? I have something which no one else in this place has. Have (you)? What is it? A new Singhalese lesson book.

THIRTY-FIRST LESSON.—නිස්ථික්වෙති පාඩමය.

Had you a book yesterday?	ඊයේ උබ ලිය පොතක් තිබුණාද?
I had several before yesterday	ඊයේට ඉස්සර බව (මගේ පොත්) කිපයක් තිබුණා.
Had he anything to do before breakfast?	(අච්ඡුටුව) උදේ බත් කන් නව ඉස්සර ඔහුව යමක් කරනවා තිබුණාද?

- No, but he had some letters to write before dinner
 නැ, නුවුත් (අවල්) බත් කන්
 නව ලිස්සර ඔහුට ලිවුම් ව
 ගසක් ලියන්ට තිබුනා
- Had you a horse before us?
 අපට ලිස්සර ලබ් අසවයෙක්
 ලනනාද?
- I had one not only before you
 but before your father also
 ලබ් ලිස්සර පමනක් නොව
 ලඹේ පියාටත් ලිස්සර මව
 එකෙක් ලනනා
- Had they any paper and ink
 before I had?
 මව ලිස්සර ඔවුන්ට කඩදැසිත්
 තිත්තත් තිබුනාද?
- They had not only paper and
 ink, but many other things
 too
 කඩදැසිත් තිත්තත් පමනක්
 නොව වෙන බොහෝ දේව
 එත් ඔවුන්ට තිබුනා
- Was there anything to pay for
 this horse?
 මේ අසවයාට මොකවත් ගෙ
 වන්ට තිබුනාද?
- I had much trouble on your
 account
 ලබ් භියා මව බොහෝම මාඳි
 (දුක් sorrow) පැවුණුනා
- Indeed! I am sorry for it
 හැබැද! මම ඊට කනනාවයි
- Was I before you or behind you?
 මම ලබ් ඉදිරිපිට ලනනාද ලබ්
 පස්සේ ලනනාද?
- I had (was obliged) to go to
 jail
 මට හිරතෙට යන්ට වුනා

N.B.—Breakfast and dinner have, properly, no corresponding terms. The meals of the Singhalese are, dinner and supper: දවාලට බත් කනවා හැන්දැවේ or රට බත් කනවා.

EXERCISE.

Had you anything good last week? I had something good when my brother was here. What had I before last week? I had nothing until last week. Do you do anything before breakfast? Yes, I have many things to do before that time. Had you then as many things to do as I? When I was at your father's house I had every day more things to do than you. At what time do you write your letters? I write them before three. Had you ever the cattle which I had? I never had the cattle which you had at that time. Had you much trouble to obtain the money at that time? No, for my friend was not unwilling to give me money immediately. Had you ever anything before me? Though I never had anything before you, I had at that time many things in your presence. If these children had books, why did they not read them? Because they did not like to read them before us. Do you say that they not only had books, but also that they were unwilling to read them? I say not only that, but many other things also. Do you pay the shoemaker for this pair of shoes? I had to pay for them before bringing them home. Was there much to pay for these

chairs? I had to pay more than I liked to pay. Did you ever go before the king, Sir? No, but at that time I often went before the queen. Were you behind me whilst you were talking? No, I was before you. Was there much ink before you before writing? No, the ink was all behind me before writing the letters. Tell him to do this immediately. I cannot tell him to do it. If you cannot, go home. Are you not sorry for that? Yes, on your account I am very sorry for it.

THIRTY-SECOND LESSON.—නිස්සේවෙහි පාඩමය.

Did you once live with your relatives?

I lived with them a great number of years

Did he kill that man?

Yes, he killed him, and damaged his own coat (purposely)

They came on foot very fast in order to dine with us

Nevertheless, they dined with you

I myself mended the roof of this house

He paid me all he owed

Did you go to school when you were a boy?

I went every day and learned my lessons

Did you always then dine at twelve?

Did you ever, when young, do anything important?

I never did anything more important than learning my lessons

Did these boys obey their parents?

They never disobeyed them

This is the letter I said you wrote

උඹ වරක් උඹේ නෑයන් සමග පදිංචිව සිටියාද?

මම බොහෝ අවුරුදු ගනනාක් ඔවුන් සමග පදිංචිව සිටියා

ඔහු ඒ මනුෂ්‍යයාට මැරුවාද?

ඔවු, ඔහුට මැරුවා, තමාගේම කඩායත් නරක්කලා

අප සමග බත් කන පිනිස ඔවුන් බොහොම ඉක්මනට පසින් ආවා

එහෙත්, ඔවුන් උඹලා සමග බත් කෑවා

මමම මේ ගෙයි වහල හරිගැස්සුවා or අළුත් වැඩියාකලා

ඔහු නයව නිවුන සියලු ම ගෙවුවා

උඹ ලමයෙක්ව සිටිද්දී උඹ සෙක්සලෙට ගියාද?

මම සැමදුම ගිහිත් මගේ පාඩම් ඉගෙනගත්තා

උඹ එවකට නිතරම දෙලඟට බත් කෑවාද?

බාලව සිටිද්දී උඹ කවදුවත් යම් වැදගත් දෙයක් කලාද?

මගේ පාඩම් ඉගෙනගන්නවාට වඩා වැදගත් දෙයක් මම කවදුවත් කලේ නෑ

මේ ලමයි නමුත්ගේ මවු පියන්ට කිකරුව සිටියාද?

ඔවුන් කවදුවත් ඔවුන්ට අකිකරුවුණේ නෑ

උඹ ලිවුවාය කියා මම කිවු ලිවුම මේකයි

N.B.—I. Perfect participles are to be construed by the same tense and mood as the principal—not auxiliary—verb which closes the sentence or clause, *e. g.*: බත් කාලා පලෙන් Eat your rice and go. ඔහු බත් කාලා ගියා He ate his rice and went.

II. Such forms as නරක්කලා, නරක්කරගන්නා, &c., can never be involitive, as in English.

EXERCISE.

Had you once many relatives? Yes, when I was young I had many relatives and friends. What did your relatives do at that time for a living? They worked with you. Did he do the work which I did? He did not do the work which you did, but the work which I am doing now. Did you write last Tuesday the letters which I told you to write? No, I wrote those which I sent to my brother. Did he himself write this letter to you? He did not write it himself, his mother wrote it. Did you read anything yesterday? I read my new English book. Did these men make the horse whilst I was here? They made the wooden horse before breakfast. Did he take anything from you when I came here? He took all I had. Did you sell any of the goods which the carpenter brought? I sold nothing but a little chair; but I bought again a few old goods which he took from our house. Did you eat at ten this morning the rice and curry which I made? I ate all the rice and curry which you made before ten. Did you drink at nine the water and coffee which I told him to bring? I neither drank water nor coffee at nine, but I drank a little tea before that. Did you see, Sir, the clothes he wore that day? I saw nothing that day, for I was very sleepy. Did you mend yesterday morning the goods which your little boy broke? I mended them immediately. Did you yourself wish to build my house? I not only wished, but I built it. Did they themselves show you the coat which I tore? They showed me the coat which they thought you tore. Did he not believe that you were disobedient to your parents? He believed so when he got that letter. Did you eat for dinner the meat which you said your servant cooked? No, I ate that which I thought you bought.

THIRTY-THIRD LESSON.—නිස්තුන්වෙනි පාඩමය.

Diligently	කඩිසරලෙස	Break down	කඩාදමනවා
With diligence	කඩිසරකම අද තුව	Tear up	ඉරදමනවා
		Split up	පලාදමනවා
Knock any one down	යමෙකුට ගහලා බිම දමනවා	Something wrong,	
		a fault	වැරද්දක්

- Are you going to eat rice now? නමුණේදීන් බත් කන්නට යනවාද?
- I am going to do some very important business; but you, I suppose, are going to play or to bed මම ඉතා වැදගත් වැඩ වගයක් කරන්නට යනවා; නමුත් උඹ සෙලෙමටත් නිදහන් වටන් යනවා හේමයි
- No, I was going to eat rice and then going to work නැ, මම බත්කාලා වැඩට යන්නට හැදුවා
- I was going to write, but I cannot now මම ලියනට හැදුවා, නමුත් දැන් මම බෑ
- What am I to do? මම මක්කරන්නද?
- I thought I told you what to do මක්කරන්නද කියා මම උඹට කිවුවාය කියා මම හතුවා
- You are to break down the fence, and tell your brother not to mend it again උඹ වැට කඩාදමන්නට ඕනෑ, ඒක නැවත හරිගස්සන්නට ඵලාය කියා උඹේ සහෝදරයාට කියාපන්
- How many times is this boy to run round the garden? මේ ලමයා වතාව වරේට කීවරක් දුවන්නට ඕනෑද?
- He is to run round once or twice after breakfast, (or after he has eaten rice in the morning) උදේ බත් කෑවායින් පසු ඔහු සැරයක් දෙසරයක් දුවන්නට ඕනෑ
- Tell him exactly all about that affair ඒ කාරනාව ගැන ඔක්කොම හරියටම ඔහුට කියාපන්
- I saw him steal something after entering the house ගෙට ඇතුල් වුණායින් පසු ඔහු යමක් හොරකම්කරනවා මම දුටුවා
- I heard him telling. I overheard him telling ඔහු කියනවා මම ඇසුවා. ඔහු කියනවා මම ඇසුණා
- I saw him open the box and take something ඔහු පෙට්ටිය ඇරලා මොකක්ද ගන්නවා මම දුටුවා

N.B.—I. The subordinate verb is not influenced in tense by the principal:—*e. g.*, I said I am (not *was*) hungry.

II. හේමයි does not admit of any subject, but always implies the first person singular and present tense. It is probably derived from එහෙමයි:—*e. g.*, he went, it is so (?)

III. Such expressions as මොකක්ද, කවුද *something, some one*, imply that the speaker or subject of the principal verb does not know *what or who*.

EXERCISE.

Are you going to learn the thirtieth lesson at school to-day? I was going to learn it yesterday, but the teacher told me to learn the twenty-ninth lesson. Were you going to do any

other important matter, Sir? Yes, I was going to write a letter to the king about a very important affair, but I cannot now. Were you going (කනවාද) to play when I saw you last Sunday? No, I was then going to church. Did he go to bed whilst I was eating rice in the evening? No, he went to work, in order to obtain a little more money. Were you not going to tell me what I must do in order to mend the box which you broke? I was going to tell, but you did not pay attention. Tell me again what I am to do. You and the carpenters must break down this old house and build a new one. Did this boy tear up the book which you gave him? He tore up all the books which he had before he came here. Did you knock any one down before I came? Yes, I knocked down your brother, because he committed a fault. Did he split up your door when he came? Yes, I think I saw him split up the door of our house. How many times is this man to break down the fence? He must break it down again and again, until he is able to mend it well. How many times did this horse run round the ground? He had run (say, he ran) more than thirty-two times before I saw him. Did you tell your father about that after supper? Yes, I told him that the horse is very tired. Did you do exactly as I told you about that? Yes, I worked diligently until ten at night (දහස වෙනතුරු). Did you use your hands or your feet whilst you were working? Did you not see me using both my hands and my feet? I saw you open the door and go into the house.

THIRTY-FOURTH LESSON—නිස්සහරවෙනි පාඩමයි.

One book	එක පොතක්	That very book	ඒ පොතම
One (and the same) book	එක පොත	The (or that) same book	එම පොත
The only book	එකම පොත	The (or that) very same book	එම පොතම

I was working very diligently when he came | ඔහු එනකොට මම බොහෝම කඩිසරලෙස වැඩකරන ලදී

Were you not telling me of a person who never works? | කවදුවත් වැඩකොරන කෙනෙක් ගැන උඹ මට කියා තිබේද?

I was talking of several persons who do not wear their own clothes | නමුත්ගෙම ඇඳුම් නාඳින කිහිප දෙනෙක් ගැන මම කථාකරමින් සිටියා

The man who was talking, and laughing, and working at the same time | එක වේලාවට කථාකරමින් සිටින, හිනාගෙන සිටින, වැඩකරමින් සිටිය මනුෂ්‍යයා

- Two persons whom I know, who did this work, who were writing here මම අලුතැනනාලි, මේ වැඩ කලාලි, බෙහි ලියලියා උනනාලි දෙකෙනෙක්
- Three persons who (themselves) build their houses and wash their clothes නමුත්ගේ ගෙවල් සාදගත් නාලි, නමුත්ගේ ඇඳුම් අපුල් ලාගනනාලි තුන්දෙනෙක්
- Four or five men who (themselves) write their letters and attend to their own affairs නමුත්ගේ ලිවුම් ලියාගත්වත් නමුත්ගේම කාරනා බලාගත්වත් යෙදෙනනාලි මිනිස්සු හතරපස්දෙනෙක්
- Is there (can there be) anything which he does not break or else spoil? ඔහු නොකඩන එසේ නැත්නම් නරක් නොකරන යමක් ඇදද?
- Is there anything which he neither spoils nor breaks? ඔහු නරක්කරනෙත්වත් කඩ නොවත් නැති දෙයක් තිබෙනවාද?
- I am a person who knows nothing either about that or anything else මම ඒ ගැනවත් වෙන යමක් ගැනවත් කිසිවක් නොදත් න කෙනෙකි
- Whilst he was eating and drinking we were writing and (busy) looking at the book ඔහු කමිත් බොමිත් ඉඳුල්දී අපි ලිය ලියා පොත බල බලා උනනා

- N.B.—I. If the negative *නො* precedes a verb which commences with a vowel, the vowel of the *නො* generally merges into that of the verb, and lengthens it:—as, අලුතනවා, නාලුතනවා; එනවා, හේනවා; වුනා, භුනා.
- II. It is often assimilated too to the vowel of the first consonant of the verb:—as, දුටුවා, නුදුටුවා; පෙනෙනවා, හෙපෙනෙනවා.
- III. If the verb is a compound, the negative precedes the last constituent:—as, නවානොකරනවා, කවාකරනොගනනවා, සිටිනොවෙනවා.
- IV. Active verbs become reflexive by the addition of *ගන්නවා* (take to one's self) to the pft. ppl:—as, ඔහු කඩායක් සාදගනනා He made (himself) a coat. ඔහු කඩායක් ඇඳගනනා He put on (to himself) a coat.
- V. See Lesson 10, N.B.—I., II., III.
- VI. *ඇත*, *ඇති*, *ඇදද* when used, not as auxiliary, but as principal verbs=Is it likely there is? &c.

EXERCISE.

What were you doing when I came? I was talking about a person who works well and eats and sleeps a great deal. Do you who live and learn here know any one who does not wear his own clothes? Yes, I know several men who wear my clothes instead of their own. Two or three persons learn their lessons

on the same (එක) day. On that (එම) same day I also learn my lessons. These two boys, who go to the same school, and learn from the same book, never do anything well nor quickly. You told me that same thing yesterday. Were seven or eight (හත් අට) persons writing and reading whilst I was eating and drinking? There were nine persons who (themselves) cook their rice, make their bread, and mend their shoes, reading, and writing, and talking at the same time. Were they talking either about you or me? No, but they were talking both with you and me. They were telling me of twenty men who built twenty houses (for themselves) and in that same year washed their clothes. The man who believes nothing which any one says, who speaks with no one, knows nothing, and who never does anything good, was, at the same (එක) time, eating rice and looking at a book. Twelve persons who did not come, who did not speak, and who did not see us, were at that very place spoiling, and breaking, and stealing all our goods. The man whom you did not meet, who was at home writing letters, took away the only book there was here. Was he showing you that same book when he entered? Yes, that very same book. Is there a man in this world who never eats, nor drinks, nor thinks? There are many persons who do not think much or do much.

THIRTY-FIFTH LESSON.—නිස්සස්මෙහි පාඩමයි.

Seek	සොයනවා	Find (by seeking)	සොයාගත්තවා
Meet, find	සම්මෙනවා		සාමා
Does this belong to the man whom you saw coming here?	මෙහි එනවා උඩ දුටු මිනිසාට මේක අයිතිද?		
It belongs to the gentleman whom I met	මම සම්මුත මහත්මයාට එක අයිතියි		
Did you find what you were seeking?	උඹ සොයමින් සිටිය එක උඹට සම්මුතාද?		
I began to think it was lost	එක නැතිවුනාය නිසා මම හිතන්ට පටන්ගත්තා		
Is he beginning to work here instead of there?	එහි වෙනුවට මෙහි වැඩකරන්ට මුහු පටන්ගෙනවාද?		
He begins to do things which he does not finish	මුහු නිසු නොකරන දේවල් කරන්ට පටන්ගෙනවා		
Does he think of finishing this instead of that?	අරක වෙනුවට මේක නිසු කරන්ට මුහු හිතනවාද?		
What did you think of doing after he came?	මුහු ආවායින් (or ආවාට) පසු උඹ මක්කරන්ට සිතුවාද?		
I thought of sitting instead of standing	(නැගිට) හිටිනවා වෙනුවට මම ඉඳගෙන ඉන්ට සිතුවා		

I told you you were not to do anything hastily	කිසිවක් ඉක්මන්කමින් නොකරන්ව (or කරන්ව එපාය කියා) මම උඹට කිවුවා
I was looking for a mat until you came	උඹ එනතුරු මම පැදුරක් සොය සොයා උනා
I worked until I was quite weary	මට හොඳටම වෙහෙස (or වෙහෙව්වු) වෙනකල් මම වැඩ කලා
I fasted till extremely hungry	ඉතාමත් බඩගිනි වෙනකල් මම කෑම නොකා උනා

N.B.—The subject of the adjective sentence may itself be either the subject or object of a following verb, and may be put in any case:—*e. g.*, මේක කිව් මට ඔහු පොතක් දුන්නාය. A personal pronoun, however, in the gen : case is generally ambiguous:—*e. g.*, මේක කිවු මගේ දුතුයා. The son of me who said this.

EXERCISE.

Did this whip belong to this man before he entered your shop? I do not know whether it belonged to him or not before he entered. I saw him enter and take it. Did you think he overheard us say anything about it? Yes, I think he overheard us talking about it. Did you hear us telling about that important business we did yesterday? I saw you shewing exactly what you did. Did you see me saying a lesson at school? Yes, I saw you open a book and say two. Did any one see this child steal anything after entering the school? Though none saw him steal, we know, he did steal. What belongs to the man you saw going home? Nothing ever belonged to the man you met. Did you meet a horse which belonged to this gentleman last year? I met several horses which never belonged to him. Did you ever find anything you never sought? I once found an article which I never sought. Tell him, instead of sitting there he must find the article which was lost this morning. Is he beginning to be a good boy now? I think yes. Did you ever finish anything which you never began? How can I ever finish anything which I never began? Are you going to ask anything more? No, instead of speaking I wish to give ear. Did you think of finishing that work before going to bed? No, I thought of beginning it after supper. Did you think of playing instead of working after he came? Yes, and we thought of learning our lessons before he came (or comes). Did you run much after I sat down (or had sat down)? I ran until quite tired. What was he seeking until I began to speak? Instead of seeking anything he was sitting until you spoke. Instead of fasting he ate a large quantity of rice. He did not begin to drink until very thirsty. Did he work well until you

and I came? I think he did, but I am not certain (මම සත්ත
 කා) or, I do not certainly know. Does any one know to
 whom this hat belongs which I have on? Yes, it belonged to
 me until you bought it, (and) now it belongs to you, does it
 not? I think yes (it does).

THIRTY-SIXTH LESSON.—නිස්සවෙනි පාඩමය.

I have done that work

මම ඒ වැඩ කරලා තිබෙනවා
 or කලා

He has written the letter and
 come here

ඔහු ඒ ලිවුම ලියා මෙහි ඇවිත්
 ඉන්නවා

I have taken the coat you have
 worn so much

උඹ එපමන කල් ඇත්දවු ක
 බාස මම ගෙනගියා

We have eaten the rice and
 broken the plate

අපි බත් කාලා පිහාන බිදලා
 තිබෙනවා or බිත්ද

He has spoken to him, and I
 have torn his hat

ඔහු සමග ඔහු කථාකර තිබෙ
 නවා, මම ඔහුගේ තොප්පිය
 ඉරලා තිබෙනවා

Have they told you what has
 happened to them?

ඔවුන්ට (or තවුන්ට) සිඩවුණේ
 මොකද කියා ඔවුන් උඹට
 කිවුවාද?

They have begun to settle their
 affairs

ඔවුන් තවුන්ගේ කාරනා බේ
 රන්ට පටන්ගන්නා

Has he ever asked you such a
 difficult question?

එපමන අමාරු ඇහීමක් ඔහු
 කවදවත් උඹෙන් ඇහුවාද?

Have I ever struck you with
 my hand?

මගේ අතින් මම උඹට කවද
 වත් ගැහුවාද?

No, but you have often beaten
 me with a stick

නෑ, නුවුත් උඹ නොයෙකිව
 ලී කෝටුවකින් මම තැළුවා

Have you eaten anything since
 I came?

මම ආවාට පසු උඹ මොකවත්
 කෑවාද?

What kind of a horse have you
 bought?

උඹ කොයියාකාර අසවයෙක්
 මිලේට ගන්නාද?

He has gone home.

ඔහු ගෙදරගියා.

He has gone, and is at home

ඔහු ගෙදර ගිහින් ඉන්නවා

Have I at any time spoken
 either about him or with
 him?

මම කවද නුවුත් ඔහු ගැන
 වත් ඔහු සමගවත් කථාක
 ලාද?

You have not spoken either
 with him or with me until
 now

මෙවෙනතුරු උඹ ඔහු සමග
 වත් මා සමගවත් කථාක
 ලේ නෑ

N.B.—There is not that distinction in Singhalese, as in English,
 between the past and the perfect tenses.

I. The past does not imply, as in English, that some parti-
 cular time is referred to.

II. The perfect, i. e., the pft. ppl. with the aux: present, is used either

1st, to express continuance of the action or its effects, as:—මම වැටී ඉන්නවා, මම ඒ වටන ලියා තිබෙනවා, or

2nd, to emphasize the completeness of an action as having transpired, often with the force of *already*, as:—මම කටාකර තිබෙනවා; මම ගිහින්නි තිබෙනවා.

III. ඉන්නවා is generally to be preferred to සිටිනවා as an aux. verb to the pft. ppl.

IV. The use of ඉන්නවා and තිබෙනවා as aux. verbs is never arbitrary.

1st. ඉන්නවා expresses the state of the *subject* of the verb, or his continuing to act, e. g., ඔහු ගිහින්නි ඉන්නවා He is (there, having) gone there. ඔහු ඒ වැඩ කරගෙන ඉන්නවා. He has got (retaining possession of) that work done. ඔහු ඉලලා සිටිනවා He is (continues) asking.

2nd. තිබෙනවා expresses the state of the *object* of the verb, or the mere fact that an action has been performed, e. g., ඔහු ඒ වැඩ කර තිබෙනවා (Here සිටිනවා or ඉන්නවා would be unintelligible). He has done the work. (The work is—continues—done). ඔහු ගිහින්නි තිබෙනවා He has been (or went, some time or other). ඔහු ඉලලා තිබෙනවා He has asked.

V. The difference between such constructions as වැඩ කරන්නටත් පඩි ලබාගන්නටත් යෙදෙන්නාවූ; වැඩකර න්නාවූ පඩි ලබාගන්නාවූ; වැඩකරමිනූ පඩි ලබමිනූ සිටින්නාවූ මනුෂ්‍යයා, and වැඩකර පඩි ලබාගන්නාවූ මනුෂ්‍යයා is, that in the former sentences the verbs are quite independent of each other, while, in the latter sentence, the verbs are always related in tense and mood, and frequently as cause and effect too.

EXERCISE.

Have you done what I told you to do? I finished it yesterday. Has he written the letter I told him to write? I think he has written it and gone home. Have I not often told you, saying, do not eat so much? Have you told your father about that important affair? He has not asked me about it. Has he told you that your brother has gone home? He has not yet said anything to me either about that or anything else. Have you not yet begun to do that work? Yes, we began this morning at school. What have you eaten to-day? I have eaten nothing yet, but I drank a little coffee at school this morning. Have you done anything since you did this yesterday? I have

done many important things since then. Have you ever eaten rice and curry with the hand? I always eat rice and curry with the hand. Has he not yet ascertained that you have broken your walking-stick? He has not yet ascertained either about that or about the other important matter. Have you spoken with them since that affair happened? Yes, I have spoken often both with them and with you since then. Have they torn anything? They have torn up all the books which were in this room. What sort of water have you brought? I have brought extremely nice water. Do you know, Sir, what has happened to that poor old man we saw in the street? I know not what has happened either to him or any one else. Has any one ever spoken either with my brother or about him? Many persons have spoken both with him and about him, but I have not done so. Why have you asked so many questions? Because I wish to ascertain something either about him or about some one else. Have you bought some of those things which that man has sold to-day? I have bought nothing whatever; but I myself have sold a great many goods.

THIRTY-SEVENTH LESSON.—නිස්සත්වෙහි පාඩමය.

In	ඇතුළු	Around	වර්ව, වටකර
Into	ඇතුළුව	Still, yet	නවම, නව
Steel	වාන	More	නව, නවත්
The world	ලෝකය	Dangerous (of things)	ආත්
Deceive	රවටනවා		භාෂිති
Fly about එහි මෙහි ඉගිලෙනවා		(of persons)	injurious
			ආත්තාකරන

Has this ever been a dangerous road?	මේක කවදුවත් ආත්තා ඇති පාරකි තිබුනද?
No, it has always been a safe road	නැ, එක සැම කල්ම ආත්තා නැති පාරකි තිබුනා
Has there been a hole in this box?	මේ පෙට්ටියේ හිලක් තිබුනද?
No, but there has been a large pit in this garden	නැ, නුඹුත් මේ වතෙන් ලොකු වලක් තිබුනා
Has there ever been a bird in this cage?	මේ කුඩුවේ කවදුවත් කුරුල්ලෙක් උනනද?
Has an elephant fallen into that pit?	අලියෙක් අර වලේ වැටී ඉත් නවාද?
Has an elephant ever fallen into that pit?	අලියෙක් අර වලේ කවදුවත් වැටුනද?
Is this the only good thing you have done?	මේක උඹ කරනිබෙන එකම හොඳ දෙයද?

Where have you been to?

උබ කොතනට (or කොයනට or කොත්) ගියාද?

I have been to our father's

මම අපේ පියාගේ ගෙදරට ගියා

Has any one been here to-day?

අද කවුරුවත් මේහි ආවාද?

Are you the only person who fell asleep last night?

ඊයේ ගසනිගේ නිදාගියේ ටිබ් පමනක්ද?

* N.B.—Nouns mas: and fem: cannot be put in the loc: case, but must have a postposition, as:—ඇතුල, තුල, &c.

EXERCISE.

Have you been a good boy to-day? I have been a good boy to-day at school; but since then I have done something very bad. Were there never any dangerous men in the world? There have been many dangerous men in the world; for there have always been thieves, and liars, and other such men in the world. Have you ever been hungry after dinner (after eating rice or food)? Never, though I have often been very hungry before dinner. Have these doctors been hungry even once since we saw them last year? They have been both hungry and sleepy many times since then. Have you deceived any one to-day concerning anything? No, but a wicked man has much deceived me to-day concerning a very important matter. Has any creature (මොකෙක්වත්) been in this cage? There has been nothing in it. Have you seen the birds flying round the cage? No, but I have seen them flying within it. He has seen many beautiful birds flying around it and into it. Is this the only bird which has flown into the cage? No, several others have flown in besides it. Has any one ever been in this house? No one has ever yet gone into this house. Have you ever fallen into a deep pit? Do you not see that I am now fallen into a pit? Is that the best question you can ask? It is the only question I wish to ask. Have you eaten all the rice and curry? No, but I have read all the books. Have you required anything since I was here (after I went away)? Yes, I have needed many things, but I have not been able to obtain one of them. Has not the man who deceived us, walked about the garden at all? He has walked (ඇවිද නිබෙනවා) about the jail by this (මෙලනකට). Have you been anywhere to-day? I have been to see my pitiable old mother. Have you ever run into a house? I have run into a house and round a house. Do you think there has ever been anything good in these old bottles? I have no doubt there has been good wine in them (ඒවායේ නිවුනාට මම අනුමාන නැ). Are you the only person who knows that? or do not I also know it? Yes, you also know it; you know also that you have never heard me speak so harshly (as that) මපමන නදලෙස.

THIRTY-EIGHTH LESSON.—නිස්සවවෙනි පාඨමය.

Have you ever had a cold?	උඹට කවදුවත් ගෙහිරිස්සාවක් තිබුනාද?
I have often had a severe complaint on my chest	මගේ පසුවේ නොයෙක්විට තද ගායක් තිබුනා
Have I not twice had a complaint in my leg?	මගේ කකුල දෙවතාවක් ගායවුනා නොවේද?
Has he ever had a lame horse?	කොර අස්වයෙක් ඔහුට කවදුවත් උනනාද?
He has never had any but sound horses	හොඳ අස්වයෝ මිස වෙන එවුන් ඔහුට කවදුවත් උනෙන් නෑ
Have they had (received) anything to eat to-day?	අද මොකවත් කනනව ඔවුන්ට ලැබුනාද?
No, but they have had plenty to drink	නෑ, නුවුත් ඇති පමනට බොනනව ඔවුන්ට ලැබුනා
What have you had to do since I went away?	මම ගියාවපසු උඹට කරන්ට තිබුණේ මොකද?
What have you had to do since I came here?	මම මෙහි ආවායින්පසු උඹට මන්කරන්ට තිබුනාද?
We have had to load the bullock bandies	අපට ගොන් කරනතවල බඩු පටවන්ට තිබුනා
Have you written anything since breakfast?	උදේ බත් කෑවායින්පසු උඹ මොකවත් ලියා තිබෙනවාද? or ලිවුවාද?
Have you been writing anything since breakfast?	උදේ කෝපි බිවුවාවපස්සේ උඹ යමක් ලියලියා උනනාද?
I have been working hard and (am perspiring) made myself perspire	මම සැරේව වැඩකර දැඩිය ද මා සිටිනවා
There is only one person in this house	මේ ගෙයි ඉනෙන් එක්කෙනෙක් පමනයි
The only person in this place is my father	මේ ස්ථානයේ ඉනන එකම නැනැත්තා මගේ පියා or මේ ස්ථානයේ ඉනෙන් මගේ පියා පමනකි

N.B.—The locative case does not now differ in form from the genitive, except that sometimes හි may be added ; as —පොතේ, පොතෙහි.

EXERCISE.

Have you ever had any old books? I have never had any but new ones. Have you had (received) anything good to eat since I came home, or did you eat anything good, &c.? Not only have we had something good to eat, but we have eaten it. Have we ever had anything which did not belong to us? Yes,

we have often had things which belong to you, but we always gave them to you again. Has this old man had a bad cold this week? Yes, he has had a cold this week, and he had a cold last week also. What do you think I had at dinner to-day? (*say ate දවංලට*). I cannot say, but I know what you ate this morning after I came. If you have had so much to do this year, why have you not done it? I have tried to do it, but have not been able yet. Have you had (received) any work to do since your father died? All my friends have given me a great deal of work in order that I may be supported. Has he had to go (*required or did he go*) on foot since he began to go to school? Though he has been every day to school he has not been much on foot, for he goes on his father's old black horse. Have you had to do anything besides what I told you? I have had a great deal of trouble, because you did not tell me precisely what to do; though I have been working all morning I have not yet done. Has your servant to cook only rice and curry? He has had a great many other things to do since we came besides that. Is the boy who has had (*මිනැවුන*) so many lessons to learn, the only boy who has been to school to-day? (*say did there go only the boy*). He is not the only boy who has been to school, but he is the only person who has been here. Have you ever had much work to do before breakfast? I have often had more work to do before breakfast than after, and, than (I) could do.

THIRTY-NINTH LESSON.—නිස්නමවෙනි පාඩමය.

Did you want anything during that tribulation?

I am still in trouble

That is all I wanted during my illness

You must become a good boy whilst in health

When I have become so, I wish to return home

What has become of your brother?

Alas! he became a soldier, and died soon after

He is living with us at the old house

When you have finished your letter come to me.

ඒ දුකේදී උඹට යමක් මිනැවුනාද?

මම දැනුත් (or නවම) කනගා වුවෙන් ඉන්නවා

මම ලෙසින් ඉන්ද්‍රදේශී (or මගේ රෝගාතුරකමේදී) මම මිනැකලේ එපමනයි

සනීප නිබේද්දී (or සනීපයෙන් ඉන්ද්‍රදේශී) උඹ බොඳ ලමයෙක් වෙඬ මිනැ

මම එසේ වුනාම මම නැවත ගෙදර යන්න කැමතියි

උඹේ සහෝදරයා කෝ?

අහෝ! ඔහු හේවායෙක් වුනා; ඊට විනි කලකට පසු මැරුනා ඔහු පරන ගෙදර අප සමග පදිවිව සිටිනවා (or පදිවිසි)

උඹේ ලිවුම ලියා කිවුණු කලා මමා ලගට වරෙන්

When you have done writing shew it to me	උඹ ලියා නිදනලාව (or වුනා ම) එක මට පෙන්නුවන්
When you have had your breakfast learn this	උඹ බත් කෑවාම මේක ඉගෙන ගනින්
Have you had either my geography or my arithmetic?	උඹ මගේ භූමිගැඟුනු පොත වත් ගනිතැඟුනු පොත වත් ගන්නාද?
How many times a day—a week—a month—a year?	දවසකට, සතියකට, මාසයකට, අවුරුද්දකට, (or දවසට &c.) කීවරක්ද?
Whilst I have been working all day, you have been playing	මම දවස මුළුල්ලේ වැඩකර කර ඉන්දැද්දී උඹ හෙලලී කරකර උනනා

N.B.—Nouns in a locative sense, expressing states of the mind, are generally put in the ablative case, as:—ඔහු පෙට්ටියේ ඉනනවා, but ඔහු ප්‍රීතියෙන් ඉනනවා.

EXERCISE.

Have you been able to do anything during my absence (since I went away)? Yes, we have been able to do everything you told us. Why have you not yet asked anything from your friend? I have often asked him for many things, but he has not given me anything yet, therefore I do not wish to ask him for anything more. Did you obtain all you required whilst he was alive (ඔහු ඉනනා කාලයේ or ජීවත් සිටිද්දී)? No, but I obtained anything I required whilst my father was alive. Is that all you can say? That is not all I can say; we have often said (and) done more than that. If you have become a good boy you must now learn your lessons well. What has become of my English lesson book? I have often seen your little child reading it. Perhaps he has torn it up. I think he has not torn it up, for I saw him writing in it this morning. How many times have you spoken English to-day? I always speak English five times a day. I learn geography once a week, and arithmetic twice a month. When you have finished playing, go to bed (to sleep.) When you have put your boots on, I wish you to take this to your father before breakfast. When I have finished what I am doing, I not only wish to do something else, but I must do it. Have you had the arithmetic I was using this morning? I had it and the other book too; but I have not them now. Whilst you were working to-day, I was playing and writing letters and reading books. How many times a day do you play whilst I work? I play and run twice a day whilst you work; but whilst I work, you sleep four or five times a day. When you have finished talking, sit down and hear what I have to say about that.

FORTIETH LESSON.—හතළිස්වෙනි පාඩමයි.

Had you gone home before I came?	මම එනනට ඉස්සර උඩ ගෙදර ගියාද?
As he had done the work I did not go	ඔහු ඒ වැඩ කරලා තිබුන බැවින් මම ගියේ නැ.
As soon as they had written it I tore it up	ඔවුන් ඒක ලිවු (or ලියා කම්මු තුටුන) ගැටියේම මම ඒක ඉරුදමවා.
When I had finished speaking he laughed at me	මම කතාකර කම්මුතුටුනාම ඔහු මට හිනඟාලුනා.
He reviled me, although I had not said a word	මම වචනයක් කිවුවේ නැති (or නොකිව්) නුවුත් ඔහු මට හිඤාකලා.
Had there been a horse in the stable previous to that?	ඊට ප්‍රථමයෙන් අසවයෙක් සහා ලයේ (or ගාලේ fold) උන් නාද?
Had horses ever been more valuable (dearer) than then?	එකලට වඩා අසවයෝ ඊට ඉස්සර නවදුවත් අලාභව සිටියාද?
As he had been so ill I said nothing, although previously I had thought of interfering	පලමුකොට මම මැදහත්වෙන් ටිහිතු නුවුත් ඔහු එපමන ගාය වුන හිඤා මම මොක වත් කිවුවේ නැ.
I had seen him stealing some valuable jewels	ඔහු අනඟි ආභරන වගයක් හොරකම්කරනවා මම දැක ලා තිබුනා (or දුටුවා or ඊට ඉස්සර දුටුවා)

N.B.—The pluperfect is generally expressed by the past tense preceded by some such word as *ඉස්සර*. Frequently, however, even this is dropped, and the simple past tense alone used.

EXERCISE.

Had you finished the lessons you were learning, before the teacher entered the school? I had finished them long before that. Had you done much work before breakfast that day? I and my brother had done it all. You said your teacher had flogged you? I want to know why that was; what wrong had you done? I had done something wrong: I had torn up all the books immediately the teacher went out of the school. As soon as I had cut down the tree he said I was a bad boy. What do you think of that, Sir? I think he said right. I told him to shew his letter to me as soon as he had finished it, but he laughed at me. They reviled me because I told them to eat their rice as soon as they had cooked it. As soon as I had finished laughing at him he knocked me down. Though I had often thought of going that journey, I never went previous to

that. Had you required anything before your father arrived? I had required many things, but I had not been able to obtain anything until then. Had there been any books in that box previous to that? I think there had been some there, but I had not seen them. Had any one lived with him previous to that? My brother had lived with him a long time, because he did not like to live alone. Had this boy ever been worse than then? No, he had never been worse than he was then, and I had determined to flog him well because he had been so bad; but his sister came and begged me not. I had often seen him previous to that breaking the chairs, tearing up the books, and stealing the pens, but I permitted him to do so until you arrived, Sir. I am sorry he has done so much mischief; I had often thought it was he who did it, previous to your informing me, though I did not say (so) to any one. What now (ඉතින්) do you think we ought to do to him? I myself saw him breaking the things; therefore, I think we ought to flog him severely, and tell him never to do so again. What do you think of that, Sir? I think it is good; go and flog him (and) afterwards send him to me.

FORTY-FIRST LESSON.—හතළිස්එක්වෙනි පාඩමයි.

වැඩකරන්ට කැමති නැත කියා ඔහු නිසන නිසා ඔහුට වැඩ කරන්ට හුදුවන නිසා උඹ හිතනවාද? උඹ නිසන සියලුම කරන්ට ඔහුට පුළුවන් නමුත් කැමැත්තක් තිබෙනවා ය කියා මම හිතනවාය. හුදුත් උඹ කරුණාවන්තලෙස ඔහුට කාරුණික රන්ට ඔහුය. තවතවුන්ගේ රක්ෂාව පිනිස වැඩකරන්ට බැරි සියළු දෙනාම වැඩකරන්ට අකමැතිය කියා උඹ හිතනවාද? නැත, කොඳව වැඩකරන්ට පුළුවන් බොහෝ අයවල් වැඩකරන්ට ඉතාම අකමැති හුදුත් කොහෙන්ම වැඩකරන්ට හුදුවන් බොහෝ අයවල් වැඩකරන්ට බොහෝ කැමති බව මම දනනවාය. පෙරේද මා ලග තිබුණාට යමක් අප සමග ද වාලට බත් කැවාටු මහළු මනුෂ්‍යයා ලග රැස් තිබුණාද? තිබුණාය කියා මම හිතනවාය. හෙදර යනවා මම දුටුවාට උඹලාගේ සහෝදරයන්ට උඹලාගේ සොලයේ සිටිනවා මම දුටු අලින්ට ඉස්සර වෙන අලි සිටියාද? ඊට ඉස්සර අලි සහ අසවයෝත් බොහෝ දෙනෙක් ඔවුන්ට සිටියාය කියා මම හිතනවාය. තවද ඒකාලයේදී උන්ට බොහෝ මුදල් ගන්නක් ගෙවන්ට තිබුණාය කියා ඔවුන් කියනවාය. මා ගැන උඹ එපමන වෙහෙස වුණාට මම කනගාටුය. ඒ කාරණාව ගැන දවස මුළුල්ලේම මම කල්පනාකල හුදුත් උඹ කැමතිව සිටිය වේලාවට එනනව මට බැරිවුණාය. වෙනත් ලමයින් කීප දෙනෙක් සමග සෙලවී කරමින් සිටියාට පුළුල් ලමයාට පාරේ යනවා උඹ දුටුවාට කොර මිනිසා ගහලා බිම් දමන කොට ඔහු උඹට ඉස්සරින් සිටියාද නොහොත් පස්සෙන් සිටියාද? ඒ කාරණාව ගැන නොයෙක් විට මම උඹට කිවුණාය. තව කි සැරියක් ඒ ගැන කියනවා අ

හත්ව උඹ කැමතිද? උඹව බොහොම වෙනසක් බිඳහිනිත් නැත්නම් කරුණාකරලා තව එක සැරයක් ඒ සියලු ගැනමට කියාපනා. එහෙනම් මට කියන්න ඒබෙන දෙවලට නැවත ඇහුන්කන් දිපනා. කොර මිනිහා බොහොම දුප්පළු කො හෙත්ම වැඩකරන්ව නුපුළුවන සිරිය නිසා සවල්ප උපකාර යක් ලබාගනා පිනිස මිත්‍රයන් වගයක් බලන්ව බොහොම අසීරු පාරකින් බොහෝ අමාරුවෙන් යද්දි සෙලලමිකරමින් සිරිය ලමයි වගයක් ඔහු එනවා දැන ඒ මනුෂ්‍යයා යන අපුරුවූ අනුම ගැන හිතහාවෙන්ව පවත්වාගනාය. ඔවුන්ගෙන් එක් කෙනෙක් අනිත් ලමයින්ව කථාකොට දන් මේ කොර මිනිසාට හොඳ කවටකමක් කරන්ව අපට පුළුවන කියා කිවුවාය. එවලේම ඔවුන් ඔහුට බනින්නත් ගල් ගහන්වත් පවත්ගත් තාය. ඒ මනුෂ්‍යයා පලමුකොට මොනවත් නොකිව්නුමත් ඔවුන්ගෙන් එක්කෙනෙක් ඇවිත් ඔහුගේ කබාය අදින්න පවත් ගතනාම ඔහු ඉක්මනටම හැරී ඒ ලමයාට අලලාගන තමාගේ සැරමිවියෙන් හොඳටම තලා, පාරේ නිකම් යන දුප්පත් කොර මිනිහෙකුට හිංසාකරන්ව ලැජ්ජා නැඳූ කියා ඔහුගෙන් ඇසු වාය. ඒ මනුෂ්‍යයා ලමයාට ගහනවා මම දැන ඒ ලමයාට ඔහු එපමන නපුරුව සිටිනවාට මම බොහොම කනගාටුය කියාත් නැවත කවදවත් එසේකරන්ව එපාය කියාත් කිව්වාය. අනිත් ලමයි තමුන්ගේ යහළුවාට කොර මිනිහා ගහනවා දුටුවාම ඔවුන්ව පුළුවන්පමන සැරෙන් දිව්වාය. මම ලමයෙකු සිටිද්දි ටෙන ලමයි එයාකාර දෙවල් කරනවා මම නොයෙක්විට දුටුවාය. නුමුත් මගේ දෙමවුපියෝත් මගේ වැඩිමල් සහෝදර සහෝදරියෝත් එපමන නපුරු දෙයක් කවදවත් කරන්ඩ එපාය කියා නිතරම මට කිවුවාය. දුටුවාය මම කිවු සියලුම දුක් මම උඹට කියාදුන්නාය. උඹ තවත් මොනවා දන්නන්ව කැමතිද? උඹ දුන් මගේ පියා සමග දවාලට බත් කනපිනිස යනවාය කියා මම හිතනවාය. උඹ නැවත එනතුරු මම කරන්ව ඕනෑ මොකද කියා මම දැනගන්ව කැමතියි. බත් කාලා මම උඹට පෙනනාදුන් පාඩම් ඉගනගන්වය කියා මම උඹට කිවුවා නොවේද? ඒගැන උඹ යමක් කියනවා මට ඇහුනේ නැත නුමුත් ලොකු පෙට්ටියක් උසුලාගන පාරේ යනවා උඹට සිහිවුන මිනිහා සමග උඹ කථාකරනවා මම දුටුවාය. අද උදේ හයේ පවත් මම බොහෝම සැරේව වැඩකර හොඳටම බඩන් නිව සිටින නිසා උඹ මට බත් මාළු විකාන්වත් දෙන්න අකමැති නැත්නම් දවාලට බත් කන පිනිස උඹ පියාගේ ගෙදරට යනවා වෙනුවට මෙහි සිටින්න මම හිතාගන ඉනනවාය. උඹ මෙහි ආවාට පසු උඹවත් උඹ සහෝදරයාටවත් යමක් දෙන්න මම කවදවත් අකමැතිවුනාද? උඹව ඕනෑවුන යමකට උදව්වෙන්ව මට කවදවත් බැරිවුනාද? උඹව අහන්ව තිබෙන ඉතා වැදගත් ඇඟිම ඒකද? නැත, උඹ සහෝදර යාවූ යාකොඩි විතර අනිකරු ලමයෙක් කවදවත් ලෝකයේ සිටියාද කියා මම දැනගන්ව කැමතියි. මමම ඔහුට වඩා නොයෙක්විට බොහෝම අනිකරුව සිටියාය කියා මම හිතනවාය. ඔහු අද කොහේ ගියාද? ඔහු අද උදේ අටට ගෙදර ගොස් හිත් රට පසුව සෙණ්ලයට ආවේ නැත. අද උඹට යම් වැදගත් දෙයක් කරන්ව තිබෙනවාද? මම ආවාට පසු කරන්ව තිබු

නාව එකම වැදගත් දෙයකි මගේ පාඩම ඉගෙනෙන එක ගුරුන් නාන්සේව දීමය. නුමුත් මම දවස මුළුල්ලේම සෙලලීකර සාදිය දමා වෙහෙසවී ඉන්නවාය. උඹ සහෝදරයාගේ හඳුල අසන්පයේදී ඔහු කොහොම සිටියාද කියා උඹ දන්නවාද? ඒ මුළු කාලයේම ඔහු බොහෝ ප්‍රීතියෙන් සිටියාය කියා මම හිතන්නවාය. නුමුත් අපි ඔහුව ගෙදර ගෙනයත්ව ඉස්සර තිබුණාට වඩා දැන් ටිකක් හොඳ නුමුත් නවම ඔහුව බොහෝම අසනිප නිබෙනවාය. උඹ ගියාට පස්සේ පිටතට යත්ව මව එපමන පුළුවන්වුනේ නැති නුමුත් දැන් උඹ ආවාට පසු මගේ සියළුම භිත්‍රයන් බලන්ව මම යත්ව පවත්ගන්නාය. ලමාකාලයේදී සහ යව්වන කාලයේදත් එපමන ප්‍රීතියෙන් සිටිය ඒ සියළුම මනුෂ්‍යයෝ දැන් කොහේ ඉන්නවාද? ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් හේවායෝවී ඉන්දියාවටත් ලෝකයේ වෙන පලාතවලටත් ගොස් පසුව මැරෙත්ව යෙදුනාය. ඔවුන්ගෙන් නවත් බොහෝ දෙනෙක් නවුන්ගේ මිත්‍රයන් සමග නවුන්ගේම රටේ වාසයකරමින් නොයෙක් අතුල්වලින් රක්ෂාවෙන් වාය. මම මෙහි ආවාට පසුදවසට කිසිදු රැක ගෙදර යත්ව උඹට ඔනෑවුනාද? මම මේ ලිවුම ලියා කමිටුතුටුනාම උඹට ඒ සියලුම කියාදෙත්ව මව පුළුවන. නවද මම මෙහිදී ලියමිතු කියමිතු කල්පනාකරමිතු සිටිය අතර අපේ පරන මිත්‍රයෝ දවස මුළුල්ලේ මක්කලාද කියා ඔවුන්ගෙන් අනන පිනිසමගේ වැඩ මක්කොම කමිටුතුටුනාම ඔවුන්ව බලන්ව උඹ මා සමග ගෙදර යත්ව ඔනෑය. උඹ මේ සභායට පැමිණ දෙර අරිත්ව ඉස්සර ඔහු ගෙට ඇතුල්වුනාද? ඔවු, එපමනක් නොව ඔහු පුටුත්මේසත් කඩත්ව පවත්ගෙන නිබෙන බව පැමිණුන හැටියේම මම දුටුවාය. ඔහු ඉස්සර එපමන කාරුණාවන්තව සිටිය නිසා මම මොකවත් නිවුමේ නැත. නුමුත් එවලේම බෙදුරල අඩනනනන එත්ව මිනිසෙක් ඇරියාය. ඉස්සරත් ඔහු එයා කාර දේවල් කරනවා මම නොයෙක්විට දුටුවාය.

FORTY-SECOND LESSON.—නතලිය්දෙවෙනි පාඩමය.

I shall go (am going) to Colombo next week

You will arrive at home in three hours

He will not come before you start

We shall be afraid of the lion
The lions will not fear you

Shall I (am I to) extinguish the candle?

Shall I be afraid of the tigers?

එන සුමානගේ මම කොලඹ යනවා

උඹ තුන් පැයකින් ගෙදරට පැමිණෙයි or පැමිණෙනවා ඇති

උඹ පිටත්වෙත්ව ඉස්සර ඔහු එකෙන් නැ

අපි සිංහයාට හයවෙනවා ඇති සිංහයෝ උඹලාට හයවෙත් නේ නැ

මම ඉවිපඤ්ච නිවන්වද?

මම වනග්‍රයන්ට හයවෙනවා ඇදද?

Does he think that you will for- sake me?	උඹ මා අත්අරිනවා ඇත කියා ඔහු හිතනවාද?
Will not the wolf frighten them?	වුකයා ඔවුන්ට හයහවින් නේ නෑදද?
They will not be frightened at the wolves	ඔවුන් වුකයන්ට හයවෙන් නේ නෑ
We shall want nothing for the future	මින් මනනට අපට කිසිවක් මි නෑවෙනෙත් නෑ
Shall you go to-morrow? I shall	උඹ හෙට යනවාද? යනවා shall

About—more or less—වාගේ; Near ලඟ; Concerning ගැන;
From this time මේ කාලයේ සිට, මෙතැන්ට වන.

N.B.—I. Some few names of places are put in the accusative where we should expect the dative.

II. The above forms are intended to shew the simple future; though in some cases, which exactly correspond to the English, intention may also be understood.

III. There are two forms for the future tense: the verb inflected, and the common present tense with the auxiliary ඇති. See Lesson 44, N.B. II.

EXERCISE.

I shall go to Kandy to-morrow, if my father comes to-day. Where are you going next week? I think I shall go to my brother's house, but I cannot say positively. Am I to do whatever he wishes? Yes, do. Do you think that he will start before you? He will start first, if I do not start very soon. Will he start from the place you mentioned to me? I do not know whether he will start from there or not, but he will arrive here about twelve. Does his mother think that he will be afraid of our lion when he comes? If she knows that we have a lion, she will think that it will kill him. If we go to his house we shall be afraid of the big tiger which is there; therefore we shall not go. Shall you for the future be afraid of anything? As we have killed a lion, I shall be afraid of nothing for the future. He wishes to know whether you will be hungry if you do not eat. Tell him we shall certainly be hungry if we do not eat. They will think that you will forsake us. Go and tell them they need not think so. Can they think that we shall do such a thing as that? They can believe anything which their people say. Will they be able to frighten the wolves? They will not be able to frighten the wolves; but as the wolves are so large and fierce, they will, without doubt, be frightened at them. Shall I tell you anything? Do not tell me anything, for I shall not be able to understand

what you say in English. Will he be willing to do what you say for the future? Yes, I think he will be willing to do every thing I tell him. Will he think that I shall be afraid of him? If you run away he will think that you are afraid of him.

FORTY-THIRD LESSON.—හතළිස්තුන්වෙනි පාඩමය.

I will write night and day if you wish	උඹ කැමතිනම් මම රේ දවල් ලියනවා (ලියෙන්නෙ or ලියනෙනම්)
We will reward the good	අපි යහපත්ව විපාක දෙනවා (දෙනෙන්නම්)
You shall punish the wicked	උඹ දුෂ්ටයන්ව අවිච්ඡාරන්වම ඕනෑ
They shall aid the desolate	ඔවුන් අසරනයිත්ව උපකාර කරන්වම ඕනෑ
Do you think that I will (or shall) do it?	මම ඒක කරනවා ඇත කියා උඹ හිතනවාද?
Do I say I will do it?	මම ඒක කරනවාය කියා මම කියනවාද?
You shall do it whether you wish or not	උඹ කැමති හුවුත් අකමැති හුවුත් උඹ ඒක කරන්නවම ඕනෑ
Shall he (is he to) go away to-day?	ඔහු අද යන්ව ඕනෑද?
He shall not go out at all	ඔහු කොහෙන්ම පිටතට නොගින්න සිටින්නව ඕනෑ or පිටතට යන්ව මම කොහෙන්ම ඔහුව ඉඩ දෙනෙන්නෑ
Will we do such a thing?	අපි ඒයාකාර දෙයක් කරනවා ඇදද?
You shall do it if I wish	මම කැමතිනම් උඹලා ඒක කරන්වම ඕනෑ
Shall they do (shall I permit them to do) whatever they wish?	ඔවුන් කැමති කොයි දෙයක් හුවුත් කරන්ව ඔවුන්ව ඉඩ දෙන්නද?
I am determined they shall not do anything	ඔවුන් කිසිවක් නොකර සිටින්නව ඕනෑය කියා මම නියම කරගන ඉහනවා
He and I will do what we like	ඔහුත් මමත් අපි කැමති දේ වල් කරනෙනම්

N.B.—I. The above, with the exception of the 8th and 12th sentences, exhibit, as in English, the future with the will of the 1st person.

II. The form ලියෙන්නෙ implies either that its subject is asking leave or offering or consenting to do

something, as:—I will now go (shall I?) I will do that (for you). Well, I'll do it.

III. The forms ලියනෙමි and ලියනෙමු are not much used in ordinary conversation, though they are worthy of it.

EXERCISE.

Do I say that I will work night and day? Not only have I not said so (කියාලා නැතුවා) but I never will say so. Though he says you must give me advice, I will not suffer you to do so. Shall he spoil all our books? He shall not spoil even one of them. Do you think that I will go there? You shall go everywhere I wish. Do you say, Sir, that he must destroy the good. I say that he shall do nothing whatever. Do I say that you must punish the good? No, I say that you shall (must) punish only the wicked. Whom do I say he shall assist? Do you not say that he shall assist the desolate, though he does not wish? Shall he punish the desolate? No, we will not suffer him to do so. Will we do anything which is wrong? We will do no such thing. Do you think we will destroy the desolate because they once injured us? We will never do such a wicked thing. We will determine to do whatever is right. You shall do all we wish whether you wish or not. Their parents are determined they shall go to school, though they do not wish. Are you two determined that I and my brother shall do something we do not wish to do? No, we are determined that we will do nothing that we do not wish. Besides that, (එපැර) we are determined that the soldiers shall destroy all the forts which are in the land.

FORTY-FOURTH LESSON. හතලිස්හතරවෙනි පාඩමයි.

Will you tell me what you want?	උඔබ මිනැ මොකද කියා උඔබට කියාදෙනවාද?
I will, if you will give it me	උඔබ එක මම දෙනවානම් මම කියා දෙනවා (or කියා දෙන්නා)
I will not promise to do that (so)	එසේ කරන්නට මම පොරොන්දු වෙනෙමි නැ
Will he obey our commands?	ඔහු අපේ අනුඥවලට නිකරු වෙනවා ඇදද? (or වේද?)
I fear (think) he will not	නැත (or නිකරු වෙනෙමි නැත) කියා මම හිතනවා
Will they submit to our will or not?	ඔවුන් අපේ කැමැත්තට යටත් වේද නැදද?

I hope you will be very kind
to them

උඹලා ඔවුන්ට බොහෝ කරු
නාවන්තව සිටිනවා ඇත
නිසා බලාපොරොත්තු වෙ
මි (or, less formally, මම බ
ලාපොරොත්තු වෙනවා)

We will if they are submissive ;
otherwise, we shall have to
punish them

ඔවුන් යටත් වෙනවා (or කිසි
රු) නම් අපි කරුණා වත්
නව සිටිනවා ; එසේ නැත්
නම් ඔවුන්ට දඬුවම් කරන්
ට අපට ඕනෑවෙයි

If I, we, you, he, or they write
(or, will write)

මම, අපි, උඹ, උඹලා, ඔහු, ඔවු
න් ලියනවානම්

Do you think he will do any-
thing for me ?

ඔහු මට යමක් කරදෙනවා
ඇත නිසා උඹ හිතනවාද ?

N.B.—I. The above exhibit the future tense with the will of
the subject of the verb.

II. The forms given in the two preceding and the present
lesson for the 1st person singular and plural of the
future, must be well studied ; they are in no case
arbitrary.

A. Where කරනම් or කරනවා ඇත is used with the 1st
person, it implies either that every idea of will or
intention is excluded from the verb for the time
being, or, that the idea of the 2nd or 3rd person
is transferred to that of the 1st—as in many subor-
dinate clauses ;—*e. g.*, මම මැරෙනවා ඇති. මම
ලියනවා ඇතනිසා උඹ හිතනවාද ? In this latter
case, the form of the verb is transferred from the
2nd person's thought.

B. Where the form කරනවා is used for the future of
the 2nd or 3rd person, it implies reference to the
will of the subject of the verb, or that the subject's
own thought as 1st person is transferred.

III. The verb දෙනවා when joined to the perfect parti-
ciple of another verb, conveys the signification of
performing the action for some one.

EXERCISE.

Will you do anything to-day ? If you wish me to do any-
thing I will do. Will he do anything we wish him to do ? If
it is a good thing, perhaps he will do. If I give you a book
will you tell me what he said ? If you will promise not to tell
anything, I will tell. What will he do if we do not go ? He
says he will punish you very severely ; and I think he will do
so. Will you do what I tell you, or not ? If you tell me kindly
I will do ; otherwise, I will do nothing at all. What will our

teacher do if we say we will not come to school? He will flog us and tell our parents. Does he say that if I do not wish to do this work he will make me? He says he hopes you will submit to his commands; otherwise, he thinks he shall have to punish you. What will you do if I do this? We will promise to do anything you wish. Will they promise to send us letters every day? They say they will promise, but I think they will not promise. What do you think we will do for them if they are submissive to us? If they are submissive, without doubt, gentlemen, you will give them something good. Though he will do (or does) every thing his parents tell him, he will do nothing the teacher tells him. The teacher says he thinks he will be obedient. Will you be very kind to him if he is obedient to his parents? I will be as kind as I can, not only to him, but to all other persons too. Does he not say that he will make all your wicked neighbours go away if you believe what he says? I think he does say so; but will he do it? Perhaps he will not. If I learn the forty-fourth lesson, which will you learn? I will learn the same lesson.

FORTY-FIFTH LESSON.—හතළිස්පස්වෙනි පාඩමයි.

Contrary to, }	විරුඬවු'	Owner	අයිතිකාරයා
Against }	විරුඬව්	Various kinds of	නොයෙක්
As soon as	නැව්සේම	ජාති, නොයෙක් ආකාර	
Habit	දුරුද්ද	Remember	මතක්කරනවා,
Behave	හැසිරෙනවා		මතක් වෙනවා

What do you intend to read and write? උඹ මොකක් කියවන්නට ලියන්නට කිතාගෙන ඉන්නවාද?

I am thinking of going a journey මම ගමනක් යන්නට කිතනවා (or කිතාගෙන ඉන්නවා)

I hope to return home soon මම ඉක්මනින් නැවත ගෙදර එන්නට බලාපොරොත්තුවෙනවා

Will you buy me a book and bring it here? උඹ මම පොතක් මිලේට අරන් මෙහිගෙනවාද?

I will, if I do not forget මම මතක නැතිනොවෙනවානම් මම ගෙනවා (or ගෙණෙනවා)

Will he both light the fire and bring water? ඔහු ගිනුර මොලවන්නට ජතුර ගෙනවත් යෙදෙනවා ඇද්ද?

No, but he will roll up the mats and sweep the room නැ, නුමුත් ඔහු පැදුරු අතුලා කාමරය අතුගනවා ඇති

Will you be a good boy if I forgive you?	මම උකව කමා වෙනවානම් උඹ හොඳ ලමයෙක් වෙනවාද?
There will be some one there at noon	ඉරමුදුන්වේලාවට එහි කවුරු වත් සිටිනවා ඇති
Shall you (will he) be hungry before then?	ඊට ඉස්සර උකව (මහුව) බඩගිනි වේද?
I hope I shall (he will) not	මම (මහුව) බඩගිනි වෙතෙක් නැත නිසා මම බලාපොරොත්තු වෙනවා
Shall I be able to reach home before dark?	කථිවරවෙත්ට පලමුවෙන් හෙදරට පැමිනෙත්ට මට පුළුවන්වේද?
You will, if you do not delay on the road	මහඳී ප්‍රමාද නොවෙනවානම් පුළුවන්වෙයි

N.B.—In constructing a sentence with several verbs, it must be well considered whether those verbs are independent of each other or not. See above, sentences 4, 6, and 7, and also, Lesson 32, N.B. I., and lesson 36, N.B. V.

EXERCISE.

Do you intend either to make or to mend anything? I intend to make a new box and mend an old chair. Does he intend to learn, and to do many things which he has not yet done? He says he does not intend to do anything which is contrary to his old habits. Where were they thinking of going? They were all going to England, but now they say they shall not go, as their father (has) died. What did they think of doing there? They thought of sending their children to school, and selling various kinds of goods for a living. When do you expect to see your father? I hope to see him as soon as I return (have returned) home. Will you light a fire and cook me a little rice and curry? If you wish me, Sir, to do so, I will do. Will you remember what I am going to tell you? I will remember if I can, but perhaps I shall forget. Will they drink wine and eat various kinds of meat as soon as they have come? They say they will neither eat nor drink anything. Will this house ever be a good house? If the owner makes it good it will be good. If I forgive what this bad man has done, will he behave better for the future? I think he will not behave better; for he will do nothing contrary to his old habits. Shall I find your father at home? I think you will not find. Will any one be sleepy before we return? We shall all be sleepy (and) be hungry too. What will happen to us if we delay on the road? We shall be unable to reach home before it becomes dark. Do you think he will be unable to finish that work to day? If he delay so much, he will be unable.

FORTY-SIXTH LESSON.—හතළිස්හයවෙනි පාඩමය.

Happy	වාසනාවන්ත, සැප වන්ත	Soon, early	වේලාසනායෙන්
Happiness	වාසනාවන්තකම, සැපත	Awake	r. a. පුබුදුවනවා ; n. v. පිබිඳෙනවා
End	අන්තිම	The dawn	පාන්දර
		Enjoy	බුක්ති විඳිනවා
I shall have written the letter before you come		උඹ එනකට	ඉස්සර මම ලිවුම ලියා කම්මුතු වෙයි
Will he have finished this before night?		ඔව්වෙඬ	ඉස්සර ඔහු මේක කම් මුතු කරනවා ඇදද? (or ක ම්මුතු කරවිද?)
He says he is afraid he shall not		බැරිය	කියා ඔහු හිතනවාය කියා ඔහු කියනවා
Shall you have bathed before five to-morrow?		හෙව පහව	ඉස්සර උඹ නාලා කම්මුතු වේද?
I shall if I get up soon enough		පානදරින්ම	නැතිවිනවා නම් පු ළුවන් වේ
They will have become miser- able beings ere that		රට පුර්වයෙන්	ඔවුන් කාලක න්ති අයවල් වී සිටිනවා ඇ ති (or අයවල් වෙනවා ඇති)
He will then have been here a long time: i. e., if he re- mains here till then, it will be a long time		ඔහු ඒවෙනතුරු	මෙහි සිටින වා නම් බොහෝ කාලයක් වෙයි
I shall have been to see you long before then		රට බොහෝ	කලකට පුර්ව යෙන් මම උඹව දකින්නට එ නවා ඇති
He must have done it out of spite: i. e., it must be that he did it out of spite		ඔහු හෝඬයෙන්	ඒක කලා වෙනුවට ඕනෑ
He cannot have done it from such a motive		එයාකාර අදහස	නින් ඔහු ඒක කලා වෙනුවට බැහැ
He ought not to have done it at all		ඔහු ඒක නොහෙත්ම	නො කර සිටින්නට ඕනෑව තිබුනා
You ought not to have worked so much		උඹ එපමන වැඩ	නොකලා (or නොකර සිටියා) නම් වඩා හොඳයි
He could not have finished writing then.		එවකට	ඔහු ලියා කම්මුතු ව තිබුනා වෙන්ට බැහැ

N.B.—It will be seen from the above examples that the future perfect is generally to be rendered by the simple future, though in some cases with the addition of a verb signifying to *finish*.

EXERCISE.

Will he have done (will he do) anything before we arrive? If we delay on the road I think he will have begun to break down the house. Will they start before we reach home? Without doubt they will start. Though they have started, we can stay at their house all night, for their father will be at home. Will he do anything wrong before his father arrives at this place? If his teacher has not taught him not to do, he will. When I have been to see you, shall I have seen all my friends? I do not know whether you will have finished seeing all your friends or not. I thought you knew (know) all my affairs. Shall you have finished sleeping before five to-morrow morning? If you awaken me before then, I shall. Will he have become happy before that time? He will if he tries. Will anything have fallen down before they arrive there? I think not (I think nothing will fall) if their brothers awaken before. Will he at the end of this life have enjoyed more happiness than you? or, will the happiness which he enjoyed in this life be greater, &c.? Perhaps he will, if he rises earlier than I. At what time do you rise? I always try to rise very early if anything has happened in the night. I know you awaken and rise early whether anything has happened or not; but I think you ought not to have risen so early to-day; for you have a little fever. Do you think I shall have finished (shall finish) reading this book before night? You ought to have finished it before this; but did I not tell you you could not do it? You told, but you must have said it out of spite. Could not I have said so from a better motive than that? I think not (could not). Will they soon have finished (will finish) eating? Perhaps (they) will finish soon.

 FORTY-SEVENTH LESSON.—හතළිස්හත්වෙනි පාඩමයි.

Witness	සාක්ෂිය	Court	නඩුසාලාව
Witnesser	සාක්ෂිකාරයා	Judge	විනිශ්චකාරයා.
Case (in law)	නඩුව		
He says he will not go		ඔහු යනෙන් නැත කියා ඔහු	කියනවා
He said he would not go		ඔහු යනෙන් නැත කියා ඔහු	කිව්වා
I know he will not go		ඔහු යනෙන් නැති බව මම ද	නනවා
I knew he would not go		ඔහු යනෙන් නැති බව මම ද	නගන සිටියා (or දනනවා)
I say he shall go whether he wishes or not		ඔහු නැමතිහුටුත් දකමැති	හුටුත් ඔහු යන්වම ඕනෑය
		කියා මම කියනවා	

I said he should go whether
he wished or not

ඔහු කැමතිනුවුවත් අකැමති
නුවුවත් ඔහු යන්වම මිනැය
කියා මම කිවිවා

I think he will go before he
writes the letter

ඔහු ලිවුම ලියන්ව ඉස්සර ඔහු
යනවා ඇත කියා මම හිත
නවා

I thought he would go before
he wrote the letter

ඔහු ලිවුම ලියන්ව ඉස්සර ඔහු
යනවා ඇත කියා මම හිතුවා

He hoped I should come to see
his son before he died.

නමාගේ පුත්‍රයා මැරෙන්නට ඉස්
සර ඔහුට දකින්නට මම එන
වා ඇත කියා ඔහු බලාපො
රෙත්තුව සිටියා (or වුනා)

For what place did he antici-
pate we should start?

අපි මොන ස්ථානයකට යෙදි පි
ටත් වෙනවා ඇත කියා ඔහු
බලාපොරෙත්තුව සිටියාද?

Considering that the affair was
of great consequence, he ex-
pected you would start for
London.

ඒ කාරනාව ඉතා වැදගත් එ
කක් බව තීරණයකර (or
එකක් බැවින්) උඹලා ලො
න්ඩොන් නුවරට යන්ව පිට
ත් වෙනවා ඇත කියා ඔහු
බලාපොරෙත්තුව සිටියා

EXERCISE.

Does he say he will do nothing at all? I think he does say so. If so, tell him to go home at once. Do you say you will not write a lesson to-day? No, I say that I will write as much as you wish, Sir. Then (if so) begin at once. What is it they say they will not do? They say they will not go to-morrow to church to hear our new minister preach. Did I promise that I would become your witness? Did I promise to become your witness? No, you said previously, that you would give witness against me. Did you not promise that you would go to the Court with me, to assist me about that difficult case? I think I said that I would go; but I forgot at that time. Does he think that we will go whether he goes or not? He said he hoped to meet you at the court whether there was anything to be done or not. He expects we shall go after we have written the letter. He expected we should come to dinner after we had done all the work. Do they think that he will go before I come? They think that he will go if you do not come soon. Did he think that we should go to Court about a very important matter before we had found witness? He could not have thought so. He, thinking that matter was not a very important one, said, he could not come. My friend started out to meet us, hoping (බලා පොරෙත්තුව) we should come to see his son before he died. He said previously that we should start for Colombo immediately, whether we wished or not. Did you ever believe that he would come, after we had started for Ceylon? No.

FORTY-EIGHTH LESSON.—හනලිස්අවවෙනි පාඩමය.

Decide තීරණ (or නියම) කරනවා,
Finish තීරණ (or කමිණුතු) කරනවා

I can write to-day	මම අද ලියන්නට පුළුවනි
I could write yesterday, but cannot now	ඊයේ මම ලියන්නට පුළුවනට නි බුනා, නුඹුත් දැන් බැ
I have often been able to write twenty letters a day	දවසට ලිවුම් විස්සක් ලියන්නට මම නොයෙක් විට පුළුවන් බුනා
Previous to that, I had often been able to get there before him	ඊට පලමුවෙන් ඔහුට ඉස්සර එහි පැමිනෙන්නට මම නො යෙක් වර පුළුවන්බුනා
I think I shall be able to write with this pen	මේ පෑනෙන් ලියන්නට මම පුළි වන් වේය කියා මම හිත නවා
I thought he would be able to write without me	මා නැතුව ලියන්නට ඔහුට පුළි වන්වේය කියා මම හිතුවා
I shall have become (shall be) able to undertake it by then	එකලට ඒක බාරගන්නට මම පු ළුවන්වෙයි
He said I should have become (or should be) able to do it before you came	උඹ එනනට ඉස්සර ඒක කර න්නට මම පුළුවන්වේය කියා ඔහු කිවුවා

EXERCISE.

Can you do to-day everything which I can do? There is nothing which I cannot do, if you can. Does he not say that we can do whatever we wish? Though they can write well, we cannot. Were you able to do anything yesterday which you cannot do to-day? Yes, but we can now do many things which we could not (බැරි) do in our childhood. Were you ever able to run a mile in a minute? No, who was ever (කවද නුඹුත්) able to run so fast as that? No one. Was the Judge able to decide your case yesterday, Sir? Though he tried he could not. Were they ever able to work as much as you? They were never yet able to work even half so much as I. The Judge has often been able to decide twelve or thirteen cases before noon. I have often been able to do more than I anticipated. I had often been able to live (රැකවෙනවා) without much work, before my father died. I was often able to come here before you, whilst your father was alive. Do you think that you will be able to write without either pen or paper? I yesterday thought I should be able; but I do not think so now. Does he think that he will be able to take anything from me? I know that he yesterday thought that he would be able to take all you had (have). Does our teacher hope that we shall soon

be able to speak English well? I think he has no such hope. He said, he hoped we should be able in a short time to read English without his assistance. Will he (have) become able to decide important cases, before the other Judge goes? He will by then be able to undertake them; but I know that some persons thought that he would not be able to undertake so much work in so short a time.

FORTY-NINTH LESSON.—නන්‍යාසිකතාවටෙහි පාඩමය.

I must write now, or I shall be unable to go	මම දැන් ලියන්නට ඕනෑ; නැත්නම් මට යන්නට බැරිවෙයි
I must write to-morrow, or I shall be unable to go	මම හෙව ලියන්නට ඕනෑ; නැත්නම් මට යන්නට බැරිවෙයි
I was obliged to write yesterday, or I should have been unable to go to-day	ඊයේ ලියන්නට මට ඕනෑවුනා; ලිවුවේ නැත්නම් (or නොලිව්වානම්) අද යන්නට මට බැරිවෙයි
We were obliged to write yesterday, or we should have been unable to do so to-morrow	ඊයේ ලියන්නට අපට ඕනෑවුනා; නොලිව්වානම් හෙව ලියන්නට අපට බැරිවෙයි
We have been obliged to write to-day, or he would have been unwilling to come	අද ලියනව අපට ඕනෑවුනා; නොලිව්වානම් ඔහු එන්නට අකමැතිවෙයි
They had been (or were) obliged to write before we came	අපි එන්නට ඉස්සර ඔවුන්ට ලියන්නට ඕනෑවුනා
He says I shall be obliged to write to-day	අද ලියන්නට මට ඔහු කියනවා
He said I should be obliged to write to-day	අද ලියන්නට මට ඔහු කියනවා
I said he would be obliged to write to-day	අද ලියන්නට ඔහුට ඕනෑවේය කියා මම කිව්වා
I am obliged to write to-day	මම අද ලියන්නටම ඕනෑ
I shall be obliged to agree	එකඟවෙන්නට මට ඕනෑවෙයි

EXERCISE.

I must go at once, or I shall never be able to go. You must do to-day all you have to do. If you do not, you will never afterwards be able to do it in this life. He must agree with me to-day, otherwise he will afterwards be unable to agree. We must learn our lessons well to-morrow, otherwise we shall be unable to get a prize (පාලය) this year. Will he be obliged to agree with us about that case? If he cannot settle it in any other way, he will. They will be obliged to do what we say; if they do not, we will pay them nothing. Shall you be obliged

to write to us often? We shall be obliged to write to you every day, otherwise we shall be unable to finish our affairs before next year. I was obliged to stay at home yesterday, for I was very ill. Though you were very ill you were not obliged to stay at home. You (were well enough) had health to go to the doctor's. We have often been obliged to do many difficult things whether we liked or not. They were obliged to begin without us, otherwise they would have been unable to have finished before night. He says he was obliged to do all I told him. He told me yesterday, that he had been obliged to finish learning all his lessons before breakfast. Did you think our servant was obliged to finish all the work before twelve? I know he has often been obliged to finish it before that time. I was obliged to go to Court every day before breakfast during the time there was no Judge. I think you will be obliged to go a great journey to-day. You thought I should be obliged to go yesterday. They hoped we should have to go to Court to-morrow; but since we can settle this matter at home, we shall not have to go to Court at all.

FIFTIETH LESSON.— පනස්වෙනි පාඩමයි.

Lately	අළුත, අළුතදී	Within (during)	ඇතුළතදී
During	අතරතුරේ	Serious (important)	බරපතල
I have a book		මට (or මාලග) පොතක් තිබේ නවා	
I had a book		මට (or මාලග) පොතක් තිබුණා	
I have always had a book when I wanted one		මට පොතක් ඕනෑවුන සෑම වේලේම (or කවදනුමුත්) මට එකක් තිබුණා	
I had (had) a book previous to that		ඊට ප්‍රථමයෙන් මට පොතක් තිබුණා	
I think I shall have (receive) a book to-morrow		හෙව මට පොතක් ලැබේය නිසා මම හිතනවා	
I thought I should have a book to-morrow		හෙව මට පොතක් ලැබේය නිසා මම හිතුවා	
He will have had something before then		ඊට ඉසසර ඔහුව යමක් ලැබේ සී (or ලැබීලා තිබෙයි or තිබෙයි)	
We hoped he would have had something before then		ඊට ඉසසර ඔහුව යමක් ලැබේ ය නිසා අපි බලාපොරොත්තුව සිටියා	
I will have (eat) dinner if it is ready		සෑම ලැස්තිනම මම කනවා	

I will have (accept) a book if
you will give me one
I hope we shall have good news
to-morrow

He says he will have (take)
something or other

I will have nothing which I
ought not to have

Have you had any case (law
suit) lately

උඹ මම පොතක් දෙනවානම්
මම (එක) පිළිගන්නවා
හෙව අපට හොඳ ආරම්භයක්
ය කියා මම බලාපොරොත්තු
වෙනවා

මොකක් නිමව් මිත්‍ර ගන්නවා
ය කියා මිත්‍ර කියනවා

ගත්ව හරි නැති කිසිවක් මම
ගනෙන්නැ

අඵඵාදී උඹේ යම් නඩුවක් තිබු
නාද? or උඹට යම් නඩුවක්
පැමුණාද?

EXERCISE.

Have you anything which we have not? I have not now, but I hope I shall have. Can we suppose that he will never have (කොතියෙකියා) anything good because he has not now? We know nothing about that. Do you think he has something which he ought not to have (නිබෙනවා)? I cannot say, but as he is a good man, I must suppose that he has not. Had he ever a book which belonged to you? He never had anything which belonged to me. Had he anything better than a wooden horse when he was a child? Yes, he had many things better than a wooden horse. Why do you ask such an easy question? Because I wish to know what he had. Do you think we had no good kinds of food when our teacher came to dine (eat food) with us? I know you had all good things. Have your parents lately had any case? They have had several during the past two or three weeks. Have you had to write anything to-day (මිනැවුනාද)? I have had to write more than I wished. What law suits have you had this year? Some very serious cases have been decided this year in the new court. Had you had your breakfast when I came (එනකොට)? Not only had we had our breakfast, but we had had our dinner too before that. I had had (there was) nothing in my hand this morning before five. I have no doubt I shall receive good news to-morrow. I thought I should have got a letter before this. I thought he would have got an answer from his father this morning. If I bring a book will you have it to read, Sir? I will have nothing you bring.

FIFTY-FIRST LESSON.—පනස්එක්වෙනි පාඨමය.

Assist උපකාරකරනවා

I believe what he says

| Translate පිටපත්කරනවා

මිත්‍ර කියන දේ මම විස්වාසක
රනවා

He believes whatever I say	මම කියන මොකනුමුත් ඔහු විශ්වාසකරනවා
I believed anything he said (on any occasion)	ඔහු කියන දෙයක් මම විශ්වාසකලා
He believed something that I said (on that occasion)	මම කිව් දෙයක් ඔහු විශ්වාසකලා
I have often believed everything he said	ඔහු කිව් සෑම දේම මම නොසෙක්විට විශ්වාසකලා
Before I came, they had believed all he told them	ඔහු ඔවුන්ට කිව් සියලුම මම එතනට ඉස්සර ඔවුන් විශ්වාසකලා
I had seen him taking something or other	ඔහු මොකක්ද එකක් ගන්නවා මම දුටුවා
I saw that he had taken a book (the book was gone) (he had the book)	ඔහු පොතක් අරන් තිබෙන බව මම දුටුවා ඔහු පොතක් අරන් ඉන්න බව මම දුටුවා
I think we shall find him writing	ඔහු ලියමින් සිටිනවා අපට සිතීමේ කියා මම හිතනවා
You will see him write in a book	ඔහු පොතක ලියනවා උඹ දකිනවා ඇති
I will not look at him, even if he wishes	ඔහු නැමතිනුමුත් මම ඔහු දේ ස බලනෙන්නැ
You shall not look at him, if you wish	උඹලා නැමතිනුමුත් ඔහු දෙස බලන්ට මම ඉඩ දෙනෙන්නැ
I said I would not go for any one	නා ජියා නුමුත් (නවුරුකියන නුමුත්) මම යනෙන්නැත කියා මම කිව්වා
He said I should not go upon any account	මොන කාරනාවක් ජියා නුමුත් මම යන්ට ඉඩ දෙනෙන්නැත කියා ඔහු කිව්වා
I shall have seen my father long before then	ඊට බොහෝකලකට ඉස්සර මම මගේ පියා දකිනවා ඇති
Do you see that he is planting some trees?	ඔහු ගස් වගයක් හිට්ටන බව උඹට පෙනවාද?
Did you see that he was rooting up a fine tree?	ඔහු ලක්ෂන ගහක් උදුරන බව උඹට පෙනුනාද?

EXERCISE.

Do I go every week to see my parents? You know more than I, what you do. He cooks his rice whenever I tell him. I took home all I could find. We each one told him to bring back whatever he takes away. Though they said it so positively, you did not believe. Did you ever build anything which I broke down? No, but I once broke down a house which you built. Have you done anything good this year? I have assisted many poor persons a little. Have you read many books this month? We have; and we have learnt to the end of the fiftieth

lesson of our new Singhalese lesson book. Had you learnt anything before that? Previous to that too we had learnt many important things. Did you see that wicked man stealing anything from that little boy? I saw that he was (is) trying to take something. I saw yesterday too that he had some bad design. Did you not see that I was trying to root up a big tree? They will see my brother do a great deal of work to-morrow. Why? Because they are coming to the place where he works. We shall find him sleeping at home. If you go now, you will find that he is not sleeping at home. Whether he is at home or not, we will not see him. He shall not see us though he wishes. Did you say that he should not see you on any account whatever? I said yesterday not one of them should see us, however much they wished; because they previously said they would not speak with us. However that may be, I shall soon have settled all their affairs. Have you translated all the sentences of this book correctly? I have translated them as well as I can.

FIFTY-SECOND LESSON.—පනස්දෙවෙනි පාඩමය.

Pleased ප්‍රසන්න, මනාප, ප්‍රිය
Displeased අප්‍රසන්න, අමනාප, අප්‍රිය.

I am poor, but you are rich

He is miserable, though we are happy

I was extremely agitated; nevertheless, you were quite calm

He was exceedingly delighted at that fortunate event

I have been much interested with every thing I have seen ever since I came here
They had been very fortunate in every thing they did

We shall be much alarmed if that terrible battle takes place in the night

I, we, will be obedient to all reasonable orders

I, we, you, he, they, will not be obedient to anything he says

Accordant with හුරු, එකඟ.

මම දිලිසුණි, නුමුත් තමුණේ පොහොසත්ව සිටිනවා

අපි වාසනාවන්ත නුමුත් ඔහු කාලකන්නිව සිටිනවා

මම ඉතාමත්ම චලලවුනා; එහෙත් උඹ මුළුමනීමම නිසි චලව සිටියා

ඒ වාසනාවන්ත කාරනාවට ඔහු බොහෝ සෙයින් ප්‍රීති වුනා

මම මෙහි ආදු (ආවේලාවේ) පටන් මම දුටු සෑම දේවලටම මම බොහෝම ප්‍රීතිවුනා

ඔවුන් කල සියල්ලේදී ඔවුන් ඉතා වාසනාවන්තව සිටියා

ඒ හයන්කාර සුඛය රත්‍රියේ සිඬවෙනවානම් අපි බොහෝ හයවෙනවා ඇති

සිහියට හුරුවූ සියළු අනාඤ්චලවම, අපි, කිකරුවෙනවා ඔහු කියන කිසිවකටම, &c.,

කිකරුවෙනෝ නැත

You, he, they shall be obedient to every thing I say. I shall have been very ill before then

මම කියන සියලුම උඹ, &c.,
කිකරුවෙනාටම ඕනෑ
ඊට ප්‍රථමයෙන් මට තදබල
රෝගයක් පැමිණෙනවා
ඇති

If I come twice more, I shall have been here twenty times

මම නව දෙසැරයක් මෙහි එ
නවානම් විසියැරයක් වෙයි

EXERCISE.

Does he think I am poorer than you? I think that he thinks you are much richer than I. Who is as hungry as we? Many persons are more hungry than you. I wish to know whether any one was ever so miserable as we? I think no one was ever so miserable as you are now. They are always very happy. He was displeased with us (අපට) because we are happy. Though we were all extremely agitated, he laughed at us. Were you not much pleased with all that you saw? No, I was much displeased with every person and every thing. Did nothing important happen last night? I have heard that a very terrible battle took place; but I do not know whether it is true or not. Were the soldiers calm during the battle? They were, but their wives were much agitated during the whole time (ඵවේලාවලු එල්ලේම). We have been much delighted during the whole day. I have been much displeased with all that has taken place since the day I came to this miserable place. What unfortunate event has happened? Nothing unfortunate has happened; all has happened most fortunately. We had been obedient to all his reasonable commands; but we had been obedient to no unreasonable (සිහියට හුරු නැති) command. We had been displeased with every thing before your brother came. We will be obedient to all reasonable things which he wishes us to do; but he says, that for the future he will not be obedient to even one of our commands. Yes, he said yesterday that he would not be obedient to you. Shall we be hungry before dinner? I think you will. He thought I should be thirsty. Have you been to your father's house to-day? If I go three times more I shall have been thirty times to my father's house.

FIFTY-THIRD LESSON.—පනස්තුන්වෙනි පාඩමය.

Get done (by some one) කරව
නවා

Got done කෙරෙව්වා

Get written ලියවනවා

Got written ලියෙව්වා

Get done for one's self (by
some one) කරවාගන්නවා

Got done for one's self කරවා
ගන්නා

I am going to the tailor's in order to buy a hat, and get a new coat made

He is going to get a house built in a few months

Are you going to get this sewing done by a tailor?

Are you going to get (take) a tailor to do this sewing for you?

No, I shall do it myself and save the expense

We must get this work done (or do this work) as soon as possible

I wrote a letter and sent it to you by your servant

I got a letter written by my old teacher

I have often got twenty letters written in one day

I must both get this account made out, and my English lesson learnt

How beautiful this flower is! is it not?

What large tusks this elephant has (has he not)! and see what a large head too!

How fortunate he is in every thing he does!

What a fortunate man he was in all he did!

තොප්පියක් මිලට ගන්නා පිනිසත් අළුත් කඩයක් මස් සවාගන්නා පිනිසත් මම මැනුම්කාරයා ලෙසට යනවා මාස සිල්පයකට පසු ඔහු ගෙයක් හදවාගන්නට යනවා උඹ මේ මැනුම් මැනුම්කාරයෙක් ලවා මස්සවාගන්නට යනවාද?

මේ මැනුම් මස්සවාගන්නට උඹ මැනුම්කාරයෙක් ගත්ට යනවාද?

නැ, මම ඒවා මහලා ඒ වියදම ඉතුරු කරගන්නවා සුළුවන් ඉක්මනට අපි මේ වැඩේ කරවා (or කර) ගන්නට ඕනෑ

මම ලියමක් ලියා නමුණේගේ වැඩකාරයා අත නමුණේට එව්වා

මගේ පරනා ගුරුවරයා ලවා මම ලියමක් ලියවාගන්නා

මම නොයෙක්විට එක දවසේ ලියම් විස්සක් ලිව්වා

මම මේ ගන්නා ලියන්නේ මගේ ඉංග්‍රීසි පාඩම ඉගෙන ගන්නේ ඔනෑ

මේ මල කොපමන ලක්ෂන නොවේද!

මේ ඇතාට කොපමන ලොකු දළ තිබෙනවා නොවේද! උගේ ඔළුව කොපමන ලොකුද කියාත් බලාපත්!

ඔහු කරන සියල්ලේදී ඔහු කොපමන වාසනාවන්ත නොවේද!

ඔහු කළ සියල්ලේදී ඔහු කොපමන වාසනාවන්ත මනුෂ්‍යයෙකු සිටියා නොවේද!

EXERCISE.

By whom are you going to get that work done? I am going to the tailor's to get that work done, and to get a (pair of) trousers made; for I can get them well made by him. Did you get any one last year to plant beautiful trees in your garden? Yes, I got five strong and clever men to do that work for me. Moreover, I got that work done extremely well by them. But you did the work of your garden yourself, and saved the expense.

In how many months can I get a large house built? If you take good workmen to make it, you can get it finished in a very little time. Did I not say they were to (must) settle that matter as soon as possible? Nevertheless, they have not begun it. By whom have you got your letters written so quickly? I have got my old teacher to write them all for me. Did you ever get four or five English lessons learnt in one day? I often learnt fifty lessons in a month when I went to school. Had you finished writing those letters before he came? I did not write them myself, but I got them written by my friend. Have you got your hair cut by our new barber? No, I got (it) cut by our old servant. Does he say that he will get all his accounts corrected to-day? No, but he said yesterday that he would get all his affairs settled as soon as possible. He says they shall finish learning all these lessons to-day, whether they like or not. Did not I always say they would have to learn them? He must finish doing all as quickly as possible. What a large book this is, is it not? Look how much larger this is than that! How small a child is this child who is here! But how happy has he been in all that he has done!

FIFTY-FOURTH LESSON.—පනස්හතරවෙනි පාඩමය.

Fulfil, accomplish	ඉෂ්ඨකරනවා
I used to see a certain friend of mine every day	මම සැමදාම මගේ (එක්තරා) මිත්‍රයෙක් දකින්නට පුරුදුව සිටියා
I saw (or used to see) him continually a few years ago	අවුරුදු සැමර්පයකට ඉස්සර මම නිතරම ඔහුව දකිනවා (or දකින්නට පුරුදුව සිටියා)
I am a friend of his; and he is a friend of mine	මම ඔහුගේ මිත්‍රයෙකි; ඔහු මගේ මිත්‍රයෙකි
Some friends of ours have come	අපේ මිත්‍රයෝ වහයක් ඇවිත් ඉන්නවා
Some of our friends have come	අපේ මිත්‍රයින්ගෙන් සමහරෙක් ඇවිත් ඉන්නවා
Is he a brother of my father's?	ඔහු මගේ පියාගේ සහෝදරයෙක්ද?
Is he one of my father's brothers?	ඔහු මගේ පියාගේ සහෝදරයින්ගෙන් එක්කෙනෙක්ද?
Is he the brother of your father who used to fight?	ඔහු (or මොහු) ගහගන්නට පුරුදුව සිටිය උමේ පියාගේ සහෝදරයාද?
He is a brother of (mine) my father's who used to quarrel	ඔහු දඹරකරන්නට පුරුදුව සිටිය (මගේ) මගේ පියාගේ සහෝදරයෙකි.

I am accustomed to be at peace with every one	මම සෑම දෙනාම සමඟ සමාදායෙන් සිටින්නට පුරුදුව සිටිනවා
He was accustomed to make haste and finish his work early	ඔහු ඉක්මනින් කරනමගේ වැඩේ වේලාසනායෙන් නිසිදු කරන්නට පුරුදුව සිටියා
He is in the habit of doing one thing at once	ඒක සැරයකට ඒක දෙයක් කරන සිරිතක් (පුරුද්දක්) ඔහුට තිබෙනවා
You must not fail to be here exactly at eight o'clock	උඹ වරදින්නේ නැතුව හරියටම අටට මෙහි ඇවිත් සිටිනනට මිනෑ
He always fails in what he undertakes	ඔහු බාරගන්න සියලු (දේ) ගැන ඔහුට නිතරම බැර වෙනවා
Have you failed to apprehend the thief?	හොර අලුත්ට උඹලාට බැරිවුනාද?
He will succeed if he tries; for he never yet failed	උත්සහකරනවානම් ඔහුට සුවත්වේ; ඔහුට තවම කවිදුවත් බැරිවුනේ නෑ

N. B.—*Used to do, &c.*, is not employed so frequently in Singalese as in English to express the repetition of the verb; for this purpose the present tense is often used for the past also, but in some connection which indicates the time referred to:—see above.

EXERCISE.

I was accustomed to do many things in my youth which I do not do now. Was this man ever a friend of yours? He was never a friend of mine, but he was once a friend of my father's. Were you accustomed to (or did you) see all your friends every day? No, I was accustomed to see them only once a week. Were you accustomed to do all you wished (wish)? No, but he is accustomed to do all he wishes. Are you always at peace with your father's sisters? I am not at peace with them now, but I was last year. Are some friends of ours come? No, those who are come are the carpenter's friends. Is this child a son of your son's? No, he is a child of my brother's. Is this one of your brothers who were accustomed to fight so much? No, he is my brother who was accustomed to learn so much. They must become accustomed to do one thing at once. Has he not the habit of failing in what he tries to do? Sometimes he fails, but generally (වඩාම) he succeeds. Were you accustomed to obey your parents? Yes, I was always accustomed to obey them. Have some of her friends succeeded in catching that wicked thief? They are accustomed to accomplish all they undertake. Were you accustomed to (did you) write to

your father once a week? We wrote to him every day. Is this the boy who used to quarrel with us so much when we went to school? No, this is a brother of his. I always failed to learn my English lesson before a brother of mine assisted me; but after he came, I always succeeded in learning them well. If I succeed he will be extremely delighted. Do not fail to find all the things we want. He must not fail to come (without fail වරදිනෙන් නැතුව) at the time I want. I must see my father to-day without fail.

FIFTY-FIFTH LESSON.—පනස්පස්වෙනි පාඨමය.

ඔහු අද උදේ ගියාට පස්සේ අපට සිඩ්වුනාඩු සියලු ඔහු ගෙදර ආවාම අපි ඔහුට කියනවානම් ඔහු මක්කරනවා ඇත කියා උඹ හිතනවාද? ඔහු මක්කරනවා ඇද්ද කියා මම දනෙන් නැත නුවුත් ඔහු ගෙට ඇතුළුවන හැටියේම සියළුම කාරනා ඔහුට කියනවා මම නියමකරගෙන ඉන්නවාය. තවද උඹ කොපමන සෙලුම්කලාද කියාත් වැඩකලේ කොපමන විකද කියාත් උඹ මගේ කොයි අනාඥාවකටත් කිකරුවුනේ නැති බවත් මම ඔහුට කියනෙමි. මතටමම කැමතිවූ කොයි දෙයක් නුවුත් උඹ කරනවාම ඔනෑය. උඹ අකිකරුවෙන කොයි විටක නුවුත් මම උඹට අවිවුකරනෙමි. මට එන සුමානගේදී කොලඹට ගිහින් එහි කීප දවසක් ප්‍රමාදවෙන්ට වේය කියා මම හිතනවාය. මගේ සහෝදරයා මගේ කාරනා බාරගන්ට අකමැතිව සිටිය නුවුත් මම නැති අතර ඔහු ඒවා සියලුම බාරගන්නවා ඇත. අසුමාන නැතුව හයවිමට බොහෝ දේවල් මගේ අපට සිඩ්වෙනවා ඇත නුවුත් ඔහුත් මමත් මොන දෙයකටත් හසනොවෙන හැටියට නියමකරගෙන ඉන්නවාය. උඹ මට කිවාඩු හැල්ප දේවල් ඇර ගමනට වෙන යම් දෙයක් උඹට ඔනෑවේද? ලොකු කරතනයකුත් හොඳ අස්වයන් බොහෝ දෙනෙකුත් මිස වෙන කිසිවක් මට ඔනෑ වෙනෙන් නැත කියා මම හිතනවාය. ඒකත් උනුත් අපට ලැබෙනවානම් තුන් දවසකට ඉස්සර මුළු ගමන නිසුකරන්ට අපට පුළුවන්වෙනවා ඇත. ඔවුන්ට එපමන ඉක්මනට ඒක කරන්ට බැරිවේය කියා උඹ හිතනවාද? ඔවුන්ට මක්කරන්ට පුළුවන්වේද කියා මම දනෙන් නැත. නුවුත් බැරිවේය කියා මම හිතනවාය. ඊගේ මෙහි ඇවිත් අපේ මාමාගේ මරනය ගැන අපට කවුවාඩු මිනිස්සු හැරී ගොස් අපේ කාරනා අපට බේරුදෙන්ට කියා අපි ඔවුන්ගෙන් ඉලලනවානම් ඔවුන් එසේ කරනවා ඇද්ද? ඔවුන් එපමන මාංශි ගනෙන් නැත කියා මම හිතනවාය. ඒ නිසා තවුනනාන්සේම ගොහින් ඒක කරන්ට ඔනෑය. තවුනනාන්සේ මට කරුනාවුවත් පෙතිනවා නම් මම තවුනනාන්සේගේ සියළු අනාඥාවලට කිකරුවී මුළු මනිමිම තවුනනාන්සේගේ කැමැත්තට යටහන්වෙන්නෙමි එසේ නැත්නම් මම කඩිනමින්ම මේ යානයෙන් අහක්වෙ නෙමි. අපේ සියළු බඩු ගෙනයන්ට පොරොන්දුවනාඩු වැඩ කාරයා පැහලා ගිය බැවින් (ran away) මගේ පියා තමාගේ

පරන ගෙදරට ගිහින් බඩු සියලුම නිසි අනුමත තිබෙනවාද කියා බලන්ට නියමකරගෙන ඉන්නාවාය කියා කිව්‍ය. මමත් එහි යන්ට ගිහිගෙන උන්නාය. ඉක්මනට ගෙදර හැරීඑන්ට බලාපොරොත්තුවෙමි. මට මතක නැතිනොවෙනවානම් උඹ මගෙන් ඉල්ලී පොතුවත් ගෙනෙන්නෙමි. අපි ඔහුට අනකර නවානම් ඔහු ලිද්ට ගොහින් අපට බොනනට වතුර ඒකක් ගේනවා ඇත කියා උඹ හිතනවාද? උඹ ඔහුට අනකරනවා නම් සත්‍යාකටම ඔහු ගේනෙන් නැත නුවුත් කරුනාවෙන් ඔහුට කියනවානම් ඔහු ගේනවා ඇත උඹ අද රුකුරුගේ ගෙදරට පැමිනෙන්ට ප්‍රථමයෙන් බඩගිනි වෙනවානම් උඹ කරන්ට හිතාගෙන ඉනෙන් මොකද? මම පාන්කාරයෙකුගේ ගෙදරට ගොහින් පාන් ගෙඩියක් මිලේට ගනනට කල්පනාකරගෙන ඉන්නාවාය. උඹට කනනට පුළුවන් වෙන මොකද? හොහොත් උඹ කරන්ට සිතාගෙන ඉනෙන් මොකද? මට හොඳ බත්මාර් දෙන බවමම දන්නාවූ, පාරේ සිටින්නාවූ මිත්‍රයෙක් ලගට යනෙනම්. අපි එනනට පලමුවෙන් උඹේ සහෝදරයා ලියුම් සියලුම ලියා කම්මුතුවේය කියා උඹේ පියා හිතනවාද? නැත ඔහු ලියනනට පටන්ගනනට පලමුවෙන් අපේ ගමන තීන්දුවේය කියා ඔහු හිතනවාය. අද උදේ මෙහි ඇවිත් අපේ ගෙයි දෙරවල්ද ඊරේලද කඩාදමනවාය කියා කිවු උය ඇති ශක්තිමත් මිනිසා රිවෙන්නට පලමුවෙන් තමුසේට අලොගන්ට පුළුවන්වේද? ඒ උස ඇති ශක්තිමත් මනුෂ්‍යයා මගේ සහෝදරයාය ඔහු එයාකාර කිසි දෙයක් කිව්වා වෙන්ට බැරිය නුවුත් අපට උපකාරකරන පිනිස පොලිස්කාරයන් කිප දෙනෙක් ලබාගනනට අපට පුළුවන්නම් හෙට එලිවෙනනට ඉස්සර අතින් මිනිසාව අලොගන්ට අපට පුළුවන්වේ. උඹ කිව් එක නොකියා ඒ කාරනාව සම්පූර්ණයෙන්ම විහාගකරන්ට ඕනෑම තිබුනාය. මම කිවු එකමට මතක නැත නුවුත් මම බොරුවක් කිව්වා වෙන්ට බැරිබව මට සත්‍යකයි. මම උඹව නැවත දකිනනට ප්‍රථමයෙන් ඒ බව උඹට ඔප්පුකරන්ට මට පුළුවන් වේය කියා මම බලාපොරොත්තුවෙනවාය. ගේ සැප් උඹ සෙක්කාලයට යන්ට ඉස්සර මෙහි ඇවිත් උඹලා ඊරේ කලේ මොකද කියාත් උඹලා සැම දෙනාම අද කරන්ට යන් රේ මොකද කියාත් මට කියාපනන. ඔවු මහත්මයා ඒ සියලු ගැන තමුනනාන්සේට කියා දෙනනට මම බොහොම සන් තෝසය. එයින් සමහරකට තමුනනාන්සේ බොහොම ප්‍රසන්න වෙන බව මට සත්‍යකයි. අපි සෙක්කාලයට යන්ට පිටත්වෙනකොට විලියම් ගල් ලැලකුවත් පොතක්වත් ගෙන යන් රේ නැත කියාත් මම කැමති නුවුත් අකමැති නුවුත් ඒ සියල්ලම මම ගෙනයන්ටම ඕනෑය කියාත් කිව්‍ය. එබැවින් මම සියළුම පොතුවත් ගල් ලැලි දෙකත් අරන් ඒවා වඩා බර නැති නිසාත් සෙක්කාලය වඩා දුර නැති නිසාත් ඔහු වෙනුවට ඒවා ගෙනයන්ට මම කොහෙන්ම අකමැති නැති නුවුත් ඔහු එපමන ආඩිඞ්‍ර කම්මැලිවු ලමයෙකු සිටින බැවින් මම කනහා වූය කියා මම කිව්‍ය. ඔහු කල එකට ඔහු ලැප්ඡුනාය කියා මම හිතනවාය මක්නිසාද අපි සෙක්කාලයෙන් ඇරෙනවිට මම පොත් ඔක්කොම සෙක්කාලයට ගෙනා නිසා ඔහු ඒවා සියලුම

ගෙදර ගෙනයන්ට නියමකරගන ඉහනවය කියාමුනු කිව්‍ය.
 මනනට මුහු වඩා කරුනාවන්තව සිටින්නන් මම මුහුගේ පසු
 ගිය කරුනානැතිකමට කමාවේය කියාත් බලාපොරොත්තු
 වෙනවාය කියා මුහු කියනනටත් යෙදුනාය. අපේ පාඩම් රඹේ
 කම්මුතුකරනනට අපට පුළුවන්වුනාය. එබැවින් අද අපට
 සෙලෙමට යන්ට පුළුවන. එහෙත් මගේ කකුල තවම බො
 හොම දුර්ලව තිබෙන නිසා වඩා දුටනනට මට බැරිය. ගිය
 අවුරුද්දේ මම වැරිලා මගේ කකුල කැබෙනනට ඉස්සර මට
 හොඳට දුටනනට පුළුවන තිබුනාය. දවසකට හැතැක්ම ග
 නනක් දුටනනට මට නොයෙක්විට පුළුවන්වුන හුවුත් එවක්
 පටන් මට කොහෙන්ම දුටනනට පුළුවන්වුනේ නැත හුවුත්
 හෙට මගේ මාමා බලන පිනිස යනනට මට පුළුවන්වේය කි
 යාත් උඹටත් මුහුටත් දෙනනටම මා සමග යනනට පුළුවන්
 වේය කියාත් බලාපොරොත්තුවෙමි හුවුත් මට එපමන දුරට
 යනනට බැරිවේය කියාත් මගේ මාමා මා බලන පිනිස එන්
 නට බොහොම යන්තෝසවෙනවා ඇත කියාත් උඹ කිව්වාය
 කියා මම සිතනවාය. රඹේ සිඬවුනාඩු සුළු කාරනාවක් අද
 වත් හෙටවත් මම උඹට කියනනට මිනෑය. නැත්නම් ඒක
 මට මතකනැතිවෙනවාට අනුමාන නැත. උඹට දැන්ම යන්
 නට මිනෑ නැත්නම් මම ඒක උඹට දැන් කියාදෙනෙමි.
 විලියම්ගෙන්, මම මුහුට කියාපු දේ කෙරීමට පලමුවෙන් ඒ
 වැඩ මක්කොම තීන්දුකරන්නට මිනෑද කියා මම ඇහුවාය.
 එක දෙයක් තීන්දුකරනනට පලමුවෙන් වෙන එකක් පටන්
 නොගෙන සිටින්නට මිනෑය කියාත් නැත්නම් මුහුට කිසි
 දෙයක් කරන්ට බැරිවේය කියාත් මුහුගේ කාරනාවලට මැද
 හන්වි මුහුගේ වැඩ ප්‍රමාදකෙරීමට වඩා අපි ගෙදර ආවාම
 වෙන යම් හොඳවූ දෙයක් කරන්ට අපට ලැබිය කියා මුහු
 බලාපොරොත්තුවුනාය කියාත් මුහු කිව්‍ය. තවද අපට අති
 කරුවෙනනට මුහුට නොයෙක්විට මිනෑවුනාය කියාත් නැත්
 නම් තමාගේ ස්වාමියාට කිකරුවෙන්ට බැරිවේය කියාත් අපේ
 පියාව අප්‍රසන්නානොකරන පිනිස නැවතත් අපට අප්‍රසන්න
 කරන්ට මිනෑවේය කියාත් මුහු කිව්වාය. උඹට මිනෑකලාවූ
 කොයි දෙයක් හුවුත් උඹට සෑම ප්‍රස්ථාවලදීම ලැබුනාද? සෑම
 ප්‍රස්ථාවලදීම ලැබුනේ නැත. මට නොලැබුනාඩු බොහෝ දේ
 වුල් මට ලැබිය කියා මම නොයෙක්විට බලාපොරොත්තු වූ
 නෙමි. මේ වේලාවට ඉස්සරින් මගේ පියාගෙන් මට ලිය
 මක් ලැබිය කියා මම අද පාන්දර බලාපොරොත්තු වූනාය
 හුවුත් තවම මට ලැබුනේ නැත. තමුණේ මුහුට දකිනනට
 පලමුවෙන් අනුමාන නැතුව මගේ ලියම මුහුට සමනවෙයි. උ
 ඹ කියන සෑම දේවල්ම මම විස්වාසකරනවාය හුවුත් මගේ
 පාඩම හොඳට ඉගනගනනට පලමුවෙන් කොයි කාරනාවක්
 නියාවත් මට යන්ට ඉඩදෙනෙන් නැත කියා මගේ ගුරුන්
 නාන්සේ මට කිවුවාය. මම ඒක දැන් ඉගනගන්න බව උඹට
 පෙනෙන්නේ නැද්ද? ගිහින් උඹේ පාඩමත් හොඳට ඉගන
 ගනිනන.

APPENDIX.*

PARADIGMS.

NOUNS.

MASCULINE GENDER.

<i>Sing. Definite.</i>		<i>Sing. Indefinite.</i>	<i>Plural.</i>	
[ආ.]		[එක් & කෙනෙක්.]	[ඔ, ලා, වරු, උ, ඉ.]	
Nouns of relationship and office.	පුත්‍රයා	පුත්‍රයෙක්	1	පුත්‍රයෝ
	අයියා	අයියා කෙනෙක්	2	අයියාලා
	පියා	පියෙක් or පියකෙනෙක්	3	පියවරු
	මස්සිනා	මස්සිනා කෙනෙක්		මස්සිනාවරු
	ගැහිණියා	ගැහිණියෙක්		ගැහිණිවරු
	ගුරුවරයා	ගුරුවරයෙක්	4	ගුරුවරු
	ඇතා	ඇතෙක්		ඇත්තු
	වෙද	වෙදෙක්		වෙද්දු
	හොඳ	හොඳෙක්	5	හොරු
	අලියා	අලියෙක්		අලි
	මුලාදැනියා	මුලාදැනියෙක්		මුලාදැනි-වරු

FEMININE GENDER.

<i>Sing. Def.</i> [ර.]	<i>Sing. Indef.</i> [ඉයෙක්.]	<i>Plural</i> [ඉයෝ, ඉවරු.]
සත්‍රී	සත්‍රියෙක්	සත්‍රියෝ, සත්‍රීවරු
සහෝදරී	සහෝදරියෙක්	සහෝදරියෝ
වැඩකාරී	වැඩකාරියෙක්	වැඩකාරියෝ
රජි	රජියෙක්	රජියෝ

Many words of a feminine meaning are irregular ; as,

භායඤ්ච	භායඤ්චෙක්	භායඤ්චෝ, භායඤ්චරු
දුච්ච	දුච්චෙක්	දුච්චරු
අම්මා	අම්මා කෙනෙක්	අම්මාලා, අම්මාවරු
මව්	මව්වෙක්, මව්වකෙනෙක්	මව්වරු

* The following is an extract from a Grammar which will, probably, shortly be printed.

NEUTER GENDER.

		<i>Sing. Def.</i> [අ]	<i>Indef.</i> [ක්]	<i>Plural</i> [various]
1		{ ය පෙව්විය	පෙව්වියක්	පෙව්වි
2	Final double consonant or <i>ර</i> preceded (a) - by	{ ව දුටුව	දුටුවක්	දුටු
		{ ඉ ඉනන	ඉනනක්	ඉනි
2	(b) - by any other vowel.	{ ඵ ලෙලෙ	ලෙලෙක්	ලෙලි
		{ අ ළ පැනන	පැනනක්	පැන
3		{ කැකිර		කැකිරි
		{ වනන	වනනක්	වතු
3		{ පිහාරිව	පිහාරිවක්	පිහාවු
		{ පැදුර	පැදුරක්	පැදුරු
4	and sometimes	{ ව කව	කවක්	කව්වල්
		{ ඔ ගොඩ	ගොඩක්	ගොඩවල්
4	and sometimes	{ ර පාර	පාරක්	පාරවල්
		{ අ අන	අනක්	අත්
4	and sometimes	{ මල	මලක්	මල්

DECLENSION OF NOUNS.

MASCULINE AND FEMININE.

	<i>Sing. Def.</i>	<i>Sing. Indef.</i>	<i>Plural.</i>
Nom.	පුත්‍රයා	පුත්‍රයෙක්	පුත්‍රයෝ
Gen.	පුත්‍රයාගේ	පුත්‍රයෙකුගේ	පුත්‍රයන්ගේ, පුත්‍රයින්ගේ
Dat.	පුත්‍රයාට	පුත්‍රයෙකුට	පුත්‍රයන්ට, පුත්‍රයින්ට
Acc.	පුත්‍රයා (ව)	පුත්‍රයෙක්	පුත්‍රයන් (ව) පුත්‍රයින්
Abl.	පුත්‍රයාගෙන්	පුත්‍රයෙකුගෙන්	පුත්‍රයන්ගෙන්, පුත්‍රයින්
Voc.	පුත්‍රය		පුත්‍රයෙහි [ගෙන්]
Nom.	සත්‍රී	සත්‍රියෙක්	සත්‍රියෝ
Gen.	සත්‍රීගේ	සත්‍රියෙකුගේ	සත්‍රීන්ගේ
Dat.	සත්‍රීට	සත්‍රියෙකුට	සත්‍රීන්ට
&c.		&c.	&c.

Plural, in ලා, වරු, ළ and ඉ.

Nom.	අසියාලා	පියවරු	හොරු	අලි
Gen.	අසියාලාගේ	පියවරුන්ගේ	හොරුන්ගේ	අලින්ගේ
Dat.	අසියාලාට	පියවරුන්ට	හොරුන්ට	අලින්ට
Acc.	අසියාලාව	පියවරුන්	හොරුන්	අලින් [න්]
Abl.	අසියාලාගෙන්	පියවරුන්ගෙන්	හොරුන්ගෙන්	අලින්ගෙන්
Voc.	අසියාලා	පියවරුහි	හොරුහි	අලිහි

NEUTER GENDER.

	<i>Sing. Def.</i>	<i>Sing. Indef.</i>	<i>Plural.</i>
Nom. & Acc.	පෙච්චිය	පෙච්චියක්	පෙච්චි
Gen.	පෙච්චියේ	පෙච්චියක	පෙච්චිවල
Dat.	පෙච්චියට	පෙච්චියකට	පෙච්චිවලට
Abl.	පෙච්චියෙන්	පෙච්චියකින්	පෙච්චිවලින්
Nom. & Acc.	චනන	චනනක්	චතු
Gen.	චනෙන් &c.	චනනක &c.	චතු චතුචල &c.
Nom. & Acc.	ගෙය, or ගේ	ගෙයක්	ගෙවල්
Gen.	ගෙයි	ගෙයක	ගෙවල්වල
Dat.	ගෙට	ගෙයකට	ගෙවල්වලට
Abl.	ගෙයින්	ගෙයකින්	ගෙවල්වලින්
Nom. & Acc.	කව	කවක්	කවවල්
Gen.	කවේ	කවන	කවවල්වල
Dat.	කවට	කවකට	කවවල්වලට
Abl.	කවෙන්	කවකින්	කවවල්වලින්

VERBS.

INDICATIVE.

Present.

Explanative.

[For all the persons.]

Adjectival.

Declarative.

Volitive. සාදනවා
Involitive සැදෙනවා
Causative සාදවනවා

සාදනනාවූ or සාදන
සැදෙනනාවූ, සැදෙන
සාදවනනාවූ, සාදවන

Past.

Vol. සැදුවා
Invol. සැදුනා
Cau. සැදෙව්වා

සැදුවාවූ, සැදු
සැදුනාවූ, සැදුන
සැදෙව්වාවූ, සැදෙව්

Future.

Vol. සාදනවා, ඇති (also for 2nd & 3rd persons sing. & pl.
Invol. සැදෙනවා ඇති (do.
Cau. සාදවනවා ඇති (do.

සාදව්, සැසි)
සැසි)
සාදවයි)

Perfect.

Vol. සාදා තිබෙනවා
Invol. { සැදූ තිබෙනවා
 { සැදූ තිබෙනවා
Cau. සාදවා තිබෙනවා

සාදා තිබෙනනාවූ, සාදා
සැදූ තිබෙනනාවූ, සැදූ
සැදූ තිබෙනනාවූ, සැදූ
සැදූ සිටිනනාවූ, සැදූ
සාදවා තිබෙනනාවූ, සාදවා

තිබෙන
තිබෙන
ඉනන
සිටින
තිබෙන

Pluperfect.

Vol.	සාදු නිබුනා	සාදු නිබුණේ	සාදු නිබුනාවූ, සාදු නිබුන
Invol.	{ සැරි නිබුනා	නිබුණේ	නිබුනාවූ, සැරි නිබුන
Cau.	සැරි උනා	සැරි උණේ	සැරි උනාවූ, සැරි උන
	සැරි සිටිය	සැරි සිටියේ	සැරි සිටියාවූ, සැරි සිටිය
	සාදවා නිබුන	සාදවා නිබුණේ	සාදවා නිබුනාවූ, සාදවා නිබුන

Future Perfect.

Vol.	සාදු නිබෙනවා ඇති	සාදු නිබෙයි
Invol.	{ සැරි නිබෙනවා ඇති	සැරි නිබෙයි
Cau.	{ සැරි උනෙනවා ඇති	සැරි උඳිසි
	{ සැරි සිටියෙනවා ඇති	සැරි සිටිසි
	සාදවා නිබෙනවා ඇති	සාදවා නිබෙයි

Additional declarative forms for the first person.

Vol.	සාදනිමි	සාදනිමි
Invol.	සැරිමි	සැරිමි
Cau.	සැරිමි	සැරිමි

Future.

(I, we, will—not, shall—make.)

Vol.	සාදනවා, සාදනෙමි	සාදනවා, සාදනෙමි
Invol.	සැරිනවා, සැරිනෙමි	සැරිනවා, සැරිනෙමි
Cau.	සාදවානවා, සාදවානෙමි	සාදවානවා, සාදවානෙමි

Plural.

Vol.	සාදනවා, සාදනෙමි	සාදනවා, සාදනෙමි
Invol.	සැරිනවා, සැරිනෙමි	සැරිනවා, සැරිනෙමි
Cau.	සාදවානවා, සාදවානෙමි	සාදවානවා, සාදවානෙමි

SUBJUNCTIVE.

Present (If) සාදනවානම්, &c.
 Past " සැදුවානම්, &c.
 Future " { සැදුවොත්, &c.
 { සාදනොත්

(Though) සාදන නමුත්, &c.
 " සැදු නමුත්, සැදුන නමුත්, සැදෙව් නමුත්
 " සැදුවත්, සැදුනත්, සැදෙව්ත්
 " සාදනත්

IMPERATIVE.

Vol.

Invol.

Cau.

2 Singular { (නෝ) සාදව, or සාදපිස
 { (උඹ) සාදුවන්, (neg: මනාසාදන්)
 2 Sing. & Pl. { (හුඹ, තමුසේ) සාදනවා
 { (තමුනොත්සේ) සාදන්ව
 { (ඔබ්වහන්සේ) සැදුව මැනව් සැදුන මැනව් සැදෙව් මැනව්

සාදව්ව සාදව්ව Plural { සාදව්, සැදෙව්, සාදව්ව්
 සාදවාපන් සාදවාපන් { සාදපලො, සැද්දලො, &c.
 සාදවනවා සාදවනවා
 සාදවන්ව සාදවන්ව

PERMISSIVE.

OPTATIVE.

3 Singular and Plural සැදුවාවේ or සාදදුවාවේ
 1st Plural සාදමු (Let us make)

සාදවා

PARTICIPLES.

Present Perfect

Vol. සාදමින්
 Invol. සැදෙමින්
 Cau. සාදමින්

Vol. සාදන්ව, සාදනනව, සාදන්ඩ
 Invol. සැදෙන්ව, සැදෙනනව, සැදෙන්ඩ
 Cau. සාදවන්ව, සාදවනනව, සාදවන්ඩ

INFINITIVE.

Examples of the principal parts of some other Verbs.

	<i>Present.</i>	<i>Past.</i>	<i>Future.</i>
Cast-down, put	දමනවා	දමුවා	දමනවා ඇති, දමාවි,
Draw	අඳිනවා	ඇඳ්ද	අඳියි
Measure	මනිනවා	මැනනා	මනියි
Send, open	අරිනවා	ඇරියා	අරියි
Cook	උයනවා	ඉච්වා	උයියි
Lift	උසලනවා	ඉසිච්වා	උසලාවි, උසලියි
Burn, bake	උළිස්සනවා	උළිස්සුවා	උළිස්සාවි, උළිස්සියි
Raise	මුසවනවා	උසෙච්වා	මුසවාවි, මුසවියි
Cause to imbibe	සොවනවා	සෙච්වා	සොවාවි, සෙවියි
Plait	ගොනනවා	ගෙනුවා	ගොනාවි, ගොනියි
To be	{ නැතවා	නිබුනා	නිබ්බේ,
	{ සිටිනවා	උනනා	ඉඳියි
To become	{ වෙනවා	සිටියා	සිටියි
		වුනා	වෙයි

PARTICIPLES.		IMPERATIVE.	
<i>Present.</i>	<i>Perfect.</i>	<i>Present.</i>	<i>Perfect.</i>
දමමින්	දමා (ලා)	නිබ්බේ	ඉඳින්
අඳිමින්	ඇඳ් ”	ඉඳි	සිටියි, සිටියන්
මනිමින්	මැන ”	සිටිමින්	වෙච්, වෙයන්
අරිමින්	ඇර ”	වෙමින්	
උයමින්	උයා, උයලා		
උසලමින්	උසලා		

The rest, except the verb “To be,” according to the last two.

ADDENDUM.

To page 9, VII. add

5. **ඔ** Is a combination of **ම** (very short) and **ඔ**, as:—අඹ *amba*, කඹ *koomba*; **කි** of **ක** and **ච**; **නි** of **ඤ** and **ච**; **කි** of **ඤ** and **ඔ**; **කි** of **ඤ** and **ඳ**; **කි** of **ක** and **ඳ**;

To page 18, N.B., add

- III. In the termination **යි**, the **ය** is not pronounced. The remaining vowel sound **ඉ** is merged into a preceding **ඉ**, and slightly lengthens it; as:—කැමතියි nearly equal to කැමති. Where the final **යි** is preceded by **ඤ** or **ඤ**, it forms a diphthong, as:—මමයි=*mamy*, the final syllable being pronounced exactly like the English word *my*.

ERRATA.

Page 9, line 31, for මඬ, read මඬ.

Lessons XVIII. and XIX., for ඉතියි, read ඉතියි.

Page 50, line 3, for පොතක්, read පොතකි.

- „ 53, line 27, omit නුමුත් උඹ.
- „ 53, line 32, for කුමා, read කියනවා.
- „ 53, last line, for නැත, read නැ.
- „ 64, line 15, for නිබ, read තිබ.
- „ 64, line 37, for මෙවෙනතුරු, read මෙවෙනතුරු.
- „ 67, line 5, for මෙහි, read මෙහි.
- „ 68, last line, for *we* and *us*, read *you*.
- „ 70, line 1, for නිඳ, read තිඳ.
- „ 83, line 13, for යඬ read යන්ව.
- „ 85, line 19, for ලියනව, read ලියන්ව.
- „ 85, line 24, for ඔනැ, read ඔනැ.
- „ 89, line 25, for ඉතාමතම, read ඉතාමත්ම.
- „ 93, line 7, for එක, read එක, twice.
- „ 94, line 10, for සිඬවුනාවු, read සිඬවුනාවු.
- „ 95, line 23, for එළි, read එළි.
- „ 95, line 44, for වය, read වාය.
- „ 96, line 17, for නිඳ, read තිඳ.

FIFTY-SIXTH LESSON.—පනස්හවෙනි පාඩමයි.

- If he does this, or if he has already done it, he will obtain some money ඔහු මේක කරනවානම් හෝ හොත් දැනට ඒක කරනිබේ නවානම් ඔහු මුදල් ලබාගත් නවා ඇති
- If I were to do this I should obtain some money මම මේක කළොත් මම මුදල් ලැබේ
- If I should do this he would be very angry මම මේක කළොත් (කරන්ට යෙදුනොත්) ඔහු භාරහවෙයි
- Should they do this, I should be very sorry, and so would you, and I am sure he would too ඔවුන් මේක කළොත් මම බොහොම කනගාටු භිතෙයි උඹත් කනගාටුවෙයි ඔහුත් කනගාටුවනබව මම සත්‍යකයී
- If he did this last year he must have obtained some money ගිය අවුරුද්දේ ඔහු මේක කළානම් ඔහු මුදල් ලබාගන්නාවෙනවා මිනැ
- Had he done this last night, he would have obtained some money before this; but as he did not do it, he got nothing ඔහු ඊයේ රාත්‍රියේ මේක කළානම් මීට පලමුවෙන් ඔහුට මුදල් ලැබේ; නමුත් ඔහු ඒක නොකළ නිසා ඔහුට මොකවත් ලැබුණේ නැ
- If I came you must have seen me මම ආවානම් උඹ මා දුටුවා වෙනවා මිනැ
- Had I come yesterday, you would have seen me මම ඊයේ ආවානම් උඹ මා දකිනවා ඇති
- What can I do if he goes away? ඔහු යනවානම් (ගියොත්) මම මක්කරන්ට පුළුවන?
- What could I do if he were to go away to-morrow? ඔහු හෙට ගියොත් (or යන්ට ගියොත්) මම මක්කරන්ට පුළුවන් (වේ) ද?
- What could I have done had he gone yesterday? ඔහු ඊයේ ගියානම් මම මක්කරන්ට පුළුවන් වේද?
- What shall I do or what will they do if he dies? ඔහු මැරුනොත් මම මක්කරමිද (මම මක්කරන්ට පුළුවන) නොහොත් ඔවුන් මක්කරනවා ඇද්ද?
- What would you do if they were to die soon? ඔවුන් ඉක්මනට මැරුනොත් උඹ මක්කරනවා ඇද්ද?
- What would he have done had they died last week? ඔවුන් ගියසමානයේ මැරුනානම් ඔහු මක්කරනවා ඇද්ද?

EXERCISE.

If he brings the books here, I will buy them of him. If he sells books why does he not bring (some) to us? If any one works well we pay him good wages. If we have eyes, we ought to use them. If you have been to school to-day, you must have

seen the teacher. Will you give me a reward, if I have learned the fifty-fifth lesson? I will (give) if I find you have learned it well. Would your father be sorry if I were not to write to you? We should (shall) all be sorry, unless you wrote (write) at least once a week. If you went there I am sure you must have seen (saw) me. If you have once effected (ඉෂ්ටකර) this, you must know well how to do it. Had you done what I told you, this would not have happened to you. Had he been careful and diligent in youth, he would now have been a happy man. Should I have been well by this (මෙලෙකට) had I taken medicine? You would, if you had taken proper medicine. If you were working in the garden at the time I came, I must have seen you. Certainly, had you come, Sir, at that time, you would have seen me. How can I write, if I have no pen and ink? You can if I give you pen and ink (නිත්ත පෑන). What can the cleverest person do, if we oppose? And what can he not do, if you are not opposed? What could we do, if any danger (accident) happened on the road? If I were to go with you I could assist you when any danger happened (සිඩවුනාම). What could this infant do if it should fall? We could lift it up (උස්කරාම) if we wished (present tense.) What could this old man have done, if the thieves had seen him? Had he wished he could quickly have run to our house. Could we have finished this work last week, had he not come? We could if you also had not come. We could not, if you also had not stayed away (නැවත් නොසිටියානම්). What shall I say, if I cannot find those articles? Where would he go to, if you were to forsake him? Where would he have gone had I forsaken him last year? I fear he would have died of (by) grief had you done so.

FIFTY-SEVENTH LESSON.—පනස්හත් වන පාඩමයි.

If it is here now, it was here yesterday	එක දැන් මෙහි තිබෙනවානම් (එක) ඊයෙත් (මෙහි) තිබුනා
If he is alive now, he must have been alive yesterday	ඔහු දැනට ජීවත්ව සිටිනවානම් ඊයෙත් ජීවත්ව සිටියා වෙත් නව ඔහු
If I am in Ceylon to-day, I shall not be in (cannot go to, reach) England to-morrow	මම අද ලංකාවේ සිටිනවානම් හෙට එහෙළත්තේට යනව මම බැරිවෙයි
If they are in Ceylon to-day, they could not have been (were not) in England yesterday	ඔවුන් අද ලංකාවේ සිටිනවා නම් ඔවුන් ඊයෙ එහෙළත්තේ සිටියා වෙනනව බැ (සිටියේ නැ)
If I were now in that room, I should not be here, (how should I be here?)	මම දැනට අර කාමරයේ සිටිනවානම් මම මෙහි නැ (මම මෙහි සිටිනොත් කොහොමද?)

If he were now well, he would
not need this medicine

If neither we nor they were
now ill, we should not send
for the doctor

If he was there yesterday, he
undoubtedly saw all

If I was here yesterday, you
must have seen me

If they were here last week,
they will be (come) here
again next week

If the book was here then,
it would be here now

Had he been very ill yester-
day he would have sent for
me

Had I been quite well yester-
day I should not have been
in bed all day

Had I been lame when you
came, I could not have
walked so far as I did

Had they been with us on
that occasion, you must
have seen them

ඔහු දැනට සනීපයෙන් සිටින
වානම් මේ බෙහෙත් ඔහුට
ඕනෑවෙහෙන් නැ

අපිවත් ඔවුන්වත් දැනට ලෙඩ
න් නොසිටිනවානම් අපි වෙ
දට අමතස්වනෙන් නැ

ඔහු රඳේ එහි සිටියානම් අනු
මාන නැතුව ඔහු ඔක්කොම
දකින්නට ඇති

මම රඳේ මෙහි සිටියානම් නවු
සේ මා දුටුවාවෙනෙව ඕනෑ

ගිය සුමානඳේ ඔවුන් මෙහි සිටි
යානම් එන සුමානඳෙන් ඔවු
න් නැවත මෙහි එනවා ඇති

පොත එවකට මෙහි තිබුනා
නම් දැනුත් (එක) මෙහි ති
බෙයි

ඔහු රඳේ බොහොම ගෑයව සිටි
යානම් ඔහු වට අමතසන්න
වා ඇති

මම රඳේ හොඳවම සනීපයෙන්
සිටියානම් මම දවස මුළුල්ලේ
නිද්දුනෙන් නැ

උඹ ආවට (ආ සන්දිඳේ) මම කො
රව සිටියානම් මම ඇවිඳ පම
න ඇවිදින්නට මට බැරිවෙයි

ඔවුන් ඒ ප්‍රසාදවේදි අප සමග
සිටියානම් උඹ ඔවුනට දුටුවා
වෙනතට ඕනෑ

EXERCISE.

If those things are in my box now, they were in (there) before you came. Must I have been well yesterday if I am well to-day? If you are well now, you could not have been very ill yesterday? If he is no cleverer than you, he could not have done this work so well. Would he attempt to do it, if he were no stronger than I? He would try, if he were a little taller than you. What would they do, if they were now as hungry as I? If they had (any) money, they would buy (some) bread. Should we be thirsty if we had nothing to drink for several days? If we were not now thirsty, you would not ask that question. If those boys were now very ill, would they be thus playing out of doors (එළියේ)? But if they were not ill, would the doctor come every day, to see them? If your brother were now in England, how could he be standing here before us as you see? If I was tired last evening, undoubtedly I was also sleepy. If he was in your garden yesterday morning at nine o'clock, he could not have been at home, and if he was not in

your garden he must have been at home. If they were with you the day you saw me, they will soon return. If he was ill of dysentery at that time, he would be ill now. Had you all been willing you could have done the work. Had we had time, we should have done it. He says he should not have stolen the bread had he not been very hungry. I think they would not have become so ill, had they not been so careless about their health. Would they have got well so soon, had we not called in a clever doctor? They would not have got well at all, had they not been very calm (නිසිල්ල). Could they have jumped over the stile had they been as weak as they say? If their legs were not very strong they could not even have gone up that hill (කැඳව). Had I been sleepy, hungry and tired, you would have seen some sign of it. True, I should (have seen) මම පෙනෙයි. Had they been as wicked as you suppose, their father must have seen it. Had they been so, he would have seen it.

FIFTY-EIGHTH LESSON.—පනස්අටවෙනි පාඩමයි.

Though he writes letters he does not send them	ඔහු ලිවුම් ලියන නමුත් ඔහු ඒවා අරිනොත් නැ.
Though he wrote a letter yesterday, he did not send it.	ඔහු ඊයේ ලිවුමක් ලිවුනුවත් ඔහු ඒක ඇරියේ නැ.
Though he (I) wrote a letter he (I) would not send it	ඔහු (මම) ලිවුමක් ලිව්වත් ඔහු (මම) ඒක අරිනොත් නැ.
Though I have written a letter, I have not sent it	මම ලිවුමක් ලියා තිබෙන නමුත් මම ඒක ඇරියේ නැ.
Though I had written a letter I had not sent it before you came	මම ලිවුමක් ලියා තිබුන නමුත් උඹ එනනව ඉස්සර මම ඒක ඇරියේ නැ.
Though I had written a letter, I should (or would) not have sent it before you came yesterday	මම ලිවුමක් ලිව්වත් උඹ ඊයේ එනනව ඉස්සර මම ඒක අරිනොත් නැ.
Though I shall have written the letter, I shall not have sent (send) it before you come to-morrow	මම ලිවුම ලියා තිබෙනත් උඹ හෙව එනනව ඉස්සර මම ඒක අරිනොත් නැ.
Though I wrote (should have written) the letter, I should not have sent it before you came yesterday, unless he had told me to send it	මම ලිවුම ලිව්වේ නමුත් (ලියා තිබුනත්) ඒක අරිත්ව කියා ඔහු මම නොනිව්වානම් උඹ ඊයේ එනනව ඉස්සර මම ඒක අරිනොත් නැ.
Though I were to write to him he would not answer me	මම ඔහුට ලියා ඇරියත් ඔහු මම උත්තරයක් එවනොත් නැ.

Though he wrote to me I would
(should) not answer him
Though he should write to me
he would not come
Though he should write to me
he does (will) not
Though I spoke to him yester-
day he did (would) not an-
swer
I am sure he could not have
heard (you), though you
spoke to him
Though we told him plainly,
he must have misunder-
stood

මහු මට ලියා එව්වත් මම මනුව
උතතර අර්නෙන් නැ
මහු මට ලියා එව්වත් යෙදෙන
ත් මහු එනෙන් නැ
මහු මට ලියා එව්වත් මනැ නුව
ත් මහු ලියා එව්නෙන් නැ
මම රැස් මනුව කරාකල නුවත්
මහු මට උතතර දුනෙන් (උත්
තරදෙන්ව කැමතිවුනේ)නැ
උඹ මනුව කරාකල නුවත් මනුව
ඇසුනාවෙන්ව බැරිබව මව
සතනකයි
අපි පැහැදිලිලෙස මනුව කිව්නු
වුත් මහු වැරදිලෙස තේරුම්
ගනනා (වරද්දගනනා-මනුව
වැරද්දන) වෙනතව මනැ or
මහු වැරදිලෙස තේරුම්ගත්
නව ඇති

N.B.— If the paucity of moods in Singhalese renders the sentence ambiguous, it may be simplified: *e. g.*, sentence No. 6 of the above මම ලිවුමක් ලිව්වේ නැ ලිව්වත් උඹ &c. No. 7. මම ලිවුම ලියා තිබෙයි එහෙත් උඹ හෙව &c.

EXERCISE.

Though we often begin to work we finish nothing. Do they not always fail, though they try as much as they can? Though they tried well yesterday, they did not succeed. Though I were to try, I should fail. Though he told me yesterday about his father, he would not (was unwilling, or did not) tell me any thing about his brother. Though we invited him, he would not come last week. Will our friends not come, though we have asked them to come? If you have really asked them, they will come. Though I have often tried to learn, I have never yet been able. He says he had not obtained his pay before night, although he had finished all the work his master set (නියමකර නවා) him to do. Even if (though) I had not told him yesterday, he would have been displeased at what he saw. Though we had made it as strong as possible, it fell down. Even if we had taken a great deal of trouble about it, it would have fallen down. Though I had invited them all, they would not have come before yesterday. Though we shall have finished (finish) all our lessons before three o'clock to-morrow, we shall not have gone (shall not go) home before then (that time.) Though I should have spoken to him (though I spoke) I should not have invited him to come to our house yesterday, had you not asked me to do so. Though we should have struck him, we should not have killed him, had he not drawn his knife. Should you have killed

me yesterday, if I had not called out? Though we should have wounded you much (නුවැලකරනනුමුත්) we should not have killed you. We should not have killed you, though (එහෙත්) we should have wounded you much (fut.): Though he should obey me, he will not. Though he should have done this yesterday, he would not, and therefore, I would not (did not) pay him his wages. Though he had done many bad things, he had never done anything so bad as that. Though I shall have got up, (be up) before six to-morrow, I shall not (have taken) take breakfast before then. Though we shouted as loudly as possible, he could not have heard.

FIFTY-NINTH LESSON. — පනස්නවවෙනි පාඨමය.

Though he is able he is not willing	ඔහුට පුළුවන් නුමුත් ඔහු කැමති නැ
Though he were able he would not be willing	ඔහුට පුළුවන නිබුනත් ඔහු කැමතිවෙහෙත් නැ
Though I was hungry I am not now	මම බඩගිනි තිබුනනුමුත් දැන් මම බඩගිනි නැ
I am not hungry; but though I were, I should not therefore be thirsty	මම බඩගිනි නැ, නිබෙනත් ඒ නිසාම මම පිපාසවෙහෙත් නැ
Though I have often been tired, I have never been so tired as I am now	මම නොසෙක්විට වෙහෙස තිබුනනුමුත් දැනට පමන මම කවදාවත් වෙහෙස තිබුනේ නැ
Though I had been (was) hungry, I had not eaten (did not eat) anything before evening	මම බඩගිනි තිබුනනුමුත් සවස් වෙන්ට ඉස්සර මම බොකවත් කැමති නැ
If (though) I had been sleepy, I should not have gone to sleep whilst he was so ill yesterday	රැස්සේ ඔහු එපමන අසනිපට සිටිද්දී මම නිදිමන නිබුනත් මම නිදිගනෙන්නැ
Though I should have been thirsty, I should not have taken anything before you came yesterday, had he not poured me out a glass of wine	එබ් රැස්සේ එනනව ඉස්සර මම පිපාස තිබුනත් ඔහු මම වැයින් විදුරුවක් වත්කර නුදුනනා නම් මම බොකවත් බොන්නේ නැ
I am sure he could not have been hungry, though he asked for something to eat	ඔහු කනනව සමත් ඉල්ලීනුමුත් ඔහුට බඩගිනි තිබුනා වෙන් නව බැරි බව මම සනාකයි

EXERCISE.

Though we are sleepy and tired, we are not idle. Cannot this be good, though it is not very strong? Would he not shew us the book, if he had it? Even if (though) he had it, he would

not shew it. Though I were willing, he would not be. Though the cloud were here, it would also be there. Though you were my brother, you would be my enemy, if I did not please you. Though I was your enemy, I am not so now. Though he was at home, I think he is not now. Though we were ill we are now quite well. Though I have seen many things here, I have never seen so many as there are now. Though there have been many books here on former occasions (ඉස්සර ප්‍රකාශවෙයි) there have not been so many as now. Though I had not been tired, I had been very thirsty before you gave me some water. Though I had had a great deal to do, I had not felt tired before all broke down. Though it was fallen down (වැටී තිබුන) it had (was) not broken (කැඩී තිබුනේ) when we came by; some one must, therefore, have broken it after. Though the book had been there, I should not have read it yesterday. Though I had been his own brother, I would not have assisted him last year. Though he had once been my trusty (විශ්වාස) friend, he would not stay with me during my late (පසුගිය) illness. Though I had been your enemy, I would have staid (present) with you on such an occasion. Though they would have staid with us yesterday, they would not have assisted us, had we not earnestly asked them. I am sure they could not have been unkind though they seemed so. Though I had told you yesterday, you would not have believed.

SIXTIETH LESSON.—හැටවෙනි පාඩමයි.

May he go home (either) to-day or to-morrow, Sir?	මහත්මයා, අදවත් හෙවත් ඔහුට ගෙදර යන්ට පුළුවන?
He may go as soon as (at the time) he pleases	ඔහු කැමති වේලාවට ඔහුට යන්ට පුළුවන
Can I go too, Sir?	මටත් යන්න පුළුවන, මහත්මයා?
You can, if you have done your lessons	උඹේ පාඩම් උඹ ඉගෙනගත කම් මුණුනම් පුළුවන
His death may take place any moment	කොයි මොහොතකදී භූමිත් ඔහුට මරණය පැමිණෙන්නට පුළුවන
Indeed! I did not know that he was so ill	හැඩැද! ඔහුට එපමන අසනීප බව මම දනෙන්නැ
It may be so, but I am not certain	එසේ වෙන්නට පුළුවන, භූමිත් මම සත්‍යක නැ
He might assist us greatly if he would	ඔහු කැමතිනම් අපට බොහෝ සෙයින් උපකාර කරන්නට ඔහුට පුළුවන
He might have gone, if he would	ඔහු කැමතිවුනානම් යන්ට තිබුනි or ඔහුට යන්ට පුළුවන තිබුනා

Were you at liberty to do whatever you pleased when you were a boy

What is the difference between these two words?

They are often much alike, but perhaps I shall be able to learn (how) to use them properly, if I may use your lesson book

May no danger happen to him!

May he always be happy!

May you ever be happy!

May we (have we authority to) collect taxes?

උඹ ලබාදෙන්නට සිටිය කාලයේ උඹ කැමති (වුන) මොනහු මුත් කරන්නට උඹට ඉඩ (හඳුනා) තිබුනාද?

මේ වචන දෙක අතරේ නිවෙන වෙනස මොකද?

ඒවා නොයෙක්විට බොහොම සමානයි හුදුත් උඹ පාඩම් පොත පාවිච්චිකරන්නට මට ලැබෙනවා නම් ඒවා හැලේ ස පාවිච්චි කිරීමට ඉගෙනන්නට බාගැනීලාවට මට පුළුවන්වෙයි

ඔහුට කිසි ආත්තුවක් සිදු නොවේවා!

ඔහු හිතරම වාසනාවන්තව සිටීවා!

උඹට සැමනල්ලම සැපයීන් සිටින්නට ලැබේවා!

ආදායම් අයකරන්නට අපට අවසර (බලය) තිබෙනවාද?

EXERCISE.

Has the teacher given the boys permission (අවසර) to do whatever they like? They are at liberty to do anything except breaking down the school. Surely they are not at liberty to tear up their books, are they (නැ නොවේද)? Did I not say, they might do whatever they pleased (අවසර or පුළුවන). This boy wants to know (asks) whether he may go home to-morrow. He can go just now, if he wishes. Did he tell you when we might (may) begin this work? He said he would not give us permission to do it at all. It may be so, but we are not at liberty (ought not) to suppose that he did it out of cruelty. Such an event (කාරනාවක්) may happen when we are not at all expecting (it). Do you think we might go home if we wished? I dare say (හිතන්නට පුළුවන) our uncle would give us permission, if we asked. He might have done a great deal of good amongst the poor, had he wished. Had you no opportunities (ඉඩප්‍රස්ථා) of doing good? I had many, but I was not at liberty to do what I would. If I may use your valuable books, I shall soon be able to learn a great deal, though I am now so ignorant. The man who has permission to do such things, can do anything. We cannot suppose (හිතන්නට) that (so). Have you power to condemn to death? I have not, but the king has. May you never fall beneath that power (බලයට අසුචනාව)! May you ever live in peace till the end of life! May (it) be so to you also, and may your brothers receive much honor and happiness too!

SIXTY-FIRST LESSON.—හැවළුන්වෙති පාඩමය.

Children, did you knowingly
do this injury?

No, Sir, we did it unintention-
ally

For what purpose is he learn-
ing to spell?

That he may know how to
write correctly

Can you tell me how to do
this?

Yes, if you will shew me how
to open this box

With what design do you ask
me to fetch your book?

With the design of amusing
you for half an hour

Have you no other object?

Yes, I have another: that of
instructing you in English

(We) may not only say "I
learn to write" and "I
teach any one to write," &c.,
(but we) may also say "I
know, ascertain, understand
to write, I instruct, shew,
inform, tell any one to
write," &c.

Tell him to write this letter
well, and tell him how to
write it well

I not only wish, but I can do it

ලමයි, උඹලා දැනුවත් මේ අ
ලාභය කලාද?

නැ, මහත්මයා, අපි තෙදැනු
වත් ඒක කලා

ඔහු අතුරු අදාලා කියත්ව
ඉගෙනගනෙත් මොන අද
හසකවද?

හරිලෙස ලියත්ව දැනගනන
පිනිසයි

මේක කරනෙන් (කරත්ව මි
නැ—පුළුවන්) කොහොමද
කියා මව කියාදෙත්ව උඹව
පුළුවන්?

ඔවු, මේ පෙට්ටිය අරින හැටි
(අරිත්ව) උඹ මව පෙට්ටින
වානම් කියාදෙන්න?

උඹ පොත ගිහින් ගෙත්ත
කියා උඹ මගෙන් ඉලලත්
ත් මොන අදහසකිනද?

පැය බාගයක් උඹව ප්‍රීතිකරව
න අදහසිනුයි

වෙන කිසි අදහසක් උඹව නැ
ද?

ඔවු, තවත් අදහසක් මව ති
බෙනවා: එනම් ඉගියි උඹව
ඉගැන්වීමයි

මම ලියත්ව ඉගෙනගනනවා
සහ ලියත්ව යමෙකුට උග
න්වනවාය යනාදී කියත්ව
පුළුවනවා පමනක් නොව,
මම ලියත්ව දනනවා-දැන
ගනනවා-මව...ත්රේරෙනවා
—ලියත්ව මම යමෙකුට උග
න්වනවා-පෙට්ටිනවා-දෙවන
වා-කියාදෙනවා යනාදී කි
යත්වත් පුළුවනි

මේ ලිවුම හොඳලෙස ලියත්ව
කියා ඔහුව කියාපත් ඒක
හොඳලෙස ලියත්වත් (ලිය
න හැටිත්) ඔහුව කියාදිපත්

මම කැමතිවා පමනක් නොව
මව ඒක කරත්වත් පුළුවනි

EXERCISE.

Did you ever knowingly do any wrong? Alas! we have
often knowingly done wrong. But did you do this intentionally

or unintentionally? We did it knowingly. For what purpose did you do it? For the purpose of ascertaining its strength. What am I to do that I may know (how) to make a watch? You must ask some one to teach you. How do (you) wind this watch up? I will shew you how to wind it up, if you give it me. Does your brother understand how to speak French? No, but he understands how to speak Italian a little. With what design did you ask that question? I asked with the design of (gaining some information) ascertaining something about your brother. Had you no other object? None, whatever. I say these things to you because I have a design to teach (ඉගැන්වීමට) you Singhalese. True, and I listen with the design of learning; so that (thus) between (by the effort of) us both the matter will succeed. May we say in English "I know to speak well"? We can say it in Singhalese, not in English. Can you inform me how the world revolves once a day, and travels round the sun once a year? Yes, and I will tell you how such things are ascertained (දැන ගැනාත් කොහොමද). I not only need such knowledge, but I must obtain it. Tell the carpenters to make us a large jack-wood box. Am I to tell them how to make it? Tell them, if you think they do not understand (to do) carpentry. He not only wishes to go home, but he must go.

SIXTY-SECOND LESSON.—හැවදෙවෙනි පාඩමයි.

I beg you to let me go at once	දැන්ම මට යන්න ඉඩදෙන්නෙමි
ත් ඉලලමි (ඉඩ දෙන්නට මිනෑ)
Let that boy go	මිය ලමයාට යන්න ආරපන්න
Let go of that boy	මිය ලමයා අතආරපන්න
Why are you stopping (holding-delaying) him so long?	උඹ එපමන වේලා ඔහුව නවතනෙන් (නවතාගන-අල්ලාගනඉනෙන්—ප්‍රමාදකරනෙන්) මක්නිසාද?
Let them go, if they wish	ඔවුන් (යන්ට) කැමතිනම් ගියාමේ
Why should we trouble ourselves to keep them?	ඔවුනි නවතාගන්නට අපි මාං ගිවෙනෙන්මක්නිසාද (මොකටද)?
Let him go (send him) immediately	ඔහු දැන්ම යන්න මිනෑ (ඔහුව දැන්ම යවන්න)
Let them work until six o'clock at night, or I shall not pay them	හැන්දෑවේ හයවෙනකල් ඔවුන් වැඩකරන්න මිනෑ නැත්නම් මම ඔවුන්ට ගෙවනෙන් නෑ

Let him take (see that he takes) this medicine to-morrow, however unwilling he may be to do so

Let us go away from this place

Let us prepare for what we know may happen very soon

Did you do this on purpose?

It was not on purpose that I did it

It is in order to do good to others, that I give alms

Do you give alms to a rich person like me?

මේ බෙහෙත් බොනනව ඔහු
කොපමන අප්‍රසන්න නුමුත්
ඔහු හෙව ඒවා බොනනව
මිනැ (බොන හැරියට උඹ
බලාගනිත්)

මේ ස්ථානයෙන් (මේ ස්ථානය
අත්ඇර) යමු

ඉක්මනින් සිඬවෙන්ව පුළුව
න් බව අපි දනන දේවලව
(එකව) සූදනව්වෙමු

උඹ මිනැවාට මේක කලාද?

මම ඒක කලේ මිනැවාට නො
වේ

මම දන් දෙනෙන් අනුන්ව
යහපත්කම් කරන පිනියයි

මාවැනි පොහොසත් කෙනෙ
කුට උඹ දන් දෙනවාද?

N. B.—The forms යියාවේ-කලාවේ-කරපුවාවේ-ලිව්වා-ලි
යාපුවාවේ - වුනාවේ - ලැබුනාවේ-ගතනාවේ, &c., are
always permissive not imperative; and the forms
යාමා-කරමා-ලියාමා-වේවා-ලැබේවා-ගනිමා, &c., are
optative, and are also used to express obligation.

EXERCISE.

Pray let me write this letter first. Will you let me take it to the Post Office, when you have written it? I will, if you (will) let me go with you. Let that dog come with me; why are you holding him? Because I don't wish to let him go with you. Whether you wish or not, let go of him. Why did the teacher detain you so long at school? Because I did not let go immediately he told me of a boy I was holding. Don't hinder (වලක්වනවා) them; let them play. Let them run, if they wish. But after they have done running, let them come and work, whether they wish or not. Let them do what they like until ten o'clock, and then let them go home and write their letters, however much they (may) wish to stay here. Let (සිටියාවේ-උනනාවේ) your brother stay at home to-day, (and) if he is not well to-morrow, let (see that) the doctor come to see him. Let go of him, and let him go; but if he does any mischief on purpose, let him receive punishment. Let us go then and see what he does. Let this broken tree fall, and let us finish this work first. Is it in order to obtain your living that you work so much? No, it is in order to obtain money to do good, that I strive. Can such a poor person as you do good? Yes, such persons as I too can do much good, if (they) wish. Let us all do as much good as possible.

SIXTY-THIRD LESSON.—හැවතුන්වෙහි පාඩමය.

VERBAL NOUNS.

The doing, a doing
Shewing, shewings

Saying, sayings
Coming, going

It is a good thing to learn obedience (to be obedient, to obey) in youth

It is not well to imitate (to take for example) that which is evil

It was not difficult for you to shew me how to write
To be poor is no disgrace

How delightful it is to contemplate the works of God!

Is it well to work both night and day?

Is it possible for any one to do so?

How is it that he does not come to school now?

It will not be difficult to tell you that

It must be because he is ill

Had it not been so difficult to find the road I should have come yesterday

What need is there to do this?

I am not only your friend, but also your brother

This is not only good but strong and beautiful

It is not only proper to go, but you must go

Besides that it is your duty to obey, it is also your interest

ක්‍රියා නාමවචන.

කෙරීම, කෙරීමක්
පෙන්වීම, පෙන්වීම් or පෙන්වීමල්

කීම, කීම්
ඊම, යාම

යච්චනා කාලයේදී කීකරුකම
(කීකරුව සිටිත්ව - කීකරුවෙන්ව) ශ්‍රගනගැනීම හොඳ දෙයකි

නපුරු එක ආදියයට ගන්ව හොඳ නැ

ලියන්ව මට පෙන්වීම උඹට අමාරුව තිබුණේ නැ

දිලිඳුව සිටීම නින්දාවක් නෙවේ

දෙවියන්වහන්සේගේ (මැව්ලි) නිමාණන දෙය බැලීම (ගැන මෙතෙහිකෙරීම) කොපමන ප්‍රීතීමත් දෙයක්ද!

ඊ දවල් දෙකේම (වැඩකරන්ව) වැඩකෙරීම හොඳද?

එයාකාර කරන්ව යමෙකුට පුළුවනද?

ඔහු දැන් සෙකාලයට පේන් පේ මක්නිසාද (පේනා කාරනාව මොකද)?

ඒක (එබව) උඹට කියාදෙන්ව අමාරු නැ

ඔහු ලෙඩින් සිටින නිසා වෙනව ඔනැ

පාර සොයාගැනීම ඒපමන අමාරු නැත්නම් මම ඊයේ එනවා ඇති (ඊයේ එන්ව තිබුනි)

මේක කරන්ව තිබෙන ඔනැ කම මොකද?

මම උඹේ මිත්‍රයාවා පමනක් නොව (උඹේ) සහෝදරයාත්ව සිටිනවා

මේක හොඳවා පමනක් නොව සවිව ලක්ෂණව තිබෙනවා යන්ව යුතුවා පමනක් නොව උඹ යන්වත් ඔනැ

කීකරුවෙන්ව උඹට යුතුවාත් ඇර (එයින්) උඹට ප්‍රයෝජනත් තිබෙනවා

EXERCISE.

It is bad to be disobedient. Is it well to try to do two things at once? (It) is good, if (you) can do them both well. Is it a dangerous thing to imitate bad men? It is not difficult for you to ascertain that yourself. Is it not bad to delay till to-morrow what (we) can do to-day? I think it is extremely improper. Was it difficult for you to travel yesterday? It was difficult, because we were very uncertain about the road (යමෙකුට අනුමාන තිබෙනවා.) Did men think it a wicked thing to be poor at that time? No, but they thought it (එක) a very unfortunate thing. Have men ever thought it a disgrace to work? Not only did they formerly think it a disgrace, but even now many think it a very vile (නිව් low) thing to do some (kinds of work) works. Is it possible for me to think it a disgrace to do such good things as these? Is it possible (පුළුවන or පුළුවන්කම තිබෙනවාද) for us to do all this work to-day? Not to-day, but I hope we shall be able to do it to-morrow. How is it you have not been to see us yet? Because it has been so difficult for us to find time (obtain leisure.) How sad it is to see men caring only for the things of this world (මෙලොව දේවල්)! Is there any need (විනැකමක්) to go a journey to-day? No need whatever. This is not only a disgraceful but a very wicked thing. He is not only a friend of ours, but a brother. This tree is not only very bad, but very high and ugly. Besides that this is very beautiful, it is really good and profitable. He not only wishes to go, but he must go to-day.

SIXTY-FOURTH LESSON.—හැටහතරවෙනි පාඩමයි.

Does it still rain?

No, it has cleared up now

It drizzles

The sun shines from morning
till night at this season

The sun is very hot at the dry
season

Is it not very cold to-day?

It seems to me very hot

Has it rained here lately?

No, but it rained at Colombo
all the week before last

තවම වහිනවාද?

නැ, දැනට පායා තිබෙනවා

වැහි පොදු ගහනවා

මේ කාලයට උදේපටන් රෑවේ
නකල් ඉර පායනවා

ඉබේර කාලයට අවිච්ඡා බො
හොම සැරේ පායනවා

අද බොහොම සීතල නො
වේද?

බොහොම ග්‍රීෂ්මවා වාගේ මට
දැනෙනවා

අභිතඳි මෙහාට වැස්සාද?

නැ, නුමුත් ගිය සුමානායට එ
පිට සුමානාය මුළුල්ලේ කො
ලඹට වැස්සා

How fearfully it lightens !

What wet weather it is just now !

I should be glad if the rain would cease

He told (with) you that he sent the letter by me

Did he not swear that he sent word by me ?

The three words, umbrella, basket and cage, are much alike

The men, John, Hendrick, and Thomas, love me their friend

I know a sentence which begins with the words "I go"

කොපමන හයානකලෙස විදුලිකොවනවා නොවේද !

දැනට කොපමන වැස්ස තිබෙනවා නොවේද !

වැස්ස නවතීනවානම් මම කැමති

මා අත ලිවුම ඇරියාය කියා ඔහු උඹ දැක්කදී කිව්වා

(ඔහු) මා අත කියාඇරියාය කියා ඔහු දිවුරු කිව්වා නොවේද ?

කුඩේ (or කුඩය,) කුඩේ (or කුඩය,) කුඩුව යන වචන තුන එකිනෙකට බොහෝම සමානයි

සොහොනිස්, හෙන්ද්‍රික්, තෝමස් යන මනුෂ්‍යයෝ තමුන්ගේ මිත්‍රයා වන මම ආදී රෙයි

මම යනවාය යන වචනවලින් පටන්ගන්න වාසගමක් මම දන්නවා

EXERCISE.

Do you think it will rain to-day? It rains now. Does it rain now at Kandy? Yes, (and) it rains here too. I thought it had cleared up now. Does the sun shine all day in England? Some days it does, but generally it does not shine all day. At what season is the sun hottest in Ceylon? It is hottest at the dry season. Is it very cold at the wet (වැසි) season? In some parts of Ceylon it is; but in the Western (බස්නාහිර) Province it is never very cold. Was it not very hot yesterday? It seemed to me very cold. Did you see how fearfully it lightened last night? I did not see the lightening, but I heard the thunder (අහස ගොරවනවා.) Does it seem (පෙනවා) as if it were clearing up? It does seem as if it were about (පාසන්ට තිබෙනවා or යනවා) to clear up. Does it look like rain? It rains now; I wish it would clear up. Does it seem as if the rain were (going) to continue (පවතින්ට තිබෙනවා) long? It may continue (පවතින්ට or තිබෙන්නට) many days; but I hope it will stop soon, and the sun (begin to) shine well (නැවතී පාසනවා.) Is the word දැක්කදී a good word for use? Not very good; but it is necessary to know it. The words එක්ක and සමග are better. By whom did you send the letter to me? I sent it by your brothers, William and Charles; and they promised on oath that they would give it you. Had you sent word by your other brother, he would have told me

at once. If you send letters by your servant Thomas (තෝමස් නිසා වැඩකාරයා or වැඩකාරයාටු තෝමස්) I shall get (ලැබේ) them without delay. Very well, I will send them by him for the future.

SIXTY-FIFTH LESSON.—හැටපස්වෙනි පාඩමයි.

I presented myself before (appeared to) the King	මම රජපුරුවන්ට පෙනුනා
He will see me if I go by his house	මම ඔහුගේ ගෙදර ලගින් යන වානම් මාව ඔහුට පෙනෙයි
Did he not see you yesterday?	ඔහු ඊයේ උඹව දුටුවා නොවේද?
I burn (am burnt) much, because I am near the fire	මම ගිහුරට කිව්වු සිටින බැවින් මා බොහෝ දනවා
I was carried along by the stream	මා සැඩපාරට ගහගනගියා
It was carried away by the wind	ඒක හුලඟට ගහගනගියා
The things which are out get wetted by the rain	එලියේ තිබෙන දේවල් වැස්සට නෙමෙනවා
I got wetted by a shower, caught cold, and was brought near to death	මම වැහි වලාවකට නෙමිලා හෙඹිස්සාවක් අලලා මරනාසනාවූනා
This glass broke through the cold	මේ විදුරුව සීතලට බිදුනා
The other was (accidentally) broken by me	අනිත් එක මා අතින් බිදුනා
This cloth caught on a nail and tore	මේ රෙද්ද ඇනෙකට අසුචි ඉරුනා
Let it be	ඒක නිවුනාවේ
Let him alone	ඔහු නිකම් උනනාවේ

N. B.—I. Such forms as මා දනවා, ජේනවා, &c., are impersonal; similar to the Latin “It repents me.”

II. The Singhalese has no Passive Voice; its place is supplied

1 Where the agent acted voluntarily,

- (a) generally, by the active voice;
- (b) often, by the active voice, with the subject of the verb suppressed;
- (c) more seldom, by the help of ලබනවා, &c., or by some other form of speech.

2 Where the action was involuntary or altogether accidental, by the Involitive Mood, with the agent or cause, if expressed, in the Dative or Ablative Case.

EXERCISE.

Did not an angel appear to Peter in the prison? Yes, and angels have often appeared to men. Did any one see me as I went past your garden? No, but I shall see you if you are carried along by the current of this river to-morrow. Do your feet burn? Yes, and my hands burn too. My face burnt much yesterday with the violence of the fever (ලිහේ සැර කමට.) My umbrella was caught by the wind, carried along about a mile, and (then) caught by a fence. Has he recovered (ආයේ or නැවත ලබාගන්නවා) his boat which was caught by the current and carried to the sea? It did not go to the sea, but was caught (active) by a boy as it passed your garden. Have you got wet with the rain? No, I have (been bathing) bathed. Do not get wet with the rain. If (you) get wet (you) may catch a severe cold or fever. How was this bottle broken? It fell from the table and broke. Did you not break (කඩනවා) this stick? It is true it was broken (broke) by me (කැඩුනා සැබැයි). Will this coat tear if we hang it on a nail? It will tear by its own weight. Then let it be on the chair. Let the dog alone. Why do you tease him? Is he not near death?

SIXTY-SIXTH LESSON.—නැවතවෙනි පාඩමයි.

Become eaten, written, said, done; <i>i. e.</i> eat, &c., involuntarily	කැවෙනවා, ලියවෙනවා, කියවෙනවා, කෙරෙනවා
To catch a disease or become ill	යමෙකුට රෝගයක් (ලෙඩක්) අලලනවා (වැලඳෙනවා) යමක් ලෙඩ (රෝගාතුර—අසනීප) වෙනවා
Has he fever now?	ඔහුට දැන් උන නිබෙනවාද (or අලලාතිබෙනවා ද?)
He gets fever every other day	දවසක් ඇර දවසක් ඔහුට උන අලලනවා
My whole body aches	මගේ මුළු ඇඟ රිඳෙනවා
If a needle runs into your hand it will hurt you	ඉදිකටුවක් උඹේ අතට ඇනෙනවානම් උඹට රිඳෙයි
A brick fell on my foot, and hurt me much.	ගඩොලක් මගේ කකුල පිට වැටී මට බොහොම රිදුනා
What shall we do if the faults we have (happened to do) done should be discovered	අපටත් (අප අතින්) කෙරුන (කෙරිලා තිබෙන) වැරදි (වරද) අසුවුනොත් මක් කරමුද?
Let us make our escape (go away secretly) before the faults committed by us come to light	අප අතින් සිඬවී තිබෙන වැරදි ඵලිවෙනනව ඉස්සර අපි හැඟිලා (සැඟවී) යමු

Was he killed by falling from a tree? (Did he fall from a tree and die?) ඔහු ගහකින් වැටී මැරුණාද?

He died by drinking poison (vol: rather) ඔහු වස බිලා මැරුණා

Hedrank (invol:) some poison, and died ඔහුව වස පෙවිලා (ඔහු) මැරුණා

I poisoned the dog මම බලොව වස දී (උච) මැරුවා

He ate (invol:) some poison, and died. He was accidentally poisoned ඔහුව වස කෑවී මැරුණා

EXERCISE.

Did you get fever yesterday? No, I got dysentery. Last year I had a headache (ඉසේ ඇමමක්) every other week. Does your finger ache? Yes, and my whole back ached until I ate this medicine. A needle ran into my hand and hurt me much. He took a knife and pierced (stabbed) himself (ඇන ගන්නා (to death ඇනගන මැරුණා). Has he stabbed (ඇන් නා) you with a knife? No, he has pricked (ඇනනා) me with a pin. He is very ill (ගායවෙලා පිටිනවා), a knife having fallen and run into his foot. Did he not go off clandestinely on account of the injuries he had done you (කල අලාහ නිසා)? Yes, he was afraid they would come to light. Had they been found out before he went, he would have poisoned himself. I fell from the roof and broke my leg (මම වැටී කකුල nom: කැඩුණා invol.) 'A stone fell on this boy's head and broke it. (A stone having fallen, this boy's head split). He fell into a pond and wet his clothes. Do cattle eat (invol.) any soil when they eat grass? They do eat a little. Who poisoned your horse? No one poisoned him; he ate some poisonous leaves along with (his) grass. I was going to do one thing, and did (invol:) another. Good men are sometimes betrayed into (do-invol:) faults. Often when intending to say *Go* I say *Come*. He was going to write my name, but wrote his own. I intended to take an orange, but through my haste took (අනව අසුවෙනවා) a potatoe which was near it. How often when we attempt to do one thing do we do another! Why do people say that wrong which they did voluntarily, occurred (කෙරුණා). Because it is pleasanter to speak of their faults in that way.

SIXTY-SEVENTH LESSON.—හැවගන්වෙනි පාඩමය.

Our house caught fire, and the whole house was burnt down අපේ ගෙව ගිනි අලො මුළු ගේ දුලා ගියා

He set fire to our house, and it was burnt down	ඔහු අපේ ගෙව ගිනි තියා ඒක දලා ගියා
He set fire to the whole city, but the inhabitants put it out	ඔහු මුළු නුවර ගිනි තබ්බා (ලැවා) නුමුත් වැසියෝ ති ව්වා
He burnt his house down	ඔහු තමාගේ ගේ පුළුස්සාදා මුවා
I drank some hot coffee, and burnt my mouth	මම උණු කෝපි බිලා මගේ කට දැව්වා
My feet burn with walking in the sun	මම අවිච්ඡේ ඇවිද මගේ කකුල් දනවා
If I am burnt to death	මා දලා මැරෙනවානම්
They burnt him alive	ඔවුන් පනපිටින් ඔහුව දවා (පුළුස්සා) දැමුවා
They sunk (were drowned) in the boat	ඔවුන් මරුවත් පිටින් ගිලී මැරුනා
The ship was wrecked and sunk, and the people drowned	නැව බිඳි කිඳි මිනිස්සු ගිලී මැරුනා
He sunk (went down) in (his) clothes	ඔහු ඇඳුම් පිටින් ගිලීනා (vol :)
I sunk when he struck me	ඔහු මට ගැසුවාම මා ගිලීනා
He drowned himself	ඔහු වතුරේ පැන මැරුනා— ගිලී මැරුනා
He fell in the river and was drowned	ඔහු ගඟෙ වැටී ගිලී මැරුනා
The stone he threw barely struck me	ඔහු විසිකල ගල මට යන්තම් පැදුනා
He barely escaped alive	ඔහු යන්තම් පනපිටින් ගැල වුනා
The nail came out	ඇතේ ගැලවුනා
He has escaped from the watchmen	ඔහු මුරකාරයින්ගෙන් ගැලවී ගියා
He has entirely escaped that danger	ඔහු ඒ ආත්තාවෙන් මුළුමනින් ම ගැලවුනා or ආත්තාවට අසුවුනේනැ

N. B.—I. A new subject can only follow a perfect participle when, as above, the pft. ppl: expresses the cause of what follows.

II. The Invol: Mood is also used as a Vol: or active intransitive. In this latter case the subject must be a living agent in the Nom. case.

EXERCISE.

A brother of the boy who was drowned in the lake last year, was burnt to death yesterday, through his clothes taking fire. Did he set fire to himself (භ්‍යාග්‍යාද)? No, a fire stick fell near him, and set fire to his clothes. Can you put out the

fire which I light (පත්තුකරනවා)? I can, if it is not very violent (සැර). There (අනන්) that bullock has burnt its mouth with the hot congee (කැඳ). My feet burn because I have been keeping them a long time near the fire. A child fell in the fire (යිනි බොඩ්), and was burnt to death. Did you ever burn any animal alive? I never voluntarily did such a cruel action; but a cat once fell from my hand into hot water and was scalded (දලා) to death. Were they drowned at (in the) sea in the ship? Yes, the ship filled with water and sunk, and they were all drowned. Did they (voluntarily) sink (කිදවාගන) the ship and drown themselves? No, the ship struck (හැපි-වැදී) against a rock which was under water, broke, filled with water and went down. Does he boil (නඹනවා) the potatoes with the peel on (ලෙලි පිටින්)? Yes, and I eat them with the peel (පිටින් or ලෙලින් එකක). Do you go down (බහිනවා) into the water with your clothes on? Yes, and I go with my hat on too (තොප්පියත් දමාගන.) Was it your brother who was drowned in the well last night? No, it was the boy who barely escaped being burnt to death (දලා නොමැරී) the day before yesterday. We have but just escaped falling into (නොවැරි-අසුනොවි) that dreadful danger. He only just saved (ගලවාගන්නා) me from being caught by the lion (අසුවෙත්ව නොදී-අසුවෙත්ව යද්දී.) Has he escaped from prison? Yes, he escaped whilst the guards were asleep; and two of the guards immediately drowned themselves, and another shot himself (වෙඩිනියාගන මැරුනා). He escaped (ගැලවුණේ) because some of the nails of the doors became loose (බුද්ලවෙලා) and fell out (ගැලවී වැටෙනවා.)

SIXTY-EIGHTH LESSON.—හැවණවෙනි පාඩමය.

A large quantity of earth fell on him, and has injured (wounded) him much

That is no matter; unless he brings a bag of coffee and a chatty of water, I shall turn him out

It is strange he cannot procure a bag of money!

Does that shew that he does not wish to furnish you with two or three bags of money?

පස් හුගත් ඔහු පිට වැටී ඔහුව බොහෝම තුවාලවී තිබෙනවා

එක කාරියක් නෙවෙයි ඔහු කෝපි මලකුත් වතුර කලබේයකුත් ගෙනාවොත් මිස නෑත්නම් මම ඔහුව දෙව්ව දමනවා

ඔහුව කාසි මලක් සඹකර (සපයා) ගත්ව බැරි එක අපූරුයි

කාසි මඵ් දෙකක් තුනක් ඔහු උඹට සඹකර (සපයා) දෙත්ව කෑමනි නෑති බව එයින් පෙනෙන්නද?

He long ago had a great desire
to tell you a matter or two

If it were I, I would do more
and more of such things.
(As for me, I do more and
more of such things.)

Had it been he, he would have
worked cheerfully last year

Should it be they, they will
take care of me day to day

As for me, I am a poor man
Ceylon is an island in the
Indian ocean

A (the) house is a place made
to live in

The earth is the dwelling
place of man

If the names of these things
are pronounced thus, there
is no advantage in pro-
nouncing them differently

What is the advantage that
(I) spoke with the king him-
self yesterday !

What is the advantage though
(you) spoke with the king
himself to-morrow ?

† N. B.—Such sentences, in the first person subjunctive mood,
are ambiguous, unless there be something either expressed
or understood, which indicates the tense and mood.

EXERCISE.

He fell into a deep pit, and injured himself much (was
injured), but now he is well again. They were caught in a
machine, and much cut by its knives. Were they not cut
to pieces (කැපී කැබලිවෙනවා) ? They were cut to death.
My clothes caught in the same machine one day, and were both
cut and torn much. Can you provide (have ready සපය තබා
නව) a bag or two ^{5*} of money by next Wednesday (බදාදව) ?

උඩට කාරනාවක් දෙකක් කී
යන්ට බොහෝ කලකට
ඉස්සර ඔහුට මහත් ආසාව
ක් තිබුනා

† මම නම් එසාකාර දේවල් වඩ
වඩා (තව තව) කරනවා
(කරනෙනම් would or will
do)

ඔහු නම් ගිය අවුරුද්දේ සන්
තෝසයෙන් වැඩකරනවා
ඇති

ඔවුන් නම් මා දවසින් දවස
ආරක්ෂා (ප්‍රවේසම්) කරනවා
ඇති

මම නම් දිලිඳු මනුෂ්‍යයෙකි
ලංකාව (නම්) ඉන්දියා සාගර
යේ තිබෙන විටයකි

ගෙයනම් වාසයකෙරීමට හද
තිබෙන ස්ථානයකි

පොලව (නම්) මනුෂ්‍යයාගේ
වාසස්ථානයයි

මේ දේවල නම් (නාමවල්) මේ
සාකාර සැබ්ද වෙනවා (කි
යවෙනවා) නම් එවා වෙන
ස් ලෙස සැබ්දකෙරීමෙන්
(කීමෙන්) වාසියක් නැ

ඊයේ රජ්‍යරුවන් සමගම ක
ථාකලාව (කථාකලා භූමුත්
එයින්) ලැබුන වාසිය මො
කද ?

හෙව රජ්‍යරුවන් සමගමකථා
කලාව (කථාකලත් එයින්)
ලැබෙන වාසිය මොකද ?

* The figures refer to the preliminary examples ; as 5 to the fifth example
above.

I need not provide (it) (for) I can procure (it) any day I want it; but I cannot procure you (any). It is strange you (should) say so, whilst I am in such difficulty. What does that shew? It shews that you are not my friend. Had it been I, I would have provided you a horse or two ⁵ at once last week, but as for him, he will do nothing for you. Were it you, I am sure you would go with me if I asked you. But would it be any advantage to you though I were to go with you? There would not (නෑ) be much advantage to-day, but there would be (ලැබේ) many advantages to-morrow (by it), when we go before the king. Are the two words in the phrase කල කල pronounced (සැබිදවෙනවා or කරනවා) alike? That depends upon (is according to) the meaning. I am sorry I have not had an opportunity before this of telling you a matter or two I have to say. That is no matter; that you failed (බැරිවුන එක) to tell me hitherto is no reason (කාරනාවක්) for not telling me now also. This book is a Singhalese lesson book. As for the names (නාමවල්නම්) of these men, I do not know (them): I am acquainted with them only by sight (face). No matter (කාරියක් නෑ) you will have to give witness against them.

SIXTY-NINTH LESSON.—සැටනවවෙනි පාඩමයි.

Even a feeble person can (or could) do this	දුඵල කෙනෙකුට නුමුත් (or පවා) මේක කරන්ට පුළුවන්
Do not follow that bad man's example	ඒ නපුරු මනුෂ්‍යයාගේ ආදියය පස්සේ යන්ට එපා
Do not imitate (be like) that bad man	ඒ නපුරු මනුෂ්‍යයාට සමාන වෙන්ඩ එපා
In what century did this happen?	මේක කිවෙනි සියවරුසේ සි ඩවුනාද?
He was born in the eighth century	ඔහු අවවෙනි සියවරුසේදී උපන්නා
Was it not about the tenth century that evil began to be called good?	අයහපතට යහපතය කියා කි යන්ට පටන්ගෙනේ දහවෙනි සියවරුසේදී වාගේ නොවේද?
How is this word pronounced?	මේ වචනය සැබිදකරනෙන් කොහොමද?
The vowel is pronounced long	ප්‍රානාසාරය ඇදලා (drawn) කියනවා
Is not your house finished cleaning yet?	උඹලාගේ ගේ නවම සුඛකරලා කම්මුතු නෑද?
It was finished yesterday	ඊයේ (සුඛකර) කම්මුතු වුනා (or කලා)
When was your house built?	උඹලාගේ ගේ හැදුවේ කවදද?

It is not built yet; it is now building	නවම ගැදුණේ නැ; දැන් ගදනවා
About when will it be finished building?	කවද වාගේ ඒක සාදා කම් මුතුණේද?
It was originally built of wood, but afterwards it was pulled down, and built of stone	ඒක මුලදී ලීවලින් සාදා තිබුණා (or සැදුවා) නුමුත් පසුව ඒක කඩාදමා ගලවලින් සැදුවා

- N. B.—I. See Lesson 65, II, 1, b—and Lesson 70, I. and II.
 II. The active voice without an expressed agent may be compared to the English active with an indefinite *They, One*; and to the German *man*: as—They say or do, One cannot, must, &c.

EXERCISE.

Even a beggar would not do such a mean action. Even a king would accept such a valuable present as that. Though you have followed the example of the bad (නපුරු) hitherto, do so no more. Imitate the good and lowly. Do you know in what century this old church was built? It was built in the century the builders of it (those who built it) were born. That must be the century in which the wisdom displayed (පෙනෙන) by your answer was to be obtained (ලබාගතව තිබුණා.) Was it not in the past (පසුගිය) century that this vowel began to be pronounced long? No, it never was pronounced long, and is not now pronounced long. Some words are pronounced in various ways. Is not your coat finished making yet? Both my coat and my shoes were finished making yesterday. Has not this new table been polished (මදිනවා) yet? The table is (has been) polished, and the chairs are now polishing. When are (must or will) my boots to be polished? They must be well cleaned first, and then polished. When will this box be finished nailing? It will be finished before night. When will the trees be planted in your garden? They are all (already) planted. Are they not seen from the road (පාරව පෙනවා)? Not yet, they will (begin to) be seen in about a year. Was the road which goes to your house made many years ago? It was made before our house was built. How are books made? The subjects (කාරණා) are first written on paper, and afterwards printed. Where (කොතනින්) was this fish caught? It was caught in the river. Is there much fish caught in (from) the sea? There has not been much caught to-day. How were these hares caught? They were caught with a net. How have they been cooked? They have been boiled.

SEVENTIETH LESSON.—හැකැවෙහි පාඩමයි.

Onions are eaten with a little salt	එළුනු එනු විකක් එක්ක කනවා
Was this tree cut down with axe or with knife?	මේ ගහ කපාදැමීමේ පොරවෙඤ්චිතියෙඤ්ඤ?
Never mind that, you see it is (has been) cut down	එක (මික) කමක් නෑ, එක කපාදමා තිබෙන බව උඹව පෙනවා
Cannot it be set up again?	එක නැවත කෙලින්කරන්ව බැරිද?
It can, but I think it will not stand (remain)	සුළුවනි, නුමුත් (එක) හිටින් තේ නැත නිසා මම හිතනවා
I do not think it will stand	එක හිටිය නිසා මම හිතන් තේ නෑ
What is your opinion?	නමුසේගේ නැප්පනාවමොකද?
If it stood yesterday when lifted up, it will stand now	ඊයේ ඉස්සුවාම හිටියානම් දැනුත් හිටියි
Though the cloth be placed upon the house, it will not stay	රෙද්ද ගේ උඩ තබන නුමුත් හිටිනෙන් නෑ
Where is the book kept?	පොත තබාගනෙන් කොතනද?
Where is (has...been) the book (now) put?	පොත තබාතිබෙනෙන් කොතනද?
It is put every day in the box	එක සෑමදිම පෙට්ටියේ තබනවා
Has the fire-wood been cut?	දර කපා තිබෙනවාද?
Yes, it is cut every day before six	ඔවු, එවා සෑමදිම හයට ඉස්සර කපනවා

N. B.—I. The difference between the present and the perfect tenses in Singhalese, as in කපනවා and කපාතිබෙනවා, must never be overlooked: they are not interchangeable as in the passive voice in English, where “*is cut*” may mean “*has been cut*.”

II. The above renderings of the English passive must not be confounded with the Singhalese involitive; they all, except හිටිනවා, as well as most of the examples in the preceeding lesson, are active transitive verbs, having the object in the objective case, and implying a voluntary agent as much as the English passive.

EXERCISE.

Are onions good to eat without salt? They are generally eaten with salt. Was this ground dug (කොටනවා chop) with

the mamotie? No, it was ploughed. Never mind that, it is evident that rice (ඉ) has been sown. True, these fields are always sown with rice (rice is sown in &c.) Can no other kind of grain be sown here? Yes, there could, if the state of the fields (කුඹුරුවල අඤ්ච) were altered. Will not this paper stay in the place it is put in? No, it has been cut too small. This dog gnaws (cuts) the string he is bound with. Was he tied with this same string yesterday? I think (he was) yes. Is our food cooked with fire? It was cooked yesterday with fire, but it has been cooked to-day with water. How are the prizes obtained? They can only be obtained and enjoyed by good behaviour. Have the books all been put in the drawer? They are put in the drawer every day as soon as the lessons are (have been) learnt. Have all the papers been torn up? No, but they can be torn up to-morrow. Is the horse brought? Not yet, but it will be brought soon. It ought to be brought every day at eight. I will see that it is brought at that time for the future.

SEVENTY-FIRST LESSON.—හැනනැඵක්වෙති පාඩමය.

I am loved by my friends (my friends love me)	මගේ මිත්‍රයෝ මට ආදරෙයි
I am beaten by every one	මම සෑමදෙනාගෙන් හැඵම් කනවා
The prisoner was flogged	භිරකාරයා කෝටුම්ප්කෑවා
He was much praised	ඔහු බොහෝ ප්‍රසංසා ලැබුවා
He is praised by every one	ඔහු සෑමදෙනාගෙන් ප්‍රසංසා ලබනවා (සෑමදෙනාම ඔහු ව ප්‍රසංසාකරනවා)
(This is preferable)	
They are much blamed	ඔවුන්ට බොහෝ දෝෂ පාඩන වා
Which boys were rewarded, and which punished?	හැඟි දුනෙන් කොයි ලමයින් වද? අවිච්ඡිකල් කොයි ලමයින්වද?
Have the enemies been defeated?	සතුරෝ පරාජයවුනාද (පැරදුනාද)?
Have (they) defeated the enemies?	සතුරන්ගෙන් ජයගත්තාද?
Our soldiers are always defeated by the enemies	අපේ හේවායෝ සතුරන්ට නිතරම පරාජයවෙනවා (පරදිනවා)
Cattle are killed here every week	මෙහි සුමානායෝ සුමානායට (සෑම සුමානාවලම) හරක් මරනවා
Was he poisoned or stabbed	ඔහුව වස දීලා මැරුවාද පිහියකින් ඇනලා මැරුවාද? (ඔහුව මැරුවේ වසදීලාද පිහියකින් ඇනලාද)?

He was poisoned	ඔහුට මැරුවේ වසරිලායි (ඔහු ට වසරිලා මැරුවා)
By whom was this done ?	මේක කාවිසින් කලාද (or කර න්වයෙදුනාද)?
I was struck by him	ඔහු විසින් මට ගැහුවා
A criminal was condemned to death to-day	වරදකාරයෙක් අද මරනයට පත්කරනුලැබුවා (පත්වුනා or පත්කලා)
He was condemned by the judge	විනිස්විකාරයා විසින් ඔහුට මරනයට පත්කලා (පත්ක රන්වයෙදුනා)
Our friends were killed by the enemies in that battle	අපේ මිතුරෝ ඒ යුධයේදී සතු රන්ගෙන් මැරුම්කෑවා (ම රනුලැබුවා) සතුරන් විසින් ඒ යුධයේදී අපේ මිතුරෝ මැරුවා

N.B.—I. The verb ලබනවා is not much used, hardly at all in conversation, as an auxiliary verb.

The form කරනුලබනවා is not passive but active= Receive doing.

II. There is no passive form of the verb accompanying විසින්. විසින් merely emphasizes the subject of the active verb, which must retain its active form, and govern its objective nouns in their proper cases. විසින් is also used to distinguish the subject of the verb, where otherwise it would be ambiguous.

III. විසින් can neither be used with the involitive mood, nor with *intransitive* active verbs, *e. g.*, මාවිසින් ප්‍රේමවෙනවා—මා විසින් වැටෙනවා—මාවිසින් සනවා, are all inadmissible.

EXERCISE.

Is your brother who was praised by every one now loved by any one? He is loved by every one who knows him. Were many soldiers flogged yesterday? No, but some little boys were flogged (නලනවා) at school. By whom (act) were they flogged? They were flogged by the big boys, who were punished (අවුලු ලැබුනල) the day before. Were the soldiers blamed for having been defeated (විනාට or විනානිසා)? No, they were much praised that they were not beaten by the enemy (plural) sooner. Were these boys rewarded or punished? Some were rewarded by the teacher, and others punished. Two thousand of our men were defeated by two hundred of the enemy. Were many of our soldiers killed? Alas! more than forty were killed in the battle itself, and many who were wounded died afterwards. What a dreadful thing is war! Do you know how this poor man

was killed? He was stabbed by his brother (act:). Are you sure it was by him you were struck (ගැහුණේ ඔහු විසින්ද)? No, I think I was struck by the man who was blamed (act:) by me yesterday. Are sheep killed here sometimes? Both sheep and goats are killed here from year to year. Has the criminal who was condemned to death been hanged (act:)? He was condemned by the judge last month, and hanged by the executioner last week. Is there much beef eaten in this town? Yes, and a great deal of arrack drunk too. What is the arrack which is brought to this town used for? It is used to get rich by the money spent in buying it. Are there many letters written in this place? There are many letters written, and many books read. Letters should be so written that they can be easily read.

SEVENTY-SECOND LESSON.—ගැත්තෑදෙවෙනි පාඩමයි.

Take care not to rub against this paint	මේ තීන්තවලට නොතැවරෙ
Your clothes touch (rub on) the ground	නැවියව බලාගන්න
Your clothes are much besmeared with mud	උඹේ ඇඳුම් සිව ගැවෙනවා
The door must be painted, and the floor smeared with mud.	(තැවරෙනවා)
Knock at the door	උඹේ ඇඳුම්වල බොහොම මඩ ගැවී (ගැවීලා) තිබෙනවා
Rap on this table	දෙරේ තීන්ත ගාන්වත් සිම මඩ ගාන්වත් ඕනෑ
The branches of these trees touch (strike against) each other	දෙරව නව්වුකරපත් මේ මේසෙව නව්වුකරපත්
I heard the bell ring	මේ ගස්වල අතු එකිනෙකට නව්වුවෙනවා
When he fired, the ball struck me	සීනුව නව්වුවෙනවා (or නව්වුකරනවා) මට ඇසුණා
He bent a branch of this tree, and made it strike me	ඔහු වෙතින්බිබාම උත්සස මට වැදුණා
Is your friend getting better?	ඔහු මේ ගස් අතතත් නමා මට වැදෙද්දවා
He is getting worse and worse	උඹේ මිත්‍රයාට සනීපවේගන එනවාද?
These kind of trees improve as they grow	ඔහුට වඩ වඩා ගාස්වේගන එනවා
Does he treat (doctor) himself?	මේ ගස්නි වඩවඩා වැටෙන් ඩ වඩවඩා හොඳවේගනනවා
No, he employs (takes doctoring from) me	ඔහුම නමාව වෙදකම්කරගත් නවාද?
	නෑ, ඔහු මගෙන් වෙදකම් ගනනවා

He gets the old doctor to attend him

These houses are gradually falling down

This tree is now falling down

Is he accomplishing his (present) design well?

He always accomplishes his designs well

This child is spoiling all these books

N.B.—කඩ (වැටෙනවා) is an irregular usage of the active කඩ for the invol: කැඩි.

ඔහු මහඵ වෙද ලවා වෙදකම් කරවාගන්නවා

මේ ගෙවල් විකෙන්නික කඩ වැටිගනියනවා

මේ ගහ දැන් වැටිගනඵනවා

ඔහු තමාගේ අදහස් හොඳ ආකාරයෙන් ඉෂ්ටකරගන ඵනවාද

ඔහු නිතරම තමාගේ අදහස් හොඳ ආකාරයෙන් ඉෂ්ටකරගනියනවා

මේ ලමයා මේ පොත් ඔක්කො මනරක්කරගනියනවා

EXERCISE.

Have your clothes rubbed against the paint which is painted on the door? I think they must have done, for I see they are besmeared with paint. Your scarf (සළුව) too must have dragged upon the ground, for it has caught (ව අල්ලා) a great deal of dust. If the box be placed there, the door when opened will strike against it. The branches of the trees which were planted here last week have struck against each other, and all the leaves are fallen off. Did the branch which he let go of strike you. He bent it and let go of it, in order that it might strike me. That is, he pulled it down with all his strength, and (then) let go, to make it strike me. Had you previously struck (ගහනවා) him? I had not struck (him), but a stone I threw struck him. Was not your brother getting better a short time before he died? Alas! No; he was getting worse from day to day. Is this bread spoiling? It gets worse the longer it is kept. The more bread we take of the baker (ගන්න හැටියට) the worse he gets too. The mangoes which were got from the tree a month ago, are now ripening. Did you ever doctor yourself? No, but I have doctored many other persons. Whom did you get to doctor you last year, when your disease was becoming so violent? Several very clever doctors were called in (අඬගසා ගන්නවා with acc:), but our old (former පරන) doctor was employed. Is not this old court-house gradually falling down? Yes, it will fall down altogether soon. How, if it should fall down upon the judges, the prisoners, the witnesses and lawyers, and bury them all in one common ruin (ඔක්කොම ඵකට යටවී නාස්තිවෙනවා)! It would put an end to their cases (will end) for that day at least (ඵ දවසටවත්.) These boys are going along breaking all the fences. These boys are breaking their way through all the fences. It would be well, if instead of that, they would go on learning their lessons well from day

to day. Did you hear a gun (firing) a few minutes ago? No, but I heard a bell ring. At what time is the bell rung? It is rung as soon as the work is all done. I wish it to be rung now.

SEVENTY-THIRD LESSON.—සැතතෑතුනෙහි පාඩමය.

- Did you see this done? මේක කරනවා නමුණේ දුටුවාද?
- I saw the soldiers driven away හේවායන් පවාදමනවා මම දුටුවා
- Do you wish anything to be given to this lad, Sir? මේ කොලොව මොකවත් දෙනවාට නමුණහාත්සේ කැමතිද?
- Where was he brought up? ඔහු ඇතිවුනේ (හුට ඇතිකලේ) කොතැනද?
- Are birds reared in the country where this girl was brought up? මේ කෙල්ලි ඇතිවුන රටේ කුරුලන් ඇතිකරනවාද?
- Has the old horse been given away? නානි අඬුයා දිලාදැමිමාද?
- No, it has been sold off (got rid of by selling) නෑ, උච විකුනදැමිමා
- How long is it since your father died? උඹේ පියා මැරී ඇත් කොච්ච රකල්වෙනවාද (or වුනාද-ඟියාද)?
- How long is it since you got up? උඹ නැඟිට කොච්චරවේලා ගියාද?
- Is it a month since this was done? මේක කරලා ඇත් ම.සයක් වුනාද?
- No, it is two months, three weeks and five days නෑ, මාස දෙකකුත් සුමනතු නකුත් දවස් පහයි
- I have been ill for a (the last) year මම අවුරුද්දක සිට ලෙසින් ඉන්නවා
- It is three years and five months since he went ඔහු ගිහින් දැනට තුන්අවුරුද්දකුත් පස්මාසයක්වෙනවා
- How long is it since you were taken ill? උඹට ලෙඩ අලලා කොච්ච රකල්වෙනවාද?
- (You admit that) he is ill (is he not)? ඔහු ලෙසින් සිටිනවාද?
- (At all events) I am here (am I not)? (i. d. ව for ම=සිටිනවාමද) මම මෙහි සිටිනවාද?
- Is the box nailed up? පෙට්ටිය වහලා ඇනගසා තිබෙනවාද (ඇනගැසුවාද)?
- Is my coat put out of doors? මගේ කඩාය ඵලියේ වාඩා තිබෙනවාද?
- It is torn much? ඒක බොහොම ඉරි තිබෙනවා
- Is it torn to pieces? ඒක ඉරි කැබලිවෙලා තිබෙනවාද?

Your walking-stick is broken	නවුස්සේගේ සැරමිටිය කැඩී තිබෙනවා
This box has been broken open	මේ පෙට්ටිය කඩලා ඇරී තිබෙනවා
Has that tree come up by the roots?	ඒ ගස ඉදිරි තිබෙනවාද?
It has been pulled up (by some one)	ඒක උදුරදවා තිබෙනවා

N. B.—With the exception of the case mentioned in lesson 67 N. B. II., and the verb වෙනවා, the past, present and future tenses of the involitive mood are strictly involitive, but the pft., plupft., and future pft. tenses express nothing more than the *state* of the thing referred to; whereas the *vol. mood* retains its proper signification in *all* the tenses:—*e. g.* කැඩී තිබෙනවා is simply, *Is broken*, it being uncertain whether any one did it voluntarily or not. කඩාතිබෙනවා *Has been broken* (by some.)

EXERCISE.

Did you ever see an elephant caught? No, but I have seen (them) hunting elephants. Who wishes an elephant to be caught now. I wish a wild buffalo to be caught and killed before sunset. Do you think it can be done? Where was this cow reared? It was reared on the coffee estate where my cow was reared. Our beautiful dog has been given to my cousin. Why do you not give away that ugly dog, what is the use of keeping it? How long is it since you sold off your old furniture? It is now about six months. It is now four years, four months and a few days since my mother died. I have been unwell ever since then. Has this old man been ill for many years? He has been ill ever since I remember. Is it not more than ten days since this box was nailed up? It is not ten days since it was brought here. Are my clothes put in the sun to dry? Your clothes, Sir, were all torn to pieces yesterday, by the very dog that was reared here from the day (it) was born (උපන්ද, පටන්). I saw they were (are) torn to pieces, but I did not know how it happened. Are all the cups and saucers (කෝප් පිට්ටි) broken thus? It is now three days since they were broken. Who has broken your walking-stick to pieces (කැලි කැඩුවේ)? I do not know; I found it broken in the street. Have all the weeds in your garden come up (by the roots)? What weeds come up of themselves (ඉබේම)? They have been pulled up by the coolies. Is it very long since you caught this cold? It is five days and ten hours. This medicine box is broken open. Indeed! it cannot have broken open of itself; it must have been broken open by some one (කවුදෝ). Is it long (වේලා) since you first (පලමුකොට) saw that it was (is) broken open? It is about three hours.

SEVENTY-FOURTH LESSON.—සැතැන්ගතරවෙනි
පාඩමයි.

I, looking about as I went, ran against him.

He, staring about, ran against
me

As he ran his foot struck
against a stone and became
lame

Did he not afterwards hang himself?

My hat is hung on a nail every
day

The sack is hanging on the wall

The bat hangs on what it
pleases

That monkey is hanging by its
tail from a branch of the tree

At what time is the gun fired?

It is nearly time to fire it now

What or what time is called noon?

I wish you would tell me what
this is called

Please (be so kind as) to tell
me what you call နေ့ဇာတာ

Did I not tell you (what animal it was) it was such an animal?

I said to him, go and see whether such a person is ill or well

He replied, I met such and such persons, and they told me such and such things

Whether (though) he be well
or ill he must work

මම අහස බලාගෙන ගිනිත් ම
 හුගේ ඇගේ හැපුණා

ඔහු අහන බලාගන ඇවිත්
එහෙ ඇහේ යැපුනා

ඔහු දුටුදි ඔහුගේ සාකුල ගල
සා හැපි කොරවුනා

ඔහු පසුව එල්ලි මැරුනා නො
වේද?

මගේ නොපිස සැමදිම ඇත
යන ඒලානවා

ගෝතිය බිත්තියේ එලො (එ
ලේ) තිබෙනවා

විවිලා කැමති දෙයක එලෙස
නවා

අර පලවා උගේ වල්ගෙන් ග
ගේ අතතක එල්ලී සිටිනවා

වෙතිල කොයි වේලාවට පත්
තුකරනවාද (පත්තුවෙන
වාද—හිසනවාද)?

දැන් පත්තුකරන්ව ලගසි
රෙමදන් වේලාවයි කියනොත්

මොකද නොහොත් කොසි
වේලාවද [වේලාවද?]

මේකට කියන්න මොකද
කියා හමුණ මට කියනවා

சாமி மெ கூடுகிதி
உயிரியை கிடிகொன்ற மொகார

නියා කරුනාකර මව නිය
 නවානම් මව කැමතියි

අහවල් සතියාසි නියා මම උතු
ට නිව්වා නොවේද?

අනුචලා සනිපසෙන් සිටිනවාද

ලෙඩින් සිහිනවාද නිසා ගි
හින් බලපනන නිසා මම

ඔබව නිව්වා
අඟවල් අඟවල් වා, නා, ත්නත්

මව සඟවුනාය ඔවුන් අහවල්
අහවල් දේවල් මව නිව්වාය

කිසි ඔහු උත්තර දුනා
ඔහු සනීපයන් සිටිනාමත්

අසනීපයෙන් සිටිනානුවුව
මහ ව, ඩිකරන්ව ඕනා.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

I should be glad if the Governor would tell me what particular person to appoint to this office

I will tell you what to do

මේ නිලයට අනවල් නැතැත්
නාව පත්කරන්නටය කියා
උතුමානභිභන්සේ මට කි
යනවානම් මම කැමතියි

අනවල් එක කරන්නටය කියා
මම උඹට කියැහැක

EXERCISE.

Do not stare about in that way as you go, child; if you do, you will run against some one or other. Were either of you two hurt, who ran against each other (through) not looking where you were going? As he ran staring about, his head struck against a tree, and he fell and died at once. Had not his brother hung himself about a week before? No, he suddenly (හදිස්සියෙන්) fell down dead (මැරීවැටෙනවා). Where do you hang your clothes? I hang them on a chair. Can a hat be hung on a chair? Yes, it can both be put on and hung on. As he was falling from the tree he caught hold of a branch, and hung until a ladder was brought (එල්ලී සිටියා.) A bat came one day, and hung itself on a rafter of our house. Will any animals come and hang from the roof of our house to night? Our monkey sometimes hangs five minutes by his tail from something. Can you hang long by your hands on anything? What do (you) call long? Let us suppose half an hour. I do not think I can hang so long as that. Have you heard the gun (වෙඩිලි)? It fired about five minutes ago. At what time was it generally fired? It was always fired at one time. Have (they) not begun yet? No, but it is now nearly time to begin. What is called the world? Did I not tell you what it is? I wish some one would tell me what this strange piece of iron (dative) is called. No one can say exactly what it is. Be so kind as to tell me what (you) call a piece of iron (nom. case). What is this servant called (dat.)? He (dat.) is called John. What do (you) call servant (nom.)? One (dat.) who serves another is called (a) servant. The sun is near to rise (it is near sun-rise). He started near sun-rise. Did I not tell you what animal the lion was? Yes, you said it was an animal of such a kind, but I forget what kind. I wish some one would go and see whether the work has been done or not. Whether the work has been done or not, I must be paid. If he has not told you what particular person to appoint to this office, I will tell you.

SEVENTY-FIFTH LESSON.—නැත්තැපස්වෙති පාඩමය.

Hot and bring this water

Hot this iron for me

මේ චතුර උණුකරලා ගෙන
න්

මේ යකඩ මට රත්කරදියන්

Melt this iron. Dissolve the salt	මේ යකඩ උණුකරපන්. එහි දියකරපන්
I am very hot	මම බොහොම ග්‍රීස්මයි
I was, and am very hot	මම බොහොම ග්‍රීස්ම නිකුණා දැනුත් නිබෙනවා
This stone is hot with lying in the sun	මේ ගල අවිච්ඡි නිසි රත්වෙලා නිබෙනවා
He is warming himself at the fire	ඔහු ගිනිතපිනවා
How did he get warm?	ඔහු ඇඟ රත්කර (or උණුහුම් කර) ගත්තේ කොහොමද?
He warmed himself in the sun	ඔහු අවිච්ඡාප්තා
Put away these things, boy	ලමයා, මේ දේවල් (බඩු) අරන් තියාපන්
I have put them away	මම ඒවා අරන් තිබ්බා
Take off your girdle and clothes	උමේ ඉහපරියත් ඇඳුමුත් ගලවාපන්
Alas! my silver girdle is fallen off and lost	අහෝ! මගේ පිදි හවසිය ගැල වීවැටී නැතිවෙලා තිබෙනවා
Take off your hat and put it down	උඹේ තොප්පිය ගලවා තියාපන්
Skin this pig	මේ උග්‍ර හමගහපන් or මේ උග්‍රගේ හම ගලවාපන්
Take off the husk of this coconut	මේ පොල්ගෙඩියේ ලෙලල ඇරපන් or ගෙඩිය ලෙලිගහපන්
You have talked enough, but worked too little	උඹ කථාකලා ඇතියි, නුමුත් වැඩකලා මදයි
It is nearly time for me to go	මම යන්නට දැන් වේලාව ලගයි
You have trampled on my toes (foot)	මගේ කකුල උඹට පැහැනා
At what time do you return from market?	උඹ කොයිවේලාවට කඩෙ ගිහින් (or කඩෙගිට) එනවාද?
He has (does) a great deal of nonsense (foolery)	ඔහු බොහෝ විෂථිකරනවා

EXERCISE.

How was this water hotted? It was put on the fire (stones ලීපේ නිසා) and hotted. Was this iron heated yesterday? It was melted yesterday, and heated again to-day. Has the oil been melted which congealed (මිදුනා) last night? It has been in the sun and melted. See, all this salt is dissolved. Have you not dissolved it? I have not done it, but I see it is done. I have been very cold all day. How can I get warm? If you wrap (පෙරවාගන්නවා) plenty of clothes (about you) you will get warm. Would it not be well if I were to light (a) fire and warm myself? Yes, or warm yourself in the sun. Is it healthy (සනීපද) to warm in the sun? Not so healthy as

warming by the fire. Has the lead been melted? It has been melted and cast (එක්කරනවා). Have all the things been put away from the table? They have all been put away in the almirah. Has he taken off his shoes? No, but he has taken off his hat and girdle. If you do not bind your girdle on you well, it will fall off and be lost. Alas! I lost my golden girdle last week through this same fault. Why did you not take off your clothes as you were so hot? I was afraid (thought) I should take cold if I did. Can you skin a pig? I can skin pigs, husk cocoanuts, and peel potatoes (ලෙලි අරිනවා). Does the lion when he has caught a sheep, skin it before eating it (හම ගලවා කනවා)? No, he eats it along with the skin (හමපිටින්). These children play quite enough (බොහොම ඇති), but learn too little. This iron has been heated enough (කරලා ඇති). This water has become quite hot enough. Make this gruel (කැඳ) a little thinner (දියකර හදනවා). This gruel is too thin (දිය වෙලා වැඩිසි). How did it get so thin? The coolie poured in some water by mistake (වරද්දගත-බැරිවෙලා). A man trampled on my toes and lamed me (it) much (invol:). If you go amongst that crowd you will be trampled to death by their feet. I have heard that a man has been trampled to death by the elephants in the procession (පෙරහැරේදී). At what time did you return from church? I came back at twelve.

SEVENTY-SIXTH LESSON.—හැඟතැහවෙති පාඩමයි.

Had I been informed of this before hand, I might have avoided the danger	කල්තියා (or කලින්) මම දැන් නොවනම් ආත්තාවෙන් ගැලවෙන්නට තිබුනි
He did not do even those, not to say (setting aside, letting alone) these	මේවා තියා ඔහු-ඒවාමත් කලේ නැ.
He ought not to have done even a little of this work, not to say, all	මේ වැඩ ඔක්කොම තියා විකන්වත් නොකර සිටින්නට ඕනෑව තිබුනා
He ought not to touch these goods, much less, to spoil them	මේ බඩ නරක්කරනවා තියා ඒවාට අහඹයත්වත් ඔහුට හරි නැ.
He has no means of paying his debts, much less, of giving alms	දන්දීම තියා නමාගේ නය ගෙවාගන්නටත් ඔහුට පුළුවන් කම (ගැටියක්) නැ.
He is able to give alms, much more, to pay his debts. Besides paying his debts, he is also able to give alms	නමාගේ නය ගෙවාගැනීම ඇර ඔහුට දන්දෙන්නටත් පුළුවනි
Even a horse can draw this, not to say an elephant	අලියෙකුට තියා අසවයෙකුට නුවුත් මේක අදින්නට පුළුවනි

You cannot wrench it from me,
much less from him
He is utterly regardless of his
highest (most important) in-
terests

He is a person of great uncon-
cern
At what time did you reach
home?

I was permitted to come into
the presence of the king as
soon as I arrived

Even the king approached
(came to) our house to see me
Be careful not to interchange
the words ලොවෙනවා and
ලත්වෙනවා

Let us go near the house
Let us go close by the house
Do not go near that savage dog

We cannot overtake that man
because he goes so fast

When they arrived in England
they went near to the bridge
I went quite close to that place

N.B.—නිසා (setting aside) is generally followed by a negative.

EXERCISE.

Had this been done beforehand, you need not have taken so much trouble. Had you gone a few days beforehand, you might have seen him as soon as he arrived. Go beforehand to-day, and stand near to the door-way. You did not come at all, not to say, come in time (beforehand). He does not perform the duties of this world, much less, care for the things of the next (පරලොව කාරකා). Is it not a duty of this life to care for the things of the next world? It is not only a duty, but it is the most important duty of this life. Besides paying my debts I was always able to give a little money to the poor. He has no means of getting his own living, much less of keeping (රක්කරනවා) you. You cannot conquer a dog, letting alone a lion. He has written me that he did not reach home before twelve o'clock that night. He does not care for that. I know; he always was a person of great unconcern. Had I

ඔහුගෙන් නිසා මගෙන්වත්
එකිව ඒක එදුරගත්ව බැ
ඔහු නමාගේ ඉතා වැදගත්කා
රණා ගැන මුළුමනින්ම නො
සැලකිලිකමින් (කොහෙත්
ම නොසලකා) සිටිනවා
ඔහු බොහොම නොසැලකිලි
කොනෙකි
එකි කොසි: වීලාවට ගෙදරට
සේන්ද්‍රවුනාද (පැමුණුනාද-
ලොවුනාද)?
මම සේන්ද්‍රවුනාගැටියේම මට
රජ්‍යරුවන් ඉදිරියට පැමි
නෙන්නව ලැබුනා
මා බලන්නව රජ්‍යරුවෝ පවා
අපේ ගෙදරට ලොවුනා
ලොවෙනවාය ලත්වෙනවාය
යන වචන මාරුනොකරන
හැටියට ප්‍රවේශවීමේයන්
අපි ගෙට ලත්වෙමු
අපි ගෙට ලත්වෙලා යමු
අර වස බලොව කිව්වු (ලත්)
වෙන්බ එපා
අර මනුෂ්‍යයා එපමන ඉක්මන
ට යනබැවින් ඔහුට කිව්වුක
රන්නව බැ
ඔවුන් එහලන්නව ලොවුන
කල පාලම ලෙට ගියා
මම ඒ සානස කිව්වුවම ගියා

had an opportunity of speaking (කරන්ව ලැබෙනවා) with his father, his unconcern might have been lessened a little (නොසලකිලිකම අඩුකරනවා). Did you reach home last night? I did not get (ලැබෙනවා) to start even. If I get permission to come before the king to-morrow, I shall go in my best clothes (put on and go) and see his majesty crowned (උනන්සෙව ඔවුනන පළඳවනවා). Do you see your children dressed every day? Yes, I see them both bathed (and) dressed. I tried to overtake you on the way (මගදී) but failed. Stand near the table, and see the way I approach this savage dog. ලඟාවෙනවා is used in two senses: that is, first, of simply (නිකමි) arriving at a place (පැමිනීමටයි); secondly, of an exalted person's coming or going to a place (උතුම්කෙනෙක් එනවාටයි). It must not, therefore, be used in this second sense of one's self (නමාම ගැන). ලන්වෙනවා is used only of proximity (කිවිටුකම). Go close by the old house, and stand near the fence (වැට්ට කිවිටුවෙන්). I saw a man standing close to the tree with an axe in his hand (අතේ නියාගන).

SEVENTY-SEVENTH LESSON.—නැතහැගන්වෙනි පාඩමයි.

We salute honorable persons	අපි ගෞරවනීය නැතැතන් ව ආචාරකරනවා
We worship only one being (person), but bow to many	අපි නමස්කාර (or වැදනමස්කාර) කරනෙන් එක්කෙනෙකුට පමනයි, නුමුත් බොහෝදෙනෙකුට වදිනවා
Are not bow and worship often understood in the same sense?	වැදීමත් නමස්කාරකෙරීමත් නොයෙක්විට එක අභිප්‍රාය වට තේරුම්ගන්නවා නොවේද?
True, but we must learn to understand them differently	හැබැයි, නුමුත් අපි ඒවා වෙනස්ලෙස තේරුම්ගන්ව ඉගනගන්ව ඕනෑ
All have their faults and weaknesses	සියලුන්ගේ වරදවම්ත් දුච්ඡකමුත් තිබෙනවා
This earthen vessel has holes (or a hole) in it	මේ මැටි භාජනය හිල්වෙලා තිබෙනවා
Yes, this boy has made it full of holes	ඔවු, මේ ලමයා ඒක පුරාම හිල් කර තිබෙනවා
Are you boring that board?	උඹ ඔය ලෑලල විදිනවාද?
I am boring only one hole in it	මම එක හිලක් පමනක් ඒකේ විදිනවා
Hunters shoot (with arrows) deer and elk and bulls	දඩයම්කාරයෝ මුවන්වත් ගෝනුන්වත් ගොනුන්වත් විදිනවා

Is your house thatched with straw or tiled?
It is boarded

What would be the consequence if I were run over?
Do you shave yourself or get shaven by the barber?

Do you dress yourself?
No, the nurse dresses me
The king and the whole court arrayed themselves in the most beautiful garments
The queen too had put on most costly jewels, and was arrayed (adorned) in the most resplendent apparel

උඩේ ගේ සෙවිලිකර තිබෙත්
හේ පිදුරුවලිගු උළුවලිගු?
එක ලැලිවලින් සෙවිලිකර ති
බෙනවා

මහ කරතයකට යවවුනොත්
මක්වේද?

උඹම රුවිල නපාගනනවාද
නොනොත් පනික්කියාලවා
කප්පවාගනනවාද?

උඹම ඇඳගනනවාද?
නැ, ආයා මම අඟුවනවා
රජුරුවෝත් මුළු රජ පිරිසත්
(retinue) ඉතාමත්ම අලංකාර
ව චන්ද්‍ර පාලකනතා

මහෙසියාමොත් ඉතා අනගින
ආභරන පැලඳගන ඉතා දිස්
නිමත් චන්ද්‍රවලින් සැරසී සි
ටියා

EXERCISE.

Did you salute any one on the way this morning? I saluted a very worthy (honorable) person whom I met. Whom do budhists worship? They worship Buddha (බුදුන් වහන්සේ). Do they not also worship the priests and relics (මහනුන්හාත් සේලාවත් or සංභයාවරුන්වත් බාහුවලවත්)? Do you think it wrong to worship priests and relics? It is no worse than worshipping Buddha. He bowed to me with great civility (බොහෝ සිලාවරකමින්). In what sense did you use the word bow? Only for (dat.) salutation. How can it be ascertained in which sense it has been used? If ordinary (නිකම්) persons are bowed to, it is only salutation, but if priests or relics are bowed to, it becomes worship. Have you any fault whatever? Alas! I have many, and many weaknesses too. How did this chatty get holes in it? It is a very old one, and got holes of itself. See, this box is full of holes. Yes, grubs (worms) have pierced it. Have you an instrument for boring a hole in this table? Yes, here it is, I will bore it (for you). Thank you (බොහෝම සතුකිසි) bore it large. Did the hunters shoot this deer (with a gun) or with arrows (වෙඩිනියා-විද-මර) නවා? They shot the deer with an arrow, but the elk with a gun. Is your house finished thatching with straw? It is not being thatched with straw, but roofed with tiles. Board up this window (ලැලි ගහලා වහනවා). It was boarded up a week ago. Has the place been boarded up where the wall fell down? A child was run over and killed yesterday. Have you shaven to-day? Not yet; but I do not shave myself, I get shaven by your former barber. Do these children dress themselves? No, the nurses dress them. Do these gentlemen dress

in beautiful clothes? Yes, and the ladies are daily adorned with the most costly jewels. Who crowned the Queen? I do not know, but some kings crown themselves.

SEVENTY-EIGHTH LESSON.—හැතෑ අවවෙති පාඩමය.

I accepted his present

මම ඔහුගේ තෑග්ග පිළිගනා
or ඒත්තුගනා

He received us as friends

ඔහු මිත්‍රයන්කොට අපව පිළි
ගනා or ඒත්තුගනා

I confessed my faults

මම මගේ වරද කියා දුනා

He confessed that he had done
wrong

ඔහු වැරදිකලාය කියා කියා
දුනා

He acknowledged that he had
done a great injustice

ඔහු මහත් අයුක්තක් කලාය
කියා ඒත්තුගනා

He acknowledged his faults

ඔහු තමාගේ වරද ඒත්තුගත්
තා

These laws were changed either
in the eighth century or in
the 850th year of the chris-
tian era

මේ නීති පනත් ක්‍රිස්තු වර්ෂ ෮ ව
සියයේදී නොගොත් අවසිය
පනහේදී වෙනස්කලා (වෙ
නස්කරන්ට යෙදුනා)

Dry your body and change
your clothes

උඹේ ඇඟ තෙතමාත්තුකර
ඇඳුම් මාරුකරපත්

Can you change this money?

උඹට මේ කාසි මාරුකරන්ඩ
සුළුවිණ?

Alter this letter which is writ-
ten incorrectly

වැරදිලෙස ලියා තිබෙන මේ
අකුර වෙනස්කරපත්

Go to the office and change
this book; it is not this
which is wanted

කන්තෝරුවට ගියත් මේ
පොත මාරුකරපත් ඕනෑ
කරනෝ මේ න නොවෙයි

Mix this wine and water

මේ මුද්‍රිකපානයත් වතුරත්
මිශ්‍රකරපත්

Do not mix with bad people

නපුරු මනුෂ්‍යයන් සමග මිශ්‍ර
වෙන්ඩ එපා

Is the water running out of
the chatty or running over?

වතුර කලගෙඩියෙන් වැක්කෙ
රෙනවාද ඉතිරෙනවාද?

How can (will) it run over
without running out?

වැක්කෙරෙනෝ නැතුව ඉති
රෙනෝ කොහොමද?

Do not spend all your money,
but reserve a little

උඹේ මුදල් ඔක්කොම වියදම්
නොකර විකක් ඉතුරුකර
ගනිත්

The money which is (may be)
left I shall give as a present
to you

ඉතුරුවෙන මුදල් මම උඹට
තෑග්ගක්කොට දෙනවා

The money which is (has been)
left should be given to our
cousin who was married
yesterday

ඉතුරුව (ඉතුරුකර) තිබෙන
මුදල් ඊයේ කසාදබැණ අපේ
මස්සිනාට දෙන්න යුතුයි

He is far gone (at the last); I
fear he will not survive

ඔහු බොහෝම අවතීව්වෙලා
ඉන්නවා ඔහු ඉතුරුවෙත්
ත් නැත කියා මට හිතෙ
නවා

EXERCISE.

He has confessed that the presents he accepted are bad. We cannot obtain pardon from any one unless we confess our faults (to him). He accepted every thing we said and acknowledged that it was right. He confessed to me that he (had) acknowledged before you that he had done much injustice. Did you acknowledge that you did not receive us as friends but as enemies? I acknowledged no such thing, but voluntarily confessed that I had committed many faults. In what century of the christian era were those laws of the Roman empire altered? They were altered in the 534th year of the budhist era. How many things alter with the progress of time (කල් සාමයේ)! You too have much altered of late (අවසන්ව). It may be perhaps, that I seem altered because I have just now changed my clothes. True, you have changed your clothes, but they are what you wore last week, and you have not altered them. Alter in some way or other all the things in this room. We have altered them all, and changed some. How wet you are! You have neither dried your body, nor changed your clothes. Who has mixed water in this oil? It must have got mixed when I changed the oil this morning. Why do you mix with such people as they? As oil will not mix with water, so neither (මමත්) will I mix with the bad. All the water has run away out of the vessel (වැස්සෙහිලා ගිහිත්). Did it run over? A little ran over at first, and the rest ran out through a hole which was in the bottom. How much money have you saved? I have not spent a challee, but saved all. Save (keep) the water which runs over. Drink a little of this water, and save (reserve, leave) a little for me. I am keeping (නිසාගත ඉනනවා) the bread which remained over (was left) yesterday. My cousin who is to be married to-day, intends to reserve one pound monthly of his salary, and to give what is left besides to the poor. If I survive, I hope to be able to save a great deal of money from the household expense (ගෙදර වියදම) to do good (with).

SEVENTY-NINTH LESSON.—හැතැරැනවෙනි පාඩම.

The magnet attracts iron	කාන්දුවට යකඩ ඇදෙනවා
This tree is drawing (taking) root	මේ ගහ මුල් අඳිනවා
The rope is dragging after the cow	ලඞුවා එලඳෙන පස්සේ ඇදෙනවා

His heart hankers (draws) after
worldly things
He is much attached to me

These goods are very dusty
(covered with dust)
How much smoke this fire
makes!
I dreamed that I bought a
book for a challie

I dreamed that I saw you fall
from a high place

I had a dreadful dream last
night
If four be subtracted from ten
how many remain?

How many are two and three?

How much do five and six
make when added together?
Divide twenty-eight by four
Our house is in the town itself

He lives outside the town

His house is a little beyond
the fourth (mile) post

I thought it was on this side
the fifth (mile) post

It will be (is) about two-thirds
of a mile on this side

Do your goods sell?
This door will (does) not shut
These high mountains are seen
to a great distance
Mark the boundaries of this
land
Birds roost in nests; lions
(sleep) in caves
I get five per cent. interest for
my money

ඔහුගේ හිත ලෝකික දේවලට
ඇදෙනවා
ඔහු මට බොහොම ඇළීමට සි
ටිනවා
මේ බඩුවල බොහොම දුපිලි
වැහි තිබෙනවා
මේ ගිනෙහන් කොපමන දුම්
ගහනවාද!
මම සල්ලියකට පොතක් ගත්
බව මට සවිස්තයෙන් (හින
න්) පෙනුනා
උඹ උස්තැනක සිට වැටෙනවා
මම හිනෙන් දුටුවා or මට...
පෙනුනා
ඊයේ රෑ (රාත්‍රියේ) මම හයා
නක හිනෙක් දුටුවා
දහසෙන් හතරක් අඩුකරන
වානම් කියක් ඉතුරුවෙන
වාද?
දෙකයි තුනයි (or දෙකත් තු
නත්) කියද?
පහත් හයත් එකතුකරපුවාම
කියක්වෙනවාද?
විසිදුට හතරෙන් බෙදපත්
අපේ ගෙදර නුවරම තිබෙන
වා
ඔහු පදිංචිව සිටිනෙන් නුවරින්
පිටයි
ඔහුගේ ගෙදර හතරේ කනු
වට විකක් එපිටයි (එසෙයින්
තිබෙනවා)
එක පහේ කනුවට මෙහෙයින්
තිබෙනවාය කියා මම හිතු
වා
එක හැතැක්මකින් තුනෙන්
දෙපතුවක් පමන මෙහෙයින්
තිබෙනවා
උඹ බඩු විකිනෙනවාද?
මේ දොර වැගෙහෙන් නැ
මේ උස ඇති කඳු බොහොම
එපිටට (ඇතට) පෙනවා
මේ බිමේ මායිම් සලකුණුකර
පත් (ලකුණුකරපත්)
කුරුඳුගේ කුඩුවලත් සිංහ
යෝ ගුහාවලත් ලිහිනවා
සියේට පවුන් පහක් බැගින්
මගේ මුදලට පොලී ලැබෙ
නවා

My money is put out to interest at the rate of five per cent. සියයට පවුන් පහහතතේ (or බැහින්) මගේ මුදල් පොලී යට දී තිබෙනවා

EXERCISE.

Is wood attracted by the magnet? No, but iron is. As the needle is attracted by the magnet, so is the heart of man by worldly things. If these trees are to take root (මුල්ගදින්නවා) the soil must be loosened a little with the mammotie. Your cloth is dragging after you on the ground. As the heart of one man hankers after drunkenness, the heart of another is drawn towards good things. Every one was much attached to your father. Those we are most attached to are often taken from us first. It is not right to be much attached to the world and to worldly things. The hearts of some men are covered with the dust of worldly things (දේවල් නැමති දුවිලි) and the hearts of others are filled with it and quite spoilt. My coat is very dusty (අලලා). This table is very dusty (බැහි). Put that fire out, it makes much smoke. We cannot stay in that room, it smokes (so) much. I dreamed last night that five and six were ten (හිතෙන් හිතුනා-කල්පනාවක). I have often had dreadful dreams. I have had many absurd (මෝඩ) dreams too. I dreamed that all my money was put out to interest at the rate of five farthings per cent. and I thought it a large sum. Add together twenty and thirty-five; divide that sum by eleven; from what is got from that (එයින් ලැබෙන ගනන) subtract three, and add ten to the remainder (ඉතුරු ගනන); then the last sum is twelve, is it not? Is your house in the village itself? Yes, but we formerly lived outside the village. Do you think it is better living inside the village or outside? I like living within the village myself (මමනම්); but my father likes the old place best. Are the mountains which are beyond Kandy seen at sea? Those which are to the south of Kandy are seen a long way out at sea. Go and stay a little on this side the twentieth mile-post, and you will then see me standing a little on the other side of it. No one's goods sell like those of the man who lives about four-fifths of a mile beyond your house. Fowls roost in trees, and wild beasts in forests. This door will not shut, because it is broken.

EIGHTIETH LESSON.—අසූවෙනි පාඩමය.

There is preaching in our church (or chapel) weekly	සූමානපතා අපේ පල්ලියේ දේ සතුව තිබෙනවා
There will be (is) preaching in English next Wednesday	එන බදාදා ඉංග්‍රීසියෙන් දේ සතුව තිබෙනවා
At what time does the service commence?	දේසතාව කොයිවේලාවට (කි යට) පටන්ගන්නවාද?

The preaching (or service) will
begin at six

There was preaching here last
week too

(They) sing first, then pray,
and preach last

There will be a meeting held
here in a fortnight

I think there will be meetings
held throughout the year

I would rather burn that coat
than wear it

I would rather all my riches
were lost than my good
name

Do not lose your good name

Pour out a glass of wine, and
a little water into another
glass, and bring (them)

He told me, shedding tears,
of all his difficulties and
hardships

He made great supplication,
weeping and lamenting

They are disputing who shall
(must) speak first

They are disputing (divided,
opposed) about what time
the eclipse of the sun will
take place

We have long been at variance
about our inheritances

What place are you going to
(favour), Sir?

I am going to (my) village
Some thieves broke into our
house, and plundered all our
goods

දේසනාව හයට පටන්ගෙන
වා ඇති

ගියසුමානයෙන් මෙහි දේසනා
ව තිබුනා

පලමුකොට ගීතිකාකර, පසුව
යායුකර, අනන්තව දේස
නාකරනවා

සුමාන දෙකකින් මෙහි මිටිම
ක් පවතිනවා ඇති

මේ අවුරුදු මුළුල්ලේ මිටිම්
පවතිනවා ඇත නිසා මම
හිතනවා

ඔය කඩය අඳිනවාට වඩා මම
ඒක පුළුස්සාදමන්ට කැම
තියි

මගේ හොඳ නාමය නැතිවෙ
නවාට වඩා මගේ සියළු ව
ස්ත නැතිවෙනවාට මම කැ
ම තිබ්

උඹේ හොඳ නාමය නැතිකර
ගන්ට ඒපා

වැයින් විදුරුවකුත් නව විදු
රුවකට වතුර ඒකකුත් ව
ක්කර ගෙනෙත්

ඔහු කළු වගුරුවමින් (හෙල
මින්, හෙලා) නමාගේ සියළු
අසිරු අමාරුගෙන මට කිව්
වා

ඔහු අඩා වැලපෙමින් බොහෝ
කනකලවිකලා

ඉස්සරව කථා කරන්ට ඔහු
කවිදකියා ඔවුන් වාදකර
නවා

සූර්යාත්ග්‍රහනය කොයිවේලාව
ට සිඛවේද කියා ඔවුන් හෙ
දවනවා

අපේ උරුමගැන අපි බොහෝ
කලකහිට හෙදව සිටිනවා

නමුත්තාන්සේ කොයහට
(කොතනට) යහපත්වෙන
වාද?

මම ගමට යනවා

ගොරුවගසක් අපේ ගේ හාග්
(බිඳ) අපේ බඩු ඔක්කොම
කොලලකැවා

EXERCISE.

Is there preaching in English in this town? There is preaching every week here in English, Singhalese and Tamil. Next Wednesday evening there will be preaching in the French language. At what time will (it) commence? I think (it) will begin at half-past six. Prayer meetings were held in this place every day last week. The minister began with prayer; we then (පසුව) all sung a beautiful hymn, and one of us concluded that service (එ මෙහෙය) with prayer. Who preached in your church yesterday morning? No one preached, but a prayer meeting was held. He would rather burn that book than read it (කැමතිවෙයි). He preferred burning his old clothes to giving them to the poor (කැමතිවූනා). It is not every man who prefers losing his riches to his good name (කැමතිවෙත්තේ සැමදෙනාම නොවෙයි). Pour me out a cup of tea, and pour a little water into another cup and give to this boy. Have you thrown away (අහක විසිකරනවා, දමනවා) the coffee which was made yesterday? No, but I will. He came to me shedding tears, and when he had become a little calm, told me of all the hardships he had met with since (after) I saw him last. They supplicated most humbly that we would give them all they ask (ඉදහනැවියට or දෙන්නට කියා). They cried out with pain (වේදනාවෙන්) greatly weeping and lamenting. He wept and lamented over (about) the death of his brother. They supplicated the judge (dat.) night and day that he would not condemn them to death. Do not dispute about such a trifling thing. What advantage (එල, ප්‍රයෝජනය) did you get by disputing so much yesterday? Persons who dispute angrily with each other soon become altogether at variance. Are not your brothers at variance with each other about some trifling thing or other (මොකක්ද සුළු දෙයක්)? They first disputed about the eclipse of the sun, and because they could not agree, became angry, and have been at variance ever since. What place did you favor yesterday, Sir? I went to Kandy, and returned immediately because it looked like rain. Did not some thieves catch you, and plunder all you had, with you? True, and I am now going with this policeman to catch those robber lads (කොලකාර කොලන්).

EIGHTY-FIRST LESSON.—අසූචික්වෙති පාඩමය.

He defers his duties	ඔහු තමාගේ සුතුකම් අතපසු කරනවා
Our affairs always get deferred	අපේ කාරකා නිතරම අතපසු වෙනවා
It is dangerous to defer the salvation of the soul	ප්‍රාන ආත්ම ගැලවීම අතපසු කෙරීම ආත්මා ඇති දෙයකි

This life is short and uncertain

The relationship between us and our parents is a close one, but it is insignificant when compared with the relationship between us and our Creator

Appropriate the exalted promises contained in the Divine Word

Apply (compare, fit) what has been said to yourselves, and see what sort of persons you are

You cannot claim (obtain as belonging to you) pardon of the king; you must obtain it as (in the manner of) a favour

Few are content to wear the beautiful robe of humility

Nevertheless, many desire to wear the crown of life

Will such sinners as we (like us) be permitted to eat of the tree of life (life tree)?

There is One who can exalt (bring) us to that dignity

(You) must obtain pardon through the fountain (stream) of His blood, and become reconciled to God

(You) must forsake the way of sin (sin way) and go (travel, act) in the ways of holiness

We must through Him obtain a new vitality, and live (act, pass time in) a new life

මේ ජීවිතය ඵලාංකුට අනිසි රචනාවකි

අපේ මව්පියන් සහ අප අතරේ තිබෙන නැතහොත් කිසිවක්, නමුත් අපේ මව්පියන් සාරය අතරේ අප අතරේ තිබෙන සබන්ධයට ඒක සමානකර බැලීමට ඒක සුළුයි

දේව වචනයේ අඩංගු නිබන්ධන උත්කෘෂ්ට පොරොන්දු අපි නිකරගනිමු

කියන්නට යෙදුන දේවල් නුඹලාට අදාලකර නුඹලා කොහොම අයවල්ද කියා දැනගනිමු

කමාව නුබට අපිත්දෙයක් කොට රජුරුවන්ගෙන් ලබාගන්නට බැ; කරුණාවක් වසයෙන් (or කරුණාවෙන්) ඒක ලබාගන්නට ඕනෑ

යටගන්නට නැමති අලංකාර වස්ත්‍රය පැලඳගන්නට සතුටු වෙන්නන් සල්ප්දෙනෙකි එහෙත් බොහෝදෙනෙක් ජීවන ය නැමති ඔවුනට පැලඳගන්නට ආසාවෙනවා

අපවැනි පවිත්‍රකරණයට ජීවන ව්‍යුහයෙන් නැතහොත් ලැබේද (or ඉඩ, අවසර ලැබේද)?

ඒ උතුම්කමට (උසස්කමට) අපව පවුනුවන්නට පුළුවන්වූ කෙනෙක් සිටිනවා

උච්චතන්සේගේ ලේඛනයක රනකොටගෙන කමාව ලබාගෙන දේවියච්චතන්සේ සමග සමාදානවෙන්නට ඕනෑ පාප මාග්ගය අත්ඇරදමා පුඩකමේ මාග්ගවල යන්නට (ගමන්කරන්නට, ගැසිරෙන්නට) ඕනෑ

අපි උච්චතන්සේ කරනකොට ගෙන අළුත් ප්‍රානවත්කමකට පැමිණ, අළුත් ජීවිතයකින් ජීවත්වෙන්නට (ගැසිරෙන්නට, කල්ගෙන්නට) ඕනෑ

(If you want) to wear the crown of life in the next world, (you) must wear the robe of His righteousness in this

Subdue evil lusts, exclude worldly desires from the heart, and pass (your) time doing the works of love to God and man

පරලොවදී ජීවිතය නැමති ඔබ
නිසා පැලඳගන්නවනම් මේ
ලොවදී උඩහන්සේගේ ධර්ම
භික්ෂවකම නැමති වස්ත්‍රය
පැලඳගන්න ඕනි

නසුරු ත්‍රිශ්භා මැඩපවතී,
ලෝකික ආසාවල් හිඟෙන්
පහකරදමා, දෙවියන්ගෙන්
සේවත් මනුෂ්‍යයන් ප්‍රේම
විමේ ක්‍රියාවල්කරමින් කාල
ය පසුකරපලෝ

EXERCISE.

There would be no wrong in procrastinating if duties became easier by doing so. You have deferred your religious (ආත්මික) duties hitherto from day to day; but consider how dangerous it is to defer the salvation of the soul. I suppose (හේමයි) you have made a covenant with death, that (he) shall warn (inform) you in time, and give you opportunity to repent. But such covenants and promises are not valid (වලගු නැ) before the Almighty Judge. You will find even in this world that they are annulled (අවලගුවෙනවා). He can annul them any day he pleases, and some time or other will do so. We consider him a wicked (දුෂ්ට) person, who disregards the relationship between himself and his parents. How much more wicked then is he who, knowing the relationship between himself and his Creator, does not act according to it! What is the relationship between us and God? He is our Creator, Governor, Preserver, and Saviour. We belong altogether to Him, and to serve Him with all our mind (සිහියෙන්) and heart and strength all our life, is not only our duty, and a thing most profitable to us, but it is absolutely (මුළුමනින්ම) necessary for our happiness (ඕනෑමකරනවා). Shall we be saved if we do that? Certainly. I thought Paul has said (නියානිකවෙනවා) that by deeds of law no man can be justified (ධර්මිකවකරනු ලබනවා). True, and my meaning is, not that any one can be saved through that state itself, but that only those are saved (ගැලවෙනවයි) who have thus given up (බාරදෙනවා) their hearts entirely to God. And who are those who have thus given up themselves (බාරවෙනවා) to the will of God? Only those who have repented, believed on Christ, obtained pardon through His merits, and have their only hope of entering Heaven fixed, not upon themselves, but upon Christ alone. Therefore, I may say again what I said before, that if we are in that way consecrated (කැපවී සිටිනවා) to God, we shall undoubtedly be saved: it is the proof that we are united to Christ, (සමන්විත, බැඳී), are one (එකම) with Him, have obtained salvation through Him, are partakers of Divine mercy

and peace now, and are heirs of eternal happiness. Have such beings as we permission to appropriate the glorious promises contained in the Holy Scriptures? They are all given to sinners who perceive that they need the Gospel, and who obey it. We are all related (සමන්ධවී සිටිනවා) to God, but that relationship will become a curse to us sinners, unless we become related (united සමන්ධවෙනවා) to Jesus Christ. We cannot obtain the crown of life by way of merit (කුසල්වසයෙන්). We must not only be content, but must with joy (ප්‍රීතියෙන්) desire to accept it as a gift of God. Many persons instead of applying what the minister says to themselves, consider how it applies (අදාලවෙනවා, වැටහෙනවා) to others. How many persons there are who, whilst desiring to wear the crown of life in the next world, are quite unwilling to wear the robe of humility in this world! If we wish to drink of the river of life and eat of the tree of life in Heaven, we must here drink the blood and eat the flesh of the Son of God. How can He give us His flesh to eat and His blood to drink? Is that a hinderance (බාධාවක්) to you? Do not understand it literally (වචනවල හැසිරීම), but figuratively. As our Lord said, there is no profit from the flesh itself; it is the spirit that is profitable to us, and makes us live (ජීවත්කරනවා). We should receive no profit whatever, though we were to eat all His flesh; but if we understand the spiritual meaning of His words, we may become united to Him, and obtain spiritual life (vitality) from Him, through what he did for us whilst in the flesh (මාගේ සේවය or සැරිසරයෙන්) and by the flesh. As we live bodily through what we eat, so must we live spiritually through Christ.

EIGHTY-SECOND LESSON.—අසූදෙවනි පාඩමයි.

If there is anything over bring it to me	වැඩිපුර යමක් තිබෙනවානම් මම ගෙනෙත්
He talks superfluously	ඔහු වැඩිපුර කථා කරනවා
If he does any work over, I pay him	ඔහු වැඩිපුර යම් වැඩක් කරනවානම් මම ඔහුව ගෙවෙනවා
If there is any money over, keep it yourself	කාසි වැඩිපුර තිබෙනවානම් උඹම තියාගන්න
* Can man do good works superfluously (works of supererogation)?	වැඩිපුර යහපත් ක්‍රියාවල් මනුෂ්‍යයාට කරන්නට පුළුවන?
He can do nothing good in excess of his duty	නමාගේ යුතුකමට වඩා වැඩි පුර යම් යහපතක් ඔහුව කරන්නට බැ
When we met each other we talked about the persons we had passed on the road	අපි එකිනෙකාට මුහුණපුරා වගේ අපි පසුකර ආ හැකි තනන් ගැන අපි කථාකළා

It is now after five

You have spent your life in idleness

The proper time for repentance has now altogether passed away

The darkness has passed away, and the true light now shines

What (how) is his appearance?

He seems like a very low (vile) person

He speaks as if he were some great person

They look like (as if they were) servants

They look like (to) servants

He is not a friend, but only an acquaintance

He seems angry

He is soon irritated

They seemed satisfied

He looked very angrily at me

I have learned this by experience

Things which have been experienced are not soon forgotten

* N.B.—The application of වැඩිපුර in this sentence, as well as that of පමණක් in the preceding lesson, is not known. Though the words are correctly used and well understood, their reference is unknown, and it will therefore be necessary in using them to point out to what the *overplus* relates, and in what the *relationship* between us and God consists.

EXERCISE.

Do not waste (නාස්තිකරනවා) but save those there are in excess. Had you any bread in excess? Yes, we had three loaves over, but there is not too much to-day. These industrious (කඩිසර) men always do over-work. These boys sometimes learn more than the teacher tells them. Can we do good works in excess of what God desires (කැමතිවාව වඩා වැඩිපුර)?

දැනට පහ පසුවේලා තිබේ නවා

උඹේ ජීවිතය කම්මැලිකමින් පසුකලා

පසුතැව්ලීම්මට නිසි කාලය දැනට මුළුමනින්ම පසුවේලා තිබෙනවා

අත්ධකාරය පහවී සැබෑවූ ආලෝකය දැන් බබලනවා (බැබිලෙනවා)

ඔහුගේ පෙනීම කොහොමද? ඔහු බොහොම නිවකෙනෙක් වා වාගේ පෙනවා

ඔහු ලොකුකෙනෙකො වාගේ කථාකරනවා

ඔවුන් වැඩකාරයෝවා වාගේ පෙනවා

ඔවුන් වැඩකාරයන්මෙන් පෙනවා

ඔහු මිත්‍රයෙක් නොව අදුනන් කෙක්වා පමනයි

ඔහු තරහෙන් ඉනනවා වාගේ පෙනවා

ඔහුට ඉක්මනට තරහයනවා

ඔවුන් සතුටුවා වාගේ පෙනුනා ඔහු බොහෝ තරහෙන් මා දෙස බැලීවා

මම මේක අත්දැකලා (or අත් දැකීමෙන්) දැනගත්තා

අත්දුටු කාරණා ඉක්මනින් ම හඳුනාගැනීමට හෝ නැතිවීමට හෝ නැතිවීමට

Even angels cannot do that. Nevertheless God graciously (සරුනාව) accepts the service we do in faith (ඇදහීමෙන්) though it is defective and short (අඩුඑහුඩුව). Have you passed any one on the road to-day. I passed three persons I met (මුන ගැහුන), and five who (were) coming this way (මේදිහ වට එන). Will they pass much time here? If they meet (සමුවේ නවා) their father returning, they will not pass much time here. Is it not past six? It is past seven. If man passes his life without repentance, he will repent when the proper time has passed away, and pass eternity without joy, in sin and sorrow. Dispel (පහකරනවා) the darkness from your mind, and accept with joy the true light which now shines. What sort of a person did he seem like? He seemed like a very honorable person. Did you observe (බැඳවා) how his appearance (was)? As soon as we faced (මුනගැහෙනවා) each other I saw that he was very angry. He is not my father, but only a brother. He was not only an acquaintance, but a trusty friend. Do the things you have experienced seem good? Some of the things I have experienced seem good, and some seem bad. Have you forgotten anything which you once learned by experience? I have forgotten more than I remember. How soon you get angry about things you have not experienced. I should have been unable to learn these things so well, had it not been for having experienced and learned them myself (දැනගන්නාසින් මිස නැත්නම්).

EIGHTY-THIRD LESSON.—අසූතුන්වෙනි පාඩමය.

Do not set free or unloose a dog which is tied	බැඳලා ඉනන බලලක් මුදන් වන්න ලිහන්වන්න එපා
He delivered me from a heavy lawsuit	බරපතල නඩුවකින් ඔහු මා මිදුවා
Did you not bribe him to settle (decide) your case?	උඹේ නඩුව බේරන්ට උඹ උන් නාත්සේව අලෙස් දුනෙන් නැද්ද?
He has got clear of (free from) the man who annoyed him	ඔහුට (නමාව) හින්සාකල මහු මෑයාගෙන් ඔහු මිදුනා (බේරුනා
Man cannot be altogether free from sorrow in this world	මනුෂ්‍යයාට මේ ජීවිතයේදී එහෙවැරිවීම දුකෙන් මිදෙන්නට බැ
Budhists say that beings suffer misery for a time in hell, and again get free from it	සත්ත්ව කලක් අපායේ දුක් විඳි නැවත එයින් මිදෙන වාස කියා බුද්ධාගමිකාරයෝ කියනවා
The mud which was in this water is all settled (set free, precipitated, congealed)	මේ වතුරේ තිබුන මඩ ඔක්කොම මිදී නිබෙනවා

This oil and water are congealed	මේ තෙල්ත් වතුරත් මිදි තිබෙනවා
The milk is curdled	නිරි මිදි තිබෙනවා
I have rented (taken on rent) this garden	මම මේ වහන බද්දට අරන් තිබෙනවා
I have hired this house	මම මේ ගේ කුලියට අරන් තිබෙනවා
I thought you had taken it on lease	උඹ ඒක බද්දට අරන් තිබෙනවාය නිසා මම හිතුවා
He has given security and taken a bridge toll for this year for £500	ඔහු ඇපදී (or තියා) මේ අවුරුද්දට පවුන් පන්සියයකට පාලම් රේඛයක් අරන් තිබෙනවා
He was bound over for six months in two securities of £100 each	පවුන් සියය සියය බැගින් ඇප භාරයන් දෙදෙනෙක් ඔහු ගෙන් අරන් ගමාසයකට ඔහුගේ ඇග බැඳෙව්වා
He bailed himself out in two securities of £20 each	ඔහු පවුන් විස්ස විස්ස බැගින් ඇප භාරයන් දෙදෙනෙක් දී නිදහස් වුනා
The magistrate liberated them on bail	නඩුකාර නැත ඔවුන්ගෙන් ඇප අරන් ඔවුන් නිදහස් කලා
They both marry and give in marriage	ඔවුන් සරනපාවගන්ට සහ සරනපාවාදෙන්ටත් යෙදෙනවා
If the complainant wins, the defendant must lose	පැමිනිලිකාරයා දිනනවානම් විත්තිකාරයා පරදිනනවා (or පැරදෙනවා) ඔහා

EXERCISE.

Did you unloose the horse which was tied to this post yesterday? No, but I set free the cow which had got her (the) rope twined about her (the) legs. My friend delivered me from a great danger which had come upon me who two days ago escaped a heavy lawsuit. Who decided your case? We did not go to court; we decided it ourselves at home. Have you never bribed the judge? He is an impartial person; he will not accept bribes. I wish we could get clear of all difficulties and sorrows, and of all bad men. Do you think that those who fall into hell will ever get out of that place? Buddhists say, that even for one sin countless ages (අසංඛකාලවල්) of misery must be endured, and yet that even men who have committed myriads (කෙලෙසෙන්) of sins will at length get free. If men act in this world so as to require to go to hell, they will certainly so act there as to require to stay there for ever. The only way to get free from sin and sorrow is to accept in the appointed way the redemption (deliverance මිදීම) which is provided for us through Jesus Christ. Who can save us from

so great a danger? There is One who can deliver us from every calamity. Did the water freeze last night? It freezes every night, and the oil is frozen all day. The mud has all sunk (බැහෙනවා) to the bottom of this water, and the water is frozen. Have you taken this house on a lease for a year, or do you rent it monthly? I rent it monthly, but the garden I have taken on a lease for ten years. Who has taken (අරගන ඉනනවා) this arrack farm (අරක්කු රේඤය) this time? My brother has given security, and taken both it and the bridge toll for two years, for £1,000. Did (they) not bind you over to keep the peace for a year, in four securities of £100 each? No, I bailed myself out on security for £300. The magistrate says he will liberate all the prisoners if they (will) give bail. Did the complainant win or lose? He both won and lost: he won his case, but lost (නැතිකරනවා) his money.

EIGHTY-FOURTH LESSON.—අසුහතරවෙනි පාඩමයි.

- I invited a few friends, but they did not come මම මිත්‍රයන් 'භවල්පදෙනෙක් කැඳව්වා, නමුත් ඔවුන් ආවේ නැ.
- I called in (invited and got) some friends to our house yesterday මම රැස් මිත්‍රයන්වගයක් අපේ ගෙදරට අඩනසාගතකා (කැඳවාගතකා)
- He pretended to be a pandit නමා පඬිවශයෙන් කියා ඔහු බොරුවට පෙනෙත්ව උත් සහකලා
- He tried to make me think he was a king නමා රජකෙනෙක්යනියා මම හිතවත්ව උත්සහකලා
- I perceived that he was a learned person ඔහු උගත්කෙනෙක් බව මට දැනුනා
- I understood from his conversation that his brother was ill ඔහුගේ සහෝදරයාට අසනීප බව ඔහුගේ කථාවෙන් මට හැඟිණියා (හැඟුනා)
- Protect these plants from the sun මේ පැලෑටි අවිවෙන් (අවිවට) මුවාකරපන්
- Your house cannot be (is not) seen here, because it is shielded (hidden) by that large tree උඹලාගේ ගේ අර ලොකු ගහ ව මුවාටෙලා තිබෙනබැවින් මෙහාට පෙනෙන්නැ.
- During the eclipse of the moon, the moon is hidden from the sun by the earth චන්ද්‍රාංශයෙන් හඳ පොල වට ඉරේ එළියෙන් මුවාටෙලා තිබෙනවා
- Can we conceal ourselves by anything from death මරනයෙන් යම්කිසි මුවාටෙන් ව අපට සුළුවන?
- There is no way of protection so as not to be overtaken (caught) by common calamities පොදු විපත්තිවලට අසුනො වෙන හැටියට මුවාටෙන්ව හැටියක් නැ.

There is nothing here to protect us from the sun
This umbrella is a protection from the sun
I was amazed at his impudence

I am delighted that I have made your acquaintance, Sir
How soon this water clears!

This blind man's eyes are now cleared (restored, opened)
My heart is now cleared (relieved of all)
This matter is (has been) cleared up
This man clears up (explains) involved (confused) matters
This thread is raveled
The cow has got the rope twisted about the post
All his affairs are confused

Bring a small quantity (a morsel) of sugar or paper
Rain particles (small rain) are now falling everywhere alike
It drizzles

අවිවෙත් (අවිච්ච) මුවාවෙත්ව
මෙහි අපට කිසිදෙයක් නැ
මේ කුඩේ අවිච්ච මුවාවක්ව
නිබෙනවා
ඔහුගේ ලැජ්ජානැතිකම මම
විස්මයත්වුනා
මම හමුකනාත්සේව ඇදිනහ
හතාට මම බොහොම ප්‍රීතියි
මේ වතුර කොපමන ඉක්මනි
ත් පැදෙනවා (පැහැදෙන
වා) නොවේද?
මේ අන්ධයාගේ ඇස් දැන් පැ
හැදී තිබෙනවා
මගේ හිත දැන් පැහැදී තිබෙ
නවා
මේ කාරනාව පැහැදී (පහදා)
තිබෙනවා
අවුල්වී තිබෙන කාරනා මේ
මනුෂ්‍යයා පහදනවා
මේ හුල් පටලාවී තිබෙනවා
ඵලදෙන ලක්‍ෂ්‍ය කිහිපයේ පටල
වාගන ඉනනවා
ඔහුගේ සියළු කාරනා අවුල්වී
(පටලාවී, විඝටුවී, කලබල
වී) තිබෙනවා
සිනි නොහොත් කඩදැසි පො
දක් ගෙනෙත්
පොඩි වැහිපොද දැන් හැම
තැනම පොදුලෙස [එකාකා
රයෙන්] වැටෙනවා
වැහිපොදගහනවා

EXERCISE.

I invited them all to come to the marriage feast (එන්ට් කිසා කැඳව්වා), but not one came. Afterwards I called in some poor and blind and lame, and made them a feast (මහලා කැමක් සාදා දුන්නා). He pretended that he was my brother (ගහෝදරයා බව). He tried to make us think that black was white. You made him think that he was some great person. I wished to make him think that he was a very insignificant (සුළු) person. Did you not perceive that some calamity had befallen him? Yes, I understood from his conversation and from what he had before said, that he was in trouble. Explain to me these confused matters, so that I shall understand them (මම හැඟියන හැවියව). How can I? You comprehend nothing (හැගෙනවා). I intimated (හැඟව්වා) to him that he would be punished, if he did not protect all the plants from the sun. I made him comprehend (හඟවාදුන්නා) what great danger

he was in. He explained (බෝරුමිකරදෙනවා) to me why flowers protected from the sun do not fade so soon. If I go along hidden by you I shall not be seen by any one. As you pass that wicked man on the road, you must go shielded by something so as not to be seen by him. Who can protect himself from (or against, dat. or abl.) death? This umbrella is so torn, it is no protection at all from the sun. The eyes of the blind are sometimes restored. During my illness, my eyes became very dim (අඳුරු), but now they are quite restored. If we are at peace with the great Governor and Father of all, the eye of our mind is opened, and all things appear to us in their true light (according to the reality—ඇතෙක් හැටියටම or එවැනි නිසම සිහිවෙන්නම). I should be glad if you would clear up this difficulty for me. There is not a morsel (පොදක් වත්) of sugar in the whole house. He has got all his affairs confused, so that he can neither move hand nor foot (අත පය සොලවන්නවත්), like the ox that has twisted the rope about the post and got fast (පටලවාගත හිරවී සිටින ගොනා).

Index.

	Page.		Page.
Ability පුළුවන්කම	- 47	Agree එකඟවෙනවා	- 85
Able, to be පුළුවන්	- 47	Aid උපකාරකරනවා, උදව්වෙනවා	- 76
About, concerning ගැන	59	Alarmed හය (or හයපත්) වෙනවා	- 89
About what time (at) කී යට (කොයි වේලාවට)		Alas අහෝ, අහෝ	- 69
වාගේ	- 137	Alike සමාන	- 104
Absence	- 70	Alive, to be ජීවත්වෙතිනවා	- 98
Absolutely මුළුමනින්ම	- 139	Alive, adv. පනපිටින්	-
Absurd, foolish මෝඩ	- 136	All	- 57
Accept පිළිගන්නවා	- 86	All-day දවස මුළුල්ලේ, මුළු දවසේ	- 128
Accidentally	- 113	Almighty සම්පූර්ණ	- 140
Accomplish ඉෂ්ටකරනවා	92	Almirah අල්මාරිය	- 129
Accordant with එකඟ, සුරු	- 89	Alms දන්, දානය	- 129
Account (s) ගනන	- 91	Alone නැතිව	- 111
Accustomed පුරුදු	- 92	Along දිගේ	- 24
Ache පිදෙනවා	- 112	Already	- 97
Acknowledge ඒත්තුගත් නවා	- 133	Also	- 56
Acquaintance	- 142	Alter වෙනස්කරනවා	- 133
Acquainted, to be, අදුන නවා, ඇඳිනගන සිටිනවා	- 117	Although එහෙත්	- 71
Act, to ක්‍රියාකරනවා	- 140	Altogether මුළුමනින්ම, සහමුළින්ම	- 142
Action ක්‍රියාව, ක්‍රියානෙරීම	- 118	Always නිතරම, සැමවේලේම, සැමකල්ම	- 36
Add එකතුකරනවා	- 135	Amazed විස්මිතවෙනවා	146
Adorn සරසනවා	- 132	Amongst අතරේ	- 129
Advantage වාසිය	- 116	Amuse සන්තෝසකරනවා	- 105
Advice දැනුම්තුනම	- 77	And	- 15
Affair කාරනාව	- 59	Angel දේවදූතයා	- 112
Afraid හයසි, හයවෙනවා, හයගිහෙනවා	- 74	Angry, to be තරහසි, තරහවෙනවා, තරහෙන් සිටිනවා	- 97
After පසු, පස්සේ	- 59	Animal සතා, සතුයා, මුගයා, තිරිසනා	- 127
Afterwards පසුව	- 85	Annoy භංසාකරනවා, හිරිහැරකරනවා	- 143
Again නැවත, ආයේ	- 72	Annul අවලංගුකරනවා	- 140
Against විරුධ, විරුධවූ, adv. විරුධව	- 79	Answer උත්තරදෙනවා	- 101
Agitated, to be, චචලවෙනවා	- 89		
Ago	- 116		

	Page.		Page.
Anticipate, expect බලා		Authority අවසර, බලය	104
පොරොන්තුවෙනවා -	83	Avoid -	129
Any -	39	Awake පුබුදුවනවා, පිබි	
Any one යමෙක් -	19	දෙනවා -	81
Any other වෙන යම් -	38	Away -	76
Anything යමක් -	11	Axe පොරව -	131
Anywhere කොහේවත් -	25		
Apparel වස්ත්‍ර -	132	Back පිට -	88
Appear පෙනෙනවා -	112	Bad නරක -	12
Appearance පෙනීම -	142	Bag මල -	15
Apply, adapt අදාලකරන		Bail, security ඇප -	144
වා -	139	Baker පාන්කාරයා, පාන්	
Apprehend, catch අලො		පුළුස්සනවා -	23
ගන්නවා -	93	Bandy කරතනය -	68
Approach කිව්වුවකෙනවා,		Barber පනික්කියා -	132
ලන්වෙනවා, ලගාවෙ		Barely යන්නම් -	114
නවා -	131	Basket කුඩේ -	110
Appropriate අයිතිකරග		Bathe නානවා -	81
න්නවා -	139	Battle යුධය -	89
Arithmetic ගනිතයක්‍රිය -	70	Be, to සිටිනවා, හිටිනවා,	
Around වටකර, වටේව -	66	ඉන්නවා, තිබෙනවා -	42
Arrack අරක්කු -	122	Beat, flog, bruise තලන	
Array පලඳවනවා -	132	වා -	42
Arrive පැමිණෙනවා, සේ		Beat, win දිනනවා -	
ඳුවෙනවා -	74, 130	Beautiful ලක්‍ෂ්‍ය, අලං	
Arrow ඊගන -	131	කාර -	40
Article බඩුව -	45	Because (conj.) නිසා -	35
As වාගේ, ඒතර, පමන,		Because (adv.) මක්නිසා	
කොට -	30	ද (කිව්වොත්) -	
Ascertain දැනගන්නවා -	66	Become වෙනවා -	69
Ask අහනවා -	42	Bed ඇඳ, යහන -	44
Ask for ඉල්ලනවා -	42	Beef හරක්මස් -	26
Ass බුරුවා, කොටඵවා -	42	Before ඉස්සර, පලමුව	
Assist උපකාරකරනවා -	87	ත්, පුර්වයෙන් -	50
As soon as ...හැරියේම -	79	Before-hand කල්තියා, ක	
At all නොගෙත්ම -	12	ලිත් -	129
At least -	24	Beggar හිඟනා -	
At once එකපාරම, දැ		Beg(as a beggar)හිඟනවා	72
න්ම -	106	Begin පටන්ගන්නවා -	63
Attached, to be ඇළවීම		Beginning පටන්ගැනීම,	
නවා -	135	පටන්ගැනීම -	62
Attempt උත්සහකරන		Behave හැසිරෙනවා -	79
වා, විසිකරනවා -	113	Behaviour හැසිරීම -	120
Attend බලාගන්නවා, ඇ		Behind පස්සේ -	57
හුමකන්දෙනවා -	61	Being (person) සත්‍යයා,	
Attract ...ට ඇදෙනවා -	134	කෙනෙක් -	131
At what time කියවද,		Beings (persons) අයවල්,	
කොසිවේලාවටද -	130	තැනැතොත්, සත්‍යයේ	81

	Page.		Page.
Believe විශ්වාසකරනවා -	50	Buddha බුදුන් -	132
Believe (religiously) අදහනවා -	28	Buddhist බුද්ධාගමිකාරයා	143
Belong අයිති -	62	Build ගොඩනගනවා, සාදනවා -	21
Beneath යට -	-	Burn පුළුස්සනවා, දවනවා, දනවා -	111
Besides ඇරන් -	129	Business වැඩපල -	58
Besides that ඒඇර -	38	But නුමුත් -	25
Betray පාවාදෙනවා -	-	Buy මිලේට ගනනවා, ගනනවා, කාසිවලට ගනනවා -	11
Between අතරේ -	135	Cage කුඩුව -	66
Beyond එපිට, එහසින් -	-	Calamity විපත්තිය -	145
Big ලොකු -	43	Calm නිස්වල -	89
Bind බදිනවා -	120	Can පුළුවනි -	67
Bind over ඇඟබඳුවනවා	144	Candle ඉවිපඤ්ච -	74
Bird කුරුල්ලා -	66	Cannot නුපුළුවනි, බැබැල, බැරිය -	26
Black කළු -	69	Careful ප්‍රවේසම් -	130
Blacksmith ආවාරියා -	19	Carpenter වඩුවා -	19
Blame ඥාස (වරද) තබනවා -	120	Carpentry වඩුවැඩ -	106
Blind man අන්ධයා, කනා	146	Carry away, carry along ගහගනසනවා -	111
Blood ලේ -	139	Case (in law) නඩුව, පැමිණිලි -	82
Board (s) ලැල -	131	Cast (i. e. pour metals) වත්කරනවා -	-
Boat ඔරුව, පාරුව -	114	Cast දමනවා, හෙලනවා	-
Body සාරිය, ඇඟ -	133	Cat බලලා -	115
Boil තබනවා -	115	Catch අලනවා, අසුකරනවා -	113
Book පොත -	11	Catch cold හෙමිස්සාවක් අලනවා -	111
Boot සපත්තුව -	70	Cattle ගවයෝ, හරක් -	54
Bore විදිනවා -	131	Cave ගුහාව -	135
Born, to be උපදිනවා -	117	Cease නවතිනවා -	110
Both දෙකම, දෙකනම -	48	Century සියවසී -	133
Both kinds දෙවගෙම -	-	Certain සනත්තා -	92
Bottle බෝතලය -	67	Chair පුවුව -	58
Bottom අඩිය -	145	Challie සල්ලිය -	48
Boundary මායිම -	135	Change මාරුකරනවා -	133
Bow, to වදිනවා -	131	Chapel පල්ලිය -	136
Boy ලමයා -	18	Chatty කලහසිය, හැලිය -	133
Box පෙට්ටිය -	45	Chest පෙට්ටිය (box), පපුව (the breast) -	68
Bread පාන්, ගෙවි -	15		
Break නඩනවා, බිදිනවා	15		
Break down නඩාදමනවා, බිඳදමනවා -	41		
Breakfast අම්මුසු -	30		
Bribe අලලස්දෙනවා -	143		
Brick ගඩොල -	112		
Bridge පාලම -	130		
Bright, shining දීප්තිමත් -	46		
Bring ගෙනවා -	46		
Brother සහෝදරයා -	16		

	Page.		Page.
Child ලමයා -	18	Conceal සඟවනවා -	145
Child-hood ලමාවයස, ල		Concerning ගැන -	67
මාකාලය -	84	Condemn වරදට පත්කර	
Church පල්ලිය -	41	නවා -	104
Circle කවය, චක්‍රය -	18	Confess කියාදෙනවා -	133
City නුවර -	114	Confused, to be, කලබල	
Civility සිලාවාරකම -	132	(වියවුල්) වෙනවා -	146
Claim -	139	Congeat මිදෙනවා -	144
Clandestinely, to go හැඟි		Congee, gruel කැඳ -	115
ලා (සැඟවී) යනවා -	113	Conquer ජයගන්නවා, දි	
Clean පිරිසිදු, සුඛ -	26	නනවා -	130
Clear, to get බේරෙනවා,		Consecrate කැපකරනවා	140
නිදහස්වෙනවා, ගැල		Consider කල්පනාකරන	
වෙනවා -	143	වා -	51
Clear up පහදනවා -	109	Contain අලලනවා, අඩගු	
Cleared (of the eye, re-		වෙනවා (with gen. or	
stored, opened) පැහැ		dat.) -	139
දෙනවා -	146	Contemplate කල්පනාක	
Clever සමජී, හපන්, දක්ෂ	100	ර බලනවා -	108
Close ලග, කිව්වු -	130	Content සතුටු -	139
Cloth රෙද්ද -	42	Continue පවතිනවා -	110
Clothes ඇඳුම්, වස්ත්‍ර -	22	Continually නිතරම, සැ	
Cloud වලාකුල -		මකල්ම, සැමවේලේම -	92
Coat කබාය -	13	Conversation කථාව, ක	
Cocoa-nuts පොල්ගෙඩි -		ථාකෙරීම -	146
Coffee කෝපි -	18	Cook (v.) උයනවා -	25
Cold සීතල -	68	Cook (s.) කෝනියා -	25
Collect එකතුකරනවා,		Correctly හරිලෙස, හරිය	
එකතාස්සකරනවා -	92	මම -	105
Come එනවා -	11	Costly අනභීත -	132
Come to light එළියට එ		Countless ages අසංඛ්‍ය	
නවා -	112	කාලවල් -	144
Comfortless අසරන -	49	Court (of justice) නඩුසා	
Command අනාඥාකරන		ලාව -	82
වා, අනකරනවා -	77	Cousin මස්සිනා -	133
Command (s.) අනාඥාව,		Covenant ගිවිසුම -	140
අන -	90	Cow එලදෙන -	134
Commit to memory කට		Creator මැවුණකාරයා -	139
පාඩමකරනවා -	24	Creature මැව්ල -	67
Common පොදු -	145	Credit, to, විස්වාසකරන	
Compare සමානකරනවා	139	වා -	28
Complaint, disease ලෙඩ,		Crowd සමූහය -	
රෝගය, ගාය -	68	Crown (v.) ඔවුනන පලඳ	
Complainant පැමිනිලිකා		වනවා(පැලඳගන්නවා)	139
රයා -	144	Cruel කුර -	115
Comprehend තේරුම්ග		Cruelty කුරකම -	
නනවා -	146	Curdle මිදෙනවා -	144

	Page.		Page.
Current සැමවාර	- 112	Difference වෙනස, වෙනස්කම	- 104
Curry මාළු	- 40	Differently වෙනස්ලෙස	- 131
Curse සාපකරනවා	- 141	Difficult අමාරු, අසීරු	- 24
Cut කපනවා	- 28	Difficulty අමාරුව, අසීරුව	- 137
Daily දවසපතා	- 48	Diligently කඩිසරලෙස	- 58
Damage හරකාරනවා	57	Dine	- 57
Damp නෙත	- 44	Dinner, food කෑම	- 30
Danger ආත්තුව	- 129	Discover දැනගත්තවා,	
Dangerous ආත්තුව ඇත්තාවූ	- 66	සොයා දැනගන්නවා	- 119
Dark අත්ධකාර, කළුපර	44	Disgrace (s.) නින්දාව, නින්දිතකම	- 108
Darkness අත්ධකාරය	- 142	Disinclination අකමැත්ත	54
Day (opposed to night) දවල	- 24	Disobedient අකීකරු	-
Death මරනය	- 103	Disobey අකීකරුවෙකවා	57
Death, to come near to, මරනයසනාච්ඡිකවා	- 111	Display පෙන්නවා	- 118
Debt නය	- 129	Displeased අප්‍රසන්න, අමනාප, අප්‍රිය	- 89
Deceive රවටනවා	- 66	Disputeවාදකරනවා, හෝදවෙනවා	- 137
Decide බේරනවා, තීරුකරනවා	- 84	Disregard නොසලකා (අර්තවා,) සිටිනවා	- 140
Deed, act ක්‍රියාව	- 140	Distance දුර, ඇත	- 135
Deep ගැඹුරු	- 44	Divide බෙදනවා	- 135
Deer මුවා	- 131	Divine දේව	- 139
Defeat පරාජයකවා, පරදනවා	- 120	Do කරනවා	- 11
Defective, wanting අඩු එහෙයු	- 143	Doctor වෛද්‍ය, වෛද්‍යල	- 43
Defendant විත්තිකාරයා	144	Dog බලලා	- 11
Defer අතපසුකරනවා, ප්‍රමාදකරනවා	- 138	Door දොර, වාරය	- 41
Delay ප්‍රමාදවෙනවා	- 80	Door way දොරකඩ	- 130
Delighted, to be ප්‍රීතියෙන්	- 89	Doubt, to අනුමානවෙනවා, අනුමානකරනවා	- 54
Delightful ප්‍රීතිමත්	- 108	Doubtless අනුමාන නැතුව, සාංඝානැතුව	- 54
Deliver, commit to බාරදෙනවා	- 143	Dozen දසිමක්, දෙලහක්	30
Design (s.) අදහස	- 105	Drag අදිනවා, ඇදෙනවා	- 134
Desire (s.) ආසාව	- 140	Draw, to	- 129
Desolate අසරන	- 76	Drawer ලාච්චුව	- 120
Destroy නැතිකරනවා, නැස්තිකරනවා	- 77	Dreadful හයත්කාර, හයානික	- 135
Detain නවතිනවා, ප්‍රමාදකරනවා	- 107	Dream, to see a හීන (සවිජන)දකිනවා, පේනවා	135
Determine නියමකරනවා	76	Dress, to අදිනවා	- 32
Die මැරෙනවා, නසිනවා	97	Drink බොනවා	- 13
		Drizzle වැහිපොදගන්නවා	109

	Page.		Page.
Drown හීලි මැරෙනවා -	114	Escape ගැලවෙනවා, නිදහස්වෙනවා -	112
Dry වේලෙනවා, වේලනවා, (the body) තෙතමාත්තුකරනවා -	109	Eternal සද්දාකාලික -	141
Drunkenness බේබද්දකම -	136	Eternity සද්දාකාලය, (for ever) සද්දාකාලේවම -	143
During අතරතුරේ -	69	Even -	24
Dusty -	135	Evening සවස, හැදව -	60
Duty යුතුකම -	108	Event භාරනාව -	89
Dysentery අනිසාරය -	100	Ever කවදාවත්...ද? -	66
Each එක එක, එකිනෙක, එකිනෙකා -	38	Every, all සෑම, සියළු. <i>vide</i> each -	89
Ear කන -	-	Elk ගෝනා -	121
Early වේලාසනයෙන්, (in the morning) පාදුරින් -	81	Else වෙන -	61
Earnestly ඕනෑකමින් -	-	Everyday සෑමදිනම -	119
Earth, the පොලව, භූමිය, ප්‍රථ්විය, ලෝකය -	145	Every thing සෑමදේවල් -	88
Earth, soil, පස් -	-	Every-where සෑමතැනම, හැමතැනම -	74
Earthen මැටි -	131	Evident (plain) පැහැදිලි	-
Easily ලේසියෙන්, පහසුවෙන් -	66	Evident, to be, (appear) ජේනවා -	-
Easy ලේසි, පහසු -	36	Evil (<i>s.</i>) නපුර, නපුරුකම -	117
Eat කනවා -	13	Evil (<i>adj.</i>) නපුරු, නරක	-
Eclipse සූර්යාත්ග්‍රහණය, චන්ද්‍රාත්ග්‍රහණය -	137	Exactly හරියවම -	59
Effect ඉෂ්ටකරනවා, සිඬකරනවා -	98	Exalt උසස්කරනවා -	139
Egg බිඳු, බිත්තර -	42	Example ආදිය -	108
Either, or -	18	Exceedingly බොහෝසෙයින්ම, ඉතාමත්ම -	89
Elephant අලියා, (tusk) ඇතා -	66	Except ඇර, (with neg.) මිස -	-
Empire රජ්‍යය or රාජ්‍යය -	134	Excess, in වැඩිපුර -	141
Employment වැඩ, තනතුර, සානාත්ත්‍වය -	39	Exclude පහකරනවා, අහකදමනවා -	140
End කෙලවර, අන්තිමය, නොහල -	81	Expect බලාපොරොත්තු වෙනවා -	83
Enemy සතුරු -	120	Expense වියදම -	91
English ඉංග්‍රීසි -	36	Experience අත්දැකිනවා -	142
Enjoy බුක්තිවිඳිනවා -	81	Explain තේරුම්කරදෙනවා, තෝරදෙනවා -	146
Enough ඇති -	39	Extinguish නිව්නවා -	14
Enter ඇතුල්වෙනවා -	59	Extremely, <i>vide</i> exceedingly -	63
Entirely මුළුමනින්ම, එහෙම පිරිමිම, සහමුලින්ම -	114	Eye ඇඟ, ඇස -	146
Era යුගය, කාලය -	133	Face මුන -	-
Ere ප්‍රථමයෙන් -	81	Fact ඇත්ත, සැබෑව -	-
		Fade පරවෙනවා -	-
		Fail බැරිවෙනවා -	93

	Page.		Page
Faith ඇදහීම	-	Flog තලනවා	-
Fall වැටෙනවා	- 113	Flower මල	- 91
False බොරු	-	Fly-about එහි මෙහි ඉඟි	-
Falsehood බොරුව	- 35	ලෙනවා	- 66
Far දුර, ඇත	- 47	Follow පස්සේ යනවා,	
Farm	- 145	කැවුව යනවා, (එනවා)	117
Farthing පාදිම, සල්ලිදෙ		Food කෑම, ආහර	- 28
කක්	-	Foot කකුල, පාදය, (a	
Fast (<i>adv.</i>) ඉක්මනට, ඉ		measure) අඩිය	- 48
ක්මනින්	- 57	For පිනිසා, උදෙසා, සඳ	
Fast, to කෑමනොකාසි		හා, නිසා	- 56
විනවා, (religiously) නි		Forest වනාන්තය, කැ	
රහාරයෙන් සිටිනවා	- 63	ලෑව, කැලේ	-
Father පියා, තාත්තා, පි		Forget මතකනැතිකර	
යානැන්ද	- 16	නවා, (වෙනවා)	- 79
Fault වරද, වැරද්ද	- 58	Forgive කමාවෙනවා, ක	
Favour (<i>s.</i>) කරුණාව	- 139	මාව දෙනවා	- 80
Fear භයවෙනවා	- 74	Former පරන	-
Fearfully භයානිකලෙස,		Forsake අත්අරිනවා	- 75
භයන්කාරලෙස	- 110	Fort කොටුව	-
Feast (<i>s.</i>) මහලය	-	Fortnight සුමානදෙකක්	137
Feeble දුච්ඡ, බෙලහින	- 117	Fortunate වාසනාවන්ත	89
Fence වැව	- 59	Fountain උල්පත	- 139
Fetch ගිහින් ගෙනවා	- 105	Four-fifths පහෙන් හතර	
Féver උන	-	පතුවක්	-
Few සවල්ප	- 21	Fowls කුකුලෝ	-
Field පිටිවනිය, කුඹුර	-	Free නිදහසට සිටිනවා	- 143
Fierce රෝදු, කූර, වස	-	Freeze මිදෙනවා	-
Fight ගහගනනවා, යුධ		French ප්‍රන්ස	-
කරනවා	- 92	Frequently නොයෙක්වි	
Figuratively උපමා, (උප		ව, බොහෝවිට	- 41
හැරන) ලෙස	-	Fresh අමුතු, අමු	- 15
Find සොයාගන්නවා, ස		Friend මිත්‍රයා, යහළුවා	- 27
ඔබෙනවා	- 62	Frighten භයගන්වනවා	- 75
Fine ලක්ෂ්‍යන	- 88	From (<i>abl. case</i>) සිට, ගිට,	
Finger ඇඟිලි	-	පටන්, &c.	-
Finish නිසුකරනවා, ක		Fruit ගෙඩි, එල	- 54
මුහුණකරනවා	- 62	Fulfil ඉෂ්ටකරනවා, සම්	
Fire ගිනුර, ගිනි	- 79	පුනීකරනවා	- 92
Fire-stick ගිනිපෙතෙල		Full, to be පුනීව (පිරි)	
Fire-wood දර	- 119	නිබෙනවා	- 131
First පලමුවෙනි	- 27	Furnish (<i>supply</i>) සපයා,	
Firstly පලමුකොට, පලමු		(සකිකර) දෙනවා	- 115
වෙනුව	-	Future, for the මතතට,	
Fish මාළු, මාළුකුරියා, ම		මතු	- 75
ත්‍යයා	- 30	Future (<i>time</i>) මතු කාලය	
Fit (<i>adj.</i>) සුදුසු, නිසි, යුතු		Garden වගන	- 59
Fix පිහිටවනවා	- 140		

	Page.		Page.
Geography භූමියැසාය -	70	Hanker (draw) ඇඳීමට	
Generally වඩාම -	127	නවා, ඇඳෙනවා -	135
Gentleman මහත්මයා -	62	Happen සිඛවෙනවා -	104
Get done කරවනවා, (fi- nish) කම්මුතුකරනවා -	90	Happiness සැපත, සැප, වාසනාවන්තකම -	19
Get written ලියවනවා, ලි යා කම්මුතුකරනවා -	90	Happy වාසනාවන්ත, ප්‍රී ත්වය -	81
Gift තෑගිය, දීමනාව -	141	Hard හසිය, තද -	68
Girdle ඉහපටිය -	128	Hardship අමාරුව, අසී රුව -	137
Girl ගැහැනුමයා -	18	Harshly රෝදුලස, හද ලස -	67
Give දෙනවා -	35	Haste (s.) ඉක්මන්කම -	93
Give ear ඇහුම්කන් දෙ නවා -	36	Hasten ඉක්මන්කරනවා, ඉක්මන්වෙනවා -	
Glad සන්තෝසය, සන් තෝසවෙනවා -	41	Hastily ඉක්මන්කමින් -	63
Glass (adj.) විදුරු, (s.) විදු රුව -	102	Hat තොප්පිය -	
Glorious තේජවන්ත -	17	He ඔහු, උන්නැහේ, &c. -	24
Go යනවා -	11	Head මළුව, ඉස -	91
God දෙවියන්ගෙන් -	108	Headache ඉස ඇඳීම, ඉස කැක්කුම -	113
Gold රත්න, රත් -	13	Health සනීපය -	69
Good හොඳ, යහපත, යස -	12	Hear අසනවා, ඇසෙන වා -	36
Goods බඩු -	129	Heart හිත, හුදය -	140
Gospel සුභාරම්ය -	141	Heat උණුකරනවා, රත් කරනවා -	128
Governor, the උතුමාන න්ඩන්සේ -	140	Heaven සවිශ්වාස -	140
Graciously කරුනාවන් තලස -	143	Heavy බර -	143
Grain ධාන්‍ය -	120	Heir උරුමක්කාරයා -	141
Grass නතකොල, නිත -	21	Hell නරකාදිය, නිරය, අපාය -	143
Great ලොකු, මහත් -	57	Her ඇව -	14
Great deal හුණක් -	19	Here මෙහි -	22
Grief දුක, සෝකය -	98	Hide සඟවනවා, සැඟවෙ නවා -	145
Ground බිම, පොලව -	136	High උස -	135
Grub (worm) පණුවා -	132	Hill කඳු -	
Gruel කැඳ -		Himself ඔහුම, නමාම -	
Guard (sentry) මුරකාරයා		Hinderance බාධාව -	141
Gun තුවක්කුව -	132	Hire කුලියට ගෙනවා -	144
Habit පුරුදු -	79	Hitherto මේවෙනතුරු, මේවෙනකල් -	117
Hair ඉසක් -		Hold අලෙකවා -	35
Half භාගය -	48	Hole වල, හිල -	66
Half an hour පැහැගයක් -	105	Holiness සුඛකම, පිරිසිදු කම -	139
Half past six හයහමාර -	138		
Hand අත -	20		
Hang එලෙනවා, එලා දමනවා -	112		

	Page.		Page.
Home ගෙදර -	- 12	Incorrectly වැරදිලිලෙස	133
Honor ගෞරවය, නමුව		Indeed ! හැබැඳ !	- 24
Honorable ගෞරවනීය		Indigent දිලිඳු, දුප්පත්	- 49
නමුකාර -	- 131	Industrious කඩිසර	- 142
Hope බලාපොරොත්තු		Infant ලදරුවා	- 20
වෙනවා -	- 78	Inform දැනුවත්, කියා	
Horse අසවයා	-	දෙනවා -	- 105
Hot ග්‍රීෂ්ම, උණු, රත්	- 109	Inhabitant වැසියා	- 114
Hour පැය -	- 74	Inheritance උරුමය	- 137
Hourly පැයෙන් පැයට	- 48	Injure අලාභකරනවා, න	
House ගේ, ගෙදර	- 11	රක්කරනවා	- 115
Household (family) පවිල	134	Injury අලාභය, (of the	
How කොහොමද	- 28	body) තුවාලය	- 105
However කොහොම නුවු		Injustice අධිමිෂ්ටකම, අ	
ත් -	- 107	යුක්ත -	- 133
How many කීයක්ද, කො		Ink තීන්ත -	- 56
පමනද -	- 135	Inside තුළේ, ඇතුළේ	-
How much කීයද, කොච්		Insignificant සුළු	- 139
චරද -	- 135	Instead වෙනුවට, ජලව	
Humbly යටත්ලෙස	- 138	වට -	- 62
Humility යටහත්කම	- 139	Instruct උගන්වනවා	- 105
Hungry බඩගිනි	- 46	Instrument ආවුධය	-
Hunter දඩයම්කාරයා	- 131	Insufficient මදි	- 39
Hurt ඊද්දවනවා, වේද		Intend අභිප්‍රා (කල්පනා)	
නාකරනවා	- 112	කරනවා -	- 79
Husk ලෙල -	-	Intentionally ඕනෑවාට	- 105
Hymn ගීතිකාව	- 138	Interchange මාරුකරන	
I මම -	- 11	වා -	- 130
Idle කම්මැලි -	-	Interest (of money) පොලි	135
Ignorant අඥාන, නුගත්	- 51	Interested, to be ප්‍රසන්න	
Ill අසනීප, රෝගාතුර	- 71	නවෙනවා -	- 89
Illness අසනීපය, ලෙඩ		Intimate ගතවනවා	- 146
රෝගාතුරකම	- 69	Invite කැඳවනවා	- 145
Imitate -	- 108	Involve (confuse) විශවුල්	
Immediately කඩිනමින්ම	106	කරනවා, පවිලවනවා	- 146
Impartial සාධාරණ	- 144	Iron යකඩ -	- 13
Important වැදගත්, බර		Irritated, to be තරහය	
පනල -	- 57	නවා -	- 142
Improper අසුතු, අනිසි,		Jackwood කොස්ලි	-
නුසුදුසු -	- 109	Jail හිරගේ, හිරගෙදර	- 56
Impudence ලැජ්ජාහීන		Jewel ආභරණ	- 71
කම -	- 146	Journey ගමන	- 79
In තුල, ඇතුළේ	- 66	Joy ප්‍රීතිය -	-
Inability බැරිකම, නුපුළු		Judge විනිශ්චයකරනවා	82
වත්කම -	- 54	Just ධර්මිෂ්ට, සාධාරණ	- 24
Inch අඟල -	- 48	Justified, to be ධර්මිෂ්ට	
		කරනුලබනවා	- 140

	Page.		Page.
Kandy මහනුවර	-	Life (concrete) ජීවිතය,	
Keep තබාගන්නවා, ආර	-	(abstract) ජීවිතය	- 138
සැකසන්නවා	-	Lift උසස්කවා	-
Kill මරනවා, නසනවා	- 14	Light එලිය, ආලෝකය	- 143
Kind කරුණාවන්ත	- 64	Light, to make සැහැල්	
King රජ, රජුරුවෝ	- 130	එකරනවා	-
Knife පිහියේ	- 17	Lightens, it විදුලිකොට	
Knock තව්ටුකරනවා, ග		නවා	- 110
හනවා	- 58	Like සමාන	- 41
Know දන්නවා, දඳුනන		Lion සිංහයා	- 74
වා	- 28	Listen අහනවා, ඇහුම්	
Lad කොල්ලා	- 138	කන්දෙනවා	- 41
Lake වැව	- 114	Literally වචනවල හැටි	
Lame කොර	- 68	සව	- 141
Lament වැලපෙනවා	- 137	Little, a විකන්, සවල්ප	
Land බිම	- 135	යක්, කිහිපක්	-
Language භාෂාව	- 36	Live ජීවත්වෙනවා	- 139
Large ලොකු, මහත්	-	Live (dwell) වාසයකර	
Last අන්තිම	- 51	නවා	-
Last night රේයර්ස්නිගේ,		Living, a රක්ෂාවක්	- 48
රේයේ	- 135	Load (v.) පව්වනවා	- 68
Lately අළුත, අළුතදී	- 87	Load (s.) බර	-
Laugh හිනාගාවෙනවා, සි		Loaf පාන්ගෙඩිය	- 142
නාසෙනවා, හිනාගය		Long දිග	- 12
නවා	- 71	Look බලනවා	- 88
Law නීතිය, ව්‍යවස්ථාව,		Loosen බුරුල්කරනවා	- 41
පනත	- 133	Lose නැතිකරනවා, නැ	
Lawsuit රුඳුව, පැමිණි		තිවෙනවා	- 137
ල	- 143	Loudly හයිසෙන්	- 102
Lead (s.) රැස්	- 13	Love ආදරේවෙනවා, ප්‍රේ	
Lead (v.) මගපෙන්වනවා,		මවෙනවා	-
ගෙනයනවා	-	Low පහත්	-
Leaf කොළ	-	Low, vile, නිව, පහත්	- 142
Learn ඉගෙනගන්නවා	- 19	Lowly සවත්ලෙස	- 118
Learned (adj.) උගත්	- 145	Lust (s.) ක්‍රියාව	- 140
Lease, to බද්දට දෙනවා,		Machine සූසත්‍රය	- 54
(ගන්නවා)	- 144	Magistrate නඩුකාරනැ	
Least, at	- 24	න, නඩුකාරයා	- 144
Leave (over) ඉතුරුකර		Magnet කාඥම	- 134
නවා	-	Make සාදනවා	- 11
Leg කකුල	- 68	Mammoth උදැල	- 120
Lesson පාඩම	- 21	Man මනුෂ්‍යයා, මිනිසා	- 15
Letter ලිවුම, ලියමන	-	Many බොහෝ, බො	
Liar බොරුකාරයා	-	හෝම	- 25
Liberate නිදහස්කර	-	Mark ලකුණු (සලකුණු)	
නවා	- 144	කරනවා	- 144
Liberty නිදහස්කූම	- 104		

	Page.		Page.
Marriage, to give in සර		Mix මිශ්‍රකරනවා, මිශ්‍රවේ	
නවාටාදෙනවා -	144	නවා -	133
Marriage feast මගුල, ම		Monday සඳුදා -	-
ගුල්කෑම -	146	Money කාසි, මුදල්, මිල -	39
Marry කසාදබඳිනවා, ස		Month මාසය -	24
රනවාටාගන්නවා -	144	Monthly මාස්පතා -	-
Mason පෙදරේරුවා -	19	Moon හඳ, චන්ද්‍රයා -	145
Master සවාමියා -	101	More නව, වඩා -	28
Mat පැදුර -	63	Moreover නවද -	38
Matter කාරනාව -	146	Morning උදය, උදෑසන -	30
Matter, no කමක් නැ.		Morsel පොදක්, සිහන් -	147
කාරියක්නැ, කාරියක්		Mother අම්මා, මව්, මැ	
නෙවේ -	115	නියෝ -	16
Mean (adj.) නිව -	118	Motive අදහස -	81
Means, no හැටියක් නැ,		Mountain කඳු -	135
අතුමක් නැ -	47	Mouth කව, මුඛය -	114
Meat මස් -	26	Much බොහොම -	19
Medicine බෙහෙත්, අවු		Mud මඩ -	143
සබ -	99	Must ඕනැ -	33
Meet සමුවෙනවා -	62	Mutton එළිමස් -	26
Meet, (assemble) රැස්වේ			
නවා, එකතුවෙනවා -		Nail ඇනැස් -	111
Meeting මිව්ම, රැස්වීම -	137	Name නාමය, නම -	137
Melt උණුකරනවා, උණු		Near කිව්වු, ලග, සමීප -	130
වෙනවා -	128	Necessary, to be ඕනැ	
Melt (dissolve) දියකරන		කරනවා -	110
වා, දියවෙනවා -		Need (s.) ඕනැකම -	37
Mend හරිගස්සනවා, (of		Needle ඉඳිකඩුව -	112
clothes) මහනවා -	15	Neighbour අසල්වාසියා -	79
Mention සඳහන්කරනවා -	75	Nest තැවු -	135
Mercy කරුණාව, දයාව -	140	Net දැල -	118
Merely නිකමි -	24	Never කවදාවත් නැ -	57
Merit (s.) කුසල් -	140	Nevertheless එහෙත් -	57
Mile හැතැක්ම -	135	New අළුත්, අමුතු -	12
Milk කිරි -	17	News ආර්ථි -	86
Minister පාදිලිඋනනාත්		Next -	74
සේ, දේවගැනියා -	41	Nice රසයි -	54
Minute විනාඩිය -	103	Night රැහුණ, රැහුණ, රේ -	67
Mischief අලාභ -	72	No නැ, නැහ, නැත -	14
Miserable කාලකන්නි, අ		Noon ඉරමුදුන්වේලාව -	80
සරන -	81	Not නැත, නෙවේ, නො	
Misery කාලකන්නිකම,		වේ -	47
අසරනකම -	143	Nothing මොකවත්, (කිසි	
Mistake වැරද්ද -	129	වත්) නැ -	86
Misunderstand වැරදිලෙ		Now දැන්, ඉතින් -	26
ස තේරුම්ගන්නවා, ව		Nowhere කොහෙත්වත්	
රදිනවා, වරද්දගනන		(කොතනවත්) නැ -	28
වා -	101	Number ගනන, සංඛ්‍යාව -	57

	Page.		Page.
Oath දිවිරුම -	110	Own (acknowledge) ඒත්	
Obedience කිසරුකම -	108	තුගනනවා -	133
Obedient කිසරු -	89	Owner අයිතිකාරයා -	79
Obey කිසරුවෙනවා -	57	Ox ගොනා, හරයා -	
Object (design) අදහස -	105	Paddy වී -	21
Obliged මිනැ -	56	Pair නුව්වම -	54
Obtain ලබාගනනවා -	40	Paper කඩදැසි -	56
Occasion (s.) ප්‍රස්ථාව, ව		Pardon, to, කමාවෙනවා,	
තාව -	49	කමාව දෙනවා -	139
Occur සිදුවෙනවා -	113	Parents මව්පියෝ -	57
O'clock, what, දැන් කියද	93	Partaker පහුකාරයා, හ	
Office, (place) කන්හා		වුල්කාරයා -	
රුව -	133	Pass by, to පසුකරනවා	140
Often නොයෙක්විට -	64	Pass away පසුවෙනවා, ප	
Oil තෙල් -	144	හවෙනවා -	142
Old පරන, නාති, මහළු -	12	Past (last) පසුගිය -	
On උඩ, පිට, කෙරෙහි -	56	Pay ගෙවනවා -	56
Once එකතරයක්, එක		Peace සමාදාය -	92
වතාවක් -	57	Peel ලෙල -	
One (animal) එකෙක් -	29	Pen පෑන -	17
One (person) එක්කෙනෙ		Pencil පැන්සලය -	14
ක් -	29	People සෙනග, මිනිස්සු -	133
One (thing) එකක් -	29	Per cent. සියව -	135
One's self තමාම -		Perceive දැනෙනවා, හැ	
Onions එළු -	119	ඟනවා -	145
Only පමණක්, විතරක් -	23	Perfectly සම්පූර්ණයෙන්	
Open, to අරිනවා -	59	හෙදවම -	25
Opinion කල්පනාව -	119	Perform ඉෂ්ටකරනවා,	
Opportunity ප්‍රස්ථාව -	131	කරනවා -	
Oppose පරිබවෙනවා, වි		Perhaps බාහුවිලාවට, ස	
රුබනම්කරනවා -	98	මහරුව -	104
Oranges පැනිදෙඩම් -		Permission අවසර, ඉඩ -	131
Order (s.) පිලිවෙල -		Permit ඉඩ, (අවසර) දෙ	
Ordinary සාමාන්‍ය, නිකම්	132	නවා, ඉඩඅරිනවා -	76
Originally මුලදී, පටන්		Person කෙනෙක් -	60
හැමිමේදී -	117	Perspire දැවිද්දමනවා -	68
Others වෙනස්වා, වෙන		Picture සිතියම, පින්තා	
අයවල් -	38	රුව -	54
Other side අනිත් පැත්ත		Piece කැල, කැබෙල -	42
Otherwise (එසේ) නැත්		Pierce අනිනවා -	132
නම් -	78	Pig උරු -	11
Ought -	81	Pin ඇල්පෙනෙත්තිය -	66
Overtake කිව්වුකරනවා,		Pit ටිල -	
ලගට පැමිණෙනවා -	130	Place ස්ථානය, ඉඩම -	25
Overtake (in a fault) අසු		Plain පැහැදිලි -	101
කරනවා -	145	Plants පැලෑටි -	145
Owe නැයවෙනවා -	57		

	Page.		Page.
Plant, to හිටවනවා	- 88	Prick අනිනවා	- 113
Plate පිහාන-	- 64	Priest පූජකයා, (buddhist)	
Play සෙලවිකරනවා,		සහයා, මහභුක්කාන්	
කෙලිනවා -	- 19	සේ -	-
Pleased, to be සන්තෝස		Print අවිවුහසනවා	- 118
(ප්‍රසන්න) වෙනවා	- 41	Prisoner හිරකාරයා	- 120
Pleasure සන්තෝසය, ප්‍ර		Procession පෙරහැර	-
සනනකම, සැර	-	Procrastination ප්‍රමාදකෙ	
Plenty බොහෝම, (suffi-		රීම, ප්‍රමාදය-	- 140
cient) ඇතිපදම	- 68	Procure සපයනවා, සප	
Plough භානවා	-	යාගනනවා -	- 115
Plunder කොලකනවා-	137	Profitable ප්‍රයෝජනයි, ප්‍ර	
Poison (s.) විස, වස	- 113	යෝජනවන නිබෙන	
Poisonous වස	-	වා -	- 108
Policeman පොලිස්කාරයා		Progress වැඩිදිවුනුවීම, දි	
Polish මදිනවා	- 118	වුනුවීම -	-
Pond පොකුන	-	Promise පොරොන්දුවෙන	
Poor දිලිඳු, දුප්පත්	- 89	වා -	- 77
Pork උරුමස්	- 26	Promise (s.) පොරොන්දුව-	139
Positively සහතිකලෙස	- 54	Pronounce සැබ්දකරන	
Possible -	- 91	වා -	- 116
Post කනුව	- 135	Proof ඔප්පුව, සාක්ෂිය	-
Post Office තැපැල්කන්		Proper යුතු -	- 108
තෝරුව -	-	Protect ආරක්ෂාකරනවා	145
Potatoe බතල, අතිපල්	-	Protection ආරක්ෂාව	- 145
Pound (weight) රත්තල		Provide සහිකරනවා, ස	
Pour වත්කරනවා	- 137	පයනවා -	- 116
Power බලය, අවසර	-	Proximity නිව්ටුකම	-
Powerful බලවත්, බලව		Pundit පණිතයා	- 145
ත්ත -	- 54	Punish අවිවුකරනවා, ද	
Pray යාඥවෙනවා, යාඥ		ඩුවමකරනවා	- 76
කරනවා -	- 137	Punishment අවිවු, දඩු	
Praise ප්‍රසංසාකරනවා	- 120	වම -	-
Preach දේසනාකරනවා	137	Pure පිරිසිදු, නිර්දෝෂ	- 45
Preaching -	- 41	Purpose (s.) අදහස, කාර	
Precisely හරියටම	-	නාව -	- 105
Prefer වඩා කැමති	-	Purposely ඕනෑවාට	- 57
Prepare සූදනවිකරනවා,		Put තබනවා, තියනවා-	
ලැස්තිකරනවා, පිලි		Put on (clothes) අඳිනවා	14
සෙලකරනවා	- 107	Put out (quench) නිවන	
Presence -	- 50	වා -	- 114
Present, for the	- 24	Quantity -	- 115
Present (gift) තෑග්ග	- 133	Quantity, a small	- 146
Present, to -	- 111	Quarrel සබ්බකරනවා, දබ	
Preserver ආරක්ෂාකාරයා		රකරනවා, සබ්බදබරක	
Pretend -	- 145	රනවා -	- 92
Previous ප්‍රථමයෙන්, ප්‍රථමදි	71		

	Page.		Page.
Queen බිසව, මහේසියා	-	Remember මතක්වෙන	
උනිහන්සේ	- 132	වා, මතක් තබාගත්	
Question (s.) ඇහීම	- 64	නවා -	- 79
Quickly ඉක්මනින්, ඉක්		Rent, to කුලියවගනනවා	144
මනව -	-	Repent පසුතැවිලිවෙනවා	143
Quite හොඳටම, මුළුමනිම		Repentance පසුතැවිලිම-	142
ම -	- 63	Require (need) ඕනෑකර	
Quite spoil -	- 41	නවා -	- 38
Rain, to වහිනවා	- 109	Reserve ඉතුරුකරනවා	134
Rain (s.) වැස්ස, වැහි, ව		Resplendent දීප්තිමත්	- 132
හීව -	- 109	Rest, the ඉතුරු (ඒවා),	
Rain particles (small rain)		අනිත් -	- 134
වැහිපාද -	- 146	Restore -	- 146
Rate -	- 135	Return හැරී එනවා, (යන	
Rather -	- 120	වා), නැවත යනවා, (එ	
Ravel පටලවනවා	- 146	නවා) -	- 69
Reach (arrive) පැමිණෙන		Revile නින්දාකරනවා, අ	
වා, සේනුවෙනවා	- 80	පහාසකරනවා -	- 71
Read කියවනවා, පොත්ව		Revolve කරකැවෙනවා	
ලනවා, අතුරු පූර්වනි	11	Reward, to තෑගි (විපාක)	
Ready ලැස්ති, සූදුනම්ම		දෙනවා -	- 76
නිකෙනවා -	- 86	Rice හාල්, බත්	- 13
Really ඇත්තමම	- 54	Rich පොහොසත්, වහනු	
Reason, to කාරනා ගෙ		කාර -	- 89
නහැරදක්වනවා -	-	Riches වහනුව	- 137
Reason (s.) කාරනාව	- 117	Ride...නැගියනවා	- 47
Reasonable සිතියම හුරු	- 89	Right හරි -	- 47
Receive ලැබෙනවා, පිළි		Righteousness ධර්මිකම	
ගනනවා -	- 39	කම -	- 140
Reconciled, to be සමාද		River ගඟ, ගහාව	-
නවෙනවා -	- 139	Road පාර, මාවත, මා	
Recover (health) සනීප,		භීය -	- 66
(සුව) වෙනවා (vide ob-		Robber කොලලාකාරයා	- 138
tain) -	-	Robe වහන්ස, සර්ව	- 139
Redemption (deliverance)		Rock (s.) පර්වතය	-
මිදීම, ගැලවීම	- 144	Roof වහල -	- 57
Regardless නොසැලකිලි	130	Room කාමරය, (space)	
Relationship නෑකම, සබ		ඉඩ -	- 44
න්ධය -	- 139	Roost ලගිනවා	- 135
Relatives නෑයෝ	- 57	Root මූල -	- 134
Relics බාහු -	- 132	Rope ලනුව -	- 134
Remain (stay) තිටිනවා,		Round (adj.) වටකුරු,	
නිවැරිනවා, ප්‍රමාදවෙ		(adv.) වටකර, වර්ව-	59
නවා -	- 81	Run දුවනවා -	- 25
Remain over ඉතුරුවෙ		Run-over (by an animal	
නවා -	- 135	or carriage) -	- 132
		(of fluids) -	- 133

	Page.		Page.
Sad කනගාවු-	- 109	Service සේවය, මෙහෙය	136
Safe -	- 66	Sew මහනවා -	- 28
Salary පසි -	-	Shall -	- 74
Salt එහු -	- 15	Shave රවුලකපනවා -	132
Salute ආචාරකරනවා -	131	She ඇ -	- 14
Salvation ගැලවීම, ප්‍රාන		Shed tears කඳුළු හෙලන	
ගැලවීම -	- 140	වා, වගුරුවනවා -	137
Same -	- 60	Sheep බැවළුවා -	-
Satisfied, to be සතුටු ව		Shield මුවාකරනවා -	145
නවා -	- 142	Shine පායනවා, බබල	
Save (reserve)	134	නවා -	- 142
(deliver) ගලවනවා -	140	Ship නැව -	- 114
Savage වය, රෝද, කුර -	130	Shoemaker සපතේරුවා	19
Saviour ගැලවුණකාරයා		Shoe සපත්තුව -	19
Say කියනවා -	-	Shoot (with powder) වෙ	
Saying -	- 108	ඕනියනවා, (with ar-	
Scald -	- 115	rows) පිදිනවා -	115
Scholar ගෝලයා -	51	Shop සාප්පුව -	- 45
School සෙක්ෂන්, සිල්ප		Short (in height) මිටි (in	
සාලාව -	- 108	length) එහුඩු, කොට -	139
School-master ගුරුනා		Shout මොරගෙනවා, කැ	
ත්සේ, ගුරුවරයා -	-	ගනනවා -	-
Sea මුද, සාගරය, සමුද්‍රය		Shower (a.) දැහිවලාවක්	111
Season (s) කාලය -	109	Show පෙන්නවා -	70
Security (bail) ආප -	146	Shut වහනවා -	135
See දකිනවා, ජේනවා -	43	Side පැත්ත -	135
Seek සොයනවා -	62	Sight, to know by මුන	
Seem, appear, ජේනවා -	142	ත් දෙනනවා -	117
Sell විකුනනවා -	11	Sign (s.) ලකුන, සලකුන	
Send අරිනවා, යවනවා,		Sign, to අත්සන්කරනවා	
එවනවා -	- 35	Silk සේද -	- 13
Sense (meaning) අභිප්‍රාය	131	Simply නිකම් -	131
Sentence (of a judge) මුඛ		Sin පපය, pl. පාපවල්	
විය, නිකුත්, (of words)		and පව් -	- 64
වාසගම, වනන්තිය -	110	Since -	- 64
Serious බරපතල -	86	Sing ගීතිකාකරනවා -	137
Servant වැඩකාරයා, දස		Singhalese සිංහල -	36
යා -	- 25	Sink ගිලෙනවා -	114
Set free නිදහස්කරනවා,		Sinner පවිකාරයා -	139
මුදනවා -	- 143	Sir මහත්මයා -	14
Settle (adjust) බේරන		Sister සහෝදරී -	16
වා -	- 64, 143	Sit ඉඳගෙනවා, වාඩිවෙ	
Setting aside -	- 129	නවා, වැඩිඉගෙනවා -	62
Set up straight කෙලින්		Skin, to හම ගලවනවා,	
කරනවා -	- 119	හමගනවා -	129
Several කීපයක්, කීපය		Sleep, to නිදාගෙනවා -	31
ක්ම -	- 44	Sleepy නිදිමන -	67
Severe තද, තදබල -	68	Small පුළු, කුඩා, පොඩි -	13

	Page.		Page.
Smash බිඳිනවා, කඩනවා	41	Stop නවතිනවා	- 106
Smoke දුම්ගහනවා	- 135	Strange අපූරු, පුදුම	- 115
Soap සබන්	-	Straw පිදුරු	- 132
Soil පස්	- 136	Stream සැවපාර	- 111
Soldier හේවායා	- 69	Street විදිය	- 49
Some සමහර	- 56	Strike ගහනවා	- 64
Some one යමෙක්	- 19	String ලනුව	-
Something යමක්	- 13	Strive, try උත්සහකර	-
Sometimes සමහර විට, ස	-	නවා, වැයම්කරනවා	-
මහර වනාවල්	- 26	විෂ්කරනවා	-
Somewhere කොහේවත්	- 28	Strong ස්ත්රී	- 108
Son පුතා, පුතියා	- 83	Subdue යවත්කරනවා,	-
Soon ඉක්මනින්, ඉක්ම	-	මැඩපවතිනවා	- 140
නව, විගහව	- 69	Subject (s.) කාරනාව	- 24
Sorrow කනගාටුව, දුක,	-	Submissive යවත්වූ	- 78
සෝකය	- 143	Submit යවත්වෙනවා	- 77
Sorry කනගාටු	- 56	Subtract අඩුකරනවා	- 135
Sort, what, කොහොම,	-	Succeed පුළුවන්වෙනවා,	-
කොයිතැන	- 139	ඉෂ්ටවෙනවා	- 93
Soul ආත්මය, ප්‍රාණය	- 138	Such එයාකාර, මේයාකාර	76
Sound, (whole) හොඳ, ස	-	Suffer විඳිනවා, (patient-	-
නිප	- 68	ly) ඉවසනවා	- 143
South දකුන, දකුණුදිසාව	-	Sugar සීනි	- 15
Sow වසුරනවා	- 120	Sum ගනන	- 136
Speak කථාකරනවා	- 35	Sun ඉර, සූර්යයා	- 109
Spell අකුරු ඇදලා කිය	-	Superfluously වැඩිපුර	- 141
නවා	- 105	Sup, to ගැන්දුවට බත්	-
Spend වියදම්කරනවා	- 133	කනවා	- 60
Spiritual ආත්මික	- 141	Supplication කනනලව්ව	137
Spite කෝපය, එදිරිකම	81	Support රක්ෂාකරනවා,	-
Split up උලනවා	- 58	උසුලනවා, බරනවා	- 69
Spoil, damage නරක්කර	-	Suppose කල්පනාකරන	-
නවා	- 41	වා, හිතනවා	- 51
Stab අනිනවා	- 120	Sure සත්‍යක	- 101
Stable සතාලය, ගාල	- 71	Survive ජීවත්වෙනවා, ඉ	-
Stand, stay හිටිනවා	- 62	තුරුවෙනවා	- 134
Start පිටත්වෙනවා	- 74	Sweep අතුගානවා	- 79
State අනුම, ස්වභාව	- 120	Table මේසය	- 15
Stay හිටිනවා, සිටිනවා	- 35	Tailor මැහුම්කාරයා	- 54
Steal, to හොරකම්කර	-	Take ගනනවා, (convey)	-
නවා	- 59	ගෙනයනවා	- 11
Steel වානේ	- 66	Take place සිඬවෙනවා,	-
Stick (s) ලියක්, ලීකෝටු	-	වෙනවා	- 137
වක්	- 45	Tall උසස්, උස ඇති	- 24
Stile කඩුල	- 100	Tamil දෙමල	-
Still, yet නවම, නව	- 66	Taxes ආදායම්	- 104
Stone ගල	- 13		

	Page.		Page.
Teach උගන්වනවා	- 27	Tired වෙහෙස, නෙහෙ	
Teacher ගුරුවරයා, ගුරු		විටු -	- 46
කතාන්සේ -	- 25	To-day අද -	- 132
Tear, to ඉරනවා	- 41	Toe ඇඟිලි -	- 129
Tear up ඉරදමනවා	- 58	Toll (s.) රේඤ, (toll place)	
Tease හිංසාකරනවා, හිරි		රේඤපල -	- 144
හැරකරනවා	- 112	To-morrow හෙව	- 35
Telescope සමුක්කාව	- 54	Too -	- 36
Tell කියනවා, කියාදෙ		Tool ආවුධය -	- 49
නවා -	- 28	Too much වැඩි	- 39
Terrible හයන්කාර, හයා		Touch අනගහනවා	- 129
නික -	- 89	Towards වෙතට	- 136
Than -	- 44	Town නුවර -	- 135
Thanks, many බොහොම		Trample පාගනවා	- 129
සතුන්සි -	-	Translate පිටපත්කරන	
That, this, &c. -	- 15	වා -	- 87
Thatch (පිදුරු) සෙවිලික		Travel ගමන්කරනවා	- 47
රනවා -	- 132	Tree ගහ, pl. ගස්	- 88
Then එවිට, එකල, එත		Tribulation දුක, දුඃඝාය -	- 69
කොට -	- 51	Trouble දුක, කනහාටුව	- 54
There එහි, එතන	- 19	Trousers කලිසම	- 91
Therefore එබැවින්, ඉන්		True සැබෑ -	- 45
නසා -	- 38	Truth සැබෑව	- 35
These මේ, මේවා	- 15	Try උත්සහකරනවා, වෑ	
They ඔවුන්, ඒවා	- 11	යම්කරනවා, විශේෂීකර	
Thick ඝනකම	- 49	නවා -	- 93
Thief හොර -	- 93	Twine about, twist උට	
Thin තුනි -	-	ලවනවා, වෙලනවා	144, 146
Thing දේ -	- 26	Ugly අවලංගු	- 109
Think හිතනවා, කල්පනා		Umbrella කුඩේ	- 110
කරනවා -	- 45	Unable -	- 54
Thirsty පිපාස-	- 46	Uncertain අනුමාන	- 139
Though -	- 48	Unconcern නොසැලකිලි	
Thread (s.) තුල්	- 146	කම -	- 130
Through (by means of)		Understand තේරුම්ගත්	
කරනකොට ගෙන	- 139	නවා, තේරෙනවා	- 131
Throughout මුළුල්ලේ	- 137	Undertake ධාරගනනවා	- 84
Throw විසිකරනවා	- 114	Undoubtedly අනුමානනැ	
Thunder ගජ්ජාකරන		තුව, නිසැකව	- 99
වා, අහසගොරවනවා	- 110	Unfortunate අවාසනාව	
Tiger වෑගුයා	- 74	ත්ත -	- 90
Tile, to උළු සෙවිලිකර		Unintentionally නෙදැනු	
නවා -	- 132	වනි -	- 105
Till, until -	- 63	Unite සමන්ධකරනවා,	
Time (of day) වේලාව,		සන්ධිකරනවා	- 140
(of year) ආලය	- 81	Unkind අකරුනාවත්ත	
Times, how many කීවරක්		Unless -	- 51
කීවතාවක් -	- 59		

	Page.		Page.
Unloose ලිහනවා	- 143	Watchman මුරකාරයා	- 114
Until -	- 51	Water චතුර, දිය, ජලය	-
Unwilling අකමැති, අප්‍රසන්න	- 107	පාන	- 13
Upon උඩ, පිට, කෙරෙහි	88	Weak දුච්ඡ, බෙලහින	-
Use පාවිච්චිකරනවා, ව්‍යවහාරකරනවා	- 14	Weakness දුච්ඡකම, බෙලහිනකම	- 131
Utterly -	- 130	Wear අඳිනවා	- 14
		Weary වෙහෙස, තෙහෙවිටු	- 63
Valid, to be වලගුව නිබෙනවා	- 140	Week සුමාන, සතිය	- 50
Valuable අනගෞරව, අගෞරව	- 45	Weep අඬනවා	- 137
Variance, to be at හෙද වෙනවා	- 137	Weight බර	- 112
Various කොයෙක්	-	Well හොඳයි, හොඳව, (in health) සනීප	- 25
Various kinds of කොයෙක් ආකාර, කොයෙක් ජාති	- 79	Well (s.) ලීද	- 44
Very බොහෝම	- 24	Western Province බස්නාහිර දිසාව	-
Vessel -	- 131	Wet, damp තෙත	- 44
Village ගම	- 137	Wet, to තෙමෙනවා, (get wet) තෙමෙනවා	- 111
Violence බලාත්කාරය, බලාත්කාරකම	-	Wet season වැහිකාලය	- 110
Violent සැර, බලවත්, රෝද	- 115	What	- 12
Voluntarily කැමැතෙනම	- 13	Whatever	- 30
Vowel ප්‍රානාක්ෂරය	- 117	When	- 41
		Where	- 42
Wages පඩි	- 97	Whether	- 47
Wall බිත්තිය, තාප්පය, පවුර	- 41	Which	- 30
Walk පයින් යනවා, ඇවිදිනවා	- 46	Which one	- 13
Walking-stick සැරමිටිය	- 45	Whilst	- 41
Want, to ඕනෑකරනවා	- 69	Whip සබුක්කුව	- 63
Warm රත්කරනවා, උණුකරනවා, උණුසුම්කරනවා	- 128	Who	- 60
Warn දැනුම්තුකම්දෙනවා, කල්පිත කියනවා	- 140	Whole	- 132
Wash යෝදනවා, (clothes) අපුලෙනවා	- 26	Whom	- 40
Waste -	- 142	Why	- 35
Watch (noun) මරුලෝසුව	-	Wicked නපුරු, දුෂ්ට	- 76
		Width පලල	- 49
		Wife භාග්‍යාව, ස්ත්‍රී	- 90
		Wild-beasts වනමුගයෝ	- 136
		Will	- 74
		Wind, to (turn) කරනවනවා	-
		Wind හුලඟ	- 111
		Wine මුද්‍රිකාපාන, වැයින්	- 13
		Window ජනේල්	- 132
		Win දිනනවා	- 144
		Wisdom ප්‍රඥාව, නුවන, ඥානය	- 118

	Page.		Page.
Wish කැමති -	69	Worth, to be වටිනවා -	48
With සමග, එක්ක, කැ		Worthy (honorable) ගෞ	
වුව -	57	රචනාය, නමුකාර -	132
Within තුල, ඇතුළේ -	86	Would -	82
Without නැතුව, (out-		Wound තුවාලකරනවා -	121
side) පිටත -	51	Wreck, to be නැව බිඳින	
Witness සාක්ෂි, සාක්ෂිකා		වා -	114
රයා -	82	Wrench from, to උදුරන	
Wolf වුනයා -	25	වා -	130
Woman ස්ත්‍රී -	20	Write ලියනවා -	11
Wood ලී -	42	Wrong වැරදි -	47
Word වචනය -	110		
Work වැඩේ, වැඩ	19	Year අවුරුදු, වර්ෂය -	97
Workman, artificer කම්මා		Yes ඔවු, එහෙය, එහෙමයි	13
න්තකාරයා -	49	Yesterday ඊයේ -	55
Work, to වැඩකරනවා -	108	Yet නවම -	36
World ලෝකය, පොල		Young බාල, යව්වන, පා	
ව, භූමිය, ප්‍රද්විය -	66	රූන -	15
Worldly ලෝකික -	135	Youngman යව්වනායා,	
Worse -	45	තරුනායා -	16
Worship, to නමස්කාර		Youth බාලවයස, යව්වන	
කරනවා, වදිනවා -	131	කාලය (වයස) -	108

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY

A 000 019 136 1

University of California
SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
Return this material to the library
from which it was borrowed.

REC'D TO-URE

QL OCT 02 1989

SEP 14 1989

Unive.
Sou
Lib